

JAARSTUKKEN 2021

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	2
Inleiding en samenvatting	7
Inleiding	7
COVID-19 Corona	7
Heroverweging	7
Resultaat	8
Algemene toelichting op het resultaat	8
Samenvatting	9
Resultaatbestemming	11
Weerstandsvermogen	15
Rapport accountant	15
Programma's	16
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	17
Wat wilden wij bereiken?	17
Bestuur, participatie en communicatie	17
Dienstverlening	18
Openbare orde & veiligheid	18
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?	19
Bestuur, participatie en communicatie	19
Participatie	19
Uitvoering communicatiebeleid	19
Klachten (intern en extern)	20
Bezwaarschriften	20
Dienstverlening	20
Uitvoering visie dienstverlening	20
Openbare orde & veiligheid	20
Verbonden partijen	21
Veiligheidsregio	21
Totaalbeeld inbestuurlijk toezicht Olst-Wijhe 2022	21
Wat heeft het gekost?	22
Bestuur, participatie en communicatie	23
Dienstverlening	23
Openbare orde & veiligheid	23
Reserves	24
Leefomgeving	25
Wat wilden wij bereiken?	25
Openbare ruimte	25
Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving	26
Wonen, grondexploitatie & handhaving	26
Economische zaken en grondexploitatie	26
Recreatie en toerisme	27

Duurzaamheid.....	27
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?.....	27
Openbare ruimte	27
Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving	30
Projecten in het kader van grondexploitaties	31
Olst, mooier aan de IJssel	31
Vorbereiding op de invoering van de Omgevingswet.....	32
Hoogwaterbeschermingsprogramma en integrale aanpak IJselfront.....	32
Wonen, grondexploitatie & handhaving	35
Woonvisie 2016-2020 en Uitvoeringsagenda.....	35
Woningbouw	35
Prestatieafspraken met SallandWonen	35
Wabo – vergunningverlening.....	35
Economische zaken en grondexploitatie	36
Recreatie en toerisme	39
Duurzaamheid.....	40
Nieuwe Duurzaamheidsvisie	40
Uitvoering programma Samen duurzaam 2021	40
Afvalbeleidsplan	40
Asbestdaken	41
Verbonden partijen.....	42
Omgevingsdienst IJsselland (OD).....	42
ROVA.....	42
Wat heeft het gekost?	42
Openbare ruimte	43
Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving	44
Wonen, grondexploitatie & handhaving	44
Economische zaken en grondexploitatie	44
Recreatie en toerisme	45
Duurzaamheid.....	45
Reserves	45
Samenleving	46
Wat wilden wij bereiken?.....	46
Onderwijs	46
Sport.....	46
Kunst en Cultuur	46
Welzijn.....	46
Werk en Inkomensondersteuning	47
Maatschappelijke ondersteuning	47
Jeugd	49
Volksgezondheid.....	49
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?.....	49

Onderwijs	49
(Taal)onderwijs nieuwkomers Salland.....	49
Laaggeletterdheid	49
Sport.....	50
Sportstimulering.....	50
Kunst en Cultuur	51
Openbaar bibliotheekwerk.....	51
Welzijn.....	52
Maatschappelijk vastgoed	52
Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang	53
Werk en Inkomensondersteuning	53
Maatschappelijke ondersteuning	54
Jeugd	57
Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	57
Peuterwerk.....	57
Speelvoorzieningen	58
Volksgezondheid.....	58
Volksgezondheidsbeleid.....	58
Verbonden partijen.....	58
Het Regionaal Service Team Jeugd IJsselland (RSJ).	58
GGD IJsselland Zwolle	58
Wat heeft het gekost?	59
Onderwijs	60
Sport.....	60
Kunst en Cultuur	61
Welzijn.....	61
Werk en Inkomensondersteuning	61
Maatschappelijke ondersteuning	62
Jeugd	63
Volksgezondheid.....	63
Reserves	63
Algemene dekkingsmiddelen,overhead & onvoorzien	64
Wat wilden wij bereiken?.....	64
Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?.....	64
Wat heeft het gekost?	64
Overhead	65
Treasury	66
Lokale heffingen.....	66
Algemene uitkeringen	66
Overige baten en lasten en onvoorzien	66
Vennootschapsbelasting.....	67
Reserves	67

Paragrafen	68
Lokale Heffingen.....	69
Inleiding.....	69
Inkomsten uit belastingen, tarieven en leges.....	69
Tarievenbeleid en overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen	69
Overige retributies en leges	72
Bezwaar en beroep.....	74
Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	75
Inleiding.....	75
Risico's.....	75
Top 10 risico's.....	75
Risico's Corona.....	78
Risico's grondexploitaties	78
Overige risico's	78
Weerstandscapaciteit.....	78
Ratio weerstandsvermogen.....	79
Financiële kengetallen	79
Onderhoud Kapitaalgoederen	82
Inleiding.....	82
Beleidskader, uitvoering en uitgaven	82
Financiering	86
Inleiding.....	86
Doelstellingen treasuryfunctie.....	86
Risicobeheer financiering.....	86
Financieringsbeleid	87
Bedrijfsvoering	89
Inleiding.....	89
Beleid en strategie	89
Management	91
Financiën.....	91
Medewerkers.....	91
Informatie	91
Processen	92
Resultaatgebieden	92
Verbonden Partijen.....	94
Inleiding.....	94
Verbonden partijen.....	94
Sturingsarrangement	94
Risico's.....	94
Overzicht verbonden partijen.....	94
Grondbeleid	96
Inleiding.....	96

Actuele trends en ontwikkelingen	98
Tussentijdse winstneming	98
Resultaten grondexploitaties.....	99
Resultaten ná winstneming en toelichting per grondexploitatieproject.....	102
Risicoanalyse grondexploitaties.....	107
Corona	109
Inleiding	109
Financiële consequenties	109
Jaarrekening	117
Balans en toelichting	118
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.....	145
Overzicht baten en lasten programma's	145
Overzicht baten en lasten thema's en taakvelden	145
Toelichting van de verschillen per programma	147
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	147
Leefomgeving	149
Samenleving.....	153
Algemene dekkingsmiddelen, Overhead en onvoorzien.....	158
Toelichting begrotingsrechtmatigheid	161
Overzicht aanwending onvoorzienne uitgaven	163
Overzicht incidentele baten en lasten	164
Single Information Single Audit (SISA)	167
EMU-Saldo.....	179
Gebeurtenissen na balansdatum	181
Bijlagen	182
Bijlage 1 - Overzicht reserves en voorzieningen	183
Bijlage 2 - Overzicht langlopende schulden.....	185
Bijlage 3 - Overzicht gewaarborgde geldleningen	188
Bijlage 4 - Kerngegevens.....	191
Bijlage 5 - Wettelijke indicatoren.....	194

INLEIDING EN SAMENVATTING

INLEIDING

Geachte raad,

Voor u liggen de jaarstukken 2021, bestaande uit het jaarverslag 2021 en de jaarrekening 2021.

In het jaarverslag en de jaarrekening leggen wij verantwoording af over de realisatie van het voorgenomen beleid uit de Beleids- en financiële begroting 2021.

De opzet van het jaarverslag is gebaseerd op de indeling van de Beleidsbegroting 2021. De beleidsbegroting bevat drie programma's. Dit geldt dus ook voor deze jaarstukken.

In het jaarverslag is de verantwoording opgenomen met betrekking tot de drie programma's, de algemene dekkingsmiddelen en de zeven paragrafen uit de beleidsbegroting 2021. Kenmerkend voor de programmabegroting is het drieluk: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten? Het jaarverslag geeft antwoord op de vragen wat wilden wij bereiken, wat hebben wij bereikt, wat hebben wij hiervoor gedaan en wat heeft het gekost?

Bij de vraag Wat wilden we bereiken zijn de doelstellingen vermeld die in de begroting 2021 zijn opgenomen.

Om de doelstellingen zo concreet mogelijk te maken zijn voor diverse beleidsvelden indicatoren opgenomen (ook de wettelijk voorgeschreven indicatoren (aangeduid met W)). Deze indicatoren zijn voorzien van waarden/cijfers om een beeld te geven van de situatie voor onze gemeente ("Meest recente cijfer voor Olst-Wijhe"). Ook is een kolom "Landelijk vergelijkend cijfer" weergegeven. Daarmee kan een vergelijking gemaakt worden hoe onze gemeente er voor staat ten opzichte van soortgelijke gemeenten in Nederland.

De cijfers zijn ontleend aan waarstaatjegemeente.nl (onder andere de recente burgerpeiling van 2021), eigen data en onderzoeken en gegevens van derden. Soms zijn deze cijfers van oudere datum. Op de uitkomsten van de burgerpeiling 2021 zullen wij nog een nadere analyse doen.

Bij de vraag Wat we hiervoor gedaan hebben zijn als gebruikelijk per onderwerp de activiteiten aangegeven. Het financiële overzicht bij de derde W-vraag (Wat heeft het gekost) is conform de door uw raad vastgestelde Financiële verordening op programmaniveau weergegeven. Ook bevat het financiële overzicht een beeld per taakveld.

COVID-19 Corona

Het jaar 2021 stond weer in het teken van Corona. De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 had een enorme impact op de samenleving, bestuur en organisatie. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie.

Ook in 2021 is opnieuw uitvoering gegeven aan het projectplan Corona, bedoeld om de problematiek voor de gemeentelijke organisatie, het gemeentebestuur en de Olst-Wijhese samenleving op projectmatige wijze aan te pakken. Dit projectplan markeert de overgang van een crisisaanpak naar een projectmatige aanpak, waarin een drietal sporen centraal staan:

1. Door- en opstart van de gemeentelijke organisatie;
2. De maatschappelijke opstart met impact op gemeenten (beleid, capaciteit etc.);
3. Het anticiperen op de impact van maatregelen gericht op nazorg en herstel.

Voor de aanpak van COVID-19 hebben wij gekeken wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Wij hebben een specifieke paragraaf over corona toegevoegd aan deze jaarstukken.

Heroverweging

Onze gemeente is in 2020 in financieel zwaar weer terecht gekomen. Er voltrok zich een 'perfect storm', waarin zaken als toename van de kosten voor m.n. Wmo en jeugdhulp, de aankondiging van nadeelgemeente bij de herijking van het gemeentefonds, opschalingskortingen en de Corona-crisis samen komen. Hiermee was onze gemeente helaas niet uniek: ook de andere gemeenten staan voor forse opgaven. Uw raad heeft in juli 2021 de Kadernota 2022-2025, inclusief de Eindrapportage Heroverwegen met perspectief (met inachtneming van een aantal amendementen) vastgesteld, wat neerkomt op het volgende:

- er wordt een focus aangebracht op Wonen: Olst-Wijhe als toekomstbestendige eigenzinnige regionale woongemeente aan de IJssel die de komende 10 jaar groeit met 1.000-1.200 woningen en die wordt gekenmerkt door groen, rust en sociale cohesie. Waar ruimte is voor

innovatieve duurzame ontwikkelingen wat betreft wonen, de agrarische sector, economisch, recreatief en sociaal.

- invulling van de taakstelling heroverweging van afgerond € 360.000 in 2022, € 1.310.000 voor 2023, oplopend naar € 1.790.000 in 2025; daarin is inbegrepen een taakstelling op het zogenoemde voorliggende veld: dit vanuit de perceptie dat een goed functionerend voorliggend veld (veelal algemene voorzieningen op verschillende gemeentelijke beleidsterreinen) en een goede deelname hieraan door inwoners het beroep op de individuele voorzieningen (jeugd, Wmo en Participatiewet) zou moeten verminderen.
- opbrengst uit de Task Force sociaal domein van structureel € 700.000.

RESULTAAT

Het financiële resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting 2021 is afgerond € 2.412.000 voordelig. In dit voordelige resultaat zijn de voorgenomen en door de raad goedgekeurde toevoegingen en onttrekkingen aan reserves verwerkt. Het volgende overzicht geeft weer hoe het resultaat per saldo over de programma's is verdeeld.

Bedragen x € 1.000

Jaarrekening 2021	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Resultaat
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	-3.248	-3.392	-3.281	111
Leefomgeving	-3.912	-5.740	-3.589	2.150
Samenleving	-18.571	-21.303	-19.431	1.872
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	25.358	25.907	26.978	1.071
Saldo voor reservemutaties	373	4.528	677	5.205
Mutatie reserves	373	4.528	1.735	-2.793
Saldo baten en lasten	0	0	2.412	2.412

Algemene toelichting op het resultaat

Het is per saldo een positief resultaat dat voor een groot deel wordt veroorzaakt door incidentele gebeurtenissen, zowel voor- als nadelig. Het gaat om het resultaat ten opzichte van de begroting 2021 na wijziging. Een begroting waarin als gevolg van een nadelig begrotingsresultaat en een per saldo nadelige uitkomst van de bestuursrapportages voor ongeveer € 1 miljoen dekking uit de reserve Nader te bestemmen middelen is geraamd. Deze bate is conform de raming, resultaatneutraal, ook in de realisatie verwerkt.

Het resultaat van € 2.412.000 positief ten opzichte van de begroting is voor ruim € 1,2 miljoen gerealiseerd door het niet uitgeven van (project)budgetten en de nog niet uitgegeven rijksbijdragen voor corona. Wij stellen voor deze niet uitgegeven budgetten via resultaatbestemming naar 2022 over te hevelen.

- Voor € 725.000 zijn het incidentele en structurele budgetten die niet volledig tot uitvoering zijn gekomen in 2021, onder andere door de coronacrisis, waardoor de werkzaamheden in 2022 worden voortgezet of ingehaald.
- Voor € 495.000 bestaat dit uit van het rijk ontvangen incidentele budgetten om de gevolgen van de coronacrisis te compenseren, die voor een deel in 2022 worden ingezet.

Daarnaast is er een positief resultaat in 2021 op de lopende begroting van € 1,2 miljoen, onder andere door voordelen op de bouwleges, het budget voor de bijstandsuitkeringen, jeugdhulp, overhead en de algemene uitkering en nadelen op de budgetten voor ruimtelijke ordening en de voorbereiding van de aanleg van zonnevelden, omdat genoemde initiatieven nog niet hebben geleid hebben tot concrete intentieovereenkomsten.

Bij de programma's, algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien en in de paragraaf Corona worden de resultaten uitgebreid toegelicht.

In het volgende overzicht zijn de totale lasten en baten per programma opgenomen.

Bedragen x € 1.000

Jaarrekening 2021	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Resultaat
Baten				
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	302	302	334	32
Leefomgeving	7.767	9.729	9.199	-531
Samenleving	3.435	4.434	4.557	124
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	33.104	35.293	35.398	105
Totale Baten	44.608	49.757	49.488	269
Lasten				
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	-3.550	-3.694	-3.615	79
Leefomgeving	-11.679	-15.469	-12.788	2.681
Samenleving	-22.006	-25.736	-23.988	1.748
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	-7.747	-9.386	-8.420	966
Totale Lasten	44.981	54.285	48.811	5.474
Saldo voor reservemutaties	373	4.528	677	5.205
Onttrekking reserves	713	6.723	4.753	-1.970
Toevoeging reserves	-339	-2.195	-3.018	-822
Saldo reserves	373	4.528	1.735	2.793
Saldo baten en lasten	0	0	2.412	2.412

SAMENVATTING

In onderstaande samenvatting stippen wij een paar zaken aan die in 2021 beleidsinhoudelijk in het oog springen. Verder geven we beknopt weer, waardoor het resultaat grotendeels is bepaald. Voor gedetailleerde informatie verwijzen wij naar de toelichting per programma/paragraaf en de jaarrekening.

Programma 1	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Er is een besluit genomen over de heroverweging in de Kadernota 2022-2025/Eindrapportage Heroverweegen met perspectief ✓ Veel tijd en moeite is gestoken in de communicatie en werkzaamheden rond de coronacrisis. Door de gemeenteraad zijn voor 2022 en 2023 middelen beschikbaar gesteld om maatschappelijk herstel en nazorg te ondersteunen. <p>Resultaat</p> <p>Door de hogere rekenrente is de storting in de pensioenvoorziening voormalige wethouders lager. De herontwikkeling van voormalige schoollocaties laat een nadeel zien, omdat eventuele opbrengsten in volgende jaren worden verwacht. De uitvoering van brandweerbzorg, crisisbeheersing, openbare orde en veiligheid is binnen het budget uitgevoerd. Specifieke uitvoering als gevolg van de coronacrisis zijn gedekt door compensatiebudgetten corona van het rijk.</p>
Programma 2	<p>Beleidsinhoudelijk</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ De planning van het MJIP is aangepast en vastgesteld. ✓ Het nieuwe Gemeentelijk rioleringsplan Olst-Wijhe 2022-2028 is vastgesteld. ✓ Een actualisatie van het bestemmingsplan buitengebied is vastgesteld. ✓ Er is een besluit genomen over de Bestuursopdracht economie: 'Ontwikkelprogramma: naar een toekomstbestendig en vitaal economisch profiel voor Olst-Wijhe'. <p>Resultaat</p>

	<p>Van het vastgestelde reconstructieschema en besluiten betreffende inhaalslag onderhoud wegen (IBOR) zijn budgetten niet besteed. Deze worden overgeheveld naar 2022. Ook zijn er budgetten voor de invoering van de Omgevingswet, Hoogwaterbeschermingsprogramma en Leader niet besteed. Deze worden overgeheveld naar 2022.</p> <p>Op de beschikbaar gestelde budgetten voor de Noordmanshoek en opstellen woonvisie resteren budgetten. Deze budgetten worden eveneens doorgezet naar 2022.</p> <p>Het meerjarenprogramma "Samen Duurzaam" 2016-2020 en het koersdocument duurzame energie beslaat meerdere jaren. Er zijn budgetten niet besteed. Deze worden via resultaatbestemming doorgeschoven naar 2022. De in 2019 via de algemene uitkering ontvangen resterende middelen voor de uitvoering van het Klimaatakkoord worden overgeheveld naar 2022.</p> <p>Bij de vaststelling van de tarieven afval en riolering wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid.</p> <p>Vanwege de noodzakelijke aanvullende voorziening voor complex Wesepe (woningbouw) is een extra onttrekking gedaan aan de Reserve grondexploitatie. De verliesvoorziening Wesepe (bedrijfsterreinen) en Meente-Noord kon worden verlaagd waardoor extra bedragen zijn toegevoegd aan genoemde reserve. Verder zijn er toevoegingen gedaan aan deze reserve in verband met winstneming voor de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost en Olstergaard.</p>
Programma 3	<p>Samenleving</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Een nieuw integraal beleidsplan Jeugd vastgesteld. ✓ De raad heeft het besluit genomen om de locatie Averbbergen Noord aan te wijzen als plek waar het nieuwe kindcentrum Olst-Boskamp-Den Nul gerealiseerd moet worden. Ook is een besluit genomen om middelen beschikbaar te stellen om dit kindcentrum te laten realiseren. ✓ De raad heeft besloten ook de benodigde middelen voor het Kindcentrum Wijhe te reserveren. ✓ Het beleidsplan Wmo 2017-2020 is geëvalueerd. <p>Resultaat</p> <p>De uitvoering binnen het programma samenleving is voor een groot deel binnen de begroting uitgevoerd. Voordelen zijn ontstaan door het doorschuivende van corona- en onderhoudsbudgetten voor besteding in 2022. Daarnaast zijn de uitkeringen ruim binnen de beschikbare (rijks)budgetten gebleven. Binnen het sociaal domein zijn de zorg- en overige kosten voor Wmo en Jeugd binnen de in de begroting verhoogde budgetten gebleven waardoor per saldo een voordeel is ontstaan. De afrekening voorgaande jaren en de afvoer van noodlokalen van de Aloisiuschool is nadelig ten opzichte van het beschikbare budget.</p>
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De nota Reserves en voorzieningen is geactualiseerd. ✓ De nota Waardering en afschrijving is geactualiseerd. <p>Resultaat</p> <p>Er is een voordeel ontstaan vanwege doorschuivende middelen voor onder andere corona, implementatie LIAS, ICT, facilitair en de heroverweging. De loonkosten laten een beperkt nadeel zien vanwege duurdere vervangende inhuur, terwijl op HR-posten zoals teamuitjes mede door corona een voordeel is ontstaan. Door corona zijn de facilitaire kosten lager uitgevallen op het gemeentehuis. Op ICT ontstond een voordeel vanwege lagere software en netwerkkosten dan verwacht.</p> <p>De dividendopbrengst was hogere dan verwacht, doordat vanwege coronasteun dividend later uitbetaald kon worden. Het nadeel van 2020 is daarom een voordeel in 2021.</p>

	<p>Op het gebied van OZB zijn de inkomsten hoger, doordat de WOZ-waarde hogere is uitgevallen dan verwacht. Wel is er meer betaald aan proceskostenvergoeding vanwege bezwaarschriften. De inkomsten uit toeristenbelasting zijn ondanks een bijstelling vanwege corona alsnog lager dan begroot. Vermoedelijk volgt hiervoor compensatie in 2022. Vanuit het gemeentefonds is door de toegekende budgetten in decembercirculaire meer ontvangen dan begroot. Hier staan grotendeels kosten in 2021 en 2022 tegenover. Het overgebleven voordeel komt door actualisatie van aantallen, gewichten en uitkeringsfactor over 2021 en eerdere jaren.</p>
--	--

RESULTAATBESTEMMING

Uw raad wordt voorgesteld om ten laste van het voordelige rekeningresultaat van € 2.412.000 diverse budgetten over te hevelen naar 2022 om lopende projecten en activiteiten af te ronden, nieuwe projecten alsnog te starten, uitgestelde werkzaamheden te kunnen realiseren in 2022 en de gevolgen van corona voor de gemeenschap te dempen met een deel van de hiervoor ontvangen compensatiebedragen. Via resultaatbestemming wordt ook voorgesteld om voor de grondexploitatie uit te gaan van een vrijval van de risicoreserve grondexploitatie van € 930.000. Voor de grondexploitatie worden in de exploitatie zelf de winsten en mutaties in de verliesvoorzieningen verrekend met de reserve grondexploitatie. Ook wordt een nieuwe berekening gemaakt voor de risico's in de grondexploitatie. Het verschil tussen het saldo van de reserve en de benodigde reserve voor de risico's wordt via resultaatbestemming verwerkt, omdat de raad daarover gaat.

In het volgende overzicht is een samenvatting gegeven van de resultaatbestemming 2021. Per saldo wordt een bedrag van € 290.184 overgeheveld of bestemd. Voor een groot deel komen de over te hevelen budgetten uit voorgaande jaren en zijn gedekt via een reserve. Hierdoor is het effect op het rekeningresultaat minder groot, wat nog wordt versterkt door de vrijval uit de risicoreserve grondexploitatie. Uiteindelijk is het resultaat van de jaarrekening na resultaatbestemming € 2.121.629 voordelig.

Ook is een detailoverzicht van de over te hevelen budgetten opgenomen.

Over te hevelen budgetten en resultaatbestemming 2021		spec €	subtotaal €	totaal €	N/V
Resultaat 2021					
Totaal saldo baten en lasten 2021				5.204.524	V
Mutaties reserves 2021				-2.792.711	N
Gerealiseerd resultaat 2021				2.411.813	V
Voorstel aanvullende resultaatbestemming					
I	Overheveling budgetten voorgaande jaren incl toevoeging 2021	873.369			
	Met dekking uit:				
	- reserve nader te bestemmen middelen	-738.860			
	- investeringsreserve	-100.605			
	- inkomsten	-17.991			
			15.913		
II	Overheveling incidentele budgetten 2021	1.498.651			
	Met dekking uit:				
	- reserve nader te bestemmen middelen	-464.599			
	- investeringsreserve	-14.795			
	- reserve onderhoud welzijnsgebouwen	-161.000			
	- inkomsten	-184.318			
			673.939		
III	Overheveling structurele budgetten 2021			34.814	
IV	Overheveling incidentele budgetten Corona tm 2021	691.401			
	Met dekking uit:				
	- reserve nader te bestemmen middelen	-188.466			
	- inkomsten	-7.417			
			495.518		
V	Vrijval reserve grondexploitatie op basis van risicobepaling			-930.000	
				290.184	N
Resultaat na bestemming				2.121.629	V

Algemene toelichting op de voorstellen voor over te hevelen budgetten en resultaatbestemming:

I. Overheveling budgetten voorgaande jaren inclusief aanvulling uit budgetten 2021
Het betreft incidentele budgetten die in 2020 zijn overgeheveld naar 2021 en soms aangevuld met restantbudgetten uit 2021, waarvoor de werkzaamheden nog niet zijn afgerond. De budgetten zijn in principe afgedekt door onttrekking aan reserves. De budgetten blijven beschikbaar voor de resterende looptijd. De budgetten hebben onder andere betrekking op reconstructie wegen, aanpak achterstallig onderhoud buiten ruimte, verkeersmobiliteit, programma duurzaamheid, transitievisie warmte, wijkaanpak en energieloketten, cultuur historische waardenkaart, facilitaire zaken en uitvoering heroverweging breed.

II. Overheveling incidentele budgetten 2021
In 2021 zijn incidentele budgetten beschikbaar gesteld voor incidentele werkzaamheden, al dan niet met dekking uit een reserve of inkomsten van derden. De uitvoering van de werkzaamheden loopt door in 2022 of start, mede als gevolg van corona, in 2022. De budgetten zijn onder andere beschikbaar gesteld voor Ruimtelijke visie duurzame energie, centrumarrangementen, onderhoud sportaccommodaties en zalencentra, implementatie nieuwe wet inburgering, versterking dienstverlening gemeenten, brede aanpak dak- en thuislozen, I-uitvoeringsplannen, incidentele invulling van de taakstelling bedrijfsvoering in 2023 en 2024 en uitvoering Bestuursopdrachten Heroverweging.

III. Overheveling structurele budgetten 2021
Structurele budgetten worden in het lopende jaar ingezet. Voordelen zijn onderdeel van het rekeningresultaat van dat jaar en worden in principe niet overgeheveld naar een volgend jaar. In 2021 is op deze regel een uitzondering gemaakt voor een aantal budgetten. Enerzijds omdat werkzaamheden onder andere door corona zijn uitgesteld naar 2022, anderzijds omdat in 2022 extra kosten worden verwacht die niet in de begroting 2022 zijn voorzien. Het gaat om kleine bedragen o.a. voor inzet BOA's, de rekenkamercommissie en uitvoeringsprogramma spelen.

IV. Overheveling incidenteel ontvangen bedragen compensatie corona

In 2020 en 2021 zijn via het rijk vergoedingen ontvangen ter bestrijding van de gevolgen van de corona-crisis. Bij de 2e bestuursrapportage 2021 is aangegeven dat deze middelen voor zover niet uitgegeven in 2021 worden overgeheveld naar 2022. In de paragraaf corona wordt dit nader gespecificeerd en toegelicht.

V. Vrijval reserve grondexploitaties

De grondexploitaties zijn op basis van voorlopige cijfers verwerkt in de concept jaarrekening. De controle door de accountant is nog niet afgerond. Op basis van de concept winstneming en risico inschatting is een vrijval van de risicoreserve mogelijk van € 889.000 ten gunste van het rekeningresultaat 2021.

Detailoverzicht over te hevelen budgetten en resultaatbestemming 2021

pr.	Budget	Lasten	Baten	Toelichting
		€	€	
I Overhevelen budgetten voorgaande jaren incl toevoeging 2021				
1	Aanpak hondenpoep	1.000	-1.000	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
1	Aanpak veilig buiten gebied	2.914	-2.914	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Reconstructie wegen	102.000	-102.000	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Aanpak achterstallig onderhoud (IBOR)	89.306	-89.306	Ten laste van investeringsreserve
2	Verkeersmobiliteit 2018 tm 2020 (infra-maatregelen)	54.595	-54.595	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Vitaal platteland (leaderprojecten)	25.462	-25.462	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Glasvezel buitengebied	7.053	-7.053	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Woningbouw: onderzoek Wijhe	11.299	-11.299	Ten laste van investeringsreserve
2	Programma Duurzaamheid	60.545	-47.045	Deels ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Sanering asbestdaken	10.413	-10.413	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Transitievisie warmte, wijk aanpak en energieloketten	229.830	-229.830	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Hoogwaterbeschermingsprogramma	24.545	-24.545	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Transformatieplan Jeugd	12.900	-12.900	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Lokaal gezondheidsbeleid tm 2021 positieve gezondheid	17.991	-17.991	Dekking via vooruit ontvangen bedragen gezondheidszorg
3	Combinatiefunctionarissen	7.200	-7.200	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Cultuureducatie	7.648	-7.648	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Cultuur historische waardenkaart	59.700	-59.700	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Incidentele stelpost onvoorzien Zwembad Wijhe	10.000	-10.000	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
3	Volwassenenonderwijs en laaggeletterdheid	4.003	-1.590	Dekking deels door vooruitontvangen bijdrage
4	LIAS	45.304	-45.304	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
4	Facilitaire zaken	38.763	-38.763	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
4	Heroverwegingen	50.898	-50.898	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
II Overhevelen incidentele budgetten 2021				
2	Ruimtelijke visie duurzame energie	147.495	-147.495	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Vorbereiding invoering Omgevingswet	186.008		Overheveling restant invoeringsbudget naar 2022
2	Noordmanshoek gebiedsontwikkeling	290.644	-290.644	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Woningbouw: startnotitie woonvisie	14.795	-14.795	Ten laste van investeringsreserve bsv
2	TOP verplaatsing Welsum	35.000	-35.000	Bijdrage provincie Overijssel
2	Gebiedsgerichte aanpak Boskamp	25.000	-25.000	Bijdrage provincie Overijssel
2	Flexpools versnelling woningbouw	35.000	-35.000	Bijdrage provincie Overijssel
2	Kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht	10.379		Bijdrage via de algemene uitkering
2	Milieubeheer alg. risicoanalyse vth taken	3.832	-3.832	Ten laste van reserve nader te bestemmen middelen
2	Kozakken aan de IJssel	5.500	-2.500	Gesubsideerde project loopt door in 2022
2	Centrumarrangement tot en met deel 2	86.818	-86.818	Gesubsideerde projecten lopen door in 2022
3	Monumentenbeleid/kerkenvisie	25.000		Overhevelen naar 2022
3	Doorgeschoven onderhoud Nieuwe Coers	15.000	-15.000	dekking uit onderhoudsreserve
3	Doorgeschoven onderhoud Hooiberg	50.000	-50.000	dekking uit onderhoudsreserve
3	Doorgeschoven onderhoud Zalencentrum	96.000	-96.000	dekking uit onderhoudsreserve
3	Maatschappelijke begeleiding statushouders	65.489		Budget invoering nieuwe wet inburgering uitgesteld 2022
3	Inburgering: infoverzoeking en begeleiding	11.019		Incidentaal budget via algemene uitkering
3	Breed offensief participatie	8.675		Budget voor stroomlijning processen naar 2022
3	Versterking dienstverlening gemeenten	82.124		Structurele middelen via algemene uitkering
3	Gezond in de stad	5.000		Incidenteel budget voor impuls gezond in de stad
3	Bijeenkomsten en publicaties transformatie SD	5.000	-5.000	Budget 2021 tlv reserve NTBM naar 2022
3	Brede aanpak dak- en thuislozen	49.628	-17.628	Inc budget 2020/21 naar 2022 deels via reserve NTBM
4	Overheidsparticipatie	14.495		Budget deels ingezet, restant naar 2022
4	Voordeel DOWR ingezet voor taakstelling BV	141.000		Inzet voor 63k in 2023 en 78k in 2024
4	Heroverwegingen: uitvoering BO voorliggend veld	50.000		Budgetoverheveling naar 2022
4	Uitvoeringsplannen 2021	39.750		Uitvoeringsplannen schuiven deels door naar 2022
III Overhevelen structurele budgetten 2021				
1	Inzet BOA's op toezicht en handhaving	7.050		Door corona taken overgeheveld naar 2022
1	APV: veilige omgeving	5.000		Budgetoverheveling naar 2022
1	Rekenkamercommissie	4.000		Budgetoverheveling naar 2022
2	Uitvoeringsprogramma spelen	15.000		Restant budget ivm doorgeschoven projecten naar 2022
3	Budget antidiscriminatievoorziening	3.764		Restant budget 2021 na verhoging AU voor activiteiten 2022
IV Overhevelen incidenteel ontvangen bedragen compensatie corona				
div	Corona compensatie budgetten 2020 en 2021	691.401	-195.883	Budget(restant) naar 2022 deels via reserve NTBM
V Vrijval reserve grondexploitatie				
			-930.000	Onttrekking op basis raadsbesluit
Totaal lasten en baten		3.098.235	-2.808.051	
Saldo		290.184		

WEERSTANDSVERMOGEN

De ratio van het weerstandsvermogen op basis van de jaarrekening wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Totale weerstandscapaciteit}}{\text{Financiële impact risico's bij 90\% zekerheid}}$$

Op grond van de huidige gegevens bedraagt de ratio voor resultaatbestemming € 7.231.733 / € 1.108.530 = afgerond 6,52. In aansluiting op de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement betekent een ratio van 6,52 dat het weerstandsvermogen uitstekend is. In de nota is daarover het volgende bepaald: wij streven naar een weerstandsvermogen waarvan de ratio ligt tussen 1,0 en 1,4.

Na resultaatbestemming krijgt de reserve een omvang van € 7.961.477.

Op grond van deze reserve-omvang bedraagt de ratio € 7.961.477 / € 1.108.530 = afgerond 7,18.

Deze ratio is volgens de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement ook uitstekend.

RAPPORT ACCOUNTANT

De accountant geeft voor de vaststelling van de jaarstukken een controleverklaring af voor de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid.

De controleverklaring en het verslag van bevindingen van de controle van de jaarrekening 2021 van de accountant bieden wij u afzonderlijk aan.

Voorstel:

Het jaarverslag 2021 en de jaarrekening 2021 vast te stellen, waarmee ons college decharge wordt verleend voor de uitvoering van het beleid in 2021.

Olst-Wijhe, 24 mei 2022

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis	A.G.J. (Ton) Strien

PROGRAMMA'S

BESTUUR, DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID

Wat wilden wij bereiken?

BESTUUR, PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect voor bestuur, participatie en communicatie

1. Een democratisch bestuur dat effectief, efficiënt en transparant is.
2. Beleid wordt zoveel mogelijk in samenspraak met burgers, instellingen en bedrijven opgesteld en uitgevoerd.
3. Communicatie wordt ingezet om doelgroepen te informeren, met als beoogd resultaat een betere wisselwerking tussen het politiek bestuur, de ambtelijke organisatie en de burger, alsmede een duidelijker beeldvorming van de gemeente Olst-Wijhe bij andere relevante doelgroepen.

Indicatoren en streefwaarden voor bestuur, participatie en communicatie

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer ¹
Transparante en toegankelijke overheid	Waardering inwoners van alle inspanningen van de gemeente voor haar burgers	2021: 6,6 2018: 6,7 2016: 6,6 2014: 6,5	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 6,8
Relatie burger - gemeente	Vertrouwen in de manier waarop de gemeente wordt bestuurd (% (heel) veel)	2021: 26% 2018: 37% 2016: 36% 2014: 29%	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 34%
	Waardering wijze waarop gemeente burgers en organisaties betreft bij het beleid en de samenwerking zoekt	2021: 6,1 2018: 6,2 2016: 6,2 2014: 6,1	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 6,2
Communicatie	Waardering communicatie en voorlichting vanuit de gemeente	2021: 6,6 2018: 6,8 2016: 6,7 2014: 6,5	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 6,7
Bestuur en ondersteuning	Formatie per 1.000 inwoners (Wettelijk= W ²)	2021: 6,2 fte per 1.000 inwoners 2020: 6,3 fte 2019: 6,5 fte 2018: 5,7 fte	Landelijk 2020: 7,0 fte
	Bezetting per 1.000 inwoners (Wettelijk) ³	2021: 6,2 fte per 1.000 inwoners 2020: 6,3 fte 2019: 6,3 fte 2018: 6,4 fte	Landelijk 2020: 6,9 fte.
	Apparaatskosten per inwoner (Wettelijk)	2021: € 720 per inwoner 2020: € 681 per inwoner 2019: € 672 per inwoner	Niet bekend.
	Externe inhuur (kosten als % van de totale loonsom en totale kosten externe inhuur) (W)	2021: 17,93% 2020: 18,08% 2019: 17,26% 2018: 17,83%	Landelijk 2020: 19,0%
	Overhead (% van de totale lasten) (W)	2021: 16,21% 2020: 14,41% 2019: 14,85%	Niet bekend.
Woonlasten	Gemiddelde WOZ waarde per € 1.000 (W)	2021: 287 2020: 269 2019: 249	Landelijk 2021 < 25.000 inw.: 314
	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens (W)	2021: 892 2020: 828 2019: 770	Landelijk 2021 < 25.000 inw.:
	Gemeentelijke woonlasten tweepersoonshuishoudens (W)	2021: 903 2020: 850 2019: 792	Landelijk 2021 < 25.000 inw.:

¹ Het landelijke cijfer is vermeld (voor zover bekend) als vergelijking met het gemeentelijk cijfer.

² Wettelijk verplicht om indicator op te nemen. De betekenis is vermeld in de Bijlage van deze jaarstukken.

³ Gaat om werkelijke aantal fte dat werkzaam is op peildatum (vacaturruimte telt dus niet mee)

DIENSTVERLENING

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect voor dienstverlening

1. De gemeente draagt zorg voor een efficiënte dienstverlening van haar producten waarbij de vraag van de inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners centraal staat.
2. Goede dienstverlening is dienstverlening waarbij de inwoner c.a. centraal staat. Als kleine gemeente staan wij dichtbij onze inwoners, hierin zit onze kracht.
3. De inwoners van de gemeente verstrekken maar één keer hun gegevens c.q. de gemeente vraagt geen gegevens waarover reeds beschikt kan worden (Andere Overheid).
4. De gemeente beschikt over kwaliteitshandvesten en servicenormen met betrekking tot haar dienstverlening.

Indicatoren en streefwaarden voor dienstverlening

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe ⁴	Landelijk vergelijkend cijfer ⁵
De organisatie van onze dienstverlening sluit aan op de wensen van onze klanten Het niveau van dienstverlening in onze gemeente blijft op peil	Waardering inwoner van directe dienstverlening van de gemeente (streefcijfer dat hiervoor bepaald is in visie dienstverlening luidt: 7)	2021: 6,7 2018: 6,8 2016: 6,7 2014: 6,7	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 6,9
	Waarderingcijfer van de inwoners m.b.t. de dienstverlening via de digitale faciliteiten van de gemeente (streefcijfer dat hiervoor bepaald is in visie dienstverlening luidt: 7)	2021: 6,8 2018: 6,8 2016: 6,7 2014: 6,6	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 7,0

OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect voor integrale veiligheid

Problemen in de woon- leefomgeving worden in principe zelf opgelost. Olst-Wijhe heeft een sterke sociale cohesie, inwoners helpen elkaar hierbij. Indien nodig faciliteren gemeente en overige partijen. Om onze inwoners in staat te stellen om 'gewoon' te kunnen leven is het van belang dat wij als gemeente, maar ook onze partners, ook onze verantwoordelijkheid nemen. Dat betekent dat wij ons inspannen om datgene aan te pakken wat inwoners zelf niet op kunnen lossen. Hierbij is het belangrijk dat we zicht hebben op wat er speelt en leeft in de wijk. In de nota Integraal Veiligheidsbeleid 2016-2019 is prioriteit toegekend aan een veilige woon- en leefomgeving en het terugdringen van de georganiseerde criminaliteit. Dat willen wij onder meer tot stand brengen door de domeinen van straf, zorg en veiligheid met elkaar te verbinden.

Indicatoren en streefwaarden voor integrale veiligheid

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe ⁶	Landelijk vergelijkend cijfer ⁷
Aandacht voor leefbaarheid in 'kwetsbare buurten/straten'	Percentage inwoners dat zich meestal of altijd veilig voelt in de buurt blijft minimaal gelijk aan 2014	2021: 92% van de inwoners voelt zich meestal/altijd veilig in de buurt 2018: 92% 2016: 91% 2014: 86%	Landelijk 2021 <25.000 inw: 90%
Ervaren overlast buurtbewoners	Oordeel burger over overlast van buurtbewoners	2021: 77% ervaart weinig/geen overlast 2018: 77%	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 76%
Sluitende ketenaanpak jeugd	Aantal verwijzingen Halt	2021: 10 2020: 11 2019: 28	Landelijk 2019 <25.000 inw.: 132

⁴ Ontleend aan ons eigen Burgerpeiling waarstaatjegemeente.nl 2018.

⁵ Het landelijke cijfer vermeld (voor zover bekend) als vergelijking.

⁶ Voor een deel ontleend aan ons eigen Burgerpeiling waarstaatjegemeente.nl 2018.

⁷ Het landelijke cijfer vermeld (voor zover bekend) als vergelijking.

Aandacht voor het voorkomen van high impactcrimes als overvallen en woninginbraken	Aantal winkeldiefstallen per 10.000 inwoners (W)	2021: 7,6	Landelijk 2021: 17,5 per 10.000 inwoners
	aantal misdrijven per 10.000 inwoners (W)	2021: 47,7	Landelijk 2021: 110,2
	Aantal diefstallen uit woningen per 10.000 inwoners (W)	2021: 12,5	Landelijk 2021:13,4
Verbeteren woon- en leefklimaat	Aantal vernielingen en verstoring openbare orde per 10.000 inwoners (W)	2021: 21,7	Landelijk 2021: 41,1

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

BESTUUR, PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Participatie

In 2021 is verder gegaan met de uitvoering van het programma participatie als vervolg op de periode van het zogenaamde Rodedraaddocument (2018/2019). Dit programma met als ondertitel 'Voortborduren op en met de rode draad' geeft weer dat participatie een continu proces is dat draait om doorontwikkeling op rollen en verantwoordelijkheden, kennis/vaardigheden en houding en gedrag. Leren vanuit de praktijk is het credo en heeft zich in 2021 vooral gericht op de interactie vanuit het bestuur met de samenleving. Vanuit de raad is met dit doel een werkgroep participatie opgericht, waarmee we onder begeleiding van Studio Vers Bestuur een lerende evaluatie zijn gestart met als casus het project De Noordmanshoek. Dit loopt nog door in het eerste kwartaal van 2022. Met betrekking tot het college is met behulp van een externe begeleider gewerkt aan het afstemmen van de beelden en opvattingen op het gebied van participatie. En is aan de hand van de casus Boskamp doorleeft wat dit betekent met betrekking tot kennis, houding en gedrag en de interactie hiervan met de samenleving. Rode draad hierin is verwachtingenmanagement over en weer en duidelijke afspraken maken bij de start van participatieprojecten. Uitvloeisel hiervan is dat we gaan werken met een Participatie Start Up, analoog aan een project start up. In het kader van de invoering van de nieuwe Omgevingswet is in 2021 verkend wat de acties zijn die betrekking hebben op het onderdeel participatie.

Uitvoering communicatiebeleid

Communicatie en participatie spelen een steeds prominentere rol bij projectcommunicatie. Een paar voorbeelden die er uitspringen zijn de communicatie/participatie-ondersteuning bij Olstergaard, Noordmanshoek, 'scholen voor morgen', verkeer Olst, Ruimtelijke Visie Duurzame Energie en Olst mooier aan de IJssel. Begin van 2021 stond vooral ook in het teken van de participatie en communicatie rondom de heroverweging met als resultaat een grote deelname van de samenleving in het proces van maken van keuzes.

In 2021 is uiteraard ook nog weer veel tijd en moeite gestoken in de communicatie te maken met de coronacrisis.

Met betrekking tot de online communicatie is veel inzet geweest op het gebied van de zogenaamde vijf wetten. De vijf wetten betreft de invoering van een vijftal nieuwe wetten, die allemaal invloed hebben op onze werkprocessen en werkwijzen en daarmee impact op de bedrijfsvoering van onze hele organisatie. Het gaat om:

- Wet open overheid (als vervanging van de Wet openbaar bestuur)
- Tijdelijk Besluit Digitale Toegankelijkheid (TBDDT) (is al in werking getreden)
- Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV)
- Wet elektronische publicaties (WEP)
- Wijziging van de Archiefwet

Daarnaast is een nieuwe site WerkenbijOlst-Wijhe gelanceerd, als instrument voor de arbeidsmarktcommunicatie.

Klachten (intern en extern)

Uw raad wordt in een afzonderlijke Klachtenrapportage geïnformeerd over de afdoening en resultaten van de klachten.

Bezwaarschriften

Uw raad wordt in een afzonderlijk jaarverslag van de Bezwarenadviescommissie algemene aangelegenheden ook geïnformeerd over de afdoening en resultaten van de bezwaarschriften.

DIENSTVERLENING

Uitvoering visie dienstverlening

Op basis van de door uw raad vastgestelde visie op dienstverlening is in 2021 gewerkt aan de vormgeving van het programma dienstverlening "persoonlijk en dichtbij". Dit programma zal in 2022 in uitvoering worden genomen, waarbij ook de resultaten van "waarstaatjegemeente.nl" zullen worden betrokken.

OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

Jaarplan Integrale Veiligheid

Het afgelopen jaar 2021 was een opnieuw een bijzonder jaar door de voortdurende corona pandemie. Door de coördinator integrale veiligheid zijn veel meer uren dan geraamd aan de taak rampenbestrijding en crisisbeheersing besteed. Onder meer voor het adviseren aan het Gemeentelijk Beleidsteam en het functioneren als coronavraagbaak voor inwoners, bedrijven en de organisatie. Daarnaast heeft regionale afstemming via reguliere lijnen onder de vlag van de Veiligheidsregio IJsselland plaatsgevonden. Vanwege de forse inzet in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing is een aantal beleidsmatige taken uitgesteld tot 2022. Dit geldt onder meer voor het jaarplan en de actualisatie van het Bibob-beleid.

High Impact Crimes

In de afgelopen jaren was sprake van een dalende trend t.a.v. misdaadcijfers. In 2018 waren de cijfers historisch laag en in 2019 en 2020 was een lichte stijging zichtbaar. Deze stijging heeft zich in 2021 doorgezet, waarbij het accent is komen te liggen op een verhoging van het percentage digitale fraude. Speerpunt in de lokale driehoek is de aanpak van digitale criminaliteit. De gemeente richt zich hierbij voornamelijk op informatievoorziening aan en bewustwording van de inwoners.

Aanpak georganiseerde criminaliteit (Ondermijning)

In 2021 is vanuit de aanpak ondermijning gewerkt aan het versterken van de samenwerkingsstructuur en de inhoudelijk aanpak van enkele cases. Allereerst is de interne samenwerking versterkt door het instellen van het multidisciplinair team adresonderzoeken. Daarnaast is een lokale casustafel ondermijning opgericht. Hier wordt het "eigen huiswerk" gemaakt voordat een casus wordt opgeschaald naar het regionaal ondermijningscentrum. In het kader van het project Veilig Buitengebied is het Keurmerk Veilig Buitengebied behaald. Dit is een waardering voor de mate waarin partijen met elkaar samenwerken om de veiligheid in het buitengebied te vergroten.

Sluitende aanpak van personen met verward gedrag

Op 1 januari 2020 is de Wet verplichte geestelijke (Wvvggz) in werking getreden. Aan het eind van het jaar zou een landelijke evaluatie uitgevoerd worden. Die is inmiddels uitgesteld tot in 2022. Naast de Wvvggz is er een (steeds groter wordende) groep inwoners, waar vanuit het toegangsteam Wmo, de coördinator integrale veiligheid en het zorg- en veiligheidsnetwerk gecoördineerde aandacht voor moet zijn. In vergelijking met enkele jaren geleden is de groep "vaste klanten" van het zorg en veiligheidsoverleg verdubbeld en zijn wij meer uren per klant bezig om goede casusregie te voeren.

Verbinden Zorg en Veiligheid

Er zijn hulpbehoevenden die te maken hebben met een opeenstapeling van persoonlijke problemen: psychische klachten, verstandelijk beperkt, verslaafd e.d. Deze mensen zijn vaak het slachtoffer van

misbruik en criminaliteit, of veroorzaken zelf overlast en veiligheidsproblemen. Daderschap en slachtofferschap kunnen door elkaar lopen. Met oog op goede ondersteuning en zorg, én in het belang van veiligheid en leefbaarheid is het belangrijk dat zorgprofessionals goed samenwerken met hun veiligheidspartners. In het jaarplan noemen wij dit het versterken van de persoonsgebonden en systeemgerichte aanpak. In 2021 is extra aandacht besteed aan de verbetering deze werkwijze. Dit doen we niet alleen intern, maar samen met onze ketenpartners.

Preventie- en handhaving Drank- en Horecawet

Door de coronacrisis zijn voorgenomen activiteiten stil komen te liggen. Er waren immers geen evenementen, de horeca was langere tijd dicht en sportkantines en dorps- en buurthuizen moesten een groot deel van het jaar de deuren gesloten houden. Het convenant "Terugdringen verkoop alcohol aan jongeren onder de 18 jaar" is stopgezet. De deelnemende organisaties hebben hun inleg terug gekregen. Wij gaan er vanuit dat zij zich blijven houden aan de gemaakte afspraken en de toezichthouders hebben hun handhavende taak steekproefsgewijs opgepakt.

Op 1 juli 2021 is de Alcoholwet in werking getreden. Deze regelt onder meer dat wederverstrekking nu strafbaar is. In een nieuwsbrief hebben we onze partners hierover geïnformeerd. Verder hebben we aangekondigd dat we in 2022 starten met een nieuwe preventie- en handhavingsplan, waarbij we al onze partners weer zullen betrekken.

Overige activiteiten 2021

- Veiligheidsregio: herziening dekkingsplan

VERBONDEN PARTIJEN

Veiligheidsregio

In oktober 2010 is de Wet veiligheidsregio's in werking getreden. Op basis hiervan zijn in Nederland 25 veiligheidsregio's ingesteld waaronder Veiligheidsregio IJsselland. Veiligheidsregio IJsselland werkt als brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening met gemeenten en andere partners samen in het voorkomen, bestrijden en beperken van de gevolgen van branden, ongevallen, rampen en crisis. Dit doen ze samen met en voor de regio IJsselland, een gebied met circa 500.000 inwoners. Met als motto: Veiligheid, voor elkaar! In 2019 is het beleidsplan van de Veiligheidsregio IJsselland herzien. Het beleidsplan heeft een looptijd tot 2023.

TOTAALBEELD INBESTUURLIJK TOEZICHT OLST-WIJHE 2022

Totaalbeeld Olst-Wijhe: Groen					
Financiën	Wabo	Wro	Informatie- en archiefbeheer	Huisvesting statushouders	Erfgoed
oranje	groen	groen	groen	oranje	groen

Motivering totaalbeeld door de provincie:

Algemeen

Provinciaal toezicht is een wettelijke taak. In aansluiting op de veranderende maatschappij, wil de provincie deze taak samen met gemeenten zoveel mogelijk vanuit partnerschap oppakken. Dit is uitgangspunt van de herziene Overijsselse bestuursovereenkomst IBT, welke tijdens de Twentse en Zwolse burgemeesterskring op respectievelijk 11 februari en 11 maart 2022 door provincie en gemeenten is ondertekend. Samen werken provincie en gemeente aan een goede kwaliteit van het openbaar bestuur, ieder vanuit haar eigen rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Het Overijsselse interbestuurlijk toezicht heeft betrekking op de domeinen Financiën, Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht), Wro (Wet ruimtelijke ordening), Informatie- & archiefbeheer, Huisvesting statushouders en Erfgoed. Voor Financiën gaat het om provinciaal toezicht op de

begroting, en voor de andere domeinen om provinciaal toezicht op de uitvoering van gemeentelijke medebewindstaken.

Beoordelingskader IBT

Basis voor de beoordeling is het IBT beoordelingskader zoals dat in 2021 is gehanteerd. Kanttekening hierbij is dat in het huidige beoordelingskader nog geen rekening is gehouden met de nieuwe Omgevingswet, omdat deze nog niet in werking is getreden. De komende maanden wil de provincie in overleg met gemeenten bezien wat de mogelijke doorwerking van deze wet zal zijn op het IBT beoordelingskader voor 2023.

Totaalbeeld van de gemeente: groen

De bevindingen op de afzonderlijke domeinen vormen input voor het voorliggende integrale totaalbeeld. Dit totaalbeeld is het gewogen gemiddelde van de genoemde zes domeinen. De kleur van het totaalbeeld is dit jaar groen. In 2020 en 2021 was het beeld eveneens groen.

De kleuring heeft een signaalfunctie, en is niet bedoeld als 'goed' of 'fout'. Wanneer een domein oranje of rood kleurt, dan betekent het dat de provincie risico's ziet waarop in haar ogen actie nodig is en waarover de provincie, in aansluiting op het kader IBT, in gesprek gaat met de gemeente.

Beelden op de afzonderlijke domeinen

De domeinen Wabo, Wro, Informatie- en archiefbeheer en Erfgoed kleuren groen. Voor deze domeinen geldt dat de gemeente voldoet aan de in het kader gestelde criteria.

Voor de domeinen Wabo en Informatie- en archiefbeheer geldt dat er verbeterpunten worden genoemd, waar de gemeente het komende jaar aan kan werken. Deze zullen aan de orde komen tijdens de reguliere ambtelijke gesprekken tussen de provinciale en gemeentelijke domeintrekkers.

De domeinen Financiën en Huisvesting statushouders kleuren oranje.

De kleuring op het domein Financiën blijft oranje. De begroting 2022 en meerjarenramingen (inclusief 1e begrotingswijziging 2022) zijn structureel en reëel sluitend. Er is echter sprake van een bestuurlijk relevant onderwerp, namelijk de financiële heroverweging, die de financiële positie substantieel nadelig kan beïnvloeden.

Voor het domein Huisvesting statushouders geldt dat de kleur is verschoven van groen naar oranje. De reden hiervoor is dat de gemeente Olst-Wijhe niet heeft voldaan aan de wettelijke taakstelling voor de tweede helft van 2021 en dat dit de tweede keer op rij is.

Voor deze domeinen geldt dat de provincie, zoals hiervoor is aangegeven, het gesprek wil voeren met de gemeente over de designaleerde risico's.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Saldo 2021
Baten	302	302	334	32
Lasten	-3.550	-3.694	-3.615	79
Saldo van baten en lasten	3.248	3.392	3.281	111
Onttrekking reserves	0	79	6	-73
Toevoeging reserves	0	0	-30	-30
Resultaat	3.248	3.313	3.305	8

Het resultaat van dit programma is als volgt verdeel over de taakvelden.

Bedragen x € 1.000

Thema s en taakvelden	Primaire Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Saldo 2021
Bestuur, participatie en communicatie				
Bestuur	-1.162	-1.237	-1.212	25
Beheer overige gebouwen en gronden	-8	-8	-65	-57

Dienstverlening

Burgerzaken	-218	-290	-245	45
Openbare orde & veiligheid				
Crisisbeheersing en Brandweer	-1.588	-1.532	-1.491	41
Openbare orde en Veiligheid	-273	-325	-268	57
Reserves	0	79	-24	-103
Resultaat	3.248	3.313	3.305	8

BESTUUR, PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

Bestuur

Het grootste voordeel binnen dit thema is ontstaan doordat er een lage storting in de voorziening voor de pensioenaanspraken van wethouders is gedaan. Dit zit vooral in een hogere rekenrente dan verwacht, waardoor er nu minder gestort hoefde te worden om aan de pensioenverplichtingen in de toekomst te voldoen.

Hiertegenover staan meerkosten op bestuurlijke samenwerking vanwege hogere indexaties op contributies dan verwacht en nog niet verrekenende btw. Daarnaast was er een nadeel vanwege de ziektevervanging van wethouder Engberink.

Het budget van de rekenkamercommissie is onderbenut gebleven in 2021. Het voorstel is om dit door te schuiven naar 2022.

Beheer overige gebouwen

Er was in 2021 rekening gehouden met nakomende kosten als het pand van de voormalige Elshofschool niet in 2020 zou zijn verkocht. Doordat dit wel het geval was en de afrekeningen van nutsvoorzieningen mee zijn gevallen is er een voordeel ontstaan, waarvan een deel conform afspraak terug is gestort in de reserve onderwijshuisvesting.

Voor de vm schoollocaties Tellegenschool, Holsthoek en Dijkzicht zijn de budgetten voor kapitaallasten en bijkomende huisvestingskosten voor € 36.000 geboekt onder programma 3 Onderwijshuisvesting, waardoor dit nadeel wegvalt tegen het voordeel daar. Resteert een nadeel van € 31.000 op de vm. schoollocatie Holsthoek als gevolg van onderhoud en verkoopondersteunig.

DIENSTVERLENING

Burgerzaken

Het overschot binnen burgerzaken is voornamelijk veroorzaakt doordat er vanwege corona compensatie is ontvangen voor de meerkosten voor de verkiezing, waarvan een deel niet nodig was.

Waar in 2020 juist minder leges zijn ontvangen dan begroot voor bijvoorbeeld rijbewijzen en reisdocumenten, is hier in 2021 juist een voordeel ontstaan, waardoor de corresponderende afdracht van rijksleges ook hoger uit is gevallen dan begroot.

Tenslotte is er een tekort ontstaan op geografische informatievoorziening vanwege extra werkzaamheden betreffende bijhouden mutaties voor BAG-BGT.

OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

Crisisbeheersing en brandweer

De uitvoering brandweertaken is conform begroting gerealiseerd. Over 2020 is bijna € 56.000 terugontvangen van de Veiligheidsregio IJsselland, conform de melding in de 2e Bestuursrapportage 2021. Het onderhoud aan de brandweerkazernes is lager uitgevallen. De onderhoudsbudgetten voor de brandweerkazernes zijn gebaseerd op de bijdrage van de Veiligheidsregio IJsselland.

Het restant budget is gestort in de onderhoudsreserve om hogere kosten in de toekomst te kunnen dekken. De kosten voor crisisbeheersing zijn iets lager uitgevallen door lagere opleidingskosten.

Openbare orde en veiligheid

De kosten voor uitvoering en handhaving openbare orde en veiligheid zijn per saldo binnen de begroting gebleven. Voor lijkschouwing zijn de kosten enigszins hoger dan het beschikbare budget. Op andere onderdelen, inclusief de uitvoering Wet verplichte GGZ, zijn de kosten lager in 2021. Door de coronacrisis zijn bepaalde werkzaamheden van de BOA's blijven liggen. Voor de uitvoering in 2022 wordt een deel van het budget naar 2022 overgeheveld.

Een deel van de incidentele budgetten wordt via resultaatbestemming overgeheveld naar 2022. De Aanpak veilig buitengebied wordt afgerond in 2022. Ook het extra ontvangen bedrag van het rijk voor versterking omgevingsveiligheid wordt in 2022 ingezet. Het budget voor Aanpak hondenpoep is door de corona-crisis niet volledig ingezet in 2021, dit wordt nu in 2022 verder opgepakt. Voor openbare orde en handhaving zijn de extra kosten door de corona-crisis gecompenseerd via een extra uitkering van de Veiligheidsregio. In 2021 is deze bijdrage uitgegeven aan extra inzet BOA's en compensatie van de betrokken organisaties die de controle op het coronatoegangsbewijs moesten uitvoeren. De in 2020 door de gemeente ontvangen coronacompensatie voor toezicht en handhaving is in 2021 niet ingezet en wordt overgeheveld naar 2022 ter dekking van de verwachte extra inzet capaciteit gemeentebreed als gevolg van de coronacrisis. De verhoging van de bijdrage voor de antidiscriminatievoorziening via de Algemene Uitkering is ten onrechte hier begroot en wordt verantwoord onder programma 3 3.3 Welzijn.

RESERVES

In 2020 is er via resultaatbestemming ontvangen compensatie voor verkiezingen doorgeschoven naar 2021 ter dekking van meerkosten. Doordat de aanvullende compensatie in 2021 vanuit het rijk voldoende was, is het bedrag niet onttrokken uit de reserve nader te bestemmen middelen. Vanwege gunstige afrekeningen voor de voormalige Elshofscholschool is dit bedrag conform afspraak gestort in de reserve onderwijshuisvesting. De onderhoudsbudgetten voor de brandweerkazernes zijn gebaseerd op de bijdrage van de Veiligheidsregio IJsselland. Het restant budget is gestort in de reserve onderhoud voor volgende jaren. De incidentele budgetten uit de resultaatbestemming 2020 voor openbare orde en veiligheid zijn voor een groot deel niet ingezet in 2021 en daarom niet onttrokken aan de reserve Nader te bestemmen middelen.

LEEFOMGEVING

Wat wilden wij bereiken?

OPENBARE RUIMTE

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect Leefomgeving

1. Aantrekkelijk en veilig wonen voor jong en oud met passende toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen en mogelijkheden om te werken in en om de dorpen en buurtschappen⁸.
2. Evenwicht tussen leefkwaliteit, bereikbaarheid en mobiliteit.
3. Vrijtijdsbesteding als impuls voor de lokale economie met de aantrekkelijke IJsselzone en 'IJselfront Olst-Wijhe' als integrale gebiedsontwikkeling.
4. Versterken van toekomstbestendige landbouw en landgoederen en aandacht voor natuur- en landschapskwaliteiten.
5. Inzetten op het duurzaam vormgeven van nieuwe ontwikkelingen, op duurzame energie en energiebesparing in het kader van de energietransitie.
6. Verbeteren van de bereikbaarheid en de leefbaarheid voor de inwoners van Olst.
7. Inrichten van een vraaggericht fijnmazig openbaar vervoersysteem in samenwerking met de provincie.
8. De kwaliteit van de openbare ruimte is volgens het scenario voldoende. In de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen is dit verder uitgewerkt.
9. In verband met de inzameling en het transport van afvalwater is er sprake van een duurzame bescherming van de volksgezondheid, handhaving van een goede leefomgeving en duurzame bescherming van natuur en milieu.

Indicatoren en streefwaarden leefomgeving

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Woon- en leefomgeving	Waardering door inwoners van buurt als leef- en woonomgeving.	2021: 91% 2018: 93% voelt zich thuis in de buurt ⁹ 2016: 90%	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 90%
	Waardering door inwoners van buurt als leef- en woonomgeving	2021: 8,1 2018: 8,0 2016: 7,9 2014: 7,7	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 8,2
	Waardering door inwoners van de zorg van de gemeente voor de woon- en leefomgeving	2021: 6,6 2018: 6,6 2016: 6,5 2014: 6,5	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 6,9
Wonen	Realisatie woningen in de periode 2020-2023 (ca. 50 woningen per jaar)	2021: 73 2020: 98 ¹⁰ 2019: 55 2018: 56	Zie hieronder.
	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen (W ¹¹)	2019: 8,5 2018: 7,5	Landelijk 2019 <25.000 inw.: 9,3
Demografische druk	Demografische druk (groene en grijze druk t.o.v. 15-64 jarigen) (W)	2021: 63% 2020: 63,2% 2019: 63,2%	Landelijk 2020 <25.000 inw.: 61,7%
Duurzaamheid	Energie-index sociale huurwoningen (gemiddeld een energie-index van 1,4 eind 2020 bij sociale huurwoningen waarvan 95% max. 1,8)	2020: 1,36	--
Goede bereikbaarheid	Straten, paden en trottoirs in de buurt zijn goed begaanbaar	2021: 57% vindt deze goed begaanbaar 2018: 66%	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 64%

⁸ De eerste 7 doelstellingen zijn ontleend aan de structuurvisie Olst-Wijhe.

⁹ Ontleend aan de burgerpeiling 2018.

¹⁰ Ontleend aan het CBS; zie kerngegevens jaarstukken (bijlage 4).

¹¹ W = wettelijke indicator.

		2016: 61% 2014: 59%	
Verkeersveiligheid	Onveilige verkeerssituaties in de buurt (% zelden/nooit)	2021: 44% vindt deze zelden of nooit verkeersonveilig 2018: 43% 2016: 38%	Landelijk 2021 <25.000 inw.: 46%
	Het aantal geregistreerde verkeersongevallen per 1.000 inwoners (W)	2020: 5,0 2019: 5,7 2018: 3,7	Landelijk 2018 <25.000 inw.: x
	Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser (W)	2020: geen data bekend 2018: 13% 2017: 12%	Landelijk 2018 <25.000 inw.: 11%
Onderhouden perken, plantsoenen en parken in de buurt	Oordeel burger of deze goed onderhouden zijn	2021: 51% vindt deze in de buurt goed onderhouden 2018: 50% 2016: 45% 2014: 41%	Landelijk 2021: < 25.000 inw.: 64%
Schoonhouden buurt	Oordeel inwoner over de buurt is schoon	2021: 68% vindt de buurt schoon 2018: 71% 2016: 66% 2014: 63%	Landelijk 2021: < 25.000 inw.: 70%
Verlichting	Aantal 's nachts brandende lampen van de openbare verlichting op ieder willekeurig moment (minimaal 97%)	2020: 98% 2019: 98% 2018: 98%	--
Tevredenheid openbaar vervoer	Oordeel burger over tevredenheid openbaar vervoer	2021: 76% is tevreden over openbaar vervoer 2018: 72% 2016: 73 % 2014: 65 %	Landelijk 2021: < 25.000 inw.: 58%

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN OMGEVING

Voor de hoofddoelstellingen en indicatoren wordt verwezen naar die van Leefomgeving.

WONEN, GRONDEXPLOITATIE & HANDHAVING

Voor de hoofddoelstellingen en indicatoren wordt verwezen naar die van Leefomgeving.

ECONOMISCHE ZAKEN EN GRONDEXPLOITATIE

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect voor Economische zaken¹²

1. Samenwerken aan (circulaire) economie, aan vestigingsmogelijkheden voor lokale ondernemers en daar waar mogelijk innovatie bevorderen.
2. Vrijtijdsbesteding als impuls voor de lokale economie met de aantrekkelijke IJsselzone en 'IJsselfront Olst-Wijhe' als integrale gebiedsontwikkeling.

Indicatoren en streefwaarden voor Economische zaken

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Uitbreiden economische structuur	Percentage functiemenging (W)	2020: 46% 2019: 45,3% 2018: 45,7%	Landelijk 2020 < 25.000 inw.: 48,6%
	Vestigingen van bedrijven (aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar) (W)	2020: 151,6 2019: 148,8 2018: 145,3	Landelijk 2020: 165,4
Nabijheid winkels voor dagelijkse boodschappen¹³	Oordeel inwoners over voldoende nabij zijn van winkels voor dagelijkse boodschappen	2021: 78% van de inwoners vinden winkels voldoende nabij 2018: 77% 2016: 77%	Landelijk 2021: < 25.000 inw.: 82%

¹² Otleend aan de structuurvisie Olst-Wijhe.

¹³ Otleend aan burgerpeiling Olst-Wijhe

RECREATIE EN TOERISME

In de begroting 2021 waren geen specifieke hoofddoelstellingen en indicatoren geformuleerd.

DUURZAAMHEID

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect voor Duurzaamheid

1. Inzetten op het duurzaam vormgeven van nieuwe ontwikkelingen, op duurzame energie en energiebesparing in het kader van de energietransitie.
2. Een schone, hygiënische, veilige en duurzame leefomgeving voor de burgers en het verminderen van de belasting van het milieu.

Indicatoren en streefwaarden voor Duurzaamheid

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer ¹⁴
Voldoen aan het klimaatakkoord VNG-Rijk voor duurzaamheid	Reductie CO2 (30% vermindering in 2020 t.o.v. 1990)	2019: 20,02% 2018: 19,82% 2017: 18,42% 2016: 16,62%	Landelijke percentage niet bekend.
Voldoen aan het klimaatakkoord VNG-Rijk voor duurzaamheid	Duurzame energieopwekking in 2020 (20%)	2019: 7,6% 2018: 6,8% 2017: 5,4% 2016: 4,9%	7,6%
	Hernieuwbare elektriciteit (zonnestroom) (gerealiseerd vermogen MWe)	2021: 18% 2020: 14 % 2019: 11 % 2018: 9 % 2017: 7 % 2016: 4,7%	Landelijk 2018: 17,6%
	Woningen met zonnestroom (CBS)	2019: 25,5% 2018: 21,2 % 2017: 15,9 % 2016: 13,3 %	Landelijk: 12,5% 9,3 6,9 5,2
Afvalinzameling	Afvalinzameling voldoet aan de VANG ¹⁵ doelstellingen (>75% hergebruik)	2020: 92 % 2019: 90% 2018: 87% 2017: 88%	Landelijke doelstelling 2025: 90%
Afvalinzameling	Verdere reductie van de hoeveelheid restafval. Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner) (W)	45 kg in 2020 52 kg in 2019 55 kg in 2018 54 kg in 2017 93 kg in 2016	Landelijke doelstelling 2020: max. 100 kg/inw/ jr landelijke streefwaarde 2025: 30 kg/inw/jr

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

OPENBARE RUIMTE

IBOR

In 2016 is het IBOR-plan door uw raad goedgekeurd en zijn extra middelen beschikbaar gesteld om de openbare ruimte op orde te brengen en te houden. Dit betreft alleen onderhoud en geen reconstructie.

Door het IBOR plan voeren we het onderhoud conform de afgesproken kwaliteitsniveaus uit.

Met KonnekteD zijn afspraken gemaakt over de verbeteringen die moeten plaatsvinden in het onderhouden van de openbare ruimte en de communicatie met onze gemeentelijke organisatie hierover. Om de verbeteringen door te voeren heeft KonnekteD een periode van twee jaar gekregen. In de tweede helft van 2022 vind er een tussentijdse evaluatie plaats.

Het monitoren van de vastgestelde kwaliteit volgens het monitoringsplan is in 2021 goed van start gegaan. De resultaten uit deze monitor tonen aan dat over het geheel genomen de vastgestelde kwaliteit is gerealiseerd.

¹⁴ Het landelijke cijfer vermeld (voor zover bekend) als vergelijking.

¹⁵ De oude LAP-doelstellingen (Landelijk Afval Plan) per grondstofstroom worden vervangen voor de nieuwe VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof) van het Rijk.

Meerjarig-investering programmering (MJIP)

Mede als gevolg van de heroverwegingen is begin 2021 de planning van het MJIP aangepast en vastgesteld. Met de vaststelling van het aangepaste MJIP zijn in de meerjarenbegroting de middelen opgenomen voor de realisatie van benodigde reconstructie- en vervangingsprojecten tot en met 2026. In 2021 zijn de eerste projecten in voorbereiding genomen die in 2022 worden gerealiseerd.

Wegbeheer Olst-Wijhe

Iedere twee jaar worden onze wegen geïnspecteerd volgens het rationeel wegbeheer-systeem. Met behulp van deze gegevens en het wegbeheer-systeem OBSURV worden de onderhoudsplanningen voor vijf jaar gemaakt. Elk oneven jaar verschijnt er een nota beheer wegen gemeente Olst-Wijhe. Hierin staat ons actuele areaal, de kwaliteit van het areaal, de te nemen maatregelen en de kosten welke de komende jaren nodig zijn om het areaal op het vastgestelde niveau te houden.

Wij hebben een nieuwe nota voor het beheer van de wegen opgesteld, nota "beheer wegen 2021-2025 gemeente Olst-Wijhe".

Met behulp van deze nota worden de onderhoudsmaatregelen aan onze verhardingen bepaald. Wegen welke niet binnen 5 jaar aan reconstructie toe zijn worden tijdens het onderhoud op niveau gebracht. Indien wegen op de lijst staan om gereconstrueerd of vervangen te worden (projecten in het MJIP) dan voeren we hier geen tot nauwelijks onderhoud meer uit. De weg wordt immers hersteld, en onderhoud is dan zonde van de investering en/of met onderhoud kan de schade niet meer hersteld worden. Alleen veiligheidsonderhoud zoals het dichten van een gat met koud asfalt voeren we hier nog uit.

De werkzaamheden aan onze wegen voor 2021 bestonden uit onderhoud aan:

- belijning/markering
- onderhoud bermen door derden
- materialen t.b.v. onderhoud aan bermen uitgevoerd in eigen dienst
- onderhoud half-verharde wegen door derden
- inhuur derden (o.a. weg-inspectie)
- rationeel wegbeheer

Al het geplande onderhoud in 2021 is uitgevoerd.

Riolering

De raad heeft in november 2021 het nieuwe Gemeentelijk rioleringsplan Olst-Wijhe 2022-2028 vastgesteld.

Activiteiten i.v.m. uitvoering Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan

- Als gevolg van de heroverwegingen is begin 2021 de planning van het MJIP aangepast en vastgesteld met de kadernota 2021. In de aangepaste planning zijn de beoogde reconstructies voor 2021 van het Kerkplein Olst en de Bentinckstraat-Julianalaan doorgeschoven naar 2022. In 2021 is al wel de start gemaakt met de voorbereidingen van beide reconstructies, waarbij bewoners en belanghebbenden direct zijn en worden betrokken.
- Aangezien het bouwplan Aberson/Averbergen is vertraagd als gevolg van ingesteld beroep is ook de hiermee verbonden vervanging en verlegging van een deel van het aanvoerriool van het gemaal Averbergen in 2021 nog niet uitgevoerd.

Beheersactiviteiten riolering

- Eind 2020 zijn weer diverse rioolleidingen gereinigd en onderworpen aan een inspectie met behulp van een rijdende videocamera. Welke riolen gereinigd en/of nader geïnspecteerd worden bepalen we aan de hand van een vooronderzoek via putfoto-inspectie. Dit is uitgevoerd
- Aan de hand van de bevindingen van de video-inspectie bepalen we begin 2021 of en welke (kleinschalige) reparaties we in 2021 gaan uitvoeren. Bevindingen verzameld, reparaties worden in 2022 uitgevoerd. In DOWR verband bezig zijn met een nieuw bestek voor het reinigen en inspecteren. In DOWR verband is gezamenlijk besloten dat het niet haalbaar was dit nog in 2021 op de markt te zetten. We hebben daarom besloten dit bestek (en samenhangende werkzaamheden) een jaar op te schuiven. Dit opschuiven betreft dus ook de reparatiewerkzaamheden die voortvloeien uit de inspectie, mits uitstellen verantwoord is.

Rivus

- Binnen het samenwerkingsverband Rivus zijn de regionale stresstesten en risicodialogen uitgevoerd en is een regionale adaptatiestrategie inclusief gezamenlijk uitvoeringsprogramma vastgesteld.
- Begin 2021 is binnen Rivus tevens een vervolg gegeven aan het gezamenlijk opstellen van een concept blauwdruk voor de gemeentelijke rioleringsplannen, mede gebaseerd op de gewijzigde wetgeving als gevolg van de omgevingswet. Dit stuk heeft de basis gevormd voor het eind 2021 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan Olst-Wijhe 2022-2028.
- Vanwege het aflopen van het landelijk Bestuursakkoord Water, is binnen Rivus in 2021 gewerkt aan een nieuw, regionaal bestuursakkoord dat de basis gaat vormen voor de regionale samenwerking op het gebied van Klimaatadaptatie en water.

Programma klimaatadaptatie

Naast de regionale samenwerking aan klimaatadaptatie, is er afgelopen jaar hard gewerkt aan het gemeentelijk project klimaatadaptatie Olst-Wijhe. Als eerste stap zijn de risico's en kansen m.b.t. klimaatgevolgen en klimaatadaptatie in de gemeente in beeld gebracht. Dit heeft geleid tot een uitvoeringsprogramma.

Over het plan en het uitvoeringsprogramma heeft bij de Kadernota 2022/herooverweging besluitvorming in uw raad plaatsgevonden. In 2021 zijn volgende zaken gerealiseerd;

- klimaatcafés (risicodialogen met bewoners, stakeholders en gemeenteambtenaren);
- er is gestart met het onderzoek naar het koppelen van de ambities van klimaatadaptatie, Energietransitie en biodiversiteit;
- onderzoek klimaatadaptatie bij evenementen is afgerond;
- voor nieuwe ontwikkelingen is een klimaattoets ontwikkeld.
- bij de actualisatie van de MJIP projecten is rekening gehouden met klimaatadaptatie.

Verkeer en verkeersveiligheid

Tijdens het groot onderhoud aan onze wegen in 2021 zijn gelijktijdig nieuwe verkeersveiligheidsvoorzieningen, zoals vergevingsgezinde berm (grasbetonstenen), verhoogde kruisingsvlakken en de benodigde markeringen aangebracht. Daar waar nodig hebben wij afstemming gezocht met bewoners en plaatselijke belangen. Ten behoeve van de verkeersveiligheidsvoorzieningen hebben wij een beschikking van 25% over de gemaakte kosten van de provincie Overijssel ontvangen.

Om ervoor te zorgen dat onze inwoners zich veilig in het verkeer kunnen bewegen ontvangen wij van de Provincie subsidie om projecten en activiteiten te organiseren die het gedrag van verkeersdeelnemers beïnvloeden. De Provincie subsidieert 75% van deze projecten, de gemeente 25%. De subsidie zetten wij vooral in voor verkeerslessen op het basis- en voortgezet onderwijs, zoals Stap Op, Stop weg, over afleiding op de fiets door de mobiele telefoon of voor leerlingen van de onderbouw een theatervoorstelling over verkeersregels. Maar onze focus gaat ook uit naar de oudere verkeersdeelnemer. Voor hen hebben we de cursus Rijbewijs op herhaling georganiseerd. Verder doen we actief mee met de overheids campagne Kom Veilig Thuis!

Openbare verlichting

In 2017 is er met behulp van ons beheerbestand een selectie gemaakt van armaturen ouder dan 25 jaar en lichtmasten ouder dan 50 jaar. Aan de hand van kader stellend beleidsplan "Licht in de Openbare Ruimte" (LIOR) is er een uitvoeringsplan gemaakt voor het vervangen van verouderde openbare verlichting. In 2021 hebben we deze vervangingsopgave afgerond.

In 2021 is het onderhoud uitgevoerd door Limitec uit Hardenberg. Zij beheren en repareren van onze openbare verlichting. Meldingen van inwoners komen via een nieuw meldsysteem LMS. Hiermee werken de diverse partijen samen in één systeem. De gemeente, onze inwoners, de onderhoudsaannemer en de eigenaar van het systeem (Nederlands Licht Instituut). Hier komen meldingen direct terecht bij deze partij waarna reparatie plaatsvindt.

Groen en bomen

Herziening van het Groenbeleidsplan stond geagendeerd voor 2019. Er is besloten om dit uit te stellen, zodat we het groenbeleidsplan kunnen koppelen aan de omgevingsvisie. Een nieuw beleidsplan zal hiermee op zijn vroegst in 2023 worden opgesteld.

In 2020 is een memo opgesteld met betrekking tot de bestrijding van de Eiken processierups. De problematiek wordt jaarlijks erger, de meldingen nemen toe evenals de inzet van onze groenmedewerkers aan de beheersing van de rups. Daarnaast nemen de uitgaven aan

gespecialiseerde bedrijven toe. We blijven jaarlijks onze werkwijze hierin evalueren en volgen nauwlettend innovaties in de markt en de resultaten van pilots elders in het land. Ook is een samenwerking aangegaan met gemeenten in de regio en met de Provincie om kennis en krachten te bundelen. In 2020 en 2021 hebben we een pilot gedraaid met nestkasten voor koolmezen aan de Kappeweg in Wijhe. Dit werd gemonitord door vrijwilligers uit de buurt en het resultaat was erg hoopgevend, nagenoeg ieder nestkastje was bewoond en na de zomer bleek dat veel nesten van de rupsen waren leeggegeten door vogels. In 2021 is er gewerkt volgens de in 2020 opgestelde memo Bestrijding Japanse Duizendknoop waarover uw raad in 2020 is geïnformeerd. Naast deze wijze van beheersing is er ook een pilot geweest met elektrocutie (resultaten zichtbaar in 2022) en het op een aantal plekken actief verwijderen van de plant.

Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

Het LOP kent een looptijd van 15 jaar. Het uitvoeringsprogramma van het LOP is gestart met het PMJP en dit programma is gestopt in 2013. De groene-dienstenregeling heeft een vervolg gekregen tot 2016. De uitvoering van de groene en blauwe diensten is opgedragen aan de Stichting Kostbaar Salland (SKS) en zij zijn actief op zoek naar nieuwe financieringsbronnen, buiten de provincie en gemeenten om.

De Provincie Overijssel wil middels een vijftal pilots een doorstart maken met de regeling groene en blauwe diensten. Wij werken daarin samen met Raalte en Deventer. Het is de SKS gelukt om een van pilots te mogen draaien met Salland. Een van de onderdelen van de pilot is in Olst-Wijhe de plannen van de omgeving Olst-Zuid. De eerste beplanting is door vrijwilligers aan het einde van 2021 aangebracht o.a. in de bermen van De Kneu in Olst.

Geo informatie

In 2021 is er een eerste aanzet gegeven tot het wegwerken van geconstateerde achterstanden in de beheergegevens openbare ruimte en als gevolg hiervan ook tekortkomingen in de Basisregistratie grootschalige topografie (BGT). In het laatste kwartaal van dit jaar hebben we hier i.s.m. met onze partner gemeente Deventer een inhaalslag gemaakt op het bijwerken van de BGT. Hiervoor hebben we extra middelen moeten inzetten om dit op orde te krijgen. Begin 2022 worden vervolgens de beheergegevens openbare ruimte op orde gebracht.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN OMGEVING

Uitvoering Structuurvisie Olst-Wijhe

In december 2017 is de Structuurvisie Olst-Wijhe 'ruimte voor initiatief en innovatie' vastgesteld. Uitgangspunt is dat samen met bewoners, organisaties en ondernemers wordt gewerkt aan de leefkwaliteit met zorg voor elkaar en goede bereikbare voorzieningen en ontmoetingsplekken in de dorpen, buurtschappen en op het platteland. Daarbij wordt ingezet op het duurzaam vormgeven van nieuwe ontwikkelingen en het bieden van ruimte voor initiatief en innovatie.

Aan de realisatie van de Structuurvisie is een Uitvoeringsprogramma gekoppeld. Relevant in dit kader is de politiek-bestuurlijke focus die in 2021 is vastgesteld en die prioritering aanbrengt in de doelen van de Structuurvisie.

Ook is in 2021 gewerkt aan de voorbereidingen van de omgevingsvisie, die de Structuurvisie zal vervangen. Zo is er een plan van aanpak 1.0 opgesteld, dat met de nieuwe raad uitgewerkt zal worden naar een definitief plan van aanpak.

Daarnaast stelde uw raad in november de bestuursopdracht economie vast. Hierin is afgesproken dat de gemeente zich samen met ondernemers gaat inzetten voor een gezond, duurzaam en vitaal ondernemersklimaat. Een vitale, duurzame economie is van groot belang en ondersteunend om voorzieningen, winkels, sport, cultuur en andere faciliteiten in de gemeente toekomstbestendig en aantrekkelijk te houden. Hiermee draagt de uitvoering van de opdracht ook bij aan de Structuurvisie. Op verschillende plekken in deze jaarstukken worden onderdelen uit de Structuurvisie en het Uitvoeringsprogramma toegelicht. Zoals de woonvisie en andere woonthema's, die passen bij het doel uit de Structuurvisie, waar het gaat om aantrekkelijk en veilig wonen voor jong en oud.

Er is in 2021 verder gewerkt aan de integrale aanpak IJsselfront, Olstergaard, het Hoogwaterbeschermingsprogramma, de ruimtelijke visie duurzame energie, Olst mooier aan de IJssel en het werken aan de verkeerssituatie in Olst (scheiden en spreiden). Deze trajecten dragen bij aan realisatie van de doelen uit de Structuurvisie. Eén van de andere doelen van de Structuurvisie is het versterken van toekomstbestendige landbouw en landgoederen en aandacht voor natuur- en landschapskwaliteiten. Wat betreft landbouw zijn in 2021 belangrijke stappen gezet in het kader van

Vitaal Platteland en de aanpak van stikstof. Wat betreft de ambities op het gebied van de landgoederen ligt de regie voornamelijk bij eigenaren en beheerders van landgoederen.

Projecten in het kader van grondexploitaties

Voor de projecten in het kader van grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid. Hieronder is een aantal specifieke projecten uitgelicht.

Gebiedsontwikkeling Noordmanshoek

Stichting De Noordmanshoek heeft begin 2021 haar businessplan ingediend voor een duurzame invulling van het gebied Noordmanshoek. Uw raad heeft hen eerder deze ruimte gegeven door het meegeven van een kaders. Het ingediende plan is financieel beoordeeld en voorgelegd aan het college. Vanwege de door uw raad vastgestelde focus op wonen zijn wij in gesprek gegaan met de Stichting over het dilemma behoefte woningbouw enerzijds en plannen van de Stichting anderzijds. De Stichting heeft zich bereid verklaard om onder haar regie en binnen de visie en gedachtegoed van de Stichting nader te onderzoeken of er meer woningbouw mogelijk is op de Noordmanshoek. Uw heeft hiermee eind 2021 ingestemd. Begin 2022 is gestart met een nader onderzoek. Uw raad heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld.

Daarnaast is de Coöperatie Goed Veur Mekare (onder naam Zonnepark Noordmanshoek BV) in 2021 gestart met de daadwerkelijke aanleg van het zonnepark.

Olstergaard

Het project Olstergaard kenmerkt zich door natuurinclusief ontwerp, circulair bouwen en tal van duurzaamheidsmaatregelen. In het project Olstergaard worden in totaal 72 woningen gerealiseerd, verdeeld over 51 kavels. Er was in 2021 enige vertraging vanwege de stikstofproblematiek in relatie tot het nabijgelegen Natura 2000 gebied. Nadat de definitieve vergunning Wet natuurbescherming onherroepelijk was geworden en de gronden in september 2021 bouwrijp waren, konden de kavels daadwerkelijk worden afgenomen. Olstergaard wordt samen met de toekomstige bewoners ontwikkeld. Meer informatie over Olstergaard is te vinden in de paragraaf Grondbeleid.

Olst, mooier aan de IJssel

Het project "Olst mooier aan de IJssel, fase 2" is afgerond.

Uw raad heeft ingestemd met het verder uitwerken van het ontwerp voor de versterking van de verbinding tussen de IJssel en het centrum van Olst en het versterken van het IJselfront door de aanleg van verharde voetpaden. Uw raad heeft daarvoor budget beschikbaar gesteld. Ook de provincie heeft een subsidie beschikbaar gesteld voor de versterking van de IJsseluiterwaarden. Het jaar 2021 heeft in het teken gestaan van de ontwikkeling van de plannen voor de Veerweg, de fietsoversteek bij de kruising met de N337. Deze plannen zijn vanaf december 2021 ter inzage gelegd voor het indienen van een zienswijze. Hierna worden de plannen verder uitgewerkt en aanbesteed. Daarbij wordt de rotonde bij De Meente meegenomen. De uitvoering zal eind 2022 starten. Na de oplevering van Olasfa (januari 2022) zullen de wandelpaden langs de IJssel worden uitgevoerd.

Gebiedsgericht werken met Boskamp als pilot

De pilot gebiedsgericht werken is gestart op de Boskamp. De aanpak bestaat uit drie onderdelen: een gebiedsagenda Boskamp, een opleidingsprogramma voor de gemeentelijke organisatie en een advies over of en hoe we gebiedsgericht werken als organisatiebrede aanpak kunnen toepassen.

De pilot Boskamp gaat om het opstellen van een integrale gebiedsagenda; een realistisch en concreet voorstel van en voor de kern van de Boskamp. Aanleiding zijn de diverse ontwikkelingen en vraagstukken in het dorp, waaronder: twee vrijgevallen schoollocaties, de kerk die haar functie binnen enkele jaren verliest en het woonzorgcentrum Sint Willibrord dat herontwikkeld wordt.

Er is in de zomer van 2021, samen met het plaatselijk belang en een werkgroep jong en oud, een bureau geselecteerd voor de procesbegeleiding. Vervolgens is de werkgroep 'Hart van de Boskamp' geformeerd. Er is onder inwoners een vragenlijst uitgezet om de haalbaarheid voor een woonvorm voor jong en oud te onderzoeken. Ook zijn gesprekken gevoerd met de stakeholders, de partijen die ook een grondpositie in het gebied hebben. Er zijn eind 2021 sessies geweest waarin bewust stil gestaan is bij de rol die de gemeente in het proces heeft: namelijk het faciliteren van het proces om tot een gebiedsagenda te komen. Op inhoud willen wij loslaten, behalve wat betreft de invulling van de schoollocaties, waar gemeente grondeigenaar is. Wat betreft de schoollocaties gaan we nog in gesprek over uitgangspunten. Wij vinden het belangrijk dat de agenda voor en door het dorp wordt gemaakt en dat er ingezet wordt op gedeeld eigenaarschap.

Het is in het kader van verwachtingen van waarde om dergelijke uitgangspunten aan de voorkant van het proces op te halen. Wij houden daarover een bijeenkomst met inwoners. De training gebiedsgericht werken is gestart voor een brede groep gemeentelijke adviseurs. Hierin leren zij, met Boskamp als pilot, over wat gebiedsgericht werken inhoudt en welke competenties daarbij komen kijken, op het gebied van onder andere stakeholdermanagement, communicatie, participatie etc. Volgens de huidige planning wordt voor de zomer 2022 de gebiedsagenda opgeleverd. Dan moet er ook een advies liggen over het al dan niet structureel toepassen van gebiedsgericht werken.

Actualisatie van bestemmingsplannen en anticiperen op de Omgevingswet

De verplichting om iedere tien jaar bestemmingsplannen te actualiseren komt te vervallen. In plaats daarvan wordt de komende jaren toegewerkt naar een Omgevingsplan voor alle dorpen en buurtschappen, waarin alleen geregeld wordt wat echt nodig is en dat toegankelijk en begrijpelijk is voor inwoners, ontwikkelaars en plantoetsers. In 2020 is hiervoor door uw raad een nota van uitgangspunten vastgesteld. In 2021 heeft uw raad een actualisatie van het bestemmingsplan buitengebied vastgesteld. In 2022 maken we een standaard-structuur (een "casco") voor het nieuwe omgevingsplan en een aantal sets met standaardregels. Ook bouwen we stapsgewijs het omgevingsplan voor de dorpen en buurtschappen op.

Vorbereiding op de invoering van de Omgevingswet

In 2017 is gestart met de voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet. In 2021 is door het kabinet de invoeringsdatum meerdere keren verschoven, met als meest recente invoeringsdatum 1 januari 2023. Door het verschuiven van deze invoeringsdatum is op een aantal onderdelen ook de besluitvorming uitgesteld, waardoor betere voorbereiding en meer oefenen mogelijk was. Er wordt gewerkt aan de herinrichting van werkprocessen, aan de benodigde aanpassingen in de informatiearchitectuur en is er aandacht voor opleiding en ontwikkeling van medewerkers. Dit is al voor een groot deel in 2021 opgepakt, maar zal in 2022 vervolgd worden. Er is besluitvorming geweest over de Startnotitie voor de Omgevingsvisie, wat in 2022 vervolgd wordt met een Plan van Aanpak. Met het oog op de beschikbare financiële ruimte geldt als uitgangspunt dat alleen de minimaal (voor een tijdige implementatie) noodzakelijke werkzaamheden worden uitgevoerd.

Hoogwaterbeschermingsprogramma en integrale aanpak IJselfront

In 2021 is de planontwikkeling concreet gestart voor een aantal deelgebieden (Den Nul, Herxen). Hierbij zijn eigenaren en bewoners nauw betrokken. In dit proces zijn de door onze gemeente ingebrachte meekoppelkansen ook uitgewerkt. Er is besloten om de dijkverlegging bij 't Paddenpol in Wijhe te realiseren. In dit kader wordt het fietspad tussen Wijhe en Herxen ook meegenomen ("Werk met Werk" maken).. In onze gemeente lopen er verder enkele trajecten rond KRW (Kader Richtlijn Water). Het trekkerschap daarvan berust bij Rijkswaterstaat. Eind 2021 is de planontwikkeling voor Wijhe en Olst weer opgestart. Dit zal in 2022 leiden tot plannen voor deze KRW-opgaven.

Cultuurhistorische Waardenkaart

Als gemeente streven we naar behoud van onze cultuurhistorische waarden. Via onze bestemmingsplannen en gemeentelijke monumentenlijst geven we daaraan invulling. In het licht van de nieuwe Omgevingswet willen we scherper benoemen welke cultuurhistorische waarden we willen behouden en op welke manier we dat willen bevorderen. We willen ontwikkelen vanuit ons DNA. Het vaststellen van een cultuurhistorische waardenkaart is daarvoor een belangrijk middel. In 2019 is daarvoor een startnotitie vastgesteld. We hebben aangegeven dat we in 2020 concreet aan de slag gaan met het opzetten van een projectorganisatie en het inschakelen van een extern bureau om de waardenkaart te ontwikkelen. Door de Corona-crisis en vanwege capaciteitsproblemen hebben we prioriteiten moeten stellen en is het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart naar 2022 verschoven.

Bij het opstellen van de cultuurhistorische waardenkaart zullen we zeker de samenleving betrekken. De wijze waarop wordt weergegeven in het Plan van Aanpak. Voor dit project is eenmalig uitvoeringsbudget beschikbaar gesteld (noodzakelijk nieuw beleid).

VITAAL PLATTELAND

De Kracht van Salland

De Kracht van Salland is een hecht en succesvol netwerk van inwoners, organisaties en overheden. In het netwerk worden kennis, informatie en ideeën ingebracht en gedeeld. In Salland en daarmee ook in Olst-Wijhe zijn de afgelopen jaren met behulp van het netwerk De Kracht van Salland vele initiatieven vanuit de samenleving ondersteund en tot uitvoering gekomen. De belangrijkste opgaven voor het komende

jaar 2022 zijn voornamelijk de nieuwe gebiedsvisie Kracht van Salland, een nieuw Leaderprogramma en Salland Loont. Belangrijke pijlers zijn LEADER, Salland Deal, 4D en de Salland Cafés. Door corona heeft De Kracht van Salland in 2021 helaas niet de beoogde vier Salland Cafés kunnen organiseren. Wel is veelvuldig digitaal gecommuniceerd door middel van nieuwsbrieven.

Salland Deal

Salland Deal - Salland Loont

Salland Loont zet zich in voor een florerend buitengebied, waarin boeren financieel beloond worden voor de maatschappelijke diensten die zij verlenen. Het gaat onder andere om diensten die bijdragen aan biodiversiteit en landschap, schoon water en klimaat. Salland Loont koppelt de vraag vanuit de maatschappij aan het aanbod van de boeren. Salland Loont is ontstaan naar aanleiding van een onderzoek van het College van Rijksadviseurs naar een "New Deal tussen boer en maatschappij [<https://www.collegevanrijksadviseurs.nl/adviezen-publicaties/publicatie/2020/09/08/pilot-landschapsinclusieve-landbouw>]". De uitwerking van dit onderzoek wordt nu gerealiseerd via "Salland Loont". Salland Loont bevindt zich nog in de opstartfase. Het eerste doel van het project is om te werken aan de invulling van maatschappelijke opgaven én bij te dragen aan een florerende landbouw in Salland. Het tweede doel van het project is om te weten te komen wat agrariërs en beloners motiveert en belemmert bij het invulling geven aan maatschappelijke opgaven én wat de gebiedsorganisatie

hieraan kan bijdragen. Het derde doel is dat agrariërs en burgers in Salland bekend zijn met maatschappelijke diensten in Salland. De eerste stappen voor de organisatie van Salland Loont zijn gezet door een 'motorblok' van 4 partijen, bestaande uit 3 partijen van de Salland Deal (Stichting IJssellandschap, Collectieven Midden-Overijssel, Landschap Overijssel) en Land van Waarde. In het najaar van 2021 heeft het motorblok met succes een GLB-pilot Toekomstbestendige Landbouw toegekend gekregen. Belangrijke opgave en grootste uitdaging voor dit jaar is om de organisatie van Salland Loont goed neer te zetten en te bestendigen.

In navolging van haar krachtige samenwerkingsverband heeft Salland Deal een (integraal) adviserende rol te vervullen bij de uitwerking van de gebiedsgerichte aanpak stikstof. Zo kan de gebiedsgerichte aanpak aan de stikstoffafel integraal meegenomen worden in de visie verwoord in de New Deal. Onze gemeente zal ook de New Deal raadplegen bij de ontwikkeling van de omgevingsvisie.

Binnen Salland Deal werken meerdere organisaties aan een vitale landbouwstructuur, een natuurlijk cultuurlandschap en een gezond watersysteem. Een voorbeeld van zo'n organisatie is LandvanWaarde. LandvanWaarde is de naam van het sturingsmodel voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer in Nederland. Kern van LandvanWaarde is dat het verschillende, voor boeren relevante en interessante, beloningen organiseert, bundelt en als maatwerk aan boeren aanbiedt. Deze set van belonende prikkels moet boeren zodanig stimuleren dat natuurbeheer een volwaardige pijler onder hun bedrijfsvoering wordt. Een organisatie als die aansluit op een eventueel uitvoeringsprogramma van de New Deal van Salland.

Een andere organisatie is Salland Boert en Eet Bewust (SBeEB). Het is een succesvol voormalige leader project, waarin zij verbinding maakt tussen de boer en de burger, voor meer begrip in de wederzijdse situatie en denkwijze. In Olst-Wijhe zijn 13 boeren aangesloten bij SBeEB.

Toekomstgerichte Erven

Ook Toekomstgerichte Erven met haar erfcoaches, gefinancierd door de provincie, zijn in de Kracht van Salland ondergebracht. Sinds 2019 is al werkende vorm en inhoud gegeven aan het project Toekomstgerichte Erven. Begonnen vanuit o.a. de opgave voor asbestvrije daken is de opgave en de gereedschapskist van de erfcoaches steeds meer divers geworden. Het behoeft geen nadere toelichting dat de opgaven in het buitengebied eerder meer dan minder en complexer dan eenvoudiger worden. De afgelopen jaren heeft de provincie hoofdzakelijk de kosten voor het project gedragen. Gemeenten dragen bij aan het project d.m.v. ambtelijke capaciteit en communicatie. Voor

2022 kan het project op hetzelfde niveau blijven draaien. Voor 2023 en daarna zijn de financiële middelen onzeker. Bestuurlijk is men zowel op provinciaal als lokaal niveau overwegend positief over het project. Wel vraagt de provincie na 4 jaar om meer (financiële) commitment van de gemeenten. Ambitie is om het project ook na 2022 op het huidige niveau te behouden.

Leader

Leader is één van de deelprogramma's van De Kracht van Salland. De Lokale Actie Groep (LAG) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het Leaderprogramma. Het huidige Leaderprogramma is in 2020 afgelopen en overgegaan in een transitieperiode die loopt tot en met 2022.

Leegstand agrarische gebouwen

De verwachting is dat tot 2030 in Olst-Wijhe ongeveer 80 boeren zullen stoppen met hun bedrijf. Dit blijkt uit recente prognoses van vrijkomende agrarische bebouwing, waar de Universiteit van Wageningen in maart 2020 onderzoek naar deed. Hierdoor zal de leegstand van voormalige agrarische bebouwing toenemen tot ca. 97.000 vierkante meter. Die prognose betreft de periode 2018-2030, dus een aantal van deze vierkante meters zijn hoogstwaarschijnlijk al ingezet voor KGO of worden hergebruikt voor andere functies. Sloop (of duurzame functieverandering) van deze gebouwen vormen een cruciale bijdrage aan vele (provinciale) opgaven:

- Bestrijden leegstand
- Kwaliteitgestuurde woonopgave
- Aanpak asbestdaken
- Preventie en aanpak ondermijning
- Landbouwtransitie en emissiebeperking
- Aanpak sociale problematiek
- Energietransitie

Vanuit deze opgaven bestaan verschillende instrumenten om sloop en functieverandering te stimuleren. Eén van die instrumenten is de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving (KGO). In 2020 hebben we naar aanleiding van raadvragen onze KGO-projecten van de afgelopen 10 jaar in beeld gebracht en gekeken naar wat het Olst-Wijhe heeft opgeleverd. Uit deze evaluatie blijkt dat initiatiefnemers in onze gemeente vooral inzetten op sloop van landschapsontsierende bebouwing. Door het gebruik van het KGO-beleid verandert het buitengebied. Agrarische erven transformeren vooral in woonerven. Dit roept de vraag op: wat betekenen deze ontwikkelingen voor het buitengebied? Deze evaluatie geeft een beeld van de getallen en de spreiding van de KGO-ontwikkelingen in het buitengebied. Het laat zien dat met de uitvoering van het KGO-beleid leegstand een verrommeling voorkomen wordt, waarmee een verbetering van de ruimtelijke kwaliteit wordt behaald.

De beantwoording van de vraag hoe we vorm en invulling geven aan de ontwikkelingen in het buitengebied en de impact van het KGO-beleid hierop wordt uitgewerkt in de Omgevingsvisie. We moeten daarbij kijken hoe alle ontwikkelingen zich verhouden tot andere claims in het buitengebied (grootschalige energieopwekking, recreatie en toerisme, landbouw, natuur enz.). De oplossingsrichtingen zullen uiteindelijk de bouwstenen worden voor de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en andere beleidskaders. Op dit moment is er geen aanleiding om ons KGO-beleid te herzien en een goede omgevingstoets blijft het uitgangspunt. Op provinciaal niveau wordt nagedacht over actualisering van het bestaande KGO-beleid. Het huidige beleid heeft als effect dat er veel verspreide woonbebouwing in het buitengebied plaatsvindt. De provincie verkent samen met ons en andere gemeenten binnen Overijssel mogelijkheden voor sloopstimulering en om de om de woningbouw op de planologisch meest gewenste plek plaats te laten vinden (bv. door Cluster-rood-voor-rood). Cluster-RvR is een toepassing van de KGO-regels, waarbij het sloopvolume van meerdere locaties wordt verzameld en gebruikt om elders (bij voorkeur in kernrandzones) geclusterd woningen te bouwen. Zo kan tevens worden toegesneden op de lokale woningbehoefte en wordt dus niet eenzijdig in het duurste segment gebouwd. Het doel van de experimenten is om ervaring met deze werkwijze op te doen, en (bij gebleken succes) te kunnen bepalen en onderbouwen welke spelregels daarbij nodig zijn. Als gemeente staan we in beginsel positief tegenover deze gedachtenlijn en daarin denken wij actief mee. Tegelijkertijd willen we voorkomen dat het huidige beleid stagneert zonder dat er goede haalbare alternatieven ontwikkeld zijn. Dan wordt de kans groot dat leegstaande stallen verpauperen en daarmee een negatieve invloed hebben op de kwaliteit van ons buitengebied.

Samengevat kiezen we nu voor het voortzetten van het KGO-beleid, maar staan we tegelijkertijd open voor andere alternatieven, zoals die nu door de provincie met ons worden onderzocht. Het blijkt echter in de praktijk lastig om daar concreet handen en voeten aan te geven. Ons huidige KGO-beleid is succesvol gebleken en dat willen we niet terzijde schuiven zonder een goed en haalbaar alternatief.

Glasvezel Buitengebied

Een aansluiting op glasvezel vergroot de economische kansen voor ons bedrijfsleven en de gebruiksmogelijkheden van datadiensten voor onze inwoners. In 2016 is er een convenant gesloten met CIF, waarin is afgesproken onder welke voorwaarden de gemeente meewerkt aan de realisatie van glasvezel in het buitengebied. In 2017 en 2018 is CIF gestart met de realisatie van glasvezel in het buitengebied. In 2019 is het gebied Salland Zuid afgerond. In 2019 is gestart met de aanleg in deelgebied Noordoost Veluwe. Daarmee zou in 2020 ook het buitengebied van Welsum en Marle aangesloten op glasvezel. In 2020 is gebleken dat het waterschap geen vergunning verleend voor ligging van kabels in de dijk. Tegelijkertijd gaf initiatiefnemer Delta Fiber aan dat particuliere grondeigenaren niet allemaal willen meewerken aan ligging in hun gronden. Daarmee zouden een heel aantal adressen niet aangesloten kunnen worden. In 2021 zijn hierover maatwerkafspraken gemaakt met particuliere grondeigenaren.

WONEN, GRONDEXPLOITATIE & HANDHAVING

Woonvisie 2016-2020 en Uitvoeringsagenda

In 2021 is het proces voor het opstellen van de Woonvisie doorlopen. Daartoe is o.a. een woningmarktonderzoek uitgevoerd, zijn er verschillende participatie bijeenkomsten georganiseerd en is er een online enquête gehouden. In november is de concept Woonvisie door ons vastgesteld en ter inzage gelegd. De vaststelling is voorzien in het tweede kwartaal van 2022. De behandeling van het Uitvoeringsprogramma vindt in 2022 plaats. Dat geldt ook voor het Masterplan woningbouw.

Woningbouw

In 2021 zijn 73 woningen opgeleverd, waarvan 29 op Noorder Koeslag in Wijhe, 13 locatie Zonnekamp Oost in Olst, 5 op Boskamp en 11 in Wesepe. Ook zijn 6 appartementen opgeleverd in de Oudheidkamer Wijhe.

De ontwikkeling van de locatie Aberson ligt stil vanwege een procedure bij de Raad van State.

Herontwikkeling locatie Tellegen

Locatie Tellegenschool in Wijhe wordt herontwikkeld als woningbouwlocatie. De locatie inclusief het gebouw, met over de erfgronden heen ook een deel van het naastgelegen grasveld, wordt in de huidige staat voor verkoop in de markt gezet via een openbare biedprocedure. De locatie wordt tegen een marktconforme prijs verkocht. In 2021 is het plan van aanpak gemaakt en is begonnen met de uitwerking hiervan naar een openbare biedprocedure. Naast het opstellen van een biedboek met bijlagen werd ook een inloopbijeenkomst en in december een extra bijeenkomst met de buurt georganiseerd om de omwonenden zo goed mogelijk mee te nemen in onze plannen.

De uitwerking van het 1e deel van het traject was intensiever dan ingeschat. De verwerking van de vele reactieformulieren aan de hand van de inloopbijeenkomst en de extra bewonersbijeenkomst brachten extra kosten met zich mee waarvoor door het college middelen beschikbaar zijn gesteld. In 2022 wordt de openbare biedprocedure opgestart.

Prestatieafspraken met SallandWonen

In december 2021 zijn er nieuwe prestatieafspraken met SallandWonen gemaakt, ditmaal voor een periode van 2 jaar. De afspraken kennen een vernieuwde opzet, waarbij er naast lopende thema's ook sprake is van een ontwikkelagenda, onder meer op het thema klimaatadaptatie. Er is in deze afspraken veel aandacht voor nieuwbouw, in het bijzonder voor Wijhe. Zo zijn er concrete afspraken gemaakt over de woningbouw op Wijhe Zuid en op de vrijkomende schoollocaties.

Wabo – vergunningverlening

Privatisering Bouw- en woningtoezicht

In april 2016 is het wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) ingediend bij de Tweede Kamer. Het voorstel voorziet in nieuwe regelgeving om in gevallen dat voor bouwplannen de bouwtechnische voorschriften op een verantwoorde wijze via private toetsing en toezicht worden gerealiseerd, de gemeentelijke bemoeienis om te komen tot een vergunning, uitsluitend te betrekken op bestemmingsplan, bouwverordening, eventueel welstand en veiligheid van de omgeving. Met andere woorden: de privatisering van het bouw- en woningtoezicht is vooralsnog voorzien in een duaal stelsel met naast elkaar private en publieke taakuitoefening. De wet is op 14 mei 2019 aangenomen in de Eerste kamer en de bedoeling is dat de wet stapsgewijs inwerking treedt gelijktijdig met de Omgevingswet. De inwerkingtreding is uitgesteld naar 1 januari 2023. In 2021 zijn nog geen stappen ondernomen tot nieuwe processen in het kader van de Wkb. De gevolgen van de wet staat wel op de agenda van het gezamenlijk overleg met Raalte. De afspraak is gemaakt om in 2022 concrete stappen te maken door gezamenlijk de nieuwe werkprocessen op te stellen. Daarnaast wordt in 2022 door een specifiek bureau een voorstel voor de nieuw in te voeren leges opgesteld.

Wabo – toezicht en handhaving

Op 15 december 2020 is voor 2021 een Uitvoeringsprogramma opgesteld ook wel Uitvoeringsprogramma VTH (Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving) genoemd, waarin zoals de naam al aangeeft ook het onderdeel toezicht en handhaving is opgenomen. De inhoud van het Uitvoeringsprogramma is, waar het gaat om taken die zijn opgedragen aan de Omgevingsdienst IJsselland (OD), met de OD afgestemd.

In 2021 is uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma door ons als gemeente en de Omgevingsdienst IJsselland. Hierover ontvangt u in het voorjaar van 2022 een verslag. Dit verslag wordt als bijlage meegenomen bij de Jaarstukken. In het kader van het Interbestuurlijk Toezicht van de provincie zal het Uitvoeringsprogramma moeten voldoen aan de aandachtspuntenlijst voor het opstellen van het uitvoeringsprogramma en het jaarverslag VTH dat gezamenlijk met gemeenten en provincie is opgesteld. Zie voor het kleurenbeeld: programma 1.

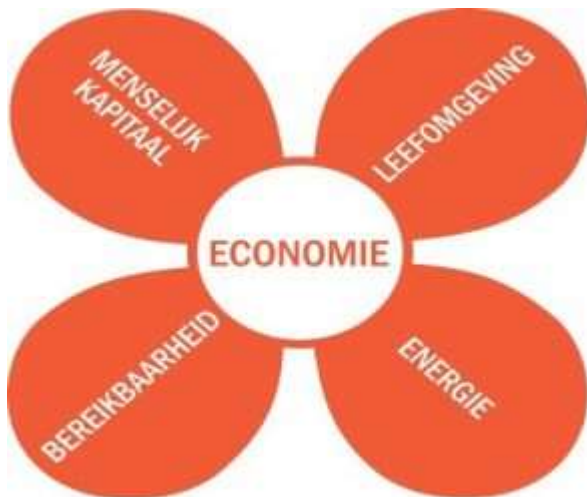
ECONOMISCHE ZAKEN EN GRONDEXPLOITATIE

Bestuursopdracht economie: bestuursopdracht 'Ontwikkelprogramma: naar een toekomstbestendig en vitaal economisch profiel voor Olst-Wijhe'.

De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat de urgentie om onderwerpen, trends en ontwikkelingen binnen het economisch domein op te pakken, is toegenomen. Dat geldt zowel op het gebied van strategie (visie) als op het gebied van dienstverlening (praktische uitvoering). Door de coronacrisis wordt door ondernemend Olst-Wijhe vaker en harder op de deur van de gemeente geklopt en een beroep gedaan op gemeentelijke kennis, netwerken en faciliteiten. Dit leverde een mismatch op tussen wat er van de gemeente gevraagd werd en wat we konden leveren. We misten kansen doordat we op veel mogelijkheden en uitdagingen niet in kunnen gaan. Wij hebben daarom in 2021 besloten om, samen met ondernemers, in te zetten voor een gezond, duurzaam en vitaal ondernemersklimaat. In verband daarmee is er in november 2021 ingestemd met extra gemeentelijke inzet op het taakveld Economie middels het beschikbaar stellen van een werkbudget en personele inzet. Met het jaarlijkse werkbudget van € 12.500,- vanaf 2022, kunnen we als gemeente (actief) meedoen en meedenken in goede initiatieven vanuit de markt die de economie versterken. Ook is door uw raad ingestemd met extra personele inzet van 0,8 fte, zoals was voorgesteld.

Regio Zwolle

Regio Zwolle (RZ) bestaat uit 22 gemeenten in de provincies Overijssel, Gelderland, Flevoland en Drenthe. Ondernemers, onderwijs, maatschappelijke organisaties en overheden werken in deze regio samen aan verschillende actuele vraagstukken om zo de regio beter op de kaart te zetten en het potentieel van de regio beter te benutten. De vraagstukken hebben in grote lijnen betrekking op het 'bloemblad' (zie afbeelding hieronder) van RZ. Het hart wordt gevormd door economie, maar ook menselijk kapitaal (HCA), leefomgeving, bereikbaarheid en (duurzame) energie spelen een rol als regionale opgave. Het doel van RZ is om in 2030 de vierde economische regio van ons land te zijn.

De RZ is een aantal jaren geleden gestart met een focus die met name op economie gericht was. Heden ten dage zijn er meer onderwerpen en aandachtsgebieden die vanuit RZ worden opgepakt, te weten: menselijk kapitaal (HCA), leefomgeving (verstedelijking), bereikbaarheid en (duurzame) energie. Belangrijke en kansrijke thema's/ aandachtsgebieden voor Olst-Wijhe, mede in het licht van de gekozen gemeentelijke focus als "eigenzinnige woongemeente", zijn:

- Human Capital Agenda (HCA)
- De economische agenda Regio Zwolle 2018-2022
- Verstedelijkingsstrategie + Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT).

Spin-off

Belangrijk is daarnaast bevonden om een duidelijke(re) spin-off Regio Zwolle (en haar entiteiten) te creëren voor ondernemend Olst-Wijhe. We investeren tienduizenden euro's in de Regio Zwolle en de Human Capital Agenda, terwijl we met meer inzicht veel meer 'rendement' en kansen uit onze lidmaatschappen kunnen halen. Dit kan onder andere door specifiekere maatwerktrajecten voor de ondernemers en inwoners in Olst-Wijhe.

Vanuit inwoners van Olst-Wijhe hebben voor het programma 'Groeï Vooruit' 13 mensen, naast loopbaancoaching, ook een financieel advies gekregen voor ondersteuning bij de kosten voor scholing. Vanuit Upgrade jezelf zijn er 18 werkgeversaanvragen gedaan vanuit bedrijven met vestigingsplaats Olst-Wijhe. Daarvan zijn er 12 toegekend en 6 afgewezen. De 12 toegekende werkgeversaanvragen hebben samen betrekking op scholing voor 128 medewerkers.

Raadswerkgroep

De wens van uw raad is om tijdig betrokken te worden bij regionale vraagstukken die spelen of gaan spelen, zodat ze beter in staat is om lokale en regionale belangen af te stemmen, de urgentie kunnen bepalen en de scope helder krijgen. Ook wenste uw raad concreet geïnformeerd te worden over ontwikkelingen en kansen die zich voor doen/deden binnen de RZ en die een spin off kunnen hebben voor de gemeente. De raad constateerde dat het dikwijls bleef bij het 'algemeen' informeren van en over RZ. Daarom is er een RZ-raadswerkgroep ingesteld die ons college bevraagt/adviseert over ontwikkelingen en kansen binnen RZ. De raadswerkgroep is in 2021 vier keer bijeen geweest. De wijze en vorm van samenwerken binnen een raadswerkgroep werd als nuttig en prettig ervaren. Er is meer eigenaarschap getoond en tevens zijn we actief gaan participeren op Regio Zwolle schaal. Er komt steeds meer inzicht in hetgeen we kunnen halen en brengen als Olst-Wijhe.

Detailhandelsvisie

In overleg met de beide betrokken ondernemersverenigingen en de beide centrummanagers is naar aanleiding van de Detailhandelsvisie een speerpuntenlijst opgesteld. Deze speerpunten zijn kortweg:

- Compacte winkelgebieden
- Verkeersstromen en parkeren
- Stimulering bezoekersstromen
- Kennisdeling/samenwerking Vitaliteitscommissie/Leegstandscommissie
- Winkeltijden(-verordening)/Vergunningen/Leges
- Verkenning naar inrichting bebouwde komgrenzen/rotondes

- Start ups buiten kernwinkelgebieden
- Invoering Reclamebelasting Kernwinkelgebied Olst

Naast deze speerpunten in het kader van de Detailhandelsvisie, is sinds eind 2019 door de provincie geld vrijgemaakt voor twee opeenvolgende centrumarrangementen. Door de uitbraak van COVID-19 is tevens geld beschikbaar gekomen van de provincie om drie crisisarrangementen op te zetten. In samenspraak met de ondernemersverenigingen Natuurlijk Olst en Gastvrij Wijhe is besloten om hierop de nadruk te leggen sinds eind 2019 en dus de detailhandelsvisie vooralsnog niet te actualiseren.

Centrumarrangementen

De arrangementen zijn bedoeld om de winkelgebieden van Olst en Wijhe te versterken. Centrumarrangementen zijn activiteiten die bijdragen aan de vitaliteit, leefbaarheid en kwaliteit van de centra. Door Ondernemersverenigingen Natuurlijk Olst te Olst en Gastvrij Wijhe te Wijhe, de provincie Overijssel en onze gemeente hechten grote waarde aan het gezamenlijk optrekken met het oog op het vitaliseren van de kernwinkelgebieden van Olst en Wijhe. Voor beide dorpen Olst en Wijhe was het van belang om met een integraal plan de attractiviteit van de kernen te verhogen wat de toeloop naar de kernwinkelgebieden zou doen vergroten. Een impuls hierop helpt tevens de leegstand in het winkelbestand te verkleinen en de levensvatbaarheid van de bestaande winkels te vergroten, wat de attractiviteit op haar beurt weer verhoogt.

Onze gemeente heeft, in samenwerking met de ondernemersverenigingen Natuurlijk Olst en Gastvrij Wijhe, een provinciale subsidie verkregen van € 56.000 voor centrumarrangement fase 1 (eind 2019) en € 154.000 voor het centrumarrangement fase 2 (eind 2020). Beide fases zijn ook uitgevoerd in 2021. Met fase 1 van het centrumarrangement is er gebouwd aan een solide basis, welke dient als een bodem voor verdere vervolgacties en activiteiten in de toekomst. In fase 2 wordt ingezet op twee sporen: duurzame borging van het centrummanagement en ondernemerschap en het verhogen van de beleving en de toestroom van de kernen in combinatie met de DNA-doorvertaling "Hier stroomt de Liefde...". Centrumarrangement 1 en 2 zijn afgerond in 2021. Er is een derde centrumarrangement ter hoogte van € 70.000,- aangevraagd in december 2021. Deze is met name gericht op de toekomst van de winkelstraat. Daarbij is ingezet op zowel de ruimtelijke component als de duurzame en toekomstbestendige samenwerking tussen ondernemers.

Crisisarrangementen

In 2021 is er een derde crisisarrangement afgesloten met de Provincie Overijssel voor een bedrag van € 10.000,-. Een crisisarrangement is er met name op gericht om lokale ondernemers en inwoners te stimuleren om gebruik te maken van 'de kracht van lokaal'. In 2020 hebben we reeds gebruik gemaakt van twee eerdere crisisarrangementen.

Bedrijventerreinen

De provincie Overijssel en de West-Overijsselse gemeenten concludeerden enkele jaren geleden dat er met betrekking tot bedrijventerreinen in Overijssel sprake is van een overprogrammering en een kwalitatieve mismatch. Daarom is besloten om deze onbalans aan te pakken. Uitgangspunt hierbij is een afgestemde regionale programmering. De afspraken zijn opgenomen in de Bestuursovereenkomst Programmeren Bedrijventerreinen West-Overijssel 2019-2022. Deze overeenkomst heeft tot doel afspraken vast te leggen tussen gemeenten en provincie over het in balans brengen van vraag en aanbod van bedrijventerreinen. In 2021 is bestuurlijk bepaald dat er vanaf 2022 gewerkt wordt aan de herziening programmeringsafspraken. Er zal een hernieuwd vraag- en prognoseonderzoek gedaan worden en daarop volgt eventueel een aanpassing op gemaakte afspraken. Er wordt een onderzoek gedaan, omdat:

- In 2017 en 2019 sprake was van overcapaciteit.
- M.b.t. onderbouwing Ladder voor Duurzame Verstedelijking: zonder afspraken en uitvoering daarvan, een nieuw plan met succes kan worden aangevochten bij de Raad van State. Zachte plannen kunnen dan niet worden ontwikkeld.
- We afspraken maken, zodat ons aanbod aansluit op de vraag en er ruimte is voor (economische) groei.
- Dit is opgenomen in omgevingsverordening Provincie Overijssel.

Verkoop bedrijfskavels

Het afgelopen jaar is gebleken dat er een toenemende vraag is naar bedrijfskavels in onze gemeente. In 2021 heeft dit nog niet geleid tot verkoop van kavels. De verwachting is dat dit in 2022 zal gebeuren. Daarnaast is mede gelet op de aflopende Bestuursovereenkomst Programmeren Bedrijventerreinen West-Overijssel 2019-2022 en de afnemende beschikbaarheid van bedrijfskavels in

de gemeente het van belang om te komen tot afstemming met de provincie Overijssel in het kader van de programmering specifiek gericht op gemeente Olst-Wijhe.

RECREATIE EN TOERISME

Vrijtijdseconomie en cultuur

De vrijetijdssector behoort tot een van de snelst groeiende sectoren. De vrijetijdssector is een belangrijke drager en aanjager van de lokale economie en kan beschouwd worden als de verbinder tussen verschillende sectoren. Niet voor niets is de vrijetijdssector een belangrijk speerpunt binnen de provincie Overijssel, binnen Salland en binnen de gemeente Olst-Wijhe. Er is een beleidsvisie toerisme, recreatie en cultuur Olst-Wijhe opgesteld voor de periode 2015-2020. De gemeente onderscheidt drie hoofdthema's. Deze zijn: Beleef de IJssel, Geniet van het pure landleven, Cultuurparels. De visie is gedateerd, echter nog wel relevant zodoende is eerst de focus gelegd op economie.

In de structuurvisie (2017) is het beleidskader voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen verwoord. De visie schetst het toekomstbeeld voor Olst-Wijhe op weg naar 2025. In de Structuurvisie 'ruimte voor initiatief en innovatie' van de gemeente wordt het belang van de vrijetijdseconomie en de kansen voor een sterk IJselfront neergezet. In de detailhandelsvisie Olst-Wijhe 2017-2021 wordt de Vrijtijdseconomie gezien als verbinder en als een impuls voor de lokale economie. Door versterking van het team economie (bestaande uit beleidsonderdelen economie, vrijetijdseconomie en cultuur) zal eind 2022 gestart worden met een update van beleidsvisie.

Samenwerkingen IJssel

Rondom het thema IJssel zijn diverse samenwerkingen ontstaan en gecontinueerd. Daarbij is de reikwijdte soms de gehele IJssel en in andere gevallen het stuk IJssel tussen Zwolle en Deventer. Samen met diverse partners als bijvoorbeeld gemeente Heerde, Salland Marketing en SBB wordt getracht om concrete processen en activiteiten te arrangeren. De coronacrisis heeft er wel voor gezorgd dat diverse processen zijn getemporeerd, omdat in beperkte mate samengekomen kan worden.

IJssellinie

Er is een programma 'IJssel: linie van oorlog en vrede' opgesteld onder regie van Stichting IJssellinie, Stichting IJssellandschap en de gemeente Olst-Wijhe. Het programma rust op vier programmalijnen: Restauratie, Recreatie, Educatie en Inspiratie. De gemeente Olst-Wijhe, Stichting IJssellandschap en Stichting IJssellinie leverden cofinanciering voor dit programma. De looptijd van het programma is door de geldende coronamaatregelen verlengd tot midden 2022. In 2021 zijn de volgende deelprojecten afgerond:

- Restauratie LAACC Bunker
- Archeologisch onderzoek
- geofysisch onderzoek gedaan naar een mogelijk Duits mitrailleursnest in plangebied De Dijk te Wijhe
- Docusoap.

Projecten rondom toeristische product ontwikkeling en voorbereidingen voor evenementen/activiteiten uit het projectplan zijn wel gestart/ in voorbereiding, echter door de coronamaatregelen kennen ze een doorlooptijd in 2022.

Basjkieren

De Kozakken, die een belangrijke rol hebben gespeeld bij de bevrijding van Nederland ten tijde van de Franse overheersing, waren afkomstig uit Basjkirostan. De Kozakken waren hier actief eind 1813/begin 1814. In Wijhe hebben de kozakken een bivak gehad. Over de IJssel werd een schipbrug gelegd om voor de overige geallieerde troepen die tegen Napoleon vochten, de oversteek over de IJssel mogelijk te maken. 'Kozakken aan de IJssel' is hiermee één van de grote verhalen van Olst-Wijhe. Centraal staat daarbij de IJssel, die als natuurlijke barrière bescherming bood, maar ook overwonnen moest worden. Rondom het thema Basjkieren is al het één en ander tot stand gebracht in 2018. De 'opmaat' in 2018 smaakte naar meer. Daarom is de wens om meer ruimte te geven aan dit onderwerp en is er een projectplan "Kozakken aan de IJssel" opgesteld. Onze gemeente trekt samen met Museum Geelvinck en de Historische Vereniging Wijhe op om het project 'Kozakken aan de IJssel' tot uitvoer te brengen. Onze gemeente treedt daarbij op als penvoerder ten behoeve de

provinciale subsidie 'Verhaal van Overijssel'. Daarnaast draagt onze gemeente via een eenmalige subsidie uit de aanjaagsubsidie toerisme, recreatie en cultuur bij aan de uitvoer van het plan. De uitvoer van de projectonderdelen, onder andere plaatsing van een beeld, een webinar, cultuureducatie en toeristische producten, is gestart in 2021 en kent een vervolg in 2022.

DUURZAAMHEID

Nieuwe Duurzaamheidsvisie

Voor 2021 en verder is geen nieuwe Duurzaamheidsvisie met daar aan gekoppeld een Duurzaamheidsprogramma opgesteld in verband met onvoldoende capaciteit en middelen om een nieuw programma op te stellen. In 2021 is daarom gewerkt met een uitvoeringsprogramma "Samen duurzaam 2021", waarin de werkzaamheden en taken voor 2021 zijn opgenomen.

Uitvoering programma Samen duurzaam 2021

Speerpunt van het duurzaamheidsbeleid is het verduurzamen en besparen van energie. Ook in 2021 lag hier de nadruk op. De kaders, richting en manier van werken hebben hun basis onder andere in het Koersdocument (juni 2017) en de Routekaart energieneutrale en autonome kernen (juli 2017), waarin het gebiedsgericht realiseren van energiebesparing en kansen pakken voor energieproductie is weergegeven. Daarnaast is RES 1.0 in 2021 vastgesteld en is uitvoering gegeven aan het toetsingskader van de Ruimtelijke visie Duurzame Energie die eind 2020 is vastgesteld. Verder is in 2021 gewerkt aan lopende zaken, zoals het Energieloket. Voor 2021 lag het zwaartepunt op:

- Het verder ontwikkelen en realiseren van duurzame energiebronnen, waarmee we vooral inzetten op grootschalige energieproductie met zon.
- Dit hebben we niet alleen gedaan op lokaal niveau, maar ook op regionaal niveau met de partners binnen de RES (Regionale Energie Strategie). In 2021 is de RES 1.0 vastgesteld. In het kader van de heroverwegingen is besloten om minder uren te reserveren voor de RES. Na vaststelling in juli 2021 is minder deelgenomen aan overleggen en werkgroepen. Uw raad heeft van de mogelijkheid gebruik gemaakt door wensen en bedenkingen, amendement en moties mee te geven bij de RES 1.0.
- Er is in 2021 opnieuw ingezet op energiecontroles bij bedrijven. Samen met de Omgevingsdienst IJsselland is het energietoezicht bij bedrijven uitgevoerd met de middelen die beschikbaar zijn gesteld. Het gaat om ongeveer 4% van de bedrijven die zijn gecontroleerd op basis van een themacontrole of binnen het reguliere toezicht. De keuze van de bedrijven is gemaakt op basis van het besparingspotentieel dat aanwezig is. OD levert nog precieze gegevens over het aantal controles dat is uitgevoerd en wat de energiebesparing is van deze controles als die leiden tot maatregelen.
- In 2021 is de verkenning van de warmtevisie in uw raad vastgesteld. Daarmee hebben we conform de afspraken uit het klimaatakkoord bekend gemaakt op welke manier wij stappen kunnen zetten om van het aardgas af gaan en met welke snelheid. De verkenning geeft ook een eerste antwoord op de vraag welke alternatieve warmtebronnen bruikbaar zijn, op welke manier en schaal en in welke tijdsperiode.

Daarnaast zijn de volgende zaken in gang gezet:

- In mei is gestart met vijf initiatieven voor zonnevelden binnen de door u vastgestelde toetsingskader.
- de RRE regeling is uitgevoerd voor huishoudens om energiebesparende maatregelen te nemen.
- Een verdere doorontwikkeling van het Energieloket waarmee we bedrijven en woningeigenaren stimuleren energiebesparende maatregelen te nemen.
- Verduurzaming van de sociale huurvoorraad blijft onderdeel van de prestatieafspraken met Salland Wonen.
- Een vervolg gegeven aan de Routekaart energieneutrale met nieuwe kernen
- Een faciliterende rol vervuld voor de kernen die in de uitvoeringsfase zitten
- Er is een onderzoek uitgevoerd naar de potentie van zon op dak. Resultaten zijn begin 2022 opgeleverd.

Afvalbeleidsplan

In 2020 zijn goede resultaten geboekt met Omgekeerd inzamelen. De Grondstoffenmonitor laat zien dat we goed scheiden en er minder restafval is. Toch zien we in 2021 nog dat de cijfers vanwege corona niet helemaal representatief zijn. Zo wordt er door inwoners meer thuis gewerkt, thuis bezorgd en thuis besteld. Toch kunnen we wel zien dat er minder afval is, en meer grondstoffen zijn ingezameld. In 2021 is ook geconstateerd dat er zorgen zijn om de kwaliteit van de grondstoffeninzameling. De afkeurregels voor vervuiling van grondstoffen worden steeds strenger en er worden in 2021 ook daadwerkelijk vrachten afgekeurd.

In 2020 bleek dat we de doelstellingen van het Landelijk Afval Plan (LAP) voor 2025 halen en daarmee dus ook ons eigen afvalbeleid en visie 'Van Afval naar Grondstoffen' kunnen afronden. De nieuwe werkwijze vraagt nog een optimalisatie, vooral omdat de ontwikkelingen niet stilstaan. Zo is er meer aandacht nodig voor de inzameling bij hoogbouw. In 2021 is statiegeld op kleine plastic flesjes ingevoerd. Ook het verhogen van verbrandingsbelasting van restafval vraagt om scherp te blijven op de balans tussen kosten, service en het toepassen van het principe 'de vervuiler betaalt'. In het kader van de heroverwegingen is in 2021 voorgelegd om per 2022 een verwerkingstarief door te rekenen aan bewoners die grof tuinafval wegbrengen. Er is vanwege de beperkte capaciteit geen start gemaakt met het opstellen van een Grondstoffenbeleidsplan. Toch spreken we nu van een grondstoffeninzameling in plaats van een afvalinzameling.

Mooi Schoon

Afgelopen jaar moest het Mooi Schoon programma nog steeds werken met aanpassingen vanwege de coronamaatregelen. De scholenactie is uitgesteld en ook het opruimen in het voor- en najaar met groepen vrijwilligers is aangepast. Er is extra ingezet op het uitgeven van opruimsets aan inwoners die zelf in hun omgeving aan de slag gaan en dit ook voor langere tijd willen doen. De zwerfafvalgelden voor 2021 zijn verantwoord en goedgekeurd. Voor 2022 (het laatste jaar) is er opnieuw een aanvraag bij het Afvalfonds ingediend. We hopen in 2022 weer met de scholen en vrijwilligers aan de slag te kunnen.

Asbestdaken

De provincie Overijssel heeft het project "Versnelling sanering van asbestdaken" stopgezet. Binnen de gemeente was in 2021 onvoldoende capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van taken binnen het programma Duurzaamheid en is op basis van prioritering niet actief aandacht besteed aan het project "Versnelling sanering van asbestdaken". Dit was in de begroting 2020 al aangekondigd. Onze gemeente blijft bij het saneren van asbest daken op aanvraag wel voorlichting en advies geven aan dak eigenaren. We zetten geen acties meer in om het proces te versnellen maar vinden het wel belangrijk dat zo veel mogelijk daken met asbest gesaneerd worden.

Programmatiese Aanpak Stikstof (PAS)

In het PAS werkten het Rijk en de 12 provincies aan minder stikstof, sterkere natuur en economische ontwikkeling. Het PAS bood aan de ene kant ruimte aan activiteiten die stikstof veroorzaken. Aan de andere kant bevatte het tegelijkertijd maatregelen om de nadelige gevolgen van stikstof op natuurgebieden te verminderen. Het PAS liep daarbij vooruit op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor onder andere Natura 2000-gebieden en gaf daarbij 'vooraf' toestemming aan nieuwe activiteiten. De Raad van State heeft op 29 mei 2019 besloten dat dit per direct niet meer mogelijk is. In onze gemeente is de IJssel, als zijtak van de Rijn, inclusief de aanliggende oeverwallen en de uiterwaarden aangewezen als Natura 2000-gebied.

De PAS-uitspraak heeft ingrijpende consequenties voor ruimtelijke ontwikkelingen in heel Nederland en dus ook in Olst-Wijhe.

In 2020 zijn rijk en provincie vanuit hun verantwoordelijkheid van de uitvoering van de Wet natuurbescherming gestart met initiatieven om enerzijds de voor stikstof kwetsbare natuur te versterken en anderzijds de economische gevolgen van deze ontwikkeling zoveel mogelijk te beperken. Concrete maatregelen zijn het invoeren van een vrijwillige opkoopregeling voor agrarische bedrijven in de directe omgeving van kwetsbare gebieden en de invoering van intern en extern salderen van stikstofruimte.

Daarnaast is de provincie gestart met een project om te komen tot gebiedsgerichte aanpak (GGA) van de stikstofproblematiek. Olst-Wijhe participeert in de GGA Salland. Samen met de gemeenten Raalte en Deventer, de provincie en terrein beheersorganisaties, en vertegenwoordigers van agrariërs. Doel is te komen tot voor Salland werkbare oplossingen.

VERBONDEN PARTIJEN

Omgevingsdienst IJsselland (OD)

Op 1 januari 2018 is de Omgevingsdienst IJsselland van start gegaan. De Omgevingsdienst wordt gevormd door elf gemeenten: Dalfsen, Deventer, Hardenberg, Kampen, Ommen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle. Naast deze gemeenten is de provincie Overijssel deelnemer aan de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJsselland. De Omgevingsdienst is daarmee een verbonden partij.

Het werkgebied van de Omgevingsdienst IJsselland valt samen met dat van de Veiligheidsregio en de GGD IJsselland. Op grond van het basistakenpakket Milieu heeft iedere individuele partner haar werkvoorraad (vergunningverlening en toezicht en handhaving) overgedragen aan de Omgevingsdienst.

Het werkveld van de Omgevingsdienst (OD) kent nieuwe ontwikkelingen, zoals de komst van de Omgevingswet met het bijbehorende Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO) en de opgaven op het gebied van energie, duurzaamheid en klimaatadaptatie. Ook de sanering van asbestdaken blijft, ondanks het vervallen van de einddatum van 31-12-2024 in Overijssel een dossier dat de aandacht vraagt van de OD. De primaire meerwaarde van de Omgevingsdienst is gelegen in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) van de milieutaken.

Eind 2020 werd duidelijk dat de bedrijfsvoering van de Omgevingsdienst beter op orde moet komen. In opdracht van het dagelijks bestuur is een diepgaand onderzoek uitgevoerd. Hierover zijn in 2021 voorstellen aan het DB en AB van de OD IJsselland gedaan om te komen tot aanpassingen. Hierbij zijn 5 sporen nader uitgewerkt: 1. Bedrijfsvoering op orde (actuele en valide informatie over uren, productie en financiën) 2. Zorgen voor een duurzame begroting 3. Herziening uitgangspunten en grondslagen financiering 4. Verbeteren interne en externe efficiency 5. Optimaliseren rendement. De nadere uitwerking gaat gepaard met een begrotingswijziging voor 2021 en 2022. Wij hebben daar een zienswijze tegen ingebracht.

ROVA

ROVA zet zich in voor een schone samenleving; voor nu en in de toekomst. Zij vervullen daarmee een taak van publiek belang en voeren deze uit in opdracht van de aandeelhoudende gemeenten, waaronder Olst-Wijhe.

De missie van ROVA is om zorg te dragen voor een schone en duurzame leefomgeving. In die leefomgeving is het niet meer vanzelfsprekend dat waardevolle grondstoffen worden verspild door ze eenmalig te gebruiken en op een laagwaardige manier te verwijderen.

Als uitvoeringsorganisatie van en voor onze gemeenten hebben zij een maximale focus op de dienstverlening aan de inwoners van onze gemeente. Er is daarom geïnvesteerd in voorlichting en educatie om inwoners bewust te maken van het effect van hun handelen op het milieu.

Het gezamenlijk afvalbeleid wordt voorbereid door ROVA. Hierbij ligt de focus op grondstoffen in plaats van op afval. Gezamenlijk is het Omgekeerd Inzamelen geïntroduceerd en is gewerkt aan bewustzijn bij inwoners over hun aankoop- en afdankgedrag. Het doel om minimaal de landelijke afvaldoelstellingen voor 2020 te bereiken is gehaald (een teruggang van 250 kilo naar gemiddeld 100 kilo restafval per inwoner per jaar). Daarnaast ligt de focus bij verdere optimalisaties in de inzameling waaronder het vinden van oplossingen voor hoogbouw en het vinden van recycling oplossingen voor overblijvende reststromen waaronder luiers.

Optimalisatie van de inzameling van deelstromen is een continu proces en heeft ook in 2021 aandacht gekregen. In 2022 zullen we een plan van aanpak opstellen om hier meer structuur aan te geven.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Leefomgeving	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Saldo 2021
Baten	7.767	9.729	9.199	-531
Lasten	-11.679	-15.469	-12.788	2.681
Saldo van baten en lasten	3.912	5.740	3.589	2.150
Onttrekking reserves	31	1.832	620	-1.213
Toevoeging reserves	-13	-13	-802	-789
Resultaat	3.894	3.920	3.772	148

Het resultaat van dit programma is als volgt verdeeld over de taakvelden.

Bedragen x € 1.000

Thema s en taakvelden	Primaire Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Saldo 2021
Openbare ruimte				
Verkeer en vervoer	-1.929	-2.203	-1.784	419
Openbaar vervoer	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.025	-1.025	-967	58
Riolering	515	515	515	0
Begraafplaatsen en crematoria	-48	-48	-20	28
Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving				
Ruimtelijke ordening	-490	-967	-790	177
Wonen, grondexploitatie & handhaving				
Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-17	-17	573	590
Wonen en bouwen	-153	-566	-162	404
Economische zaken en grondexploitatie				
Economische ontwikkeling	-108	-132	-131	1
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-20	-20	149	169
Economische promotie	-36	-36	-36	0
Recreatie en toerisme				
Recreatieve Havens	-1	-1	8	9
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-227	-232	-204	28
Duurzaamheid				
Afval	276	153	153	0
Milieubeheer	-650	-1.152	-884	268
Mediabeleid				
Mediabeleid	0	-9	-10	0
Reserves	18	1.820	-182	-2.002
Resultaat	3.894	3.920	3.772	148

OPENBARE RUIMTE

Verkeer en vervoer

Gelet op het vastgestelde reconstructieschema en de specifieke besluiten betreffende achterstallig onderhoud van bermen en sloten dienen budgetten beschikbaar te blijven voor 2022 en volgende jaren. De niet bestede budgetten worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2022. Het restant van het budget aanleg glasvezel buitengebied wordt overgeheveld naar 2022

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Dit betreft voordelen op het beheer- en onderhoud van groen (onderhoud bermen, verwerking groenafval, algemeen groenbeheer). Wegens de overgang naar de ROVA voor blad verwijderen en onkruid op verhardingen zijn efficiency voordelen gerealiseerd

Riolering

Het gerealiseerde voordeel op de exploitatielasten riolering ten opzichte van de begroting is toegevoegd aan de voorziening riolering. Bij vaststelling van het tarief rioolheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid.

Begraafplaatsen

Aan de gemeentelijke gebouwen begraafplaatsen is minder onderhoud gepleegd dan in de meer jaren onderhoudsplanning was geraamd. Het gereserveerde budget 2021 blijft beschikbaar in de Reserve onderhoud gebouwen begraafplaatsen. Er zijn meer begrafenissen geweest in 2021 waardoor de inkomsten uit begraafplaatsrechten hoger zijn dan de raming.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING EN OMGEVING

Ruimtelijke ordening

Vanwege het meerjarig karakter van de Kracht van Salland Leader 2015-2022 zijn de resterende middelen overgeheveld naar 2022. De niet bestede budgetten voor de invoering van het Hoogwaterbeschermingsprogramma worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2022.

Voor de voorbereiding van de Omgevingswet zijn verschillende budgetten beschikbaar gesteld. De afronding/voortzetting van genoemde werkzaamheden vindt plaats in 2022 en volgende jaren. In het kader van resultaatbestemming 2021 wordt daarom voorgesteld het restant van de budgetten over te hevelen naar 2022. De via de algemene uitkering ontvangen middelen voor de Wet kwaliteitsborging (Wkb) zijn met resultaatbestemming 2021 overgeheveld naar 2022.

De subsidiebijdrage van de provincie voor gebiedsaanpak Boskamp en het daaraan gerelateerd budget is met resultaatbestemming 2021 overgeheveld naar 2022.

Onder dit taakveld valt ook de inzet van provinciale middelen voor het in kaart brengen van recreatieve potentie van het IJsselgebied en het plaatsen van informatievoorziening. Deze middelen zijn in 2021 niet besteed, waardoor zowel de geraamde baten als lasten doorschuiven naar 2022.

WONEN, GRONDEXPLOITATIE & HANDHAVING

Grondexploitatie (woningbouw)

Voor 1 grondexploitatie (complex Wesepe-woningbouw) zijn aanvullende middelen nodig om de exploitatie financieel sluitend te maken. Mede gelet op BBV-voorschriften is om deze reden een bedrag ten laste van de exploitatie 2021 gestort in een voorziening.

Er zijn toevoegingen gedaan aan de reserve grondexploitatie in verband met mutaties in de winstneming voor de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost en Olstergaard (zie ook paragraaf 2.7 Grondbeleid).

Wonen en bouwen

De aanvragen voor omgevingsvergunningen zijn in 2021 hoger dan verwacht waardoor de legesopbrengsten hoger uitvallen. Er zijn extra baten gerealiseerd op verhuur en verkoop groenstroken. De niet bestede budgetten voor de Noordmanshoek en opstellen woonvisie worden overgeheveld naar 2022. Op het budget herontwikkeling van de Tellegenschool is een nadeel ontstaan doordat de verwachte verkoopopbrengst niet in 2021 is (verwachting 2022/2023) gerealiseerd.

ECONOMISCHE ZAKEN EN GRONDEXPLOITATIE

Economische ontwikkelingen

De provinciale middelen gekomen om winkelkernen te ondersteunen in coronatijd en de oorspronkelijke provinciale subsidies voor de ontwikkeling van winkelkernen zijn deels onderbenut gebleven. Hierdoor valt de formele ontvangen subsidie in 2021 lager uit en schuift zowel het resterende uitgavenbudget als de resterende geraamde subsidie door naar 2022.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Van twee complexen (Wesepe, Meente-Noord) zijn middelen vrijgevallen vanuit de gevormde verliesvoorziening. Om deze reden zijn extra bedragen toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. Er is een onttrekking gedaan aan deze reserve in verband een neerwaartse bijstelling van de winstneming voor het complex Meente-Zuid.

Het gerealiseerde nadeel op de grondexploitatie van bedrijfsterreinen, wordt geneutraliseerd via toevoeging en onttrekking aan reserves en verder gemuteerd op de boekwaarde van de gronden van de verschillende complexen (zie ook paragraaf 2.7. Grondbeleid).

Economische promotie

Hieronder wordt de subsidiebijdrage aan de historische vereniging 't Olster Erfgoed in het Infocentrum Den Nul geraamd.

RECREATIE EN TOERISME

Openbaar groen & (openlucht) recreatie

Er is een onderbesteding op speelvoorzieningen, doordat de uitvoering van projecten onvoorzien doorschuift naar 2022. Daarnaast is de stelpost voor het versterken van de IJsseluiterwaarden nog onbenut gebleven.

Recreatieve havens

Hieronder vallen de passantenhaven en de camperplaatsen bij de Loswal in Wijhe. Er is een voordeel te zien vanwege de aangepaste betaalstructuur vanaf 2021.

DUURZAAMHEID

Afval

Bij de vaststelling van het tarief afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis. Een eventueel overschot/tekort op het totale product Afvalstoffenverwijdering en – verwerking wordt op rekeningbasis toegevoegd/onttrokken aan de egalisatievoorziening afvalstoffen.

Milieu

In 2015 is het meerjarenprogramma “Samen Duurzaam” 2016-2020 vastgesteld. In 2017 is het koersdocument Grootschalige duurzame energie vastgesteld. Deze programma's beslaan meerdere jaren. Niet bestede bedragen worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2022.

Voor de aanpak van asbest daken is extra budget beschikbaar gesteld. Uitvoering wordt vervolgd in 2022. Wij stellen voor het restant bedrag over te hevelen naar 2022. Het beschikbaar gestelde bedrag voor de risicoanalyse VTH-taken is nog niet geheel besteed. Met resultaatbestemming 2021 wordt voorgesteld genoemde budget over te hevelen naar 2022.

Voor de uitvoering van het klimaatakkoord (transitievisie warmte, wijkaanpak en energieloketten) zijn in 2019 incidenteel middelen ontvangen uit het gemeentefonds. Deze middelen zijn beperkt ingezet in 2021. Wij stellen voor de restant bedragen met resultaatbestemming 2021 over te hevelen naar 2022. Om de bedrijfsvoering van de Omgevingsdienst beter op orde te krijgen zijn extra kosten gemaakt, Hierdoor is de geraamde deelnemersbijdrage overschreden.

In 2021 is gestart met 5 initiatieven voor zonnevelden. Op het beschikbaar gestelde budget is een overschrijding ontstaan omdat genoemde initiatieven nog niet hebben geleid hebben tot concrete intentieovereenkomsten. Met resultaatbestemming 2021 wordt voorgesteld het gereserveerde budget voor de Ruimtelijke visie duurzame energie over te hevelen naar 2022. Dit budget wordt voorlopig bestemd voor de participatieprocessen van de zon projecten.

RESERVES

Het verschil is ontstaan doordat er per saldo minder onttrokken is aan reserves. Voor een groot deel heeft dit te maken met incidentele budgetten waarvan de uitvoering doorloopt naar 2022. Dit betreft onder meer budgetten voor aanpak onderhoud bermen en sloten (IBOR-beleidsplan), aanleg glasvezel buitengebied, Vitaal platteland, Hoogwater-beschermingsprogramma, opstellen woonvisie, Noordmanshoek, sanering asbestdaken, klimaatakkoord, ruimtelijke visie duurzame energie en duurzaamheid. Met resultaatbestemming worden deze budgetten inclusief dekking uit de verschillende reserves overgeheveld naar 2022.

Vanwege de noodzakelijke aanvullende voorziening voor het complexen Wesepe (woningbouw) is een onttrekking gedaan aan de Reserve grondexploitatie. De gevormde verliesvoorziening voor de complexen Wesepe (bedrijfsterrein) en Meente-Noord kon worden verlaagd waardoor extra bedragen zijn toegevoegd aan deze reserve.

Er zijn toevoegingen gedaan aan deze reserve in verband met mutaties in de winstneming voor de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost, Olstergaard en Meente-Zuid.

SAMENLEVING

Wat wilden wij bereiken?

ONDERWIJS

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect onderwijs

Onderwijs

1. De gemeente beschikt over een pluriform onderwijsaanbod dat aansluit op de behoeften van onze inwoners waarbij gestreefd wordt naar een zo breed mogelijk aanbod van voortgezet onderwijs en de verdere groei van de aanwezige school voor voortgezet onderwijs wordt gefaciliteerd;
2. Leerlingen uit onze gemeente volgen een compleet onderwijsprogramma zonder verzuim met als uiteindelijke resultaat een startkwalificatie;
3. De gemeente stimuleert inwoners op het gebied van taal en lezen om te voorkomen dat laaggeletterdheid een reden is om niet volwaardig deel te nemen aan onze maatschappij.

Indicatoren en streefwaarden jeugdhulp en onderwijs

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Basisonderwijs voldoende nabij	Basisonderwijs voldoende nabij	2021: 77% vindt dit voldoende nabij 2018: 86% 2016: 90% 2014: 87%	Landelijk <25.000 inw: 2021: 90%
Schoolverzuim	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen (W)	2020: 2,3 2019: 0,0	Landelijk <25.000 inw: 2020: 2,5
	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen (W)	2019: 19 2018: 14	Landelijk <25.000 inw: 2019: 19
	Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (in % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs) (W)	2019: 1,2% 2018: 1,8%	Landelijk <25.000 inw: 2019: 1,3
Tevredenheid speelvoorziening	Tevredenheid speelvoorzieningen in de nabije omgeving	2021: 65% van de burgers is tevreden hierover 2018: 65% 2016: 61%	Landelijk <25.000 inw: 2021: 69%

SPORT

In de begroting 2021 waren geen specifieke hoofddoelstellingen en indicatoren geformuleerd.

KUNST EN CULTUUR

In de begroting 2021 waren geen specifieke hoofddoelstellingen en indicatoren geformuleerd.

WELZIJN

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect welzijn c.a.

1. Aantrekkelijk en veilig wonen voor jong en oud met passende toekomstbestendige maatschappelijke voorzieningen, die in de dorpen en buurtschappen samen met de bewoners en ondernemers op peil worden gehouden¹⁶.
2. We gaan er vanuit dat onze inwoners in eerste instantie zelf verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit en vitaliteit van hun eigen leef- en woonomgeving¹⁷.
3. De inzet voor bevordering van de gezondheid richt zich op de volgende 5 speerpunten: sociaal economische status in relatie tot gezondheid, overgewicht (focus op jeugd), psychische gezondheid, (schadelijk) alcoholgebruik en relatie gezondheidszorg met de fysieke leefomgeving / landelijk gebied en bebouwde omgeving¹⁸.

¹⁶ Ontleend aan de Structuurvisie Olst-Wijhe

¹⁷ Ontleend aan de Sociale Toekomstvisie 2012-2020

¹⁸ Ontleend aan de startnotitie Evaluatie Lokaal gezondheidsbeleid 2013-2016, raad 2017

Indicatoren en streefwaarden welzijn c.a.

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Prettig en veilig wonen	Waardering buurt als leef- en woonomgeving	2021: 8,1 2018: 7,99 2016: 7,88 2014: 7,7	Landelijk 2021: < 25.000 inw.: 8,2
Voorzieningenniveau	In iedere kern een ontmoetingsfunctie	Wordt in 2 kernen niet meer gehaald.	
Tevredenheid welzijnsvoorzieningen	Tevredenheid welzijnsvoorzieningen in de nabije omgeving	2021: 53% van de burgers is tevreden hierover 2018: 57% 2016: 55% 2014: 57%	Landelijk 2021: < 25.000 inw.:59%
Gezondheidsbevordering	Percentage niet sporters (W)	2020: 55.6%	Landelijk 2021: <25.000 inw.: 50,5%
Tevredenheid gezondheidsvoorziening	Tevredenheid over gezondheidszorgvoorziening in de nabije omgeving	2021: 83% van de burgers is tevreden hierover 2018: 85% 2016: 85% 2014: 81%	Landelijk 2021: < 25.000 inw.: 83%

WERK EN INKOMENSONDERSTEUNING

Voor de hoofddoelstellingen en indicatoren wordt verwezen naar die van het thema 'Maatschappelijke ondersteuning'.

MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect ondersteuning

1. Wij streven naar een samenleving waaraan iedere inwoner naar vermogen meedoet en waarbij mensen naar elkaar omkijken.
2. Wij willen uitgaan van eigen kracht en "samenredzaamheid" in onze lokale samenleving, zorgen voor een zoveel mogelijk "inclusieve samenleving" met goede algemene voorzieningen en tenslotte maatwerk bieden aan degenen die aanvullend hierop maatschappelijke ondersteuning nodig hebben om mee te kunnen doen in onze samenleving¹⁹.
3. De uitvoering van de Participatiewet moet een bijdrage leveren aan de ambitie om tot een inclusieve samenleving te komen²⁰.

¹⁹ Ontleend aan Beleidsplan Wmo 2017-2020 Meedoen=samendoen.

²⁰ Ontleend aan Evaluatie Bestuursopdracht Werk en inkomen 2018

Indicatoren en streefwaarden ondersteuning

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Het bestaan van onafhankelijke cliënt-ondersteuning is bekend bij onze inwoners²¹	De meeste Wmo-cliënten kennen het bestaan van onafhankelijke cliënt-ondersteuning >50% (in 2018)	2021: 44% 2020: 44% ²² 2019: 44% ²³ 2016: 30% ²⁴	Geen data
Maatschappelijke participatie	Waarderingscijfer van de inwoners m.b.t. de inspanningen van de gemeente om burgers volledig te laten deelnemen aan de maatschappij (streefwaarde 6,7) ²⁵	2021: 6,62 2018: 6,8 2016: 6,6 2014: 6,5	Landelijk 2021: < 25.000 inw.: 6,8
Onze Wmo cliënten ervaren het contact met de gemeente als positief	Het aandeel Wmo cliënten dat het algemeen contact met de gemeente als positief heeft ervaren (2018: 65%)	2019: 66% ²⁶ 2016: 60%	Geen data
De toegang tot ondersteuning en zorg is gericht op de eigen regie van de cliënt en op het leveren van een maatwerkoplossing	De mate waarin Wmo cliënten van mening zijn dat tijdens het gesprek door de consulent en cliënt samen naar oplossingen is gezocht (2018: Eens > 65% 2018: Oneens < 18%)	2021: Eens 84% 2021: Oneens 7% 2020: Eens: 83% ²⁷ 2020: Oneens: 3% 2019: Eens: 82% ²⁸ 2019: Oneens: 5% 2016: Eens 65% 2016: Oneens 18%	Geen data
Werk en inkomensondersteuning	Alle klanten die een periodieke uitkering van de gemeente ontvangen, moeten een voor hen passend traject volgen	is het geval	
	Het merendeel van onze klanten met een bijstandsuitkering op 1-1-2017 laat op 1-1-2019 een positieve ontwikkeling op de participatieladder zien	2018: 41%	Geen data
	Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar (W)	2020: 474,4 2019: 466,4 2018: 476,1	Landelijk 2020: < 25.000 inw.: 553,1
	Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jaar)(W)	2020: 1 2019: 0 2018: 0	Landelijk 2020: < 25.000 inw.: 1
	Kinderen in uitkeringsgezin (% kinderen tot 18 jaar)(W)	2020: 3 2019: 4 2018: 3	Landelijk 2020: < 25.000 inw.: 4
	Netto arbeidsparticipatie (% van de werkzame bevolking ten opzichte van de beroepsbevolking)(W)	2020: 69,8% 2019: 70,9% 2018: 70,4%	Landelijk 2020: < 25.000 inw.: 69,3%
	Werkloze jongeren (% 16 t/m 22 jaar) (W)	2020: 2 2019: 1 2018: 1	Landelijk 2020: < 25.000 inw.: 1
	Personen met een bijstandsuitkering (aantal per 1.000 inwoners) (W)	2021: 16,1	Landelijk 2021: < 25.000 inw.: 17,8
	Lopende re-integratievoorzieningen (aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar) (W)	2020: 190,6 2019: 179,4	Landelijk 2020: 148,9
	Cliënten met een maatwerkarrangement (aantal per 10.000 inwoners) (W)	2021: 660 2020: 710	Landelijk 2021: 573

²¹ Ontleend aan Beleidsplan Wmo 2017-2020 Meedoen=samendoen.

²² Ontleend aan cliëntvervangingsonderzoek 2020

²³ Ontleend aan cliëntvervangingsonderzoek 2019

²⁴ Burgerpeiling waarstaatjegemeente.nl

²⁵ Ontleend aan het Beleidsplan Wmo 2017-2020 Meedoen = Samendoen

²⁶ Ontleend aan cliëntvervangingsonderzoek 2019

²⁷ Ontleend aan cliëntvervangingsonderzoek 2020

²⁸ Ontleend aan cliëntvervangingsonderzoek 2019

JEUGD

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect jeugdhulp

We willen streven met elkaar dat: 1) ieder kind gezond opgroeit; 2) ieder kind veilig opgroeit; 3) ieder kind kansrijk opgroeit. Wij willen daarvoor samenwerken met alle partijen die daaraan een bijdrage willen leveren, zodat kinderen zich optimaal ontwikkelen en kunnen (blijven) meedoen in hun eigen omgeving. Leidende principes: in eigen omgeving; zo gewoon mogelijk en goede basis.

1. De rechten van de kinderen en jongeren en Olst-Wijhe zijn geborgd.
2. De Jeugd in Olst-Wijhe benut kansen en ontwikkelt talenten.
3. Ouders en opvoeders in Olst-Wijhe zijn veerkrachtig en doen mee.
4. Een Veilig en Gezond opvoedklimaat.
5. Een gezin, een plan, een regisseur.
6. De (specialistische) jeugdhulp transformeert.

Indicatoren en streefwaarden jeugdhulp en onderwijs

Doel	Indicator	Meest recente cijfer voor Olst Wijhe	Landelijk vergelijkend cijfer
Jeugd kan veilig opgroeien en zich ontwikkelen tot volwaardige burgers	Jongeren met jeugdhulp (% van alle jongeren tot 18 jaar) (W)	2021: 8,7% 2020: 9,5% 2019: 9,6%	Landelijk <25.000 inw: 2021: 9,6%
	Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar) (W)	2021: 1,3% 2020: 1,3 % 2019: 1,3 %	Landelijk <25.000 inw: 2021: geen data
	Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren 12-23 jaar) (W)	2020: geen data	Landelijk <25.000 inw: 2020: 0,4%

VOLKSGEZONDHEID

In februari 2019 is de nota Gezondheidsbeleid 2019-2022 door uw raad vastgesteld. In deze nota zijn vijf speerpunten geformuleerd:

1. Sociaal economische gezondheidsverschillen
2. Afname overgewicht
3. Psychische gezondheid
4. Terugdringen problematisch alcoholgebruik
5. Gezonde fysieke leefomgeving

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

ONDERWIJS

(Taal)onderwijs nieuwkomers Salland

Vertegenwoordigers van de schoolbesturen De Mare en Mijnplein, EPOS, Carmel, de Capellenborg, Landstede en de gemeenten Raalte en Olst-Wijhe hebben een taalschool in Salland gestart. Er wordt (taal)onderwijs aan nieuwkomerskinderen aangeboden in de basisschoolleeftijd in Wijhe (de Wije) en in Raalte. (Taal)onderwijs aan nieuwkomerskinderen in de middelbare schoolleeftijd in Salland wordt geboden op het Carmelcollege in Raalte. Vanuit de doorgaande leerlijn worden ook de organisaties van de Voor- en Vroegschoolse educatie betrokken. In het schooljaar 2019-2020 werd duidelijk dat de instroom steeds minder werd en het taalonderwijs niet meer haalbaar is in dezelfde opzet. Er heeft onderzoek plaatsgevonden en er hebben verschillende wijzigingen plaatsgevonden. Er is nu nog één taalklas en die bevindt zich in Wijhe. Kinderen krijgen hier voltijds voor maximaal een jaar onderwijs. Daarna gaan ze terug naar de school in hun buurt.

Laaggeletterdheid

Om laaggeletterdheid in Olst-Wijhe te verminderen is het Taalpunt Olst-Wijhe actief. Het Taalpunt is een herkenbare fysieke plek in de bibliotheek, waar een coördinator spreekuur houdt en een taalvrager koppelt aan een taalmaatje/vrijwilliger (geschoolde taalcoach), een groepsactiviteit (Taalcarrousel, Taal&Werk&Administratie, Taalcafé) of scholingsinstituut (formeel onderwijs via TopTaal).

In 2021 werd ook het Taalpunt geconfronteerd met de corona beperkende maatregelen. Dit heeft een grote impact gehad op de activiteiten van het Taalpunt. Reguliere activiteiten werden regelmatig stil gelegd. Als alternatief is er volop ingezet op Taalwandelingen, die coronaproof konden worden gehouden. In 2021 zijn er maar liefst 20 taalwandelingen georganiseerd die zijn bezocht door 29 individuele deelnemers.

Eind 2021 zijn er 54 individuele deelnemers actief in diverse trajecten. Eind 2021 telt het Taalpunt 45 vrijwilligers. Na afronding in maart 2022 hebben de deelnemers hun taalniveau verhoogd en zijn zij klaar om deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Elke deelnemer heeft dan een verzorgd CV en een goede presentatie paraat om met werkgevers in gesprek te kunnen gaan.

Onderwijshuisvesting

In onze gemeente is krimp geconstateerd door leerlingendaling in het onderzoek: Eindrapport Onderzoek "Antwoord op krimp" "Naar een toekomstbestendig en passend onderwijsaanbod voor Salland"; 2018. Het resultaat van het onderzoek is dat er twee clusters moeten worden gerealiseerd, één in Olst-Boskamp-Den Nul en één in Wijhe-Boerhaar. Voor het realiseren van het cluster vinden fusies plaats van de scholen van Stichting de Mare en Stichting Mijn Plein in het kader van 'Scholen voor Morgen' - levensvatbaarheid.

In het project 'Scholen voor Morgen' werken de schoolbesturen samen met de gemeente Olst-Wijhe aan de toekomst van het onderwijs, onder het motto 'samenwerken aan goed onderwijs'. In het project worden kindclusters ontworpen, waarin het basisonderwijs, kinderopvang, voortgezet onderwijs en andere lokale partners gaan samenwerken. Met de samenwerking wordt een toekomstbestendige, betaalbare voorziening voor onderwijs en opvang gerealiseerd voor kinderen van 0-14 jaar.

Op 30 juni 2020 heeft uw raad het besluit genomen om de locatie Averbergen Noord aan te wijzen als plek waar het nieuwe kindcentrum Olst-Boskamp-Den Nul gerealiseerd moet worden. Ook is een besluit genomen om middelen beschikbaar te stellen om het kindcentrum mogelijk te maken, bestaande uit een budget voor kapitaallasten voor huisvesting van het primair onderwijs, de nieuwbouw van een gymzaal in/naast het kindcentrum (ter vervanging van de verouderde gymzaal aan de Watertorenstraat), een nieuw sportveld en tot slot middelen voor het veiliger maken en landschappelijk zorgvuldig inrichten van de openbare ruimte. In het raadsbesluit is ook het voornemen geuit om bij de ontwikkeling van het kindcentrum gebruik te maken van het concept Huren als Eigenaar van SMV.

In 2021 heeft uw raad besloten de benodigde middelen voor het Kindcentrum Wijhe te reserveren. Bij de vaststelling van de meerjarenbegroting 2022-2025 in november 2021 is het benodigd budget in de begroting opgenomen.

Er is een start gemaakt met het opstellen van een bestemmingsplanwijzigingen om de bouw van de kindcentra op de beoogde locaties mogelijk te maken. Tevens is er een start gemaakt met het opstellen van de intentieovereenkomst met de schoolbesturen, de Bieënkorf en de Stichting Maatschappelijk Vastgoed.

Daarnaast hebben wij een besluit genomen om mee te werken aan het verzoek van Wijhe '92 om een natuurgrasveld om te vormen naar een kunstgrasveld i.p.v. een hybrideveld te onderzoeken.

SPORT

Sportstimulering

Sinds 2014 zetten we combinatiefunctionarissen in via de Brede Regeling Combinatiefuncties. Deze regeling loopt tot en met 2022. In het coronajaar 2021 konden er weinig activiteiten plaatsvinden.

Regeling Lokale Sportakkoorden

In 2019 is met behulp van de inzet van een sportformateur en in samenwerking met verschillende partijen uit het onderwijs, sport en welzijn een lokaal sportakkoord opgesteld. Het lokaal sportakkoord bestaat uit drie proeftuinen; vitale sport en beweegaanbieders, Sport Onderwijs en Cultuur (SPOC) en inclusieve sportcultuur. Per proeftuin is er een werkgroep, waarin verschillende partners op het gebied van onderwijs, sport en welzijn deelnemen. Voor de uitvoering van het lokaal sportakkoord is in 2021 vanuit het Rijk een uitvoeringsbudget van €10.000 ontvangen.

De uitdagingen in 2021 rondom de coronasituatie hebben tot vertraging in het proces geleid gezien de onmogelijkheid om fysiek bij elkaar te komen en de druk van de coronamaatregelen op de sportverenigingen.

Sportwaardering

Met de sportwaardering willen we de sporters van Olst-Wijhe jaarlijks op de kaart zetten. In verband met het coronavirus hebben er zeer weinig amateur sportwedstrijden plaatsgevonden en heeft de sportwaardering in 2021 wederom niet plaatsgevonden. In 2022 zal deze wel weer worden georganiseerd.

KUNST EN CULTUUR

Openbaar bibliotheekwerk

De afgelopen jaren heeft Stichting Bibliotheek Salland jaarlijks € 22.000 extra subsidie ontvangen voor het open houden van de vestiging in Wijhe. In 2020 is besloten om deze extra bijdrage ook voor 2021 en 2022 beschikbaar te stellen.

Cultuureducatie

De afgelopen vier jaar heeft onze gemeente deelgenomen aan het programma 'Cultuur aan de basis 2017-2020'. Deze regeling heeft er mede toe geleid dat cultuureducatie op basisscholen in Olst-Wijhe een extra impuls heeft gekregen. Om de samenwerking op het gebied van cultuureducatie binnen Scholen voor Morgen te ontwikkelen en een plek te geven, heeft de gemeente, samen met het basisonderwijs en de voorschoolse voorzieningen binnen Scholen voor Morgen, in 2021 wederom een subsidie in het kader van 'Cultuur aan de basis' gedaan. Cultuureducatie wordt gezien als een verbindende factor om een brede ontwikkeling van kinderen in de kindcentra vorm te geven. Het ontwikkelen van een gezamenlijke visie, samenwerking en doorgaande lijn tussen verschillende scholen, kinderopvangorganisaties en andere partijen op cultuureducatiegebied is de belangrijkste doelstelling voor de komende periode. Mede hierdoor kunnen kinderen in Olst-Wijhe hun eigen talenten leren kennen en samen met anderen die talenten ontwikkelen en kennis maken met cultuur. De gemeente stelt voor de komende drie jaren een bedrag beschikbaar van in totaal € 9.165, - voor het plan "Cultuur aan de Basis 2021-2024 Olst-Wijhe". De subsidie is door de Provincie eind 2021 toegekend.

Culturele foto

Het afgelopen jaar heeft Corona een flinke impact gehad op de culturele sector in Olst-Wijhe. Veel culturele organisaties kampen met hun financiën, vergrijzend ledenbestand en terugloop in ledenaantal en vrijwilligers. Ook vóór 2020 speelden sommige van deze factoren reeds een rol, maar Corona heeft hierin voor een versnelling gezorgd. De gemeente heeft daarom in 2020 een begin gemaakt met het in kaart brengen van partijen in deze sector en in 2021 zijn diverse culturele partijen in Olst-Wijhe bevraagd. Deze zogeheten 'culturele foto' geeft niet alleen inzicht en overzicht van de partijen en organisaties die actief zijn in het culturele veld, ook biedt het duidelijkheid op welke onderdeel (muziek, toneel, beeldende kunst, etc.) een vereniging of organisatie zich richt en welke doelgroep(en) daarmee bedeed worden. Tenslotte geeft de foto de gemeente inzicht welke kansen zich in het veld (kunnen) voordoen in de (nabije) toekomst. In 2022 wordt er een bijeenkomst georganiseerd voor het culturele veld in Olst-Wijhe om over de kansen te spreken. Hierin trekken we samen op met utHuis en de cultuurmakelaars.

Rijkscoronamiddelen Cultuur

Onze gemeente heeft in 2020 en 2021 coronacompensatiemiddelen ontvangen voor de lokale Culturele Infrastructuur. Van deze middelen is al een deel afgeroomd voor de gemeentelijke uitvoeringskosten ten tijde van corona, anderzijds zijn er regelingen ingesteld voor de culturele sector in onze gemeente. In de memo notitie Maatschappelijk herstel en nazorg (voorjaar 2021) zijn deze middelen ook gemeld. Voor cultuur is er ingezet op:

- Financiële ondersteuning van de culturele sector
- Meerkosten corona subsidie
- Evenementen in kernen na Corona

Een restant budget wordt ingezet in 2022. Er wordt verwacht dat er dan meer mogelijk is qua activiteiten/acties.

Manifestgroep

In 2019 werd het manifest “Nood luidt onze klok” aangeboden aan uw raad. In dit manifest werden knelpunten beschreven waar verenigingen en inwoners tegen aanlopen bij het indienen en uitvoeren van projecten en initiatieven (burger- en overheidsparticipatie, bestuurskracht verenigingen en het werven van vrijwilligers). Uw raad gaf gehoor aan de oproep en besloot in 2019 eenmalig € 35.000 beschikbaar te stellen voor de ondersteuning van verenigingen en vrijwilligers. De subsidie voor de kosten van de formateur van het lokale sportakkoord (€ 15.000) werden aan dit budget toegevoegd. De Manifestgroep werd vervolgens opgericht, een regiegroep die bestond uit vrijwilligers afkomstig uit het veld, de (toenmalige) directeur-bestuurder van utHuus, een teamleider van de gemeente en een externe procesbegeleider. Zij hebben vervolgens in 2020 en 2021 vijf experimenten (zogenoemde proeftuinen) ter hand genomen en (deels) uitgewerkt. In het voorjaar 2021 boden zij de eindrapportage ‘Afrondingsplan Manifestgroep 2021’ aan, waarop in november een gesprek volgde met de portefeuillehouder Cultuur. Daarin gaven ze aan zichzelf op te heffen.

WELZIJN

Maatschappelijk herstel en nazorg na corona

Het coronavirus had in 2020 een grote impact op vrijwel alle inwoners in onze gemeente en op onze lokale samenleving als geheel. Alle inwoners zijn in meerdere of mindere mate getroffen door deze crisis. De grootste psychosociale en sociaaleconomische impact van de coronacrisis ligt mogelijk nog voor ons, maar het is belangrijk om nu al, tijdens de crisis, te starten met het samen nadenken over de (na)zorg en het maatschappelijk herstel. Er is door een interne werkgroep met input van diverse partners een globaal beeld geschetst van de effecten van corona op de samenleving van Olst-Wijhe en er worden aanbevelingen gedaan van wat zoal nodig is om nadelige maatschappelijke en economische effecten enigszins te beperken. Door de gemeenteraad zijn voor 2022 en 2023 middelen beschikbaar gesteld om maatschappelijk herstel en nazorg te ondersteunen. In 2021 is op veel beleidsterreinen extra inzet gepleegd ter ondersteuning van inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers.

Maatschappelijk vastgoed

Bestuursopdracht maatschappelijk vastgoed

Rondom het maatschappelijke vastgoed in onze gemeente zijn verschillende ontwikkelingen waar te nemen. De vraag van de samenleving verandert, de verwachtingen over de kwaliteit van het vastgoed nemen toe en dat heeft gevolgen voor de manier waarop we beheer en exploitatie van ons maatschappelijk vastgoed organiseren. Ook constateren we dat de financiële druk op de grotere multifunctionele accommodaties groot is en deze is door de Coronacrisis alleen maar groter geworden.

Vanuit de bestuursopdracht maatschappelijk vastgoed (2020) is er een onderzoek verricht door het adviesbureau HEMM, gericht op het verkrijgen van inzichten en het bieden van oplossingen om het beheer en de exploitatie van ons maatschappelijk vastgoed toekomstbestendig te houden. In 2021 is er gestart met het proces van de 'eerste fase' van de bestuursopdracht om in financiële en organisatorische zin duidelijkheid te geven over de manier, waarop we eigendom, beheer en exploitatie van het Holstohuis, het SPOC-park (sporthal De Lange Slag) en het informatiecentrum in Den Nul vorm moeten geven. Hiervoor worden verschillende scenario's uitgewerkt die het voorjaar van 2022 gereed moeten zijn. De tweede fase, waarin wordt gekeken naar multifunctionele ruimten (De Capellenborg), de sportvelden, sporthal De Hooiberg en de gymzalen De Watertorenstraat en De Nieuwe Coers wordt opgepakt in 2022.

Voorzieningshart Wesepe

Plaatselijk Belang Wesepe heeft in september 2017 het initiatief genomen om met betrokken partijen te inventariseren welke belangen en behoeften er in Wesepe leven bij het clusteren van voorzieningen. Dit heeft in september 2019 geleid tot een concreet haalbaarheidsonderzoek met een rapportage met voorkeursscenario. Wij hebben eind 2019 naar aanleiding van het voorkeursscenario een lijn bepaald ten aanzien van het ambitieniveau en daarmee verdere uitwerking van het scenario. Deze lijn is, dat de gemeente bereid is te investeren in het voorzieningshart als er aantoonbare voordelen zijn wat betreft synergie (multifunctioneel gebruik voorzieningen) en exploitatie, kortom als het beter en goedkoper wordt.

ICS adviseurs heeft begin 2021 gerapporteerd dat deze voordelen er op korte termijn niet zijn, omdat de school en gymnastiekzaal met kleine aanpassingen nog 5 tot 10 jaar in functie kunnen blijven. In overleg tussen de leden van de stuurgroep Voorzieningshart Wesepe, de woordvoerders van de raad en de portefeuillehouders is door uw raad besloten dat het Voorzieningshart Wesepe in 2025 weer op de raadsagenda wordt gezet voor besluitvorming en het benodigde geld bij de kadernota 2026-2029 beschikbaar wordt gesteld, zodat het voorzieningshart in 2028-2029 is gerealiseerd. In februari 2022 zal het proces met de betrokken partijen worden geëvalueerd.

Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang

Binnen het samenwerkingsverband Deventer, Raalte, Zutphen, Lochem en Olst-Wijhe wordt uitvoering gegeven aan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. Deventer treedt daarbij op als centrumgemeente. Met de zorgaanbieders die zich inzetten op deze gebieden is een subsidierelatie. Door die vorm is ons samenwerkingsverband in staat om te sturen op de inzet van middelen. Eind 2020 is daarom een bedrag van ca. € 330.000 als geormerkt geld ontvangen om de komende jaren in te zetten voor de uitvoering van het Lokaal Actieplan Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang. De bedoeling is om instroom tegen te gaan en uitstroom te bevorderen. Om die reden wordt de komende jaren een deel ingezet ten bate van Financiën de Baas om uithuiszetting, en daardoor beroep op maatschappelijke opvang, wegens financiële problemen te voorkomen.

Wet Inburgering nieuwkomers

Per 1 januari 2022 is de nieuwe Wet inburgering ingegaan. Deze wet legt de regie op inburgering bij de gemeenten. Dit wil zeggen dat de gemeente de regie heeft over het gehele inburgeringstraject van de inburgeraar, vanaf de vestiging in de gemeente tot aan een geslaagde inburgering. Hiermee krijgt inburgering meer verbinding met de verschillende gebieden binnen het sociaal domein, zoals: participatie, gezondheid, financiën en het hebben van een sociaal netwerk. Ons doel is dat nieuwkomers, oudkomers en de zogenaamde ondertussengroep snel, goed en volwaardig meedoen in de gemeente Olst-Wijhe.

De nieuwe Wet inburgering zal worden uitgevoerd met de middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt. Gelet op alle verplichtingen in relatie tot het budget zijn de mogelijkheden tot extra ondersteuning en begeleiding redelijk beperkt. Daarnaast zijn we ons bewust van de heroverweging en de mogelijke gevolgen van de uitkomsten van de bestuursopdracht voorliggend veld.

Om op een goede manier uitvoering te geven aan de nieuwe wet is het wenselijk om een Consulent inburgering aan te stellen die verantwoordelijk is voor: de kennismaking op het AZC, de brede intake, opstellen persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP), begeleiding en regie bij participatie en regie bij het verdere inburgeringstraject. Ook kunnen we hiermee de huidige succesvolle ondersteuning aan oudkomers en de ondertussengroep voortzetten. Op deze manier: bieden we maatwerk, communiceren we in korte lijnen en borgen we dat we cultuursensitief werken. Daarnaast voert de Consulent inburgering regie op het hele netwerk van samenwerkende organisaties rond de inburgeraar. Voorgaande staat verwoord en nader toegelicht in het door uw raad vastgestelde beleidskader Wet Inburgering nieuwkomers.

WERK EN INKOMENSONDERSTEUNING

Participatiewet

Ontwikkeling cliëntenbestand 2019-2021

Uitkering	Aantal per 01 01			Instroom			Uitstroom			Aantal per 31 12		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021	2019	2020	2021
Participatiewet	181	183	189	76	79	60	74	73	72	183	189	177
IOAW	16	15	13	4	2	3	5	4	2	15	13	14
IOAZ	2	1	1	0	0	0	1	0	0	1	1	1
Totaal	199	199	203	80	81	63	80	77	74	199	203	192

Uit de tabel blijkt dat het aantal huishoudens dat van onze gemeente een bijstandsuitkering (of soortgelijke uitkering) ontvangt in 2021 ten opzichte van 2019 en 2020 iets is gedaald. Dit wordt met name veroorzaakt, doordat de instroom ten opzichte van de jaren ervoor wat is afgenomen en

anderzijds de uitstroom redelijk op hetzelfde niveau is gebleven. Dit lijkt een tijdelijk effect, want het aantal uitkeringen in de eerste maanden van 2022 is alweer wat toegenomen. Gelet op de gevolgen van de Coronacrisis is het lastig om exact te bepalen wat de structurele gevolgen zullen zijn op het aantal uitkeringen, maar er wordt periodiek gemonitord om indien noodzakelijk zo spoedig mogelijk te kunnen bijsturen.

Wat verder opvalt is dat er steeds meer mensen met meervoudige problematiek zich melden voor een uitkering. Naast het niet hebben van werk en daarmee voldoende inkomen is er vaak ook sprake van psychische en lichamelijke klachten in combinatie met schuldenproblematiek. Het blijft voor inwoners met een uitkering van de gemeente gelet op hun vaak meervoudige problematiek en de ongunstige concurrentiepositie ten opzichte van andere werkzoekenden lastig om een betaalde baan te vinden.

Ondanks voorgaande blijft de veruit meest voorkomende reden van uitstroom uit de uitkering het aanvaarden van arbeid in dienstbetrekking. Daarnaast is verhuizing naar een andere gemeente een veel voorkomende reden om de uitkering te beëindigen. De meest voorkomende redenen van instroom zijn einde arbeid in dienstbetrekking, einde werkloosheidsuitkering of verhuizing naar onze gemeente.

MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Programma Transformatie sociaal domein

In onze gemeente hebben we veel direct contact met onze inwoners. En in het werkveld weten we elkaar snel te vinden en zijn we bereid om met andere partijen goed samen te werken. Maar het ontbreekt ons aan tijd en menskracht om zowel binnen de gemeente zelf als met anderen een veranderbeweging stevig in gang te zetten. Het programma Transformatie sociaal domein ondersteunde deze ontwikkeling daarom van mei 2017 tot en met juni 2020.

Enkele activiteiten uit het transformatieprogramma Sociaal Domein 2017-2020 liepen door in 2021. Concreet betrof dit:

- Project Welzorgsum
- De pilot positieve gezondheid met huisarts in Olst en het Breed Welzijnsverband
- Samenwerking met de zorgverzekeraar / zorgkantoor Eno (waaronder Regiovisie en afstemming met regiogemeenten en Eno en samenwerkingsafspraken ontwikkelen)
- Het Meldpunt sociaal domein (na evaluatie per eind april opgeheven).

In 2021 kwamen er ook onderwerpen met hoge prioriteit die ongepland veel extra aandacht nodig maakten. Corona vroeg om een zorgvuldige analyse van wat er aan inzet voor een maatschappelijk herstel en nazorg nodig is (project "corona spoor 3"). Uw raad stemde in met de benodigde middelen hiervoor.

In het kader van de Heroverweging is er veel extra beleidsinzet geleverd op het social domein (Task force sociaal domein en onderdeel Voorliggend veld).

Twee geplande activiteiten zijn daarom doorgeschoven naar 2022: het opstellen beleidsregels Adviesraad Samenleving en evaluatie pilot positieve gezondheid Olst. In het najaar van 2021 is gestart met uitvoering geven aan de Bestuursopdracht heroriëntatie voorliggend veld (oplevering medio 2022).

Uit de evaluatie van het Programma Transformatie sociaal domein kwamen ook aanbevelingen die alleen kunnen worden opgepakt, indien formatie strategische denkkraft beschikbaar zou worden gesteld. In de vastgestelde begroting 2021 was dit niet het geval, maar hierin wordt in 2022 wel voorzien. De in de beleidsbegroting 20221 genoemde onderwerpen kunnen daarom in 2022 alsnog worden opgepakt:

- Het opstellen van een Sociale toekomstvisie 2.0, een integraal beleidskader sociaal domein op basis van de in het programma vastgestelde maatschappelijke ambitie met bijbehorende strategische doelen.(tweede helft 2022)
- Het voortzetten van maatwerkbijeenkomsten en nieuwsbrieven sociaal domein de komende drie jaar. Eind 2021 zijn de Nieuwsbrieven Samen Voor Elkaar weer opgestart en worden deze maandelijks gedeeld met onze partners. Organisatie van netwerkbijeenkomsten hangt af van de corona ontwikkelingen.

Voor een duurzame aanpak van eenzaamheid zijn wij deel gaan nemen aan het landelijke actieprogramma Eén tegen eenzaamheid vanuit het ministerie van VWS.

In het Platform Wonen-Zorg-Welzijn (verder WZW) van eind 2020 is een eerste verkenning uitgevoerd met maatschappelijke partners in Olst-Wijhe naar wat er al gebeurt, wat er nodig is en waar kansen liggen om eenzaamheid gezamenlijk verder aan te pakken. Op basis van de eerste verkenning hebben we in 2021 gewerkt aan deze vier punten:

- Versterking aanbod
- Bewustwording
- Signalering
- Coalitieverbreding

We zijn daarbij de uitdaging aangegaan om onze aanpak eenzaamheid zoveel mogelijk binnen de doelstellingen en opdrachten die er liggen bij partners in het sociaal domein, en in samenwerking met andere (nieuwe) partners, uit te voeren. Het gezamenlijk ervaren belang en het enthousiasme om de aanpak eenzaamheid te verstevigen vanuit het bestaande Platform WZW, vormt daarvoor de basis. Er is een werkdocument opgesteld samen met de verschillende maatschappelijke partners op het thema eenzaamheid. Dit document is bedoeld om te komen tot een plan van aanpak en afspraken.

Inclusieve gemeente

Er is een werkgroep Inclusie geformeerd vanuit de Adviesraad Samenleving met als doel dat wij in toenemende mate gaan handelen volgens het VN-verdrag Handicap dat in 2006 is vastgesteld. Het VN-verdrag betekent een extra stimulans voor de beweging die met de nieuwe Wmo is ingezet: de samenleving toegankelijk maken voor een zo breed mogelijke groep inwoners, ook degenen met fysieke, mentale of sociale beperkingen. Concrete acties in de richting van een inclusieve samenleving. Deze werkgroep zet zich in voor alle inwoners van Olst-Wijhe en heeft specifiek aandacht voor inwoners die een belemmering ervaren om deel te nemen aan de samenleving. Hierin kan gedacht worden aan het wegnemen van belemmeringen voor inwoners als het bijvoorbeeld gaat om fysieke toegankelijkheid van voorzieningen. Door deze werkgroep is in 2021 een lokale Inclusie Agenda Olst-Wijhe opgesteld. In deze Inclusie Agenda is er aandacht voor de onderwerpen (levensdomeinen) Onderwijs en Ontwikkeling, Thuis, Werk en Inkomen, Vrije tijd, Vervoer en Welzijn, Gezondheid & Ondersteuning. Tevens is er een uitvoeringsagenda beschreven met concrete acties die zijn uitgevoerd of nog uitgevoerd zullen gaan worden op het gebied van inclusie.

Met het oog op een, zeker in de toekomst, toename van inwoners met dementie en verward gedrag wordt door Evenmens een cursus aan gemeentelijke medewerkers en inwoners aangeboden om dit gedrag te herkennen en om er op een zo goed mogelijke manier mee om te gaan.

Inkoop en algemene voorzieningen

Per 1 januari 2021 is er sprake van nieuwe raamovereenkomsten met een beperkter aantal zorgaanbieders als het gaat om individuele ondersteuning, ondersteuning in groepsverband en respijtopvang. De inkoop van die voorzieningen is samen met de gemeente Raalte tot stand gekomen. Bij die inkoop is als onderdeel de verbinding met de algemene voorzieningen aan de orde geweest. Door de uitwerking daarvan in 2021 en de daaropvolgende jaren is het de bedoeling dat er een uitbreiding komt van makkelijk toegankelijke voorzieningen voor onze inwoners. 2021 is vooral gebruikt om elkaar te leren kennen. Dat is een start om verder stappen te gaan maken. Bij zorgaanbieders heeft dat al geleid tot initiatieven om verdere samenwerking te onderzoeken. Medewerkers van beide gemeenten vinden elkaar steeds beter. Dat komt de kwaliteit van de dienstverlening ten goede.

De ondersteuning bij een schoon huis is in 2021 binnen de raamovereenkomst, die we samen met de gemeente Deventer hebben, uitgevoerd.

Communicatie

De ondersteuningswebsite is een steeds belangrijker communicatiemiddel geworden. Op deze website is veel informatie te vinden over het Sociaal Domein. Inwoners kunnen hier antwoorden vinden op hun vragen of recente nieuwsberichten lezen. De website wordt structureel bijgehouden om te zorgen dat deze altijd actueel is. De website wordt gemiddeld 5.000 keer per maand bezocht. Er is in 2021 een Wmo cliëntervaringsonderzoek uitgevoerd. Hierin is aandacht geweest voor de standaard vragenlijst zodat er een goede vergelijking gemaakt kan worden met de uitkomsten in

voorgaande jaren. Daarnaast zijn er in dit onderzoek vragen gesteld op het gebied van eenzaamheid en positieve gezondheid.

Ondersteuning (onafhankelijke Cliëntondersteuning, mantelzorg-/vrijwilligersondersteuning)

De meeste hulp aan mensen wordt gegeven vanuit informele zorg, vooral door mantelzorgers. De bestaande vorm van mantelzorgondersteuning lijkt nog altijd aan te sluiten bij de behoefte. Ook kunnen volwassen en jonge mantelzorgers een blijk van waardering ontvangen. Gezien de belangstelling ervoor is deze vorm van mantelzorgwaardering ook in 2021 voortgezet.

Blijk van waardering	2021	2020	2019	2018
Volwassenen	368	362	388	329
Jongeren	62	51	37	

Er is in het Wmo cliëntervaringsonderzoek aandacht geweest voor de bekendheid van en behoefte aan een onafhankelijk cliëntondersteuner. In het onderzoek is naar voren gekomen dat de meerderheid van de inwoners bij voorkeur een familielid, bekende of begeleider bij het gesprek heeft ten opzichte van een onafhankelijk cliëntondersteuner.

Evaluatie Beleidsplan Wmo 2017-2020 Meedoen = Samendoen

In 2021 is het beleidsplan Wmo 2017-2020 geëvalueerd. De resultaten hiervan zijn voorgelegd aan uw raad. Sinds 2017 is het Wmo beleidsplan Meedoen = Samendoen van kracht. Dit beleidsplan is opgesteld voor de periode 2017-2020. In het beleidsplan staan per thema beleidsvoornemens beschreven, die in deze beleidsevaluatie worden geëvalueerd. Per thema zijn de belangrijkste resultaten benoemd (wat hebben we gedaan?). Aanvullend hierop zijn resultaten van de cliëntervaringsonderzoeken en het kwalitatieve onderzoek beschreven (Ervaringen van inwoners). Ten slotte zijn er aanbevelingen gedaan voor de komende jaren.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Individuele voorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning 2019-2021

	Aantal unieke cliënten		
	2019	2020	2021
Woonvoorziening	130	108	108
Vervoersvoorziening	647	679	649
Rolstoelvoorziening	140	139	131
Huishoudelijke Hulp	397	451	500
Begeleiding en dagbesteding	186	209	230

Uit de tabel blijkt met name dat de stijging in de laatste jaren van het aantal unieke cliënten op het gebied van huishoudelijke hulp en begeleiding en dagbesteding verder doorzet. Met name de stijging bij de huishoudelijke hulp valt niet los te zien van het door de landelijke overheid vanaf 2019 ingevoerde abonnementstarief binnen de Wmo, wat inhoudt dat ongeacht het inkomen en vermogen én ongeacht het aantal Wmo-voorzieningen iemand ontvangt er een vast tarief in rekening wordt gebracht (dit was maximaal € 19 per maand in 2021). Door deze wijziging is het dus voor met name de midden- en hoge inkomens aantrekkelijker geworden om de huishoudelijke hulp niet meer zelf te regelen en te betalen, maar in het kader van de Wmo verstrekt en dus grotendeels vergoed te krijgen.

Daarnaast valt de stijging bij begeleiding en dagbesteding op en dat past bij het beeld dat de complexiteit van de casussen binnen de Wmo gemiddeld gezien aan het toenemen is. Het duurt dan ook vaak wat langer, voordat er samen met de klant een duurzame oplossing is gevonden.

Bij de tabel wordt overigens nog opgemerkt dat niet alle meldingen die klanten hebben ingediend in het kader van de Wmo tot een aanvraag en dus een individuele voorziening hebben geleid. Klanten kunnen een melding doen dat zij een beperking ervaren en bij het huisbezoek zal dan de aard en

omvang van de beperking worden vastgesteld. In het verlengde hiervan wordt dan bekeken in hoeverre iemand op eigen kracht (deels) een oplossing kan vinden door bijvoorbeeld gebruik te maken van zijn of haar netwerk of door gebruik te maken van voorliggende algemene voorzieningen. Pas als voorgaande niet of niet geheel tot een goede oplossing leidt, dan zal de melding worden omgezet in een aanvraag en dan zal er vaak een individuele voorziening door de gemeente worden ingezet.

JEUGD

Lokaal: uitvoering beleidsplan jeugd

Er is in 2020 een nieuw integraal beleidsplan Jeugd door uw raad vastgesteld. Hierin is een visie opgesteld met partners uit de gemeente die met Jeugd en gezinnen werken. Verschillende deelthema's zijn aan elkaar verbonden en geven een compleet beeld van het jeugdbeleid in onze gemeente. Vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid willen we het gewone leven versterken. Op het gebied van Kansrijke start zijn overleggen geweest met diverse partners rondom zwangerschap, bevalling en de periode daarna en zijn zorgpaden ontwikkeld waarin deze partners elkaar versterken ten behoeve van ouder en kind. Deze zorgpaden worden in 2022 verder uitgewerkt en geïmplementeerd. Verbinding tussen jeugdhulp en onderwijs versterken is een doorlopend proces dat gelijk oploopt met de ontwikkelingen rondom scholen clustering. Daarnaast staat het thema regionaal op de agenda en zijn er lopende afspraken over het indien nodig ontwikkelen van onderwijs-zorg arrangementen op (V)SO scholen.

Regionaal: Doorontwikkeling resultaatbekostiging en regionale visie jeugdhulp vastgesteld

In 2021 is akkoord gegeven op het doorontwikkelde inkoopmodel. Op 30 juni 2021 is besloten de inkoop van specialistische jeugdhulp in regio IJsselland op pauze te zetten vanwege een aantal zwaarwegende bezwaren van aanbieders en landelijke ontwikkelingen met betrekking tot inkoop van specialistische jeugdhulp. Er zijn gesprekken opgestart met gemeenten en aanbieders. Het inkooptraject zal in 2022 worden vervolgd waar na vanaf 2023 met dit inkoopmodel gewerkt zal worden. Afgelopen jaar is de regionale visie jeugdhulp 2021-2025 vastgesteld door de raad. Deze visie en ambitie; 'alle kinderen hebben een thuis' geven richting aan de samenwerking tussen de 11 gemeenten in de regio IJsselland voor de komende jaren.

Veilig Thuis-Huiselijk Geweld

Voor de aanpak Huiselijk geweld - Veilig Thuis - werken wij - als gemeente - regionaal samen met 11 gemeenten uit de veiligheidsregio IJsselland met als centrumgemeente Zwolle.

In 2021 is er een concept van de regiovisie Huiselijk Geweld - Veilig Thuis - opgeleverd. Het definitieve plan wordt het eerste kwartaal 2022 vastgesteld.

Onderdeel van de regiovisie is dat we de aanpak van huiselijk geweld willen versterken en zo lokaal mogelijk organiseren. Daartoe zijn we in 2021 een traject gestart om Veilig Thuis en de lokale teams te versterken en de samenwerking te optimaliseren.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

In 2021 hebben negentien peuters een indicatie voor VVE gekregen. In totaal hebben 44 peuters gebruik gemaakt van het VVE-aanbod. Al deze peuters zijn geplaatst op een locatie voor peuterwerk. Iets maar dan de helft van de ouders heeft recht op kinderopvangtoeslag.

In maart 2020 hebben wij een besluit genomen over de inzet van de middelen voor onderwijsachterstandenbeleid en peuterwerk. De middelen zijn vooral bedoeld voor het plaatsen van alle peuters met een VVE-indicatie. Aanbieders zijn verplicht op 16 uur VVE per week aan te bieden. Hiertoe is een kostprijsonderzoek uitgevoerd en zijn nieuwe dienstverleningsovereenkomsten met de aanbieders van VVE afgesloten. Daarnaast worden de middelen ingezet voor de gezinsaanpak laaggeletterdheid, de inzet van een orthopedagoog op de voorscholen en kwaliteitsverbetering VVE-breed.

Peuterwerk

Het rijk streeft ernaar dat alle peuters naar de opvang gaan. Zij heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Wij zetten deze middelen in om ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag tegemoet te komen in de kosten. Deze ouders betalen alleen een inkomensafhankelijke bedrage. In 2021 hebben acht peuters hiervan gebruik gemaakt.

Bij het kostprijsonderzoek VVE hebben we ook de kosten voor peuterwerk meegenomen. Dit heeft er toe geleid dat we aan de kinderopvangorganisaties een plusbedrag vergoeden ten opzichte van de het tarief voor peuterwerk dat door de VNG is vastgesteld. Door twee keer per jaar brieven te versturen over het belang van peuterwerk aan alle ouders van peuters in de leeftijd 1½ - 2½ jaar hopen we steeds meer ouders te bereiken. Daarnaast organiseren we (online) workshops over opvoeden. Op deze manier proberen we ook meer ouders te bereiken. Uit een landelijk rapport blijkt dat ouders die niet voor peuterwerk kiezen, vaak principiële bezwaren hebben. Voor onze gemeente monitort de JGZ de oorzaken van het non-bereik.

Speelvoorzieningen

In 2021 is vooral ingezet op onderhoud en verbetering van onze speelvoorzieningen. Twee participatieprojecten (Overmaterhoek en Van Laakstraat) zijn uitgevoerd. Er is een bijdrage gegeven aan de inrichting van het schoolplein in Welsum en het speelterrein in Herxen. Het vrijgekomen schoolplein Tellegen is gesloten vanwege de vele vernielingen op het plein en het plein van Opwaardz Boskamp is opgeknapt, zodat buurtkinderen hier veilig kunnen spelen.

VOLKSGEZONDHEID

Volksgezondheidsbeleid

In februari 2019 is de nota Gezondheidsbeleid 2019-2022 door uw raad vastgesteld. In deze nota zijn vijf speerpunten geformuleerd. In 2020 hebt u een voortgangsrapportage ontvangen. In deze voortgangsrapportage is er per speerpunt besproken wat de status was van het speerpunt in 2020. Sindsdien is de situatie weinig veranderd.

1. Sociaaleconomische gezondheidsverschillen

We zijn op de goede weg. De pilot Positieve Gezondheid Olst is inmiddels afgerond en geëvalueerd. Er is extra aandacht nodig voor het tot bloei komen van de pilot Positieve Gezondheid Olst.

2. Afname overgewicht

Er is meer tijd nodig om de gewenste resultaten te behalen. We zetten de huidige activiteiten en projecten voort, brengen deze actief onder de aandacht en blijven intensief inzetten op de afname van overgewicht.

3. Psychische gezondheid

We zijn op de goede weg en zetten deze lijn voort.

4. Terugdringen problematisch alcoholgebruik

We zijn op de goede weg en zetten deze lijn voort.

5. Gezonde fysieke leefomgeving

We zijn op de goede weg en zetten deze lijn voort.

VERBONDEN PARTIJEN

Het Regionaal Service Team Jeugd IJsselland (RSJ).

In de regio IJsselland is er middels een Gemeenschappelijke regeling (GR) voor gekozen regionale samenwerking voort te zetten. Sinds 2018 is er het Regionaal Service team Jeugd IJsselland (RSJ), een bedrijfsvoering organisatie. Het RSJ koopt jeugdhulp in, voert contractmanagement en voert de monitoring van de jeugdhulp uit. Daarnaast ondersteunen zij bij verschillende regionale thema's die beleidsvoorbereidend zijn. Naast deze taken van het RSJ hebben wij als regio de samenwerking op verschillende transformatiethema's.

GGD IJsselland Zwolle

Onze gemeente maakt deel uit van de GGD IJsselland. Volgens de Wet publieke gezondheid hebben gemeenten de taak een GGD in stand te houden voor de uitvoering van taken op het gebied van de publieke gezondheidszorg. Dit is o.m. gericht op het bevorderen van de algemene gezondheid en het voorkomen van ziekten bij risicogroepen. Een belangrijke rol van de GGD is daarnaast monitoring en

signalering. De GGD heeft een belangrijke rol vervuld in verband met de bestrijding van het coronavirus.

KonnecteD (voorheen Sallcon)

Wij zijn samen met de gemeente Deventer aandeelhouder van KonnecteD (voorheen Sallcon). KonnecteD is onder andere verantwoordelijk voor de uitvoering van de taken en verplichtingen, voortkomend uit de Wet sociale werkvoorziening. Daarnaast maken wij gebruik van de kennis en kunde van KonnecteD om de doelstellingen van de Participatiewet te kunnen realiseren.

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan het programma verbonden zijn.

Samenleving	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Saldo 2021
Baten	3.435	4.434	4.557	124
Lasten	-22.006	-25.736	-23.988	1.748
Saldo van baten en lasten	18.571	21.303	19.431	1.872
Onttrekking reserves	470	1.054	576	-478
Toevoeging reserves	-188	-188	-188	0
Resultaat	18.289	20.437	19.043	1.394

Het resultaat van dit hoofdstuk is als volgt verdeeld over de taakvelden.

Bedragen x € 1.000

Thema s en taakvelden	Primaire Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Saldo 2021
Onderwijs				
Openbaar basisonderwijs	-131	-131	-94	37
Onderwijshuisvesting	-847	-762	-761	1
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-782	-805	-856	-51
Sport				
Sportbeleid en activering	-217	-224	-217	7
Sportaccommodaties	-1.338	-1.496	-1.421	74
Kunst en Cultuur				
Cultuurpresentatie, -productie, -partici	-173	-334	-228	105
Musea	-96	-184	-52	132
Media	-400	-408	-400	8
Welzijn				
Samenkracht en burgerparticipatie	-1.727	-2.082	-1.731	351
Werk- en inkomensondersteuning				
Inkomensregelingen	-1.694	-1.774	-1.446	328
Begeleide participatie	-1.899	-2.069	-2.028	41
Arbeidsparticipatie	-524	-626	-550	75
Maatschappelijke ondersteuning				
Wijkteams	-131	-174	-117	58
Maatwerkvoorziening (WMO)	-479	-699	-563	136
Maatwerkdienstverlening 18+	-3.215	-3.529	-3.626	-98
Geëscaleerde zorg 18+	0	-18	0	18
Jeugd				
Maatwerkdienstverlening 18-	-4.164	-5.195	-4.617	577
Geëscaleerde zorg 18-	-84	-84	-80	4
Volksgezondheid				
Volksgezondheid	-672	-709	-640	69
Reserves	282	866	388	-478

ONDERWIJS

Openbaar basisonderwijs

Onder openbaar basisonderwijs wordt het gymvervoer, bijdrage gymonderwijs en de exploitatie van de gymlokalen verantwoord. Het gymonderwijs is goedkoper door lagere vervoerkosten. Door fusies maken minder scholen gebruik van dit vervoer.

De exploitatie van de gymlokalen is ruim binnen het geraamde budget uitgevoerd. De onderhoudskosten waren lager dan begroot, onder andere door uitvoering in eigen beheer tijdens de corona-crisis. Lagere huurinkomsten door corona zijn deels gecompenseerd door het rijk via een specifieke compensatie uitkering die onder sport is verantwoord, waardoor hier een nadeel is ontstaan. Ook zijn er wat kleinere voordelen op diverse posten zoals energie, schoonmaak en water door het beperkte gebruik van de gymzalen.

Onderwijs huisvesting

De kosten voor de noodlokalen van de Aloysiuschool zijn hoger door de extra kosten voor het afvoeren van de noodlokalen en de nagekomen afrekening over 2020. Een aantal scholengebouwen heeft geen onderwijsbestemming meer en worden nu verantwoord onder Programma 1. Daardoor ontstaan er hier voordelen op de budgetten voor kapitaallasten, verzekeringen en belastingen. De kosten voor de uitvoering van het project onderwijshuisvesting voor Olst en Wijhe vallen in 2021 hoger uit dan het beschikbare budget. Dit komt onder andere door de langere doorlooptijd, waardoor meer capaciteit, zowel intern als extern, is ingezet. Het project loopt door in 2022. In 2022 is hiervoor budget geraamd.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het betreft de verantwoording van het voortgezet onderwijs, onderwijsbegeleiding, leerplicht, leerlingenvervoer, voor- en vroegtijdse educatie en peuterwerk.

De kosten voor leerlingenvervoer zijn in 2021 gestegen en hoger dan geraamd. De kosten zijn gestegen doordat het aantal leerlingen dat gebruik maakt van deze voorziening is toegenomen. Mogelijk is dit een effect van corona, waardoor leerlingen zich niet meer in het reguliere onderwijs kunnen handhaven.

Voor voor- en vroegtijdse educatie (VVE) is de rijksbijdrage onderwijsachterstandsbeleid toereikend. We werken sinds 2021 met een uurprijs die gerelateerd is aan de maximale uurtarief van de toeslagregeling voor dagopvang. Hierdoor zijn de kosten wel gestegen. De middelen voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) zijn geormerkt, zodat het resterende budget behouden blijft voor 2022. Vanaf 2023 gaat een nieuwe OAB-periode in. Voor die periode mogen we 50% van het budget 2022 meenemen.

Bij peuterwerk is een negatief resultaat ontstaan omdat we met de nieuwe uurprijs hebben gewerkt. Ook ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag hebben nu recht op een plusbedrag. Dat was voorheen niet het geval.

Voor de noodopvang voor kinderen en het kwijtschelden van de eigen bijdrage voor kinderopvang tijdens de corona-crisis is van het rijk compensatie ontvangen. Het resterend bedrag wordt overgeheveld naar 2022.

SPORT

Sportbeleid en activering

Doorgeschoven middelen voor de verhoogde inzet van combinatiefunctionarissen zijn ook in 2021 niet uitgegeven, waardoor het voorstel is om deze over te hevelen naar 2022.

Sportaccommodaties

Bij sporthal de Hooiberg is een groot voordeel ontstaan doordat beheer en onderhoud vooral door eigen mensen is gedaan in plaats van door externen of ingehuurde krachten. Dit was mogelijk vanwege het beperkte gebruik in verband met corona. Dit heeft ook gezorgd voor lagere kosten op het gebied van bijvoorbeeld schoonmaak en energie. De inkomsten uit huur waren door het lagere gebruik ook lager dan begroot, waarbij dit verlies deels is gecompenseerd door het rijk. Het voordeel op het geraamde onderhoud blijft achter in de onderhoudsreserve.

De stelpost voor onvoorziene uitgaven voor het zwembad was ook in 2021 niet nodig en schuift daardoor wederom een jaar door, Het zwembad liet wel een exploitatietekort zien, maar daarvoor is de stichting via de gemeente volledig gecompenseerd door het rijk.

Op de sportparken is het onderhoud duurder uitgevallen dan verwacht. Ook de afschrijvingskosten waren hoger dan verwacht, vanwege het vroegtijdig afschrijven van kleedkamers in verband met de verlaagde levensduur van gebouwen. Daar was op deze plek geen rekening mee gehouden.

KUNST EN CULTUUR

Cultuur

Op dit taakveld is een voordeel ontstaan omdat de compensatiemiddelen voor corona onderbenut zijn gebleven. Ook zijn de middelen voor cultuureducatie onderbenut gebleven door corona. Het voorstel is om beide overschotten via resultaatbestemming mee te nemen naar 2022.

Musea

Op dit taakveld is een fors overschot te zien doordat het onderhoud aan voornamelijk de uurwerken van de kerktorens doorschuift naar 2023. Daarnaast schuift het budget voor het opstellen van de kerkenvisie door naar 2022. Daarnaast is er een voordeel doordat de cultuurhistorische waardenkaart niet is opgesteld vanwege corona. Het voorstel is dan ook om het overschot mee te nemen naar 2022.

WELZIJN

Samenkracht en burgerparticipatie

Onder Samenkracht en burgerparticipatie zijn de budgetten voor maatschappelijk werk, Wmo vervoer, welzijnsaccommodaties, Kulturhusconcept, dorpsontwikkelpunten, sociaal cultureel werk, kinderopvang, opvang statushouders en budgetten sociaal domein voor mantelzorg, bijkomende activiteiten jeugd, uitvoering en toegang verantwoord.

De opvang statushouders valt met ingang vanaf 2022 onder de nieuwe wet Inburgering. Van de incidentele budgetten voor invoering wordt een deel overgeheveld naar 2022 om de aanloopkosten op te kunnen vangen. Voor kinderopvang zijn de kosten in 2021 ruim binnen het geraamde budget gebleven. Dit is onder andere het gevolg van de corona-crisis, waarin de kinderopvang deels gesloten was en kinderen thuis opgevangen moesten worden. De kosten van het Wmo vervoer zijn binnen het geraamde budget gebleven. Mogelijk dat de corona-crisis hier een voordelig effect heeft gehad. Het compenseert voor een deel de overschrijding op het leerlingenvervoer, dat binnen hetzelfde contract is georganiseerd.. Het meldpunt sociaal domein is per 30 april opgeheven. De onderdelen maatschappelijk werk, mantelzorg en overige activiteiten Wmo, waaronder de adviesraad sociaal domein, zijn per saldo voordelig gerealiseerd in 2021.

Een ontvangen provinciale subsidie voor leefbare kernen is via de gemeente verstrekt aan stichting dorps huis Herxen. Budgettair was met zowel de ontvangst als uitgave geen rekening gehouden. Voor dorps huis De Bongerd in Welsum was er een overschrijding door onvoorziene onderhoudskosten die wel zijn gedekt uit de onderhoudsreserve. Ook de voorgenomen inhaalslag op het onderhoud van het zalencentrum in Wesepe is grotendeels doorgeschoven naar 2022. Veel initiatieven rondom dorpsontwikkelpunten zijn vanwege corona afgeblazen, waardoor hier een voordeel is ontstaan. De coronacompensatiebedragen voor dorps- en buurthuizen, bestrijding eenzaamheid ouderen, extra begeleiding kwetsbare groepen, vrijwilligers jeugdorganisaties, perspectief jeugd en jongeren en quarantaine-opvang zijn nog niet benut in 2021 en worden overgeheveld naar 2022.

WERK EN INKOMENSONDERSTEUNING

Inkomensregelingen

Voor de uitkeringen ontvangen we van het rijk het zogenaamde BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten). In 2021 is dit budget toereikend. Dit betekent dat we weer geen beroep hoeven te doen op de vangnetregeling. In de 2e Bestuursrapportage is al voorzichtig rekening gehouden met een voordelige uitkomst en is ook het geraamde risico-budget voor 2021 vrijgevallen. Per saldo een voordelig resultaat op de uitkeringen van € 140.000. Voor de uitvoering van de zgn. TOZO-uitkeringen (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers) wordt een specifieke uitkering ontvangen van het rijk, voor zowel de verstrekte uitkeringen als de nodige uitvoeringskosten. De regeling is gestopt op 1 oktober en budgettair-neutraal verwerkt in de jaarrekening. Onder minimale leid zijn naast de normale uitkeringen ook de uitkeringen voor de zgn. TONK-regeling (Tijdelijke ondersteuning Noodzakelijke Kosten) voor ondernemers verantwoord. Voor deze regeling heeft de gemeente een ruime compensatie ontvangen wat voor een deel niet is benut.

Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2022. Ook de coronacompensatiebedragen voor schuldenbeleid en bijzondere bijstand zijn in 2021 nog niet ingezet en worden overgeheveld naar 2022. De reguliere minima-uitkeringen blijven, mede door hogere inkomsten terugvordering en verhaal, ruim binnen het geraamde budget.

Begeleide participatie

Onder begeleide participatie wordt de uitvoering van de voormalige Wsw-regeling verantwoord. De kosten van deze uitvoering zowel door KonnecteD (voormalige Sallcon) als door Tiem (voormalige Wezo) zijn binnen het geraamde budget gerealiseerd. De compensatie die van het rijk is ontvangen voor de gevolgen van de corona-crisis is volledig doorbetaald aan de uitvoerende instanties. De hogere kosten worden gedekt door een hogere algemene uitkering. Door een dalend aantal Wsw-ers is een voordeel ontstaan op de uitvoeringskosten.

Arbeidsparticipatie

De uitvoering re-integratie is inclusief de inzet van gemeentelijk budget voor de uitvoering, voortvloeiend uit de structurele verwerking van de bestuursopdracht werk in uitvoering. De budgetten zijn voor een klein deel niet benut in 2021, waardoor een voordeel is ontstaan. Het incidenteel budget voor Breed offensief, een wetsontwerp om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen, wordt in 2022 ingezet en daarvoor overgeheveld. De coronacompensatiebedragen voor extra ondersteuning op gebied van re-integratie worden voor een groot deel overgeheveld naar 2022.

MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

Wijkteams

Onder wijkteams wordt een deel van de toegang van het sociaal domein, het maatwerk van de jeugdgezondheidszorg en de gevolgen van de begeleiding gedupeerde kindertoeslagaffaire verantwoord. Als gevolg van de coronacrisis zijn subsidie budgetten 2020 voor preventie niet ingezet en teruggegeven aan de gemeente. Dit voordeel dekt het nadeel van de extra subsidie 2021 aan het Centrum voor jeugd en gezin (CJG) om de toegenomen werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis op te kunnen vangen. Het preventiebudget Jeugd is deels ingezet voor de Praktijk Ondersteuner Huisartsen (POH-er) om in verbinding met huisartsen specialistische GGZ waar mogelijk te voorkomen en/of korte behandeling zelf te doen. Vanuit de heroverwegingsmaatregelen is de POH-er vanaf 1 januari 2022 in dienst van de gemeente, waardoor tegen gelijke kosten meer uren voor deze ondersteuning beschikbaar blijven.

Het incidenteel budget van het rijk voor impuls Gezond in de stad wordt ingezet in 2022 en daarom overgeheveld. De verschillende coronacompensatiebedragen voor jeugd zijn voor een groot deel nog niet benut in 2021 en worden overgeheveld naar 2022.

Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Onder de maatwerkvoorzieningen worden vooral de woon- en leefvoorzieningen voor inwoners met een beperking (voormalige Wvg-voorzieningen) verantwoord. In 2021 is de begroting aangepast op de gestegen tarieven en het gestegen gebruik van de voorzieningen. Voor woningaanpassingen is het altijd moeilijk in te schatten. In 2021 zijn meer aanpassingen aangevraagd en toegekend waardoor een nadeel ten opzichte van de begroting is ontstaan. Op het budget voor leefvoorzieningen, zoals rolstoelen, scootmobielen en andere hulpmiddelen, is een voordeel ontstaan. Door de nieuwe contractering in 2020, een jaar waarin ook een zorgleverancier failliet ging met de nodige financiële consequenties, is nu een stabielere situatie ontstaan.

Maatwerkdienstverlening 18+

De maatwerkdienstverlening 18+ betreft zowel de kosten voor de Wmo zorg als voor de Wmo huishoudelijke hulp, naast de uitvoeringskosten en doorlopende kosten van de transformatie sociaal domein. Voor de Wmo huishoudelijke hulp zien we nog steeds een toename van de vraag en daardoor ook een nadelig resultaat in 2021 ten opzichte van de begroting. Door aanpassing van het normenkader willen we deze toename in 2022 afremmen. Voor Wmo begeleiding en dagbesteding is de uitkomst, mede door de bijstelling van de begroting 2021, net binnen de begroting gebleven. Op de uitvoeringskosten is een voordeel ontstaan door met name de cliëntbeoordeling meer met eigen capaciteit is gerealiseerd. Als gevolg van de coronacrisis is het budget voor publicaties en bijeenkomsten, als uitvloeisel van het transformatietraject sociaal domein, niet benut in 2021, zodat het budget wordt overgeheveld naar 2022.

Voor de meerkosten als gevolg van corona was voldoende compensatiebudget van het rijk beschikbaar. Het restant wordt overgeheveld naar 2022.

Geëscaleerde zorg 18+

De inzet op maatschappelijke opvang en beschermd wonen is budgettair neutraal. Het incidenteel door het rijk beschikbaar gestelde bedrag voor brede aanpak dak- en thuislozen is in 2021 mede door corona en (daardoor) te weinig capaciteit, niet ingezet maar wordt overgeheveld naar 2022.

JEUGD

Maatwerkdienstverlening 18-

In 2021 blijven de kosten voor jeugdhulp ruim binnen het geraamde budget. Naar aanleiding van de hoge kosten in 2020 is het budget voor jeugdhulp in 2021 en volgende jaren flink verhoogd. Via maatregelen uit de heroverweging zullen de kosten voor jeugdhulp weer moeten dalen. De maatregelen zijn eind 2021/begin 2022 ingezet zodat de resultaten pas in 2022 en volgende jaren zichtbaar zullen worden. In 2020 waren de kosten hoog mede door veel dure trajecten die naar verwachting over het jaar heen zouden doorlopen. In totaal zijn er in 2021 echter acht van deze trajecten minder ingezet dan in 2020 het geval is geweest. Dit verklaard voor een groot deel het voordeel in 2021. Dit voordeel biedt helaas geen garantie voor de toekomst, in de eerste maanden van 2022 is weer een flinke stijging van deze trajecten te zien. Daarnaast zijn er in 2021 minder PGB's ingezet ten opzichte van voorgaande jaren.

Op de uitvoering is een voordeel behaald, onder andere op de uitvoering door het RSJ. Voor een claim van een zorgleverancier was in 2020 een bedrag gereserveerd. Begin 2022 is in overleg met de regiogemeenten overeenstemming over de hoogte van de claim bereikt, waardoor een deel van het gereserveerde bedrag vrij valt in 2021. Het budget transformatieplan jeugd is in 2021 deels ingezet voor extra ondersteunende capaciteit op jeugdbeleid. Het restant van dit budget wordt overgeheveld naar 2022 met hetzelfde doel.

Geëscaleerd zorg 18-

Onder geëscaleerde zorg 18- worden de kosten voor Stichting Veilig Thuis verantwoord. Voor 2021 zijn de kosten binnen de begroting gebleven.

VOLKSGEZONDHEID

Volksgezondheid

De reguliere volks- en overige gezondheidszorg zijn op basis van de begroting gerealiseerd.

Op preventie is een voordeel ontstaan doordat o.a. het convenant preventie alcohol is beëindigd.

De pilot Positieve Gezondheid Olst is in principe afgerond. Het restant budget wordt overgeheveld om in 2022 nog een cursus te realiseren die in 2021 niet meer gegeven kon worden.

Het extra bijdrage via de algemene uitkering voor ambulantisering GGZ is ten onrechte onder volksgezondheid geraamd. De kosten worden onder 3.5 Maatschappelijke ondersteuning verantwoord en zorgen voor hogere kosten Wmo zorg. Ook het incidentele budget voor Brede aanpak dak- en thuislozen is hier ten onrechte geraamd en hoort onder 3.3 Welzijn. Door corona en onvoldoende capaciteit wordt dit in 2022 opgepakt en wordt het budget overgeheveld naar 2022.

RESERVES

Voor onderhoud aan gymlokalen en gebouwen is per saldo minder aan reserves onttrokken. De uit 2020 doorgeschoven budgetten voor combinatiefunctionarissen, onvoorziene kosten bij het zwembad en cultuureducatie zijn worden doorgeschoven naar 2022 en dus niet onttrokken uit de reserve nader te bestemmen middelen. De budgetten voor transformatie sociaal domein en jeugd zijn in 2021 minder uitgeput dan geraamd, de restant budgetten worden overgeheveld naar 2022. Het incidenteel budget voor brede aanpak dak- en thuislozen is in 2021 niet benut, dit wordt opgepakt in 2022.

De restant budgetten van de uit 2020 doorgeschoven coronabudgetten worden ook overgeheveld naar 2022.

ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN, OVERHEAD & ONVOORZIEN

Wat wilden wij bereiken?

Hoofddoelstelling/beoogd maatschappelijk effect:

Het voeren van een doelmatig financieel beleid dat leidt tot structureel sluitende begrotingen.

Wat hebben wij bereikt en wat hebben wij hiervoor gedaan?

Het hoofddoel was het voeren van een doelmatig financieel beleid dat leidt tot structureel sluitende begrotingen.

In het jaar 2021 is de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025 structureel sluitend opgesteld. Het verwachte effect van de in 2020 ingezette heroverweging heeft hiervoor gezorgd. Hiermee is aan de doelstelling voldaan.

Vanwege de kabinetsformatie waren enkele beleidskeuzes bij de rijksoverheid uitgesteld. Dit betrof keuzes met verstrekende gevolgen voor de gemeentefinanciën. Hoofdpunten hierin zijn de herijking van het gemeentefonds en de structurele compensatie voor landelijk hoge kosten in het sociaal domein. Hoewel het nieuwe kabinet compensatie heeft toegezegd in het sociaal domein, is nog niet duidelijk wat het uiteindelijke besluit is ten aanzien van de herijking van het gemeentefonds. Het meerjarenperspectief blijft daarmee nog onzeker.

In 2021 zijn ook de nota waardering en afschrijving en de nota reserves en voorzieningen vastgesteld. Hierin zijn afschrijvingstermijnen herijkt en is ten aanzien van reserves gezorgd voor meer transparantie en eenvoud in de beschikbare middelen en kostentoe-rekeningen.

De financiële uitkomsten van algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien over het jaar 2021 zijn:

Bedragen x € 1.000 (exclusief reservemutaties)

Onderdeel	Begroting 2021 primitief	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	4.295	4.710	4.735
Algemene uitkeringen	27.207	28.969	29.295
Dividend	139	125	151
Saldo van de financieringsfunctie	-635	-534	-518
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.364	852	855
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	32.370	34.122	34.518
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Overhead	-6.974	-8.177	-7.541
Onvoorzien	-38	-38	0
Totaal programma algemene dekkingsmiddelen overhead en onvoorzien	25.358	25.907	26.978

Wat heeft het gekost?

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten opgenomen die aan dit programma verbonden zijn.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Saldo 2021
Baten	33.104	35.293	35.398	105
Lasten	-7.747	-9.386	-8.420	966
Saldo van baten en lasten	25.358	25.907	26.978	1.071
Onttrekking reserves	211	3.758	3.551	-207
Toevoeging reserves	-139	-1.995	-4.409	-2.415
Resultaat	25.430	27.670	26.120	1.550

Het resultaat van dit hoofdstuk is als volgt verdeeld over de taakvelden.

Bedragen x € 1.000

Thema s en taakvelden	Primaire Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Saldo 2021
Overhead				
Ondersteuning organisatie	-6.974	-8.177	-7.541	636
Treasury				
Treasury	398	443	472	29
Lokale heffingen				
OZB woningen	2.974	3.367	3.404	37
OZB niet-woningen	1.177	1.219	1.212	-7
Belastingen Overig	9	9	14	5
Economische promotie	135	115	105	-9
Algemene uitkeringen				
Algemene uitkering overige uitkeringen	27.207	28.969	29.295	327
Overige baten en lasten en onvoorzien				
Overige baten en lasten	433	-38	17	54
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0
Reserves				
	73	1.763	-858	-2.621
Resultaat	25.430	27.670	26.120	1.550

OVERHEAD

Overhead

Op het taakveld overhead zijn er diverse overschotten ontstaan. Het betreft onder andere middelen voor de heroverweging en compensatiemiddelen voor corona die nog onderbenut zijn in 2021. In het voorstel tot resultaatbestemming komen deze onderdelen terug. Dit geldt ook voor al eerder bestemde middelen vanuit de reserve nader te bestemmen middelen voor bijvoorbeeld LIAS, waarvan de implementatie doorloopt naar 2022. Hieronder worden de grotere posten toegelicht.

De loonkosten binnen de organisatie laten na resultaatbestemming voor bestuursopdrachten en coronamiddelen een nadeel zien. Ondanks noodzakelijk inhuur vanwege ziektevervanging en het niet kunnen opvullen van vacatures, was het totale beschikbare budget uiteindelijk ondanks ingezette stelposten net niet toereikend. Het nadeel is gezien de loonsom echter beperkt. Voor overige personeelsgerelateerde kosten is er ook een onderbesteding geweest, met name op de uitvoeringskosten de salarisadministratie, minder kosten voor werving en selectie, minder af te dragen belasting voor de werkkostenregeling en minder kosten voor teamuitjes en de bedrijfsarts.

Op het gebied van ICT is er een voordeel ontstaan. Dit komt door plannen die doorschuiven naar 2022, door onbenutte stelposten en door voordelen bij DOWR-i op het gebied van software en netwerkkosten.

Met betrekking tot het gemeentehuis en gemeentewerf zijn er lagere kosten geweest vanwege corona. Er was op de overige facilitaire zaken daarnaast een voordeel vanwege de verkoop van de vervangen vrachtwagen. Het voorstel is om een doorgeschoven budget uit 2020 wederom door te schuiven naar 2022 als reservering voor de vervanging van meubilair.

De samenwerking binnen de DOWR op het gebied van bedrijfsvoering heeft in 2021 een voordelig resultaat opgeleverd. Dit zit verweven in de hierboven genoemde voordelen. Het voorstel is om het voordeel grotendeels in te zetten ter invulling van de taakstelling bedrijfsvoering in 2023 en 2024, die in het kader van de heroverweging is ontstaan. Aan de taakstelling kan vanaf 2025 structureel worden

voldaan, echter kan voor 2023 en 2024 de taakstelling niet worden ingevuld zonder pijnlijke incidentele ingrepen te doen.

Er zijn vanwege corona minder representatiekosten gemaakt, wat een voordeel op heeft geleverd. In 2021 waren de advocaatkosten echter wel hoger dan verwacht door meer benodigde juridische bijstand. Op het gebied van overheidsparticipatie is budget overgebleven, doordat de uitgaven deels in 2022 plaatsvinden, waardoor het voorstel is om deze middelen door te schuiven naar 2022.

Een ontstaan voordeel op de doorbelasting van overhead naar de producten in dit taakveld, wordt ten slotte teniet gedaan door nadelen bij de desbetreffende producten.

TREASURY

Treasury

De dividendinkomsten zijn in 2021 hoger dan begroot. Dit komt doordat de BNG in 2021 zowel het dividend over 2019 als 2020 betaalbaar heeft gesteld.

Op het gebied van financiering is er een per saldo een voordeel ontstaan ten opzichte van de begroting, doordat de rentelasten voor kortlopende financiering lager waren dan geraamd, maar er minder rente is doorbelast aan de taakvelden door lagere boekwaarden.

LOKALE HEFFINGEN

Zie voor aanvullende informatie ook de paragraaf lokale heffingen.

OZB-woningen

De werkelijke opbrengst 2021 van OZB-eigenaren woningen is hoger dan begroot. Ten tijde van de tariefberekening was de algehele hertaxatie nog niet geheel afgerond. Uiteindelijk bleek de totale WOZ-waarde van de woningen wat hoger dan de geschatte waarde. De werkelijke bijdrage aan de Regionale Belastingssamenwerking is lager dan geraamd. Aan proceskostenvergoedingen is meer uitbetaald dan geraamd.

OZB niet woningen

Zowel de werkelijke opbrengst eigenarenbelasting 2021 als gebruikersbelasting valt iets lager uit dan geraamd.

Belastingen overig

Onder dit taakveld vallen de baatbelasting en de reclamebelasting. Het voordeel is ontstaan doordat de inkomsten uit baatbelasting hoger zijn dan begroot.

Economische promotie

In dit taakveld is er een nadeel ontstaan vanwege lagere inkomsten uit toeristenbelasting dan begroot. Ondanks een bijstelling bij de bestuursrapportage is door corona alsnog minder toeristenbelasting ontvangen dan begroot.

ALGEMENE UITKERINGEN

Algemene uitkering en overig gemeentefonds

Ten opzichte van de van de 2e bestuursrapportage zijn er meer inkomsten ontvangen. Dit wordt met name veroorzaakt door bij de decembercirculaire 2021 toegekende aanvullende compenserende middelen voor corona als voor overige taakmutaties.

Deze bedragen maken onderdeel uit van het voorstel resultaatsbestemming 2021.

OVERIGE BATEN EN LASTEN EN ONVOORZIEN

Rekeningresultaat

In de financiële tabel van het resultaat per taakveld is het rekeningresultaat niet zichtbaar. Dit is wel zichtbaar gemaakt in het voorwoord en de samenvatting aan het begin van de jaarstukken.

Overige baten en lasten

Het voordeel op dit taakveld betreft de vrijval van zowel de niet direct toegewezen stelpost voor onvoorziene uitgaven als de voorziening dubieuze debiteuren.

VENNOOTSCHAPSBELASTING

Vennootschapsbelasting

In boekjaar 2020 is rekening gehouden met de verwachte te betalen vennootschapsbelasting over 2020. De aangifte en de daarmee gepaarde definitieve aanslag volgt nog. Op basis van de huidige inzichten wordt een lager aanslagbedrag verwacht. Dit compenseert de te verwachten te betalen vennootschapsbelasting over 2021.

RESERVES

Het nadeel op de reserves is vooral ontstaan door lagere bijdrages uit de reserves. Dit betreft grotendeels de kosten voor het project heroverwegingen, waarvan de onttrekking ook in 2022 plaats gaat vinden. Dit geldt ook voor een deel van de implementatiekosten van LIAS die in 2022 komen en de doorschuivende compensatie vanwege corona op het gebied van de loonkosten. Zie hiervoor ook de voorgestelde resultaatbestemmingen.

PARAGRAFEN

LOKALE HEFFINGEN

INLEIDING

In de paragraaf lokale heffingen is conform artikel 10 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) informatie opgenomen over de volgende zaken:

- een overzicht van de gerealiseerde belastinginkomsten 2021;
- beleid ten aanzien van de lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen;
- een aanduiding van de lokale lastendruk 2021;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid;
- overzicht bezwaar en beroep.

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de "eigen" inkomsten van de gemeente en zijn een integraal deel van het te voeren beleid. Zij dienen als instrument om tot afgewogen beslissingen rond de keuzen van (nieuwe) voorzieningen in relatie tot de belastingdruk voor de burgers te komen.

INKOMSTEN UIT BELASTINGEN, TARIEVEN EN LEGES

Bij de gemeentelijke heffingen is er een onderscheid in belastingen waarvan de besteding ongebonden is (algemene dekkingsmiddelen) en de heffingen die gekoppeld zijn aan tarieven en waarbij er sprake is van een kostendekking. Bij de algemene belastingen is er geen toets aan de kostendekking, maar bij tarief gebonden heffingen (retributies) is dit wel het geval. Die mogen niet meer dan 100% kostendekkend zijn. Een lagere dekking is een beleidsvrijheid van de gemeente. Het totaaloverzicht van de heffingen is als volgt (begroting is gecorrigeerd met therap):

Omschrijving	Realisatie 2020	Begroting 2021 (na wijziging)	Realisatie 2021
Algemene dekkingsmiddelen			
OZB-eigenaar	3.858.339	4.329.500	4.363.240
OZB-gebruiker	484.105	500.500	497.964
Baatbelasting	16.363	15.599	22.795
Toeristenbelasting	28.925	120.790	111.345
Reclamebelasting	34.204	37.322	35.081
Subtotaal	4.421.936	5.003.711	5.030.425
Tariefgebonden belastingen			
Rioolheffing	1.778.108	1.860.200	1.859.195
Afvalstoffenheffing	1.588.736	1.705.561	1.703.034
Lijkbezorgingsrechten	54.737	58.000	83.351
Leges WABO	344.663	304.857	449.769
Secretarieleges burgerzaken	183.191	225.800	244.905
Leges APV etc.	4.327	10.500	8.386
Subtotaal	3.953.762	4.164.918	4.348.640
Totaal	8.375.698	9.168.629	9.379.065

TARIEVENBELEID EN OVERZICHT OP HOOFDLIJNEN VAN DE DIVERSE HEFFINGEN

Rijksbeleid

Macronorm OZB

De macronorm OZB is vervangen door de 'Benchmark gemeentelijke belastingen'. Deze benchmark geeft gemeenten meer informatie over de ontwikkeling van de lokale lasten in zowel eigen als andere gemeenten. Daarmee kunnen gemeenten nog bewuster keuzes maken over de lastenontwikkeling. De

woonlasten zijn de som van de gemiddeld betaalde ozb, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing minus een eventuele heffingskorting.

Gemeentelijk beleid

Voor de lokale heffingen werden in 2021 de volgende gemeentelijke uitgangspunten geformuleerd:

- Beleids- en financiële begroting 2021-2024 was gebaseerd op de beleids- en financiële begroting 2020-2023 vastgesteld door de raad d.d. 11 november 2019, inclusief begrotingswijzigingen 2020 tot en met 29 juni 2020.
- De trendmatige verhoging van de tarieven voor de onroerendezaakbelastingen was 1,7%.
- Besluitvorming van de raad d.d. 9 november 2020 inzake een verhoging van de OZB-opbrengst met 10% bovenop de trend in 2021.
- Besluitvorming van de raad d.d. 14 december 2020 tot opbrengstverschuiving binnen de verschillende OZB-belastingsoorten.
- De toeristenbelasting was overeenkomstig eerdere besluitvorming voor 2021 vastgesteld op € 1,00 per overnachting.
- De tarief gebonden retributies en leges werden trendmatig verhoogd met 1,7%. Voor tarief gebonden retributies en leges geldt in principe het uitgangspunt om (gefaseerd) te streven naar 100% kostendekking.

Vanuit het financieel beleid kiest de gemeente ervoor om de oninbare posten ten laste te brengen van de producten. Hierdoor wijkt het verschil in gerealiseerd belastingenbedragen soms af van de opgelegde belastingen. Per product is de post oninbaar vermeld bij de belastingsoort.

Onroerende Zaakbelastingen

De belangrijkste inkomstenbron van de gemeente waarover het gemeentebestuur zelf zeggenschap heeft zijn de onroerendezaakbelastingen (lees verder OZB). De werkelijke opbrengst 2021 van OZB-eigenaren woningen is hoger dan begroot (€ 37.891) en de opbrengst OZB-eigenaren niet woningen en OZB gebruik niet woningen zijn (4.151 respectievelijk € 2.536) lager dan begroot.

In het jaar 2021 zijn tevens correcties doorgevoerd op oude belastingenjaren. Deze zijn verwerkt in de huidige belastingopbrengsten. De totale opbrengst heeft een marginale afwijking van 0,65% ten opzichte van de raming.

Ten tijde van de tariefberekening was de algehele hertaxatie nog niet geheel afgerond. Uiteindelijk bleek de totale WOZ-waarde van de woningen wat hoger dan de geschatte waarde.

Belasting	Raming 2021 (na wijziging)	Realisatie 2021	Vershil 2021
OZB – eigenaar woning	€ 3.498.000	€ 3.535.891	€ 37.891
OZB - eigenaar niet-woning	€ 831.500	€ 827.349	./. € 4.151
OZB – gebruikers niet woning	€ 500.500	€ 497.964	./. € 2.536
Totaal	€ 4.830.000	€ 4.861.204	€ 31.204

De post oninbaar verklaarde vorderingen op de OZB bedraagt € 6.706,-

Toeristenbelasting

De oorspronkelijke opbrengstraming bedroeg € 140.790.

Vanwege Corona is de raming zoals besloten in de 2e bestuursrapportage 2021 verlaagd met € 20.000.

De toeristenbelasting wordt opgelegd na afloop van het kalenderjaar. Begin 2022 zijn de belastingplichtigen daarom uitgenodigd tot het doen van aangifte over het aantal persoons-overnachtingen in het belastingjaar 2021. Direct na de aangiftetermijn zijn de aanslagen met dagtekening van 31 maart 2022 opgelegd. De opbrengsten per overnachting bedragen € 88.490. De opbrengsten voor de vaste standplaatsen bedragen € 18.700.

In het jaar 2021 is de toeristenbelasting van 2020 opgelegd. Dit betroffen circa 80.000 overnachtingen.

Voor het jaar 2021 zijn het aantal overnachtingen iets toegenomen, dit ondanks de coronamaatregelen die van kracht waren in 2021.

De jaren 2020 en 2021 zijn de laatste jaren waarvan de ondernemers nog gebruik kunnen maken van het forfaitaire tarief. Daarnaast zien we dat enkele grote aanbieders in verband met de maatregelen naar aanleiding van Corona geen nachtverblijf konden aanbieden. Dit zien we direct terug in de opbrengsten over 2020.

Belasting	Raming 2021 (na wijziging)	Realisatie 2021	Vershil
Toeristenbelasting	€ 120.790	€ 111.345	-/-€ 9.445

Er zijn geen oninbare geboekte vorderingen.

Rioolheffing

De grondslag voor deze belasting is het direct of indirect afvoeren van afvalwater en/of hemelwater op de gemeentelijke riolering. De belastingplichtige is de gebruiker van een eigendom aangesloten op de gemeentelijke riolering. De tarieven voor de rioolheffing zijn gebaseerd op het gemeentelijke rioleringsplan.

De rioolheffing bestaat uit meerdere onderdelen, de heffing voor percelen onder de 500 m³ (vaak huishoudens), de heffing voor percelen boven de 500 m³ en de heffingsobjecten voor rioolheffing hemelwaterobjecten.

Het uitgangspunt is dat de heffing 100% kostendekkend is voor de totale kosten van de riolerings-zorg. In het huidige GRP (vastgesteld in december 2015) is het tarief opgenomen voor 2021. Het basistarief (waterverbruik tot 500 m³ per jaar) is in 2021 € 231,72.

De werkelijke opbrengst is € 1.005 lager dan begroot en komt nagenoeg overeen met de raming.

Belasting	Raming 2021	Realisatie 2021	Vershil 2021
Rioolheffing	€ 1.860.200	€ 1.859.195	-/-€ 1.005

De post oninbaar verklaarde vorderingen voor 2021 op rioolheffing bedraagt € 5.679.

Afvalstoffenheffing

Gemeente Olst-Wijhe maakt in hoge mate gebruik van een goede infrastructuur voor inzameling van herbruikbare afvalstoffen. De gemeente kent al diverse jaren Diftar. Deze gecombineerde aanpak heeft als effect een reductie van de totale hoeveelheid afval en een flinke verbetering van de gescheiden inzameling. Het afval wordt in toenemende mate gezien als waardevolle grondstof. Het gescheiden inzamelen van de verschillende afvalstromen voor hergebruik is vanuit duurzaamheid een noodzaak. We zien steeds meer dat burgers heel bewust omgaan met hun afval. Per 1 januari 2020 is de gemeente Olst-Wijhe over op omgekeerd inzamelen. Het tarief voor de afvalstoffenheffing bestaat uit een basistarief wat elk huishouden betaald ongeacht het aantal ledigingen. Daarnaast is er een tarief per lediging.

Het basisbedrag is voor 2021 vastgesteld op € 192,00 per perceel.

Voor de ondergrondse systemen geldt voor 2021 een tarief van € 1,80 (huisvuilzak 40 liter).

Uitgangspunt voor de afvalstoffenheffing is, dat er sprake is van 100% dekking van de kosten. Meer of minder opbrengsten worden via de egalisatievoorziening afvalstoffen verrekend met de burger.

Rekening houdend met het aantal aanbiedingen is in totaal € 1.703.034, - ontvangen aan afvalstoffenheffing. De begrote opbrengst was € 1.705.561, -. De opbrengst is € 2.527, - minder dan begroot. De gerealiseerde opbrengsten zijn voor wat betreft het vaste tarief iets lager dan de raming, omdat er een fractie minder aansluitingen zijn begroot. Ten aanzien van de ledigingen zijn er meer ledigingen dan begroot. Hierdoor vallen deze opbrengsten iets hoger uit.

De opbrengsten en de verdeling is nader uitgewerkt in de onderstaande tabel:

	Raming 2021 (na wijziging)	Realisatie 2021	Verschil 2021	Verschil in %
Basisbedrag	€ 1.483.968	€ 1.479.901	-/- € 4.067	-0,27%
Rest-fractie	€ 221.593	€ 223.133	€ 1.540	0,69%
Totaal	€ 1.705.561	€ 1.703.034	/ € 2.527	0,15%

De post oninbaar verklaarde vorderingen voor de afvalstoffenheffing bedraagt € 4.954, -

Baatbelasting riolering Buitengebied

De opbrengst baatbelasting riolering buitengebied sluit € 7.196 hoger dan begroot. De Baatbelasting loopt door tot een contractperiode is verstreken. De laatste jaren worden er steeds minder baatbelastingen afgesloten. Wel vindt bij verkoop overdracht van de baatbelasting plaats.

Belasting	Raming 2021	Realisatie 2021	Verschil 2021
Baatbelasting riolering	€ 15.599	€ 22.795	€ 7.196

Er zijn geen oninbare geboekte vorderingen.

OVERIGE RETRIBUTIES EN LEGES

Voor tariefsgebonden retributies en leges geldt in principe het uitgangspunt om te streven naar 100% kostendekking. Dit is niet in alle gevallen gerealiseerd. Er moet nog nader onderzoek plaats vinden naar de kostentoekening van uren aan de diverse producten. Daarnaast dient onderzocht te worden in hoeverre het reëel is om in alle gevallen uit te gaan van 100% kostendekkendheid.

Voor 2021 zijn geen grote veranderingen doorgevoerd ten opzichte van 2020.

De invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging is (weer) uitgesteld, nu tot 1 juli 2022. De op grond hiervan verwachte grote wijzigingen in de legesverordening in 2021 nog niet doorgevoerd.

Grafrechten

Bij het bepalen van de tarieven kunnen de totale kosten van de grafrechten niet meer dan maximaal 100% worden verhaald. Het algemene beleid is de tarieven zo veel mogelijk kostendekkend te laten zijn. De werkelijke opbrengst van de grafrechten 2021 bedraagt in totaal € 83.351.

De opbrengst bedraagt € 25.351 meer dan begroot (€ 58.000). Dit verschil bestaat uit meer begrafenissen dan begroot en de verlenging van enkele graftermijnen die afliepen in 2021.

Belasting	Raming 2021	Realisatie 2021	Verschil 2021
Lijkbezorgingsrechten 2021	€ 58.000	€ 83.351	€ 25.351
Totaal	€ 58.000	€ 83.351	€ 25.351

Er zijn geen oninbare geboekte vorderingen.

Reclamebelasting

In Olst en Wijhe wordt reclamebelasting geheven voor de centrumgebieden. Ten aanzien van de heffing is gekozen voor een gedifferentieerd tarief op basis van waardeklassen, gekoppeld aan de WOZ-waarde. De reclamebelasting wordt geheven van de gebruiker van de vestiging waarop, waaraan, waarin of waarbij één of meer reclameobjecten zijn aangebracht dan wel zijn geplaatst.

In 2021 zijn de volgende bedragen ontvangen:

Belastingsoort	Begroot 2021	Realisatie 2021	Vershil	Vershil in %
Reclamebelasting Wijhe	€ 19.822	€ 20.831	€ 1.009	5%
Reclamebelasting Olst	€ 17.500	€ 14.250	- € 3.250	-18%
Reclamebelasting Totaal	€ 37.322	€ 35.081	€2. 241	6%

or minder leegstand dan begroot in het centrumgebied van Wijhe is er meer opbrengst reclamebelasting in Wijhe. In Olst is er meer leegstand dan aangenomen. Daarnaast zijn er enkele reclame-uitingen door ondernemers verwijderd. Hierdoor is de geraamde opbrengst lager

De post oninbaar verklaarde vorderingen bedraagt € 167, -

Lokale lastendruk

In onderstaande tabel is de verschuiving in belastingdruk van belastingjaar 2020 naar 2021 weergegeven. Uitgangspunt hierbij is een woning in eigendom en gebruik bij dezelfde persoon. Gehanteerd uitgangspunt is de gemiddelde vastgestelde waarde van een woning voor 2020 en 2021. Een huishouden die gemiddeld 17 huisvuil zakken (van 40 liter) aanbiedt aan een ondergrondse container. En een rioolaansluiting met een waterverbruik < 500 m3.

Omschrijving	2020	2021
OZB-tarief woning – eigenaar	0,1534%	0,1632%
WOZ-waarde (gemiddelde) woning	€ 260.000	€ 280.000
OZB-eigenaar	€ 398,84	€ 456,96
Rioolrecht	€ 227,16	€ 231,72
Afvalstoffenheffing (basistarief+17 aanbiedingen)	€ 209,64	€ 222,60
Afvalstoffenheffing, GFT	Gratis	Gratis
Totaal	€ 835,64	€ 911,28

Kwijtscheldingsbeleid

Voor de inwoners van Olst-Wijhe met de laagste inkomens bestaat de mogelijkheid om voor kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en het rioolrecht in aanmerking te komen. Er vindt een toets plaats naar het inkomen en het vermogen. Het inkomen mag niet hoger liggen dan 100% van het bijstandsniveau. Voor de ledigingen wordt slechts beperkt kwijtschelding verleend, zodat er ook voor de minima een prikkel blijft bestaan om bewust met het aanbieden van huishoudelijk afval om te gaan. In 2021 zijn 226 kwijtscheldingsverzoeken toegewezen. Er is in 2021 € 93.559 (2020 € 103.693, 2019 € 93.653 en € 2018 € 93.190) aan kwijtschelding verleend.

Omschrijving	Aantallen				Nog onderhanden op 31 dec 2021
	Totaal	Afgewezen	Toegewezen	Toegewezen gedeeltelijk	
Totaal 2021	328	98	221	5	4
Totaal 2020	373	97	260	7	9
Totaal 2019	360	102	254	2	2
Totaal 2018	374	98	272	4	0

BEZWAAR EN BEROEP

Bezwaarschriften:

Als een burger het idee heeft dat de aanslag of hun WOZ-waarde niet klopt kan deze bezwaar maken. Inwoners schakelen bij het indienen van een WOZ-bezwaar of beroep steeds vaker de hulp in van een WOZ-adviseur. Deze adviseur vraagt geen vergoeding aan de inwoner, maar aan de gemeente - op basis van de in de AWB vastgestelde uitgangspunten. Deze kostenvergoeding komt ten laste van de gemeente.

Bezwaar onderdeel	Aantal	Toegewezen	Afgewezen	In behandeling
WOZ	207	89	118	0
Totaal 2020	108	32	76	0
(Totaal 2019)	(108)	(32)	(76)	0

Beroepschriften:

Beroep m.b.t.	Aantal	Gevolg		
		Toegewezen/ Fiscaal compromis	Afgewezen/ Ingetrokken	In behandeling
WOZ-beroep	4	0	1	3
WOZ hoger beroep	0	0	0	0
Kwijtschelding	0	0	0	0
Belastingen/leges	1	1	0	0
Totaal 2021	5	1	1	3
(Totaal 2020)	10	1	3	6

WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

INLEIDING

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan “de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten dan wel risico’s te dekken waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie”.

Het gaat bij weerstandsvermogen om die risico’s die niet via verzekeringen of gevormde voorzieningen kunnen worden ondervangen. De niet verzekerde risico’s hebben, als ze zich voordoen, (grote) financiële consequenties. Het is dus zaak voor een gemeente, dat ze zich bewust is van de risico’s die ze loopt, en ze beheerst. Het uitsluiten van risico’s is echter niet mogelijk. Het beleid met betrekking tot de weerstandscapaciteit en de risicobeheersing is opgenomen in de door uw raad in 2013 vastgestelde Nota Weerstandsvermogen.

Begrip risico

Onder een risico wordt verstaan “het gevaar voor schade of verlies door interne en/of externe omstandigheden”. Het gaat hierbij om gevaar, schade en verlies van financiële aard. Er wordt dus een omschrijving van alle redelijke voorzienbare risico’s gegeven waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd (niet volledig kwantificeerbare risico’s) of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Risico’s gemeente Olst-Wijhe

Voor het verkrijgen van een getrouw beeld van de financiële positie is het nodig inzicht te krijgen in de risico’s die niet in de begroting zijn verwerkt.

Er is een drietal categorieën risico’s onderscheiden:

- A. Top 10 Budgettaire risico’s (in volgorde van mate van risico);
- B. Risico’s grondexploitatie;
- C. Overige risico’s, die niet in de top 10 staan.

Voor het continu beheersen van de risico’s hanteert de gemeente de cyclus van: identificeren, kwantificeren en risicoweging naar klassen. In deze paragraaf staan de top 10 risico’s, de weerstandscapaciteit en de actuele ratio van het weerstandsvermogen.

RISICO'S

Top 10 risico's

In totaal hebben wij ca. 50 risico’s in beeld, die elk half jaar worden gemonitord. Afhankelijk van de kans van voordoen en de impact wordt de top 10 bepaald. Dit gebeurt aan de hand van de beleidsregels die uw raad heeft vastgelegd in Nota Weerstandsvermogen 2013. Het risico voor de algemene uitkering is komen te vervallen, omdat de effecten van de herijking van het gemeentefonds via de eerste begrotingswijziging worden geregeld. De top 10 is ongewijzigd.

Sociaal domein

In het verloop van de uitgaven sociaal domein zagen we vooral in 2020 een sterke stijging van de kosten voor jeugdhulp. De stijging in de kosten voor Wmo zorg is onder andere door de invoering van het abonnementstarief al iets eerder ingezet. Via de Taskforce sociaal domein zijn de toename van de uitgaven geanalyseerd en de mogelijke maatregelen in beeld gebracht. De door de raad geaccordeerde heroverwegingsmaatregelen zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2022-2025. De mogelijke overschrijding van het totale Jeugd en Wmo budget van ongeveer € 8,5 miljoen wordt ingeschat op 5% en bedraagt dus € 425.000. Voorlopig houden we dit bedrag aan als risico met een gemiddelde kans (50%) van voordoen.

Omgevingsdienst IJsselland

Op 1 januari 2018 is de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst in werking getreden en zijn de basistaken Milieu van Olst-Wijhe en de betrokken medewerkers onder gebracht bij de Omgevingsdienst. De financiële gevolgen van de oprichting van de GR en de overdracht van taken en

personeel zijn opgenomen in de begroting. De begroting is voor een groot deel gebaseerd op de geschatte werkvoorraad van alle partners. Hierin zit het risico dat de geschatte werkvoorraad in de praktijk hoger of lager is. Alle kosten die te maken hebben met de VT&H informatievoorziening voor de Omgevingsdienst worden vanaf 2018 verantwoord op de begroting van de Omgevingsdienst IJsselland. Daarnaast wordt in de begroting rekening gehouden met de doorontwikkeling. Onze begroting voorziet in een bijdrage aan de OD van ca. € 530.000. De OD verwacht op basis van een doorlichting van de organisatie dat deze bijdrage niet meer toereikend is. Er is een verbeterplan voor de bedrijfsvoering opgesteld (vijf sporen). De grondslag van de financiering wordt opnieuw vastgelegd. De financiële consequenties hiervan zijn nog niet bekend (mogelijk al vanaf 2022). Dit moet bestuurlijk nog worden vastgesteld. Op dit moment wordt voor de berekening van het risico uitgegaan van 25% van de gemeentelijke bijdrage (afgerond € 530.000) is: € 132.500 met een grote kans (70%) van voordoen.

Meldplicht datalekken

Met de invoering van de meldplicht datalekken (vanaf mei 2018: Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)) zijn we verplicht elk ernstig datalek actief te melden. Hieraan zijn enorme boetes gekoppeld. Daarnaast kunnen bestuurders persoonlijk aansprakelijk worden gesteld. Er is een beleidsplan privacy door ons college vastgesteld. Er is een uitvoeringsplan in uitvoering genomen. Wij hebben een aantal jaren ervaring opgedaan met datalekken en meldingen bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Dit leidt to een bijstelling van de risicoinschatting. Er wordt gerekend met een bedrag van € 100.000 met een matige kans (50%) van voordoen.

Exploitatie maatschappelijk vastgoed

Het gaat hier met name om maatschappelijk vastgoed waar wij eigenaar van zijn maar die door derden wordt beheerd en geëxploiteerd (bijv. Zalencentrum Wesepe, dorps huis Welsum, zwembad De Welters).

De veranderende vraag van de samenleving inzake maatschappelijk vastgoed, het gegeven dat de verwachtingen over de kwaliteit en duurzaamheid van dit type vastgoed toenemen en de afnemende (wettelijke) mogelijkheden van woningbouwcorporaties te interveniëren in maatschappelijk vastgoed hebben gevolgen voor de manier waarop de gemeente het beheer en exploitatie van ons maatschappelijk vastgoed organiseert. Ook constateren we dat de financiële druk op de grotere multifunctionele accommodaties groot is en dat deze door de Coronacrisis alleen maar groter is geworden.

HEMM heeft in een rapportage voorstellen gedaan voor een toekomstbestendig beheer en exploitatie van maatschappelijk vastgoed. Naast het financiële risico zijn in de rapportage van HEMM zes risico's voor maatschappelijk vastgoed in beeld gebracht. Dit zijn risico's die vanuit hun eigen dynamiek bedreigend zijn voor de betaalbaarheid, vitaliteit en beheersbaarheid van het vastgoed. Vooral nog wordt vanuit financieel perspectief het risico als volgt ingeschat: € 50.000 met een grote kans (70%) van voordoen. Bij de uitwerking van het rapport zal bekeken worden in hoeverre deze risicoinschatting aangepast moet worden.

Organisatie- en bedrijfsvoeringsrisico's

Er zijn allerlei organisatie- en bedrijfsvoeringsrisico's, waardoor doelen van de organisatie niet gehaald kunnen worden. Ten opzichte van de vorige actualisatie worden deze risico's onder één noemer gebracht. Hierbij wordt gedacht aan:

1) Ziektevervanging en vervanging bij verlofsituaties (zoals zwangerschapsverlof). Daarvoor is een vervangingsbudget in de begroting beschikbaar van € 75.000 om vervangingsmaatregelen te nemen. Bij langdurige afwezigheid is het risico aanwezig dat het vervangingsbudget onvoldoende is om dit op te vangen. Ziektevervanging en vervanging bij uitval vindt per definitie plaats als het gaat om continuering van de dienstverlening. Als het gaat om beleidsmatige werkzaamheden wordt een afzonderlijke afweging gemaakt of al dan niet tot vervanging wordt overgegaan. Het totale verzuimpercentage vertoont de laatste jaren een dalende tendens.

2) Werkgeverrisico's. Een kleine organisatie kent over het algemeen veel 'solo' functies, functies die door slechts één medewerker worden uitgeoefend. Uitval van een medewerker als gevolg van onvoldoende functioneren of andere individuele problematiek heeft tot gevolg dat taken onvoldoende worden uitgevoerd. De gemeente is eigen risicodragers voor dergelijke werkgeverrisico's. De kosten die voortvloeien uit onvoorziene situaties zijn beperkt begroot, omdat deze situaties een incidenteel karakter dragen, niet of nauwelijks voorspelbaar zijn en qua omvang een zeer verschillend karakter dragen. De risico's die hieruit voort kunnen vloeien worden beperkt via een goede strategische personeelsplanning, een adequaat stelsel van interne controle, het beschrijven en borgen van

werkprocessen en het formuleren en bewaken van de HRM gesprekscyclus. Als zich een situatie voordoet als hierboven omschreven wordt hierover gerapporteerd in de jaarlijkse bestuursrapportages. Ervaringen uit het verleden maken het lastig een goede, objectieve berekening voor het financiële risico te maken.

Ook al is de afgelopen twee jaren meer uitgegeven aan vervanging kiezen we niet voor opname van een hoger budget in de begroting, maar gaat we voor de berekening van het organisatierisico uit van € 150.000, voor 1) en 2) gezamenlijk met een matige kans (50%) van voordoen.

Wachtgeld wethouders

Aftredende wethouders hebben recht op een uitkering. Hiervoor is in het verleden een reserve gevormd. Gelet op de historie in Olst-Wijhe is het risico op tussentijds aftredende wethouders en daarmee het risico op het uitbetalen van (ontslag)uitkeringen klein. Bij de gemeenteraadsverkiezingen in mei 2022 nemen de risico's toe dat wethouders een uitkering krijgen. De kans dat de gevormde reserve onvoldoende is, is aanwezig. De kans wordt voor 2022 als groot ingeschat (70%).

Negatieve uitspraken Raad van State

Voor de projecten tunnel Ter Stegestraat en het ontwikkelen van het Abersonterrein loopt een beroep bij de RvS. De verwachting is dat er ook een beroep wordt ingediend tegen de ontwikkeling van het Kind Centrum. Deze projecten zijn voor Olst van groot belang. Een negatieve uitspraak van de RvS zal grote gevolgen hebben voor de planontwikkeling van de drie projecten. Ook zal dat grote financiële effecten hebben (geschat wordt in totaal meer dan 0,5 miljoen). Voor de berekening van het risico wordt uitgegaan van € 500.000 met een kleine kans (30%) van voordoen.

Onderhoud bomen

Door de gemeenteraad is op 24 februari 2014 het bomenbeleidsplan vastgesteld. Bomen worden conform het nieuwe beleid eens per drie jaar geïnspecteerd, afhankelijk van de diameter. Deze inspectie kan schade, veroorzaakt door bomen beperken, maar niet geheel voorkomen. Voor het acuut ingrijpen, zoals voor omgewaaide bomen op wegen (vanwege storm en houtrot), wordt een financieel risico van € 20.000 aangehouden met een zeer grote kans (90%) van zich voordoen. Ongewijzigd.

Basisregistratie grootschalige topografie (BGT)

Op grond van een wettelijke plicht is in het verleden besloten tot de invoering van de Basisregistratie grootschalige topografie (BGT). De kosten voor de invoering zijn geraamd in de begroting. Afspraken zijn met de gemeente Deventer gemaakt over het doen van een aantal werkzaamheden voor ons ter uitvoering van de BGT. Daarover worden werkafspraken en processen verder uitgewerkt. Op dit moment wordt de BGT nog "handmatig" bijgewerkt. Software moet nog verder ingericht worden, mede afhankelijk van de keuzes die daarover bij de GeoTafel gemaakt worden. Risico bestaat in het niet goed functioneren van de werkafspraken en processen, die voor een deel door Deventer uitgevoerd worden.

Op dit moment loopt een extern onderzoek naar informatiemanagement. Er zijn achterstanden in de beheerdata. Kennis van de BGT vraagt aandacht en is nu niet specifiek belegd bij medewerkers in Olst-Wijhe. Dit is een aandachtspunt. Ook de samenwerking en rol- en taakverdeling tussen Deventer en Olst-Wijhe is niet duidelijk genoeg en vraagt aandacht. Zorgwekkend is dat op korte termijn dit ook niet opgelost wordt. Olst-Wijhe kent een versobering in het SPP en er is in 2020 geen zicht op het beleggen van specifieke BGT taken/verantwoordelijkheden in Olst-Wijhe. Samenwerking met Deventer blijft hierin daarom essentieel. Op dit moment werken Deventer en Olst-Wijhe aan een update van het DVO om hier concrete afspraken over te maken".

Financieel risico betreft het wegwerken van achterstanden om aan de minimale wetgevende eisen te voldoen. Gelet op deze situatie wordt op dit moment voor de berekening van het risico uitgegaan van € 50.000 met een matige kans (50%) van voordoen.

Rente

Het totaal aan jaarlijkse aflossingen op de aangegane langlopende geldleningen bedraagt in de jaren 2022 t/m 2025 jaarlijks gemiddeld ca. 2 miljoen. De gemiddelde rentevergoeding over de aangetrokken leningen bedraagt ruim 3%. Voor de korte financiering van het financieringstekort wordt structureel een rentepercentage van 0,5% aangehouden. Rekening houdend met een financieringstekort van € 3 miljoen bedraagt de (jaarlijkse) financieringsbehoefte € 5 miljoen. 1% rentestijging leidt tot € 50.000 extra lasten. Gelet op de huidige historisch lage rentetarieven wordt op dit moment de kans als matig geschat (was in het verleden: klein (30%)). Voor de berekening van het

risico wordt uitgegaan van € 50.000 met een matige kans (50%) van voordoen. Door het corona-virus stegen de rentetarieven in eerste instantie. Inmiddels zijn de rentetarieven weer gedaald.

Samengevat:

Risico's	Bedrag	(vorige keer)
Top 10:		
Sociaal domein	212.500	212.500
Omgevingsdienst IJsselland	92.750	92.750
Meldplicht datalekken	50.000	50.000
Exploitatie maatschappelijk vastgoed	35.000	35.000
Organisatie- en bedrijfsvoeringsrisico's	75.000	75.000
Wachtgeld wethouders	49.000	49.000
Negatieve uitspraken Raad van State	150.000	150.000
Onderhoud bomen	18.000	18.000
Basisregistratie grootschalige topografie (BGT)	25.000	25.000
Rente	25.000	25.000
Subtotaal	732.250	732.250
Overige risico's buiten top 10 (inclusief corona)	376.280	407.725
Totaal	1.108.530	(1.139.975)

Risico's Corona

Een inschatting van het totale financiële effect voor onze gemeente is niet te geven. De uitvoering van het project corona loopt via 3 sporen. Spoor 1: de door- en opstart van interne gemeentelijke organisatie, Spoor 2: de maatschappelijke opstart met impact op de gemeenten (beleid, capaciteit, etc.) en Spoor 3 het anticiperen op de impact van maatregelen gericht op nazorg en herstel. Voor spoor 1 zijn de financiële consequenties opgevangen binnen de bestaande budgetten. Voor spoor 2 worden de door het rijk toegekende compensatiebedragen ingezet en worden geen financiële risico's verwacht. Voor spoor 3 is gerapporteerd over de inventarisatie die hiervoor heeft plaatsgevonden en zijn aanbevelingen gedaan. De financiële consequenties zijn helder. De uitkomsten zijn meegenomen bij de Heroverweging 2022-2025 en op basis van de Kadernota 2022-2025 verwerkt in de begroting 2022. Het overschot op de ontvangen rijksbijdragen zullen opnieuw wij reserveren voor het opvangen van financiële effecten uit corona. Het risicobedrag kan vervallen.

Risico's grondexploitaties

Voor de risico's met betrekking tot grondexploitaties geldt een apart regime. De omvang van de risico's worden per exploitatie bepaald en voor voorziene verliezen wordt per exploitatie een verliesvoorziening getroffen. Het beleid is om het totaal van deze risico's als weerstandsvermogen in de Algemene Reserve Grondexploitaties (ARG) aan te houden. Het saldo is als mutatie in de Algemene Reserve verwerkt. Voor een risicoanalyse wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Overige risico's

Hieronder vallen de risico's die niet in de top 10 staan. Onder de overige risico's vallen ook risico's die geen financiële consequenties hebben of moeilijk financieel vertaald kunnen worden, maar wel impact kunnen hebben, zoals imagorisico's. Als de gemeente op een ongunstige manier in beeld komt, kan dit aanzienlijke risico's met zich meebrengen.

De overige risico's buiten de top 10 belopen een totaalbedrag van € 376.280.

WEERSTANDSCAPACITEIT

Onder weerstandscapaciteit wordt het geheel van middelen en mogelijkheden verstaan, waarmee niet begrote en onverwachte substantiële kosten kunnen worden opgevangen. Het is als het ware een

buffer om er voor te zorgen dat het bestaande beleid en voorzieningen niet in gevaar komen, wanneer risico's werkelijkheid worden.

In de door uw raad vastgestelde nota Reserves en voorzieningen 2021 is voorgesteld om het aantal componenten dat wordt ingezet ten behoeve van de weerstandscapaciteit opnieuw te bezien. Tot op dit moment gold de reserve Nader te bestemmen middelen als enige factor in de bepaling van de beschikbare weerstandscapaciteit. Het voorstel in de genoemde nota is om een bredere grondslag te hanteren vanaf de meerjarenbegroting 2022-2025. De wijzigingen vallen binnen de kaders van de Nota weerstandsvermogen 2013. Dit zorgt ervoor dat het ratio weerstandsvermogen verbetert. De volgende componenten maken derhalve onderdeel uit van de weerstandscapaciteit:

1. Algemene reserve
2. Reserve nader te bestemmen middelen

Het saldo van deze reserves bedraagt per 1 januari 2022 € 7.231.773.

Ratio weerstandsvermogen

De ratio van het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Totale weerstandscapaciteit}}{\text{Financiële impact risico's bij 90\% zekerheid}}$$

De ratio van het weerstandsvermogen wordt als volgt berekend:

Op grond van de huidige gegevens bedraagt de ratio voor resultaatbestemming € 7.231.733 / € 1.108.530 = afgerond 6,52. In aansluiting op de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement betekent een ratio van 6,52 dat het weerstandsvermogen uitstekend is. In de nota is daarover het volgende bepaald: wij streven naar een weerstandsvermogen waarvan de ratio ligt tussen 1,0 en 1,4.

Na resultaatbestemming krijgt de reserve een omvang van € 7.961.477.

Op grond van deze reserve-omvang bedraagt de ratio € 7.961.477 / € 1.108.530 = afgerond 7,18.

Deze ratio is volgens de door uw raad vastgestelde nota Weerstandsvermogen en Risicomanagement ook uitstekend.

FINANCIËLE KENGETALLEN

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) schrijft sinds 2015 voor dat in deze paragraaf een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen wordt opgenomen. Het gaat om een kengetal voor de:

- 1a. netto schuldquote, 1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen,
 2. solvabiliteitsratio, 3. Grondexploitatie, 4. structurele exploitatieruimte en 5. belastingcapaciteit.
- Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen.

De kengetallen en de beoordeling geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht over de financiële positie van de gemeente.

1a. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

2. De solvabiliteitsratio:

Dit kengetal geeft inzicht in de mate, waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

3. Kengetal grondexploitatie

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Voor de berekening van dit kengetal worden de bouwgronden in exploitatie gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt thans het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Het onderscheid tussen structureel en incidenteel moet conform het Bbv in de begroting en jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Op grond van het Bbv wordt een overzicht gevraagd van de geraamde incidentele baten en lasten per programma, waarbij per programma tenminste de belangrijkste posten afzonderlijk worden gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag kunnen worden opgenomen. Ook wordt een overzicht gevraagd van de beoogde structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

Op basis van deze gegevens kan het saldo van de structurele baten en structurele lasten worden berekend. Daarbij wordt het saldo opgeteld van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (exclusief mutaties reserves) en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

Kengetallen voor gemeente Olst Wijhe	Rekening 2020	Primaire Begroting 2021	Rekening 2021
1a. netto schuldquote	62,59%	71,93%	55,58%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	44,95%	56,17%	41,04%
2. solvabiliteitsratio	23,84%	21,32%	26,21%
3. grondexploitatie	4,77%	10,06%	3,99%
4. structurele exploitatieruimte	5,26%	-0,64%	-1,22%
5. belastingcapaciteit: woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde	107,65%	110,20%	117,43%

Toelichting kengetallen

De netto schuldquote en de netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, zijn lager dan in 2020. Dit komt doordat wij geen nieuwe langlopende leningen zijn aangegaan, maar wel op de huidige langlopende leningen hebben afgelost in 2021.

De solvabiliteitsratio jaarrekening 2021 is gestegen ten opzichte van de jaarrekening 2020. Het eigen vermogen is licht gestegen, terwijl het balanstotaal is afgenomen.

Het kengetal grondexploitatie is in 2021 gedaald. Deze daling komt met name, doordat de boekwaarde van de voorraden grondexploitaties door verkopen van grond is gedaald.

Het kengetal belastingcapaciteit geeft aan dat onze gemeente boven het landelijke gemiddelde uitkomt. Het verschil is ten opzichte van de jaarrekening 2020 en begroting 2021 is hoger geworden. Dit komt met name door de extra verhoging van de OZB-opbrengst met 10% bovenop de trend 2021 (1,7%) waartoe in de raadsvergadering van 9 november 2020 is besloten.

OUDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

INLEIDING

Volgens het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (Bbv) dient de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen tenminste de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen te bevatten. Van deze kapitaalgoederen moeten in deze paragraaf zowel het beleidskader als de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting worden aangeven. De paragraaf geeft daarmee een dwarsdoorsnede van de begroting.

Het onderhoud van de kapitaalgoederen is van groot belang voor het optimaal functioneren van de gemeente, onder meer op het gebied van veiligheid, vervoer, recreatie en welzijn en welbevinden. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

De kapitaalgoederen van onze gemeente kunnen als volgt gerubriceerd worden:

- infrastructuur (wegen, water, riolering, civieltechnische kunstwerken);
- voorzieningen (groen, verlichting, speel- en sportfaciliteiten);
- gebouwen.

Al deze kapitaalgoederen dienen onderhouden te worden. Gezien de duurzaamheid van de kapitaalgoederen is dat een taak die continue budgettaire middelen vergt.

Voor het verwezenlijken van de meeste gemeentelijke programma's spelen de kapitaalgoederen een rol. Omdat het onderhouden van de kapitaalgoederen veel geld kost en het uitstellen van onderhoud aanvankelijk niet tot problemen leidt (maar later des te meer), is het van belang er voor te waken dat onderhoud van kapitaalgoederen niet zonder nadere besluitvorming van de raad de sluitpost van de begroting wordt.

Dit wil niet zeggen, dat er geen flexibiliteit is bij het onderhoud van kapitaalgoederen. De vereiste kwaliteit is daarbij een sterk bepalende factor.

Voor de verschillende categorieën kapitaalgoederen zijn door ons afzonderlijke onderhoudsnota's en onderhoudsplanningen opgesteld. De uitgangspunten voor beheer en onderhoud van de verschillende kapitaalgoederen zijn in deze paragraaf opgenomen.

BELEIDSKADER, UITVOERING EN UITGAVEN

Het volgende beleidskader is voor het onderhoud van de kapitaalgoederen gehanteerd.

Openbare ruimte					
Beleidskader					
De kwaliteit van de openbare ruimte is in 2016 vastgesteld op onderstaande niveau. Op basis van besluitvorming in mei 2016 en de Kadernota 2017-2020 over het Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) zijn in de begroting daarvoor de financiële middelen opgenomen.					
Vanaf 2019 zijn er extra middelen beschikbaar om het onderhoudsniveau op het scenario "voldoende" te brengen. Het onderhoudsniveau vanaf 2019:					
Beheercategorie	Centrum	Hoofdinfra	Woongebied	Bedrijventerrein	Buitengebied
Groen	Hoog	Basis	Basis	Laag	Laag
Wegen en water	Hoog	Basis	Basis	Laag	Laag
Meubilair	Hoog	Basis	Basis	Laag	Basis
Reiniging	Hoog	Basis	Basis	Laag	Laag
Technische installatie	Hoog	Basis	Basis	Laag	Basis
Kunstwerken	Hoog	Basis	Basis	Laag	Basis
Voor het onderhoud en reconstructie van de openbare ruimte is een MJIP (meerjareninvesteringsplan) vastgesteld. Dit plan behelst onder meer het onderhoud wegen, de vervanging van riolering, aanleg hemelwaterriolen en vervanging van bomen e.d. Het MJIP omvat de vervangingsinvesteringen van meerdere disciplines.					
Wegen					
Beleidskader	Beheer en onderhoud aan wegen heeft plaatsgevonden op basis van het door ons in verband met het IBOR-plan vastgestelde Beleidsplan Wegen. Dit gebeurt op basis van de landelijk gebruikte systematiek van rationeel wegbeheer van de CROW en een schouw van de beeldkwaliteit.				

	<p>Elk jaar wordt de toestand van de wegverharding gemonitord. Het ene jaar op basis van beeldkwaliteit (monitor/ kwaliteit schouw) en het andere jaar op basis van een uitgebreide weginspectie. Op basis daarvan stellen wij elke twee jaar een geactualiseerd beheerplan vast. In het beheerplan wordt aangegeven in hoeverre we voldoen aan de gestelde eisen en welk budget voor onderhoud nodig is voor de komende vijf jaar.</p> <p>Op basis van de weginspecties is een meerjarenplanning opgesteld en is het onderhoud conform rationeel wegbeheer uitgevoerd.</p> <p>Reconstructies van wegen: In 2020 is het MJIP vastgesteld. Dit MJIP is gehonoreerd in de begroting 2021. Het MJIP kijkt telkens 5 jaar vooruit en wordt elke 2 jaar bijgesteld.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal – eenheid</i>
	Aantal kilometers weg:	294 km
	waarvan buiten bebouwde kom	ca. 67 %
	w.v. binnen bebouwde kom	ca. 33 %
	Oppervlakte wegennet:	1.486.600 m ² ²⁹
	w.v. asfalt	57 %
	w.v. klinkers	38 %
	w.v. overig	5 %
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 2.1 Verkeer en vervoer.	
Openbare verlichting		
Beleidskader	<p>Het beleidsplan, Licht In Openbare Ruimte, LIOR is in 2016 vastgesteld. Het is een beeldend beleidsplan, ontsloten via internet www.olst-wijhe.verlichtinginbeeld.nl/map. Het beleidsplan gaat verder dan alleen openbare verlichting. Het gaat in op alle kunstmatige verlichting in de buitenruimte van onze gemeente, inclusief de openbare verlichting.</p> <p>In 2017 is er een uitvoeringsplan gemaakt voor het vervangen 992 armaturen en 250 lichtmasten in drie jaar tijd. De vervanging is gestart in 2018. In 2020 zijn er 992 armaturen vervangen en bestaat ons areaal uit 50% ledverlichting.</p> <p>Uitgangspunten bij het beheer en onderhoud zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Periodieke controle van de lampen op hun goede werking. Defecte lampen worden vervangen. Uitgangspunt is dat minimaal 97% van onze openbare verlichting brandt. ➤ Verouderde verlichting, masten en armaturen worden vervangen op volgorde van prioriteit, tijdens reconstructies en projectmatig. ➤ Duurzaamheid. In het kader van duurzaamheid passen we armaturen toe met energiezuinige verlichting en een lange levensduur. <p>Op basis van het beheerplan Openbare Verlichting zijn de afgelopen jaren volop lichtmasten vervangen. Voorbeeld in 2019 is de Krijtenberg.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal – eenheid</i>
	Lichtpunten	3.250 stuks
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 2.1 Verkeer en vervoer.	
Riolering en water		
Beleidskader	<p>Naast de zorg voor het inzamelen van afvalwater heeft de gemeente de zorg voor hemelwater en grondwater. De daaruit voortvloeiende taken zijn geregeld in het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Olst-Wijhe 2016-2020, dat door uw raad in december 2015 is vastgesteld. In het plan staat aangegeven:</p> <ul style="list-style-type: none"> • welk beleid de gemeente voert voor de zorgplichten riolering; • wat de gemeente aan rioleringsvoorzieningen heeft; • hoe deze worden beheerd; • welke voorzieningen aan vervanging of renovatie toe zijn; • welke verbeteringen nog nodig zijn, onder meer voor het milieu; • hoeveel dat alles kost; • hoe deze kosten op de burgers en bedrijven worden verhaald. <p>Met ingang van 2022 is het nieuwe GRP 2022-2025, dat in 2021 is vastgesteld van toepassing.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal – eenheid</i>
	Vrijvervalriolering	97 km
	(Riool)gemalen	20 stuks
	Persleidingen	2.500 m ¹
	Pompunits drukriolering	908 stuks
	Drukriolering	178 km
	Gemengde overstorten	16 stuks
	Regenwateruitlaten/-overstorten	34 stuks
	Randvoorzieningen (BergBezinkBassins)	4 stuks
	Inspectieputten	2.450 stuks
	Kolken	5.900 stuks
	Lijngoten	1.500 m ¹
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 7.2 Riolering.	

²⁹ Ontleend aan Beleidsplan wegen 2018

Kunstwerken		
Beleidskader	<p>Onder kunstwerken worden verstaan: bruggen, duikers, loswal, steigers en beschoeiingen. Voor de uitvoering van het onderhoud op het niveau, zoals hierboven onder het kopje Onderhoud openbare ruimte is weergegeven, is een budget geraamd. Uitgangspunten bij dit niveau van beheer en onderhoud zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Er vindt periodiek inspectie plaats naar de kwaliteit van de kunstwerken. Schades worden gerepareerd. ➤ De brugdekken worden regelmatig gereinigd. ➤ Het dek van de houten bruggen en betonnen bruggen wordt stroef gehouden. <p>Het totaalbeeld heeft een minimale beeldkwaliteit. Ten gevolge van de bezuinigingen in het verleden besteden we meer aandacht aan veiligheid dan aan het aanzien. (Een stroef brugdek is belangrijker dan mooi geschilderde leuning). De nota is in 2018 geactualiseerd in verband met het IBOR-plan.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal – eenheid</i>
	Verkeersbruggen	29
	Spoortunnel	1
	Fietstunnel	1
	Fietsbrug	13
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 7.1 Verkeer en vervoer.	
Openbaar groen/begraafplaatsen		
Beleidskader	<p>Het Groenbeleidsplan Olst-Wijhe 2007-2017 is door uw raad in 2006 vastgesteld. Op basis van de besluitvorming over de IBOR in 2016 vindt het onderhoudsniveau plaats, zoals hierboven bij het kopje Onderhoud openbare ruimte is aangegeven. Bij de vaststelling van het Bomenbeleidsplan in 2014 is het groenbeleid geëvalueerd. De gemeentelijke bomen, groter dan 40 cm. diameter, worden eens per 3 jaar gecontroleerd op veiligheid en onderhoud. Hiermee voldoen we aan onze zorgplicht. Het onderhoudsniveau van de begraafplaatsen handhaven we op een hoog niveau. Met het oog op het kostendekkend maken van de begraafplaatsen is in 2014 een nieuw beleids- en beheersplan vastgesteld.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>
	Stedelijk groen binnen de bebouwde kom: beplantingen	15 ha.
	gras (gazon, ruw gras, berm)	43 ha.
	Landschappelijk groen: gras, berm beplanting	80 ha. 2 ha.
	Begraafplaatsen	3 stuks
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn verwerkt in programma 2, taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie en taakveld 7.5 begraafplaatsen.	
Speelsterreinen		
Beleidskader	<p>Het beleidskader (Zo spelen wij in Olst-Wijhe) is in 2015 geëvalueerd. In de uitvoering heeft de nadruk gelegen op het aantrekkelijk en uitdagend maken van de bestaande speelvoorzieningen. Een aantal beleidsuitgangspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Alle speeltoestellen die in beheer van de gemeente zijn worden een keer per jaar geïnspecteerd. Schoolplein die openbaar toegankelijk zijn na schooltijd twee keer per jaar. Onderhoud vindt plaats volgens de eisen uit het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen. ➤ In nieuwe woonwijken wordt 3% van de beschikbare ruimte als speelruimte bestemd. ➤ Het budget voor onderhoud en vervanging van speeltoestellen is in het verleden gekort. Deze korting is opgevangen door een verruiming van de speelcirkels. Indien speeltoestellen aan vervanging toe zijn, wordt onderzocht of het betreffende speelterrein op grond van deze ruimere speelcirkels verwijderd kan worden. ➤ Onderhoud en beheer wordt uitgevoerd op een sober niveau. <p>Efficiency in de uitvoering is gerealiseerd door samen met buurgemeente Raalte de inkoop van speeltoestellen en valondergronden aan te besteden.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>
	Aantal speelplaatsen	76
	Aantal speeltoestellen	410
Vertaling naar begroting	De budgetten zijn opgenomen onder programma 2, taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie speelvoorzieningen.	
Gebouwen		
Beleidskader	<p>Voor de in gemeentelijk beheer zijnde panden zijn in 2019 Meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP's) opgesteld. Uitgangspunt daarbij is dat de technische staat van de panden conform wettelijke richtlijnen moet zijn/blijven en dat de staat van onderhoud op redelijk/goed niveau moet zijn.</p>	
Kerncijfers	<i>Areaal</i>	<i>Aantal - eenheid</i>

	Welzijnsgebouwen	10
	Brandweerkazernes	4
	Gymnastieklokalen	3
	Kerktorens	3
	Aula's begraafplaatsen	2
	Gemeentehuis en -werf	2
Vertaling naar begroting	De lasten van de gebouwen zijn verwerkt binnen de verschillende programma's in de begroting. Sinds 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen voor het primair onderwijs verantwoordelijk voor de kosten van buitenonderhoud aan hun schoolgebouwen.	
	De schoolbesturen hebben scenario's beschreven, die ervoor moeten zorgen dat op de lange termijn kwalitatief goede, kansrijke, toekomstbestendige en betaalbare voorzieningen voor onderwijs en kinderopvang in onze gemeente voorhanden zijn. Verwezen wordt naar programma 3.	

FINANCIERING

INLEIDING

De wet financiering decentrale overheden (fido) stelt regels voor het financieringsgedrag van decentrale overheden. In het kader van deze wet is in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) een paragraaf 'financiering' voorgeschreven, in zowel de begroting als in het jaarverslag. In het Treasurystatuut 2019 zijn de uitgangspunten, doelstellingen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden vastgelegd. Deze is op 21 januari 2019 ter kennisname gebracht aan uw raad.

Hoe met de rente moet worden omgegaan bij de grondexploitatie staat beschreven in de notitie grondexploitatie die de commissie BBV heeft uitgebracht.

In de notitie rente 2017 wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en -baten in de begroting en jaarstukken. De bepalingen en richtlijnen van deze notitie zijn in werking getreden met ingang van het begrotingsjaar 2018.

DOELSTELLINGEN TREASURYFUNCTIE

De treasuryfunctie dient tot:

- verzekeren van duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities;
- het tegengaan van ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de gegeven kaders en richtlijnen.

RISICIBEHEER FINANCIERING

De Wet fido beoogt een solide financiering bij openbare lichamen. Doel hierbij is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. De wet kent een onderscheid tussen regels voor korte en lange termijn financiering.

In het kader van het renterisicobeheer mag de gemiddelde netto-vlottende schuld per kwartaal van een openbaar lichaam de kasgeldlimiet niet overschrijden en mag het renterisico op het begrotingstotaal van een openbaar lichaam de renterisiconorm niet overschrijden.

De kasgeldlimiet en de renterisiconorm bedragen beide een percentage (8,5% respectievelijk 20%) van het begrotingstotaal van de gemeente. Indien een openbaar lichaam voor het derde achtereenvolgende kwartaal de kasgeldlimiet overschrijdt, stelt het daarvan de toezichthouder op de hoogte, en legt het de kwartaalrapportage en een plan om binnen de kasgeldlimiet te blijven ter goedkeuring voor aan de toezichthouder.

Hieronder treft u de ontwikkeling (van de ruimte onderschrijding c.q. overschrijding) van de kasgeldlimiet en renterisiconorm aan.

De kasgeldlimiet geeft de toelaatbare omvang van de netto vlottende schuld aan en dient derhalve om het renterisico op de korte termijn te beheersen.

Berekening kasgeldlimiet	
De kasgeldlimiet moet berekend worden naar de situatie bij de aanvang van het kalenderjaar.	
Begrotingstotaal 2021	€ 45.766.727
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,50%
Kasgeldlimiet voor 2021 (afgerond)	€ 3.890.000

Verloop stand kasgeldlimiet 2021 (bedragen x € 1.000,)		Kwartaal			
Basisgegevens kasgeldlimiet		1	2	3	4
1	Vlottende schuld	2.000	1.000	2.500	1.333
2	Vlottende middelen	1.838	1.986	3.793	2.674
3	taal netto vlottende schuld (1 2)	162	987	1.293	1.341
	Kasgeldlimiet	3.890	3.890	3.890	3.890
	Ruimte (+) c.q. overschrijding ()	3.728	4.877	5.183	5.231

De kasgeldlimiet is gedurende alle vier de kwartalen 2021 onderschreden.

De renterisiconorm heeft betrekking op schuld met een looptijd van meer dan een jaar. De norm is gericht op een evenwichtige opbouw van de vaste schuld door gemeenten. Beoogd wordt te voorkomen dat er te grote renterisico's ontstaan in enig jaar door renteherziening of (her-) financiering.

Verloop stand renterisiconorm 2021 (bedragen x € 1.000)		
Basisgegevens renterisiconorm		
1	Renteherzieningen op leningen o/g	0
2	Betaalde aflossingen	1.990
3	Renterisico (1 + 2)	1.990
4a	Begrotingstotaal jaar 2020	45.767
4b	Het bij Min. Regeling vastgesteld %	20%
5	Renterisiconorm (4a x 4b /100)	9.153
	Ruimte (+) c.q. overschrijding (-)	7.163

De conclusie uit bovenstaand overzicht is dat in de beschouwde periode het renterisico ruim beneden de aangegeven normering is gebleven.

Schatkistbankieren/Schatkistbeleggen

Eind 2013 heeft het parlement de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) gewijzigd in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren). Voor decentrale overheden (waaronder gemeenten) betekent dit dat zij verplicht zijn om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden.

Met de Bank Nederlandse Gemeenten is in 2017 overeengekomen dat saldi boven € 300.000 automatisch worden gestald op de schatkistrekening bij het Rijk.

Aangezien onze gemeente niet (structureel) beschikt over overtollige middelen is de impact van de wet, afgezien van extra administratieve handelingen, voor onze gemeente beperkt.

FINANCIERINGSBELEID

Wij hanteren in beginsel het principe van integrale financiering. In dit systeem bestaat er geen direct verband tussen een bepaalde investering en het financieringsmiddel. De rentekosten voor investeringen worden toegerekend via een gemiddeld percentage, de zogenaamde omslagrente. Met ingang van 2011 bedroeg deze 4%. Bij expliciete besluitvorming kan hiervan worden afgeweken (projectfinanciering). In Olst-Wijhe is dit van toepassing voor in het verleden aangetrokken woningbouwleningen ten behoeve van Salland Wonen welke onder dezelfde condities zijn doorverstekt.

De aan de grondexploitatie toe te rekenen rente wordt jaarlijks bepaald op het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente (2021: 2,74%) naar de verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen (0,74).

Met ingang van 2018 gelden voor de berekening van de (overige) omslagrente op basis van de notitie rente 2017 van de commissie BBV nieuwe voorschriften. In onderstaand overzicht is de berekening van deze omslagrente weergegeven. Conform de toegestane mogelijkheid is de berekende renteomslag naar boven afgerond op 2%

Renteresultaat

Overeenkomstig de in de raadsvergadering van 29 juni 2020 vastgestelde begrotingsrichtlijnen wordt voor zowel de berekening van de zogenaamde bespaarde rente alsmede voor de rentebijschrijving aan de reserves een percentage van 1,5% gehanteerd. Een uitzondering hierop vormt de bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis waaruit gedeeltelijk de kapitaallasten van het nieuwe gemeentekantoor worden gedekt (4%).

Onderstaand overzicht schetst het renteresultaat over 2021.

Boekwaarde vaste activa per 1 januari 2021		50.605.226
Financieringsmiddelen per 1 januari 2021:		
1) Leningschuld	25.293.481	
2) Reserves	13.059.273	
3) Voorzieningen	8.158.197	
		46.510.951
Tekort aan financieringsmiddelen		4.094.275
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	810.396	
De externe rentebaten (idem)	-/- 292.087	
Saldo rentelasten en baten		518.309
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend (2,03% van € 4.392.967)	-/- 89.177	
rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend (woningbouwleningen SallandWonen)	-/- 94.079	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	94.097	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		429.132
Toegevoegde rente over het eigen vermogen		165.750
Toegevoegde rente over de voorzieningen		42.748
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		637.630
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag 2,00%)		- 752.008
Renteresultaat		114.378

Het renteresultaat is met € 114.378 fors voordeliger dan de oorspronkelijk begrote € 56.4051. Dit komt voornamelijk door lagere rentekosten over kort lopende geldleningen, waarvan het voordeel grotendeels in de bestuursrapportage al is meegenomen. Vanwege lagere boekwaarden van de grondexploitaties kon echter minder rente intern worden doorberekend.

BEDRIJFSVOERING

INLEIDING

Het jaar 2021 stond voor onze organisatie in het teken van Corona en de Heroverweging. Net als in 2020 heeft de Corona-crisis grote gevolgen gehad. Naast de inhoudelijke extra taken en verantwoordelijkheden van gemeenten op de terreinen openbare orde en volksgezondheid lag de grootste uitdaging in de continuering van de bedrijfsvoering. Voor het grootste deel van het jaar is er door onze medewerkers vanuit huis gewerkt. Daardoor hebben we het digitaal en op afstand werken goed in de vingers gekregen maar missen we ook meer en meer de onderlinge verbinding die de kwaliteit van het werk positief beïnvloedt.

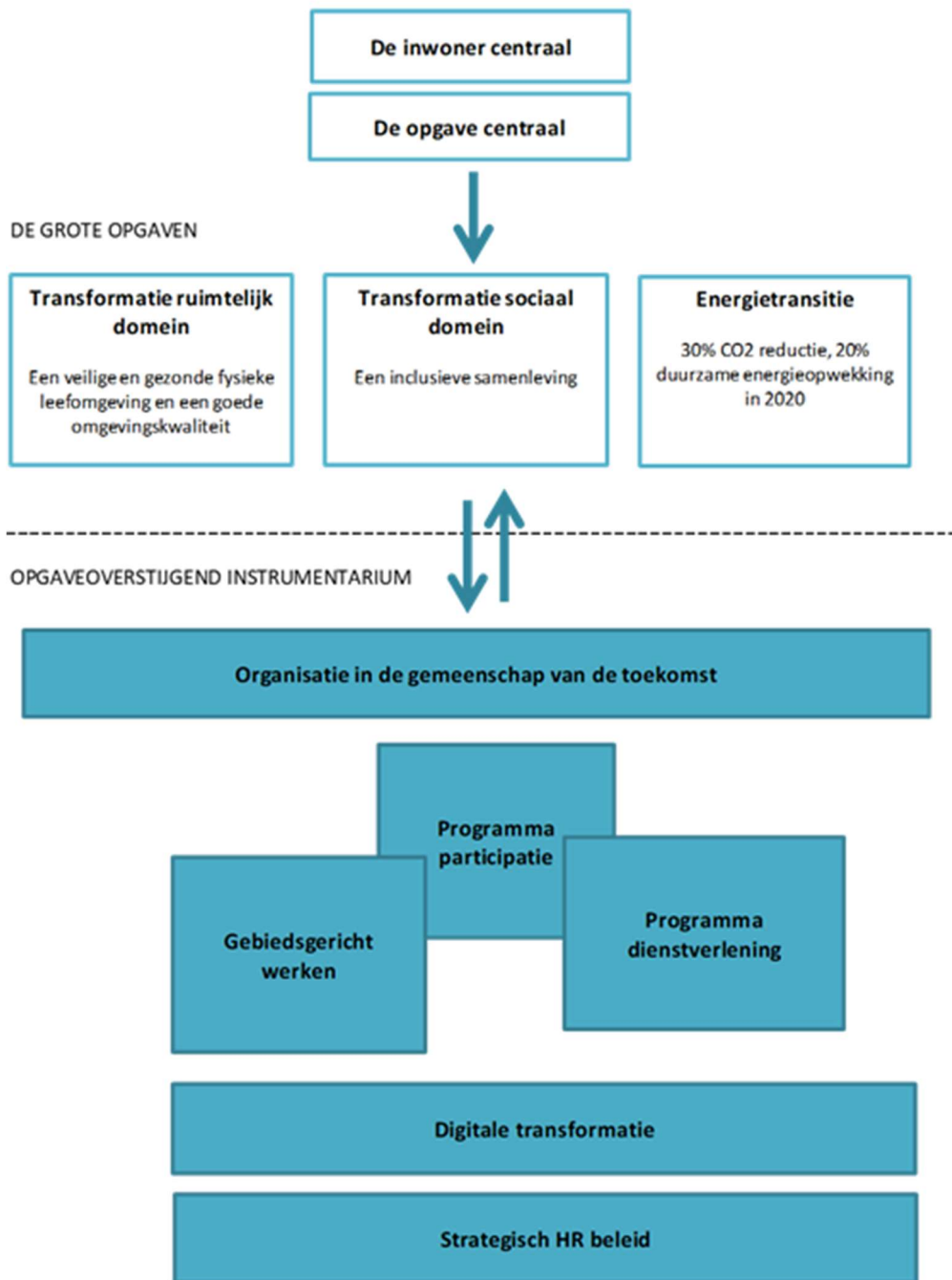
Daarnaast heeft het project Heroverweging ook grote invloed gehad op de werkzaamheden van afgelopen jaar. We hebben de keuze gemaakt dit in eigen beheer met en voor uw raad voor te bereiden. Een keuze waar we vanuit betrokkenheid bij het onderwerp geen spijt van hebben maar die wel grote impact heeft gehad op de werkdruk in de organisatie.

BELEID EN STRATEGIE

In 2021 heeft de organisatie verder gewerkt aan de uitvoering van het strategiedocument “De organisatie van de gemeente Olst-Wijhe in de gemeenschap van de toekomst”.

Dit document is onder meer bedoeld als een koersdocument voor de te volgen strategie van de organisatie en kan worden gezien als een actualisatie van de missie en bedrijfsvoeringsvisie. Deze actualisatie heeft plaatsgevonden vanuit de vraag: “wat vragen onze inwoners (inclusief bedrijven en maatschappelijke organisaties) in de toekomst van onze organisatie”.

Ontwikkelingen in snel veranderende omgeving van onze organisatie (zowel publiek als privaat) vragen van een relatief kleine organisatie als de onze om een heldere koers wat betreft missie, visie en strategie. Een koers die op basis van (strategische) keuzes kan worden gemaakt. En om een koers die bij bestuur, management, medewerkers en uiteindelijk ook onze inwoners helder is en gedragen wordt.

Vanuit het perspectief dat onze inwoners centraal staan is het de gemeenteraad als vertegenwoordigend orgaan van onze inwoners de zogenoemde grote opgaven voor ons als gemeentelijke organisatie vaststelt.

Deze zogenoemde "wat-vraag" is in de afgelopen jaren (en ook in 2021) vormgegeven op basis van de transformaties van het ruimtelijk en het sociaal domein en de energietransitie.

In de heroverwegingsoperatie die in 2021 is uitgevoerd heeft de gemeenteraad focus aangebracht in de grote opgaven door het thema "wonen" centraal te stellen. Deze inhoudelijke focus is uiteraard ook van invloed op de bedrijfsvoering van de organisatie en vormt aanleiding om de "bovenkant" van de strategieplaat te herzien.

De strategie "de organisatie van de gemeente Olst-Wijhe in de gemeenschap van de toekomst", met als centrale thema's: participatie, dienstverlening en gebiedsgericht werken, vormt een basis voor hoe de uitvoering van de opgaven vormgegeven moet worden. De zogenoemde "hoe-vraag".

Deze drie strategielijnen zijn in 2021 verder vormgegeven en uitgerold:

- Gebiedsgericht werken: gestart met een pilot Boskamp;
- Programma participatie: evaluaties van diverse participatie-trajecten;
- Programma dienstverlening: invulling visie dienstverlening door middel van ontwikkeling programma "persoonlijk en dichtbij".

De digitale transformatie en strategisch HR-beleid vormen het fundament voor de organisatie en de ontwikkeling van de organisatie.

In 2021 is aan de digitale transformatie vorm en inhoud gegeven door een verdergaande digitalisering (mede als gevolg van Corona) en data gedreven werken.

Het in 2020 vastgestelde strategisch HR-beleid is in 2021 nader uitgewerkt in een strategisch plan voor Opleiden en Ontwikkelen, voor Werving en Selectie, Strategische Personeelsplanning. De laatste bouwsteen "duurzame inzetbaarheid" zal in 2022 worden gevuld.

Corona zal naar verwachting blijvend invloed hebben op de wijze waarop we samen werken. In DOWR-verband is gezamenlijk nagedacht over het Toekomstgericht Werken. Na vaststelling van een gezamenlijk document wordt dit in iedere gemeente afzonderlijk nader vorm gegeven. Hierbij wordt nagedacht over de inrichting van de Bricks, de Bytes en het Behaviour. Voor Olst-Wijhe is in 2021 een concept-aanpak voorbereid die kan worden uitgerold zodra de thuiswerkmaatregelen worden opgeheven.

MANAGEMENT

In 2021 is het in 2019 ingezette managementontwikkelingstraject voor directie en teamleiders afgerond en bijbehorende begeleiding afgeschaald. Het team DT (Directie Teamleiders) is meer en meer een team geworden dat toegerust is voor de uitdagingen waarvoor de organisatie van onze gemeente staat. Leidinggeven aan de strategische veranderingsprocessen in een kleine organisatie en daarbij het verschil blijven maken, vragen om een permanente investering in de kwaliteit van het management. Ontwikkelingen staan echter nooit stil en personele ontwikkelingen en nieuw leiderschap vraagt om een continue bewaking van de juiste sturing.

FINANCIËN

Het jaar 2021 stond financieel in het teken van de Heroverweging. Ook voor Bedrijfsvoering is een taakstelling opgenomen. Deze taakstelling vormt onderdeel van het realisatieplan heroverweging. Ter verbetering van het proces m.b.t. de planning & controlcyclus wordt fasegewijs Lias ingevoerd. In 2021 hiermee een start gemaakt.

MEDEWERKERS

Het strategisch personeelsbeleid vraagt vanwege verschillende autonome ontwikkelingen ook om een actualisatie:

- Vergrijzing van het personeelsbestand
- Krapte op de arbeidsmarkt
- Strategische opgaven die om nieuwe kennis en vaardigheden vragen.

Het strategische kader voor het personeelsbeleid is in 2020 geactualiseerd en ook vastgesteld.

Dit kader is in 2021 verder ingekleurd op basis van de vastgestelde bouwstenen voor het strategisch personeelsbeleid:

- Strategisch personeelsplanning;
- Strategisch opleidings- en ontwikkelplan;
- Strategisch wervings- en selectiebeleid;
- Duurzame inzetbaarheid van medewerkers.

In 2021 is een nieuw en geactualiseerd strategisch opleidings- en ontwikkelplan opgesteld en een learning managementsysteem ontwikkelt. Ook is het strategisch wervings- en selectiebeleid is in 2021 geactualiseerd.

Met de strategisch personeelsplanning op organisatieniveau is in 2019 een begin gemaakt en afgerond in 2020. In 2021 is gestart met strategische personeelsplanningen op teamniveau.

De laatste bouwsteen, duurzame inzetbaarheid van medewerkers, zal in 2022 worden gevuld.

INFORMATIE

De gemeenteraden van Deventer, Olst-Wijhe en Raalte hebben gezamenlijk de I-visie vastgesteld. Deze visie kent als bouwstenen "ICT op orde", informatieveiligheid en de domeinen bedrijfsvoering, dienstverlening, sociaal en ruimtelijk.

In het verlengde van deze gezamenlijke ambitie is in 2021 een afzonderlijk programma digitale transformatie ontwikkeld. Naast grote landelijke ontwikkelingen (zoals bijvoorbeeld common ground) is in Olst-Wijhe gekozen om hierbinnen twee speerpunten te hanteren:

- online-dienstverlening;
- datagedreven werken.

De online dienstverlening is een antwoord en een vervolg op het door de rekenkamercommissie uitgebracht rapport over digitale dienstverlening in onze gemeente. Het datagedreven werken (waarbij in het kader van de Task Force Sociaal Domein in 2021 een pilot is ontwikkeld) vraagt om een versnelling. Hierover zullen in 2022 nadere voorstellen worden gedaan.

Net als in de afgelopen jaren zijn in 2021 in DOWR-verband zogenoemde uitvoeringsplannen opgesteld, waarbij op basis van ontwikkelingen in de verschillende domeinen een vertaling is gemaakt naar benodigde investeringen op het terrein van informatie en ICT.

Naast deze uitvoeringsplannen per domein heeft de informatieveiligheid in 2021 de nodige aandacht gehad.

De belangrijkste doelstelling hierbij is om 100% te voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is sinds 1 januari 2020 het nieuwe normenkader voor alle overheden. Deze vervangt de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). De gemaakte stappen bij de BIG sluiten naadloos aan op de nieuwe BIO standaard waarbij kan worden vastgesteld dat onze gemeente (net als Raalte en Deventer) op dit punt aan de hoge landelijke standaarden voldoet.

Naast de technische beveiligingsstandaarden is in 2021 ook uitgebreid aandacht geschonken aan het belang van bewustzijn en alertheid bij medewerkers als het gaat om informatieveiligheid. De cybercrisis bij de gemeente Hof van Twente is uitgebreid geanalyseerd en getoetst aan de in DOWR-verband gehanteerde standaarden en mogelijke risico's.

Naast informatieveiligheid is ook de privacy een belangrijk aandachtspunt geweest in 2021. Met wet- en regelgeving als de AVG worden we gedwongen extra maatregelen, processen en procedures met betrekking tot privacy en informatieveiligheid te nemen. Afgelopen jaar zijn er in dit kader verschillende DPIA's (onderzoek naar privacyrisico's) afgenomen. De uitvoering van de AVG is inmiddels volledig ondergebracht in de DOWR-samenwerking en in 2021 verder uitgewerkt en gestructureerd.

PROCESSEN

Een goede inrichting van de bedrijfsprocessen zijn van groot belang voor de kwaliteit van de bedrijfsvoering en uiteindelijk ook onze dienstverlening. Met permanent verbeteren van deze processen wordt structureel nagedacht of we de goede dingen doen en deze ook goed doen. Deze permanente aandacht voor verbetering van onze bedrijfsprocessen wordt vormgegeven langs de lijnen van de zogenoemde "leanmethodiek". Vanwege de Coronacrisis is hier in 2021 maar een zeer beperkte mate aandacht aan geschonken.

RESULTAATGEBIEDEN

De kwaliteit van onze bedrijfsvoering wordt uiteindelijk afgemeten aan de behaalde resultaten. Resultaten die gerealiseerd moeten worden met beperkte financiële middelen en met een relatief kleine formatie.

Het optimaliseren (lees: minimaliseren) van het kostenniveau blijft een belangrijk speerpunt voor de bedrijfsvoering. Daarbij mag de kwaliteit van de dienstverlening in de richting van onze burgers, bedrijven en instellingen niet uit het oog worden verloren. Door ons instrumentarium van klanttevredenheidsonderzoeken, medewerkerstevredenheidsonderzoeken, Vensters voor Bedrijfsvoering en deelname aan de burgerpeiling van www.waarstaatjegemeente.nl consequent toe te passen, monitoren wij periodiek en gestructureerd onze resultaten. Door middel van periodieke deelname aan bepaalde benchmarks plaatsen we dit ook in een perspectief.

Er heeft in het najaar van 2021 weer een burgerpeiling plaatsgevonden. De uitkomsten zijn in 2022 gepubliceerd op de site van de VNG www.waarstaatjegemeente.nl. In 2022 is een besluit genomen wat te doen met de uitkomsten van de burgerpeiling. Op de uitkomsten komt een nadere analyse.

Daarnaast zijn in 2021 de resultaten van het onderzoek "vensters voor bedrijfsvoering" van een nadere duiding voorzien en zullen worden vertaald naar aanbevelingen voor een verdere doorontwikkeling van onze de kwaliteit van onze bedrijfsvoering.

In 2021 heeft geen collegeonderzoek op basis van artikel 213a gemeentewet plaatsgevonden.

VERBONDEN PARTIJEN

INLEIDING

Onze gemeente werkt met een aantal verbonden partijen samen om de gewenste beleidseffecten uit de begroting op een efficiënte - en doelmatige wijze te realiseren. Met deze externe partijen is de samenwerking op verschillende manieren georganiseerd.

VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partijen zijn partijen waarin de gemeente een financieel en bestuurlijk belang (deelname) heeft. We spreken van financieel belang als de gemeente aansprakelijk is bij niet nakoming van verplichtingen of als er geen verhaalmogelijkheden zijn bij een faillissement. We spreken van een bestuurlijk belang als de gemeente zeggenschap heeft, bijvoorbeeld als een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemt bij een algemene vergadering van aandeelhouders.

In de "Kadernota Verbonden Partijen" zijn de verschillende soorten verbonden partijen toegelicht en zijn er regels vermeld voor het aangaan of wijzigen van diverse samenwerkingen.

STURINGSARRANGEMENT

Uw raad is op 5 februari 2018 akkoord gegaan met de gekoppelde arrangementen per verbonden partij. Binnen elk arrangement heeft ons college van B&W een actieve informatieplicht richting uw gemeenteraad ten tijde van relevante gebeurtenissen rondom een verbonden partij. Daarnaast kan er per verbonden partij maatwerk worden geleverd. Onderstaande arrangementen zijn in de nota verbonden partijen vastgesteld, waarbij het niet meer toegepaste "extra"-arrangement niet meer is weergegeven:

Arrangement:	Welke taken:
BASIS	Verbonden partijen binnen dit arrangement hebben een laag risicoprofiel. Er wordt enkel de wettelijk verplichte informatie verstrekt.
STANDAARD	Verbonden partijen binnen dit arrangement hebben een gemiddeld risicoprofiel. Er wordt naast de wettelijk verplichte informatie ook extra informatie verstrekt in de programmabegroting en jaarstukken. Deze extra informatie komt terug bij de paragraaf verbonden partijen en bij de relevante beleidsonderwerpen.
MAATWERK	Voorbeelden zijn: werkbezoeken, workshops voor raad en college. Maar ook inhoudelijk, bijvoorbeeld het informeren/adviseren van ons college voor een bestuurlijk overleg, vooraf of achteraf (al naar gelang het onderwerp). Het presidium stelt de maatwerkafspraken in het jaarprogramma op.

RISICO'S

Afhankelijk van de mate van verbondenheid (bijv. geplaatst aandelenkapitaal) zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van de betreffende verbonden partij uit te oefenen. In de "Kadernota Verbonden Partijen" is besloten gebruik te maken van arrangementensystematiek op basis van een risicoanalyse. In april 2021 is met de fractievoorzitters afgestemd dat een nieuwe uitgebreide risicoanalyse niet nodig is. Waar hoge risico's verwacht worden, worden deze meegenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente.

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Uw raad van 5 februari 2018 heeft ingestemd met de gekoppelde arrangementen per verbonden partij. Voor de bijbehorende risicoanalyse wordt daarnaar verwezen. In april 2021 is met de fractievoorzitters afgestemd dat een nieuwe uitgebreide risicoanalyse niet nodig is en dat wordt volstaan met het volgende: voor gemeenschappelijke regelingen het standaardarrangement en voor overige verbonden partijen het basisarrangement. Eventueel gewenst maatwerk wordt in het jaarprogramma via het presidium afgestemd.

Hieronder treft u een beknopt overzicht aan van de kengetallen per verbonden partijen. Groen gearceerd zijn de verbonden partijen met het basisarrangement en geel met het

standaardarrangement. Als er een + achter de naam staat is er daarnaast sprake van maatwerk zoals besloten in het presidium voor kalenderjaar 2022.

Bedragen x €1.000

Verbonden partijen	Eigen vermogen*		Vreemd vermogen		Resultaat	Dividend
	01 01 2021	31 12 2021	01 01 2021	31 12 2021	2021	In 2021**
Gemeenschappelijke regelingen						
GGD IJsselland	2.916	2.546	17.477	18.302	-368	
Konnected (Sallcon)	6.561	6.328	7.497	7.429	-233	
RSJ Jeugdzorg +	0	0	2.769	2.065	0	
Veiligheidsregio IJsselland +	5.460	5.887	32.545	34.692	3.071	
Omgevingsdienst IJsselland +	640	424	1.409	3.076	-108	
Besloten vennootschappen						
CSV Amsterdam	393	312	27	23	-43	
Publiek belang Elektriciteitsproductie	1.569	1.532	20	7	-37	
Konnected	6.561	n.n.b.	7.497	n.n.b.	n.n.b.	
Naamloze Vennootschappen						
Bank Nederlandse Gemeenten	5.097.000	5.062.000	155.262.000	143.995.000	236.000	48
Enexis	4.116	4.241	4.635	5.154	199	21
ROVA	38.966	40.320	53.383	58.840	5.133	82
Wadinko	65.496	74.147	5.454	6.923	8.651	0
Overige						
Dimpact	2.351	n.n.b.	4.333	n.n.b.	n.n.b.	

* - dit is het eigen vermogen vóór resultaatbestemming

** - het betreft ontvangen dividend door de gemeente in boekjaar 2021

GRONDBELEID

INLEIDING

In de Nota Grondbeleid 2018-2021 zijn de kaders voor het grondbeleid vastgesteld. Voor controle van de uitvoering van het grondbeleid is deze paragraaf grondbeleid opgesteld. In deze paragraaf wordt ingegaan op wat grondbeleid is. Ook wordt ingegaan hoe wordt omgegaan met winst en verlies. Hiernaast wordt de vroegtijdig tussentijds genomen winst weergegeven. Onder actuele trends en ontwikkelingen wordt de marktontwikkeling beschreven, waarna de uitgangspunten en de resultaten van de geactualiseerde grondexploitaties worden weergegeven. Tot slot wordt in deze paragraaf ingegaan op de risicoanalyse en het benodigde weerstandsvermogen dat op basis van de risicoanalyse wordt bepaald.

Wat is grondbeleid

Het grondbeleid in onze gemeente is als volgt gedefinieerd:

“Het op een zodanige wijze handhaven van het bestaande grondgebruik, het innemen van grondpositie, dan wel het zodanig realiseren van gewenste veranderingen in dat grondgebruik, dat dit past in de doelstellingen die de gemeente geformuleerd heeft in het kader van het ruimtelijk beleid.”

Hieruit blijkt dat het grondbeleid als instrument een belangrijke bijdrage levert aan de realisatie van de ruimtelijke doelstellingen. Hiernaast bestaat een financieel belang en hebben we te maken met mogelijke risico's die op kunnen treden. Naast risico's zijn er ook kansen die inzichtelijk worden gemaakt.

In de Nota Grondbeleid wordt uitgegaan van situationeel grondbeleid waarbij per initiatief/ontwikkeling wordt gekozen welke vorm van grondbeleid door de gemeente wordt gehanteerd: actief of faciliterend. Voor het actieve deel stelt de gemeente eigen grondexploitatiebegrotingen op voor exploitatiegebieden die door de gemeente worden ontwikkeld. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de richtlijnen van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeente (BBV).

Definitie grondexploitaties zoals vermeld in het BBV:

“Grondexploitaties zijn gronden die zich in een transformatieproces bevinden waarbij in bezit zijnde grond en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd naar bouwrijpe grond, met als oogmerk (opnieuw) te worden bebouwd.”

Winst of verlies

Een grondexploitatiebegroting, hierna te noemen GREX, wordt bij de start van een ruimtelijke ontwikkeling in het algemeen voor een langere periode opgesteld. Hierbij wordt uitgegaan, voor zover niet anders bekend, van aannames. Gedurende de looptijd van de GREX wordt dit omgezet in een deel realisatie (boekwaarde van gerealiseerde inkomsten en uitgaven) en aannames voor nog nader in te vullen werken en te verkopen gronden. Aannames hebben onder andere betrekking op verwachte markttechnische ontwikkelingen en kosten-/opbrengsten-stijgingen en/of -dalingen. Afhankelijk van het te ontwikkelen ruimtelijk ordeningsplan en de actuele en te verwachten toekomstige economische situatie is bij resultaatbepaling van de GREX sprake van winst of verlies. Omdat binnen de GREX de mogelijke financiële risico's groot kunnen zijn, is een helder beeld en reële inschatting van de financiële risico's gewenst.

Bij de start van een GREX wordt uitgegaan van minimaal een budgettair neutraal resultaat, nog beter winstgevend. Niet in alle gevallen is dit zo. Het komt ook voor dat een gemeentelijke GREX een negatief resultaat laat zien maar deze wel wordt gevoerd omdat een substantiële bijdrage geleverd wordt aan (ruimtelijke en volkshuisvestelijke) gestelde doelstellingen. Het uitgangspunt is dat negatieve resultaten van GREXen worden gecompenseerd door GREXen met een positief resultaat. Als blijkt dat het resultaat van een GREX verlieslatende is en dus negatief uitvalt, wordt conform de voorschriften welke zijn opgenomen in het BBV, een verliesvoorziening ter afdekking van het tekort gevormd. Conform de Nota Grondbeleid wordt deze verliesvoorziening, genaamd 'voorziening te verwachten verliezen grondexploitaties', gedekt uit de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties'.

De 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' vormt een buffer om te voorkomen dat de algemene dienst met nadelige effecten/omstandigheden geconfronteerd wordt als een tekort op de GREX(en) zich voordoet. De vorming van de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' is alleen bestemd voor negatieve effecten die op GREXen ontstaan. Dit betekent dat deze reserve niet

kan worden aangesproken ter dekking van uitgaven die geen relatie met grondexploitaties hebben. Wel mag een eventueel surplus in deze 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' worden afgeroomd ten gunste van de algemene middelen. Aan de andere kant wordt vanuit de algemene middelen een toevoeging aan deze reserve gedaan als blijkt dat het benodigde bedrag van de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' onvoldoende is om de ontstane tekorten af te dekken. Om dit te monitoren worden de GREXen twee keer per jaar geactualiseerd zodat de spreekwoordelijke "vinger aan de pols kan worden gehouden". Actualisatie vindt plaats per 1 januari bij jaarrekening en per 1 juli.

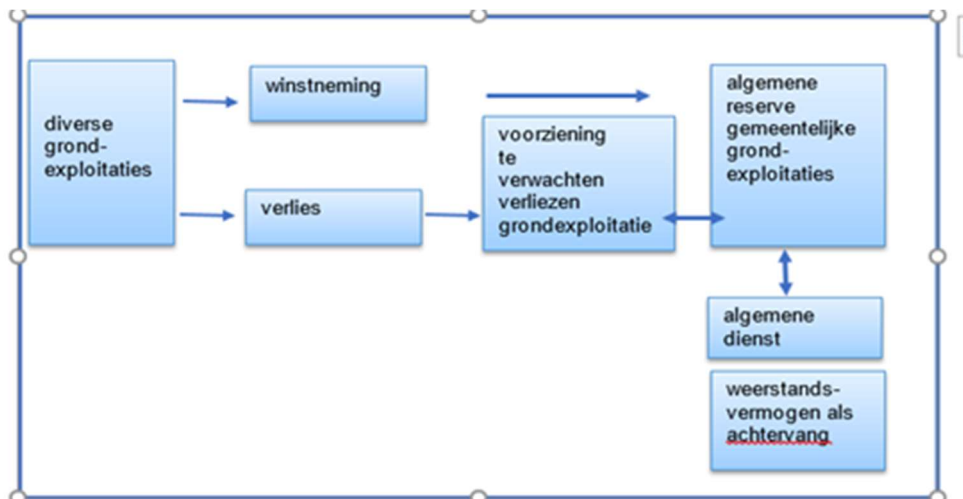
Vroegtijdige (tussentijdse) Winstneming

Conform de richtlijnen van het BBV is de gemeente verplicht bij winstgevende GREXen vroegtijdig tussentijds winst te nemen volgens het realisatiebeginsel via de "Percentage of completion" methode (POC-methode)". De Zijn BBV zegt hierover het volgende:

"Voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitaties winst te worden genomen".

In de POC-berekening mogen de te verwachten risico's of onzekerheden, die invloed kunnen hebben op het uiteindelijk te verwachten resultaat, in mindering op het berekende positieve resultaat worden gebracht. Over het winstsaldo wat dan ontstaat wordt de tussentijdse winstname berekend. De berekende winstneming wordt toegevoegd aan de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties'.

Voorname beschrijving over winst, verlies en tussentijdse winstneming is in het volgende overzicht kort weergegeven.

Enkele conclusies paragraaf grondbeleid

- In 2021 wordt een bedrag van € 585.451 als tussentijdse winst genomen.
- Het totaalresultaat van de onderhanden werken (GREXen) bedraagt in totaal € 1.152.505 nadelig per 1-1-2022.
Dit bedrag is opgebouwd uit een

Nadelig resultaat van verlieslatende grondexploitaties ter grootte van	€ 1.937.957
Voordelig resultaat van winstgevende grondexploitaties ter grootte van	€ <u>785.452</u>
Totaalresultaat nadelig per 1-1-2022	€ 1.152.505
- Voor een aantal projecten moet de voorziening 'te verwachten verliezen grondexploitaties' worden opgehoogd. Dit komt doordat de per 31-12-2021 gerealiseerde opbrengsten in deze projecten voor 2021 lager zijn dan werd verwacht per 1-1-2021. Hiernaast zijn de eenheidsprijzen voor de civieltechnische kostenramingen verhoogd. Voor een het project Wesepe Bedrijventerrein kan de voorziening 'te verwachten verliezen grondexploitaties' worden verlaagd. Dit komt doordat opbrengsten vanwege de aantrekkende markt eerder zijn geraamd dan per 1-1-2021 werd verwacht. Hierdoor ontstaat een kortere looptijd van het project, hetgeen een positieve invloed heeft op het resultaat. Hiernaast zijn er minder plankosten gerealiseerd en worden er in de toekomst minder plankosten verwacht in het project Meente-Noord.

Bovenstaande leidt ertoe dat het saldo van de negatieve GREXen € 139.618 minder negatief is. Met dit bedrag kan de voorziening 'te verwachten verliezen grondexploitaties' worden verlaagd.

4. Vrijval naar de algemene dienst is € 929.803.

ACTUELE TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Onder het kopje Resultaten grondexploitaties ('Uitgangspunten actualisatie grondexploitaties') en in de Grondprijzenbrief 2022 zijn de rekentechnische uitgangspunten 2022 en de actuele trends en ontwikkelingen nader gedetailleerd.

De opbrengst van de grondverkoppen met een actuele GREX in 2021 (exclusief overige inkomsten) bedraagt afgerond € 3.026.000 (zie onderstaande tabel).

Grondopbrengsten kaververkoppen actuele grondexploitaties (bedragen x € 1.000)												
Project	BT/WB	2011 €	2012 €	2013 €	2014 €	2015 €	2016 €	2017 €	2018 €	2019 €	2020 €	2021 €
Wesepe bedrijventerrein	BT											
Meente Noord	BT											
Meente Zuid	BT									221		
Noorder Koeslag	WB	1.303	688	240		88	585	1.870	2.560	1.839	1.964	1.463
Wesepe woningbouw	WB	547				145	179	820	371	481	605	315
Olstergaard	WB											1.248
Zonnekamp Oost	WB	284	880	938	647	655	815	302	748	2.893	1.227	
Totaal grondverkoppen		2.134	1.568	1.178	647	888	1.579	2.992	3.679	5.434	3.796	3.026
<i>BT= Bedrijventerrein</i>												
<i>WB= Woningbouw</i>												

De ontvangen rente, inschrijfgelden, waarborgsommen, reserveringsvergoedingen, vergoedingen, recht van opstal, subsidiegelden en huren die in de actuele GREXen geboekt zijn in 2021 bedragen in totaal afgerond € 49.000 waarmee de totale opbrengsten in 2021 afgerond € 3.075.000 bedragen. De prognose voor 2021 voor grondverkoppen met betrekking tot alle actuele GREXen per 1-1-2021 was begroot op circa € 3.716.000. De feitelijke opbrengsten bedragen afgerond € 3.026.000 in 2021. Er is dus sprake van een nadelig verschil van afgerond € 690.000. Dit verschil is grotendeels veroorzaakt door vertraging in de verkopen op de bedrijventerreinen, waardoor de voor 2021 geprognosticeerde verkopen niet in 2021 zijn gerealiseerd.

TUSSENTIJDSE WINSTNEMING

In overeenstemming met de richtlijnen van het BBV is vroegtijdig tussentijdse winst genomen conform de methode van "Percentage of completion" (POC). Hierbij wordt rekening gehouden met tussentijdse winstneming uit voorgaande jaren. Bij bepaling van de winst volgens de POC-methode mag alleen rekening worden gehouden worden met project-specifieke risico's en niet met algemene marktrisico's zowel in de aanbesteding van de civiele werken als in de grondverkoop (grondprijzen, uitgiftetempo). De project-specifieke risico's worden in mindering gebracht op het berekende resultaat van de GREX. Op het saldo dat overblijft, na aftrek van project-specifieke risico's, wordt de POC-methode toegepast.

Het nemen van tussentijds vroegtijdige winst heeft een negatieve invloed op het resultaat van de GREX van het project. De vroegtijdig genomen tussentijdse winstneming wordt verwerkt in de boekwaarde van de projecten met als gevolg een verlaging van het resultaat van de betreffende GREX. In de resultaten, zoals opgenomen in de tabel 'Resultaten onderhanden werken', zijn de tussentijdse winstnemingen verwerkt in overeenstemming met de BBV-richtlijnen. De volgende projecten komen hiervoor in aanmerking:

Tussentijdse winstneming tot en met 2021							
Project	2017	2018	2019	2020	Totaal t/m 2020	2021	Totaal t/m 2021
	€	€	€	€		€	€
Noorder Koeslag	€ 648.767	€ 688.915	€ 238.493	€ 260.160	€ 1.836.335	€ 340.937	€ 2.177.272
Zonnekamp oost		€ 60.331	€ 9.863	€ -14.963	€ 55.231	€ 163.816	€ 219.047
Meente Zuid			€ 146.657	€ 14.594	€ 161.251	€ -26.381	€ 134.870
Olstergaard				€ 916	€ 916	€ 107.078	€ 107.994
Totaal	€ 648.767	€ 749.246	€ 395.013	€ 260.707	€ 2.053.733	€ 585.451	€ 2.639.184

In 2021 wordt een bedrag van € 585.451 als tussentijdse winst genomen. Hierdoor bedraagt het totaalbedrag t/m 2021 van de (vroegtijdige) tussentijdse winstneming € 2.639.184.

RESULTATEN GRONDEXPLOITATIES

De GREXen zijn nauwkeurig doorgenomen. De in voorgaande jaren gemaakte kosten en opbrengsten zijn opgenomen in de boekwaarden per 31-12-2021. Deze boekwaarden zijn verwerkt in de actualisatie van de GREXen per 1-1-2022. In de tabel 'Resultaten onder handen werken' (verderop in deze paragraaf) zijn de resultaten per GREX weergegeven.

Uitgangspunten actualisatie grondexploitaties

De uitgangspunten worden nader gedetailleerd en onderbouwd weergegeven in de Nota rekentechnische uitgangspunten 2022 en de Grondprijzenbrief 2022 die eind 2021 door het college zijn vastgesteld.

Samenvatting prijsindex opbrengstenstijging per 1-1-2022

	Opbrengstesoort	2021	2022 en verder
1	Woningbouw	2,00 %	5,50%
2	Bedrijven	0,00 %	0,00 %

Samenvatting prijsindex kostenstijging per 1-1-2022

	Totaaloverzicht parameters	2021	2022 en verder
		GreX per 1-1-2021	GreX per 1-1-2022
1	Kosten: verwerving, civiele kosten (stijging)	2,00 %	3,00 % *)
2	Kosten: plankosten (stijging) in- en externe uren t.b.v. planontwikkeling en voorbereiding, toezicht en uitvoering.	2,00%	3,00 % *)
3	Rente: over te verwachten kosten en opbrengsten (o.b.v. BBV-richtlijnen)	2,03 %	1,72 % **)
4	Discontovoet ten behoeve van bepaling netto contant maken van de eindwaarde per 1-1-2022 volgens richtlijnen BBV- regelgeving	2,00 %	2,00 %

*) Grond-, Weg- en Waterbouw-index (GWW) (Stadskwadraat prognose medio 2021), afgestemd met civiel techniek gemeente Olst-Wijhe

***) na overleg met de accountant is een rekenrente gehanteerd van 2,41%

Actualisatie grondexploitaties

De gemeentelijke actuele GREXen zijn op prijspeil 1-1-2022 geactualiseerd waarbij rekening is gehouden met de actuele marktsituatie. Hierdoor zijn de GREXen marktconform. Dit betekent dat voor alle GREXen is gekeken naar het uitgiftetempo van nog uit te geven kavels en grondprijzen. Hiernaast is nauwkeurig gekeken naar de opgenomen plan- en civieltechnische kosten. Waar nodig en zinvol is de gemeentelijke plankostenscan gebruikt. Hiervoor is een rekensystematiek gehanteerd die aansluit bij de ministeriële regeling voor plankosten.

Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties

Op basis van de aanpassing aan de marktomstandigheden (marktconformiteit) is het totaal aan GREXen al dan niet financieel sluitend. Er zijn verlieslatende en winstgevende GREXen. Op basis van de berekening in de tabel "Resultaten onderhanden werken Olst-Wijhe" is geconstateerd dat per 1-1-2022 de voorziening 'te verwachten verliezen' kan worden verlaagd met € 139.618.

De voorziening 'te verwachten verliezen' wordt gedekt uit de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties', zoals opgenomen in de tabel 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties'. Daarentegen wordt jaarlijks het saldo van de totale tussentijdse winstnemingen jaarlijks toegevoegd aan de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties'.

Resultaten geactualiseerde grondexploitaties

In de tabel 'Resultaten onderhanden werken' (onderstaand) worden de resultaten van de geactualiseerde GREXen ná tussentijdse winstneming weergegeven, waarna nader wordt ingegaan op de geactualiseerde GREXen en de uitkomsten hiervan.

Na de behandeling van de geactualiseerde GREXen wordt ingegaan op de risicoanalyse en het benodigde weerstandsvermogen dat wordt bepaald aan de hand van deze risicoanalyse.

Resultaten onderhanden werken.

Op basis van de geactualiseerde GREXen is het volgende overzicht opgesteld. Uit dit overzicht blijkt dat het totaalresultaat van de onderhanden werken (GREXen) € 1.152.505 nadelig is per 1-1-2022.

Dit bedrag is opgebouwd uit een:

- Nadelig resultaat van verlieslatende grondexploitaties ter grootte van € 1.937.957
- Voordelig resultaat op winstgevende grondexploitaties ter grootte van € 785.452

Totaalresultaat nadelig per 1-1-2022 € 1.152.505

In onderstaande tabel is het resultaat per project en het totaalresultaat van alle GREXen vermeld.

Resultaten onderhanden werken Olst-Wijhe							
Resultaten onderhanden werken	A	B	C	D	D C		
Bestaande grondexploitaties	Resultaat* JR 2020 per 1-1-2021	Toevoeging 2% rente	Resultaat* JR 2020 per 1-1-2022	Resultaat* JR 2021 per 1-1-2022 incl. winstname	Project-inhoudelijk verschil incl. winstname	Voordelig/Nadelig	
Wesepe bedrijventerrein	€ -486.663	€ -9.733	€ -496.396	€ -322.688	€ 173.708	Voordelig	
Wesepe woningbouw	€ -800.251	€ -16.005	€ -816.256	€ -839.105	€ -22.849	Nadelig	
Noorder Koeslag**	€ 265.158	€ 5.303	€ 270.461	€ 21.698	€ -248.763	Nadelig	
Zonnekamp Oost***	€ 4.358	€ 87	€ 4.445	€ 5.075	€ 630	Voordelig	
Meente Zuid****	€ 37.908	€ 758	€ 38.666	€ 29.796	€ -8.870	Nadelig	
Olstergaard*****	€ 647.670	€ 12.953	€ 660.623	€ 728.883	€ 68.260	Voordelig	
Meente Noord	€ -790.661	€ -15.813	€ -806.474	€ -776.164	€ 30.310	Voordelig	
Totaal	€ -1.122.481	€ -22.450	€ -1.144.931	€ -1.152.505	€ -7.574	Nadelig	
					D C	D A	
Totaal neg. Grexen (verlies)	€ -2.077.575	€ -41.552	€ -2.119.127	€ -1.937.957	€ 181.170	€ 139.618	Voordelig
Totaal positieve Grexen	€ 955.094	€ 19.102	€ 974.196	€ 785.452	€ -188.744	€ -169.642	Nadelig

* : netto contante waarde op prijspeil 1-1-2022

Grondexploitatiebegroting	Winstneming		
	t/m 2020	2021	t/m 2021
Noorder Koeslag**	€ 1.836.335	€ 340.937	€ 2.177.272
Zonnekamp Oost***	€ 55.231	€ 163.816	€ 219.047
Meente Zuid****	€ 161.251	€ -26.381	€ 134.870
Olstergaard*****	€ 916	€ 107.078	€ 107.994
Totaal Winstneming	2.053.733	€ 585.451	€ 2.639.184

Toelichting op vorenstaande tabel:

- Bij de GREXen aangeduid met sterretjes is sprake van tussentijdse winstneming, wat invloed heeft op het resultaat.
- Kolom (A) geeft het resultaat behorende bij jaarrekening van 2020 weer. Dit bedrag is de netto contante waarde per 1-1-2021 bij actualisatie van de GREXen op prijspeil 1-1-2021.
- In Kolom B staat de rente over 2021 ter grootte van € 22.450 weergegeven oftewel 2% over het saldo per 1-1-2021. Kolom C (= A + B) geeft het resultaat uit de jaarrekening van 2020 weer inclusief het effect van 1 jaar rente. Het met één jaar rente gecorrigeerd saldo (kolom C) is het verwacht resultaat per 1-1-2022 van € 1.144.931 nadelig. Het werkelijk saldo van het resultaat bedraagt conform de GREX-actualisatie per 1-1-2022 (kolom D) € 1.152.505 nadelig. Dit is een verslechtering is ten opzichte van de verwachting (kolom C €1.144.931)

met € 7.574. Rekening is gehouden met de rentecorrectie over 2021 van € 22.450. (Zonder rentecorrectie was dit verschil € 30.024 nadelig (€ -7.574 + € -22.450)).

Conclusie

Uit de jaarrekening 2021 kan voor de GREXen het volgende worden geconcludeerd:

- Conform het BBV is in 2021 € 585.451 als tussentijds winst genomen welk bedrag wordt toegevoegd aan de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' (zie tabel 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties').
Voor De Meente Zuid is geconstateerd dat vorig jaar op basis van de resultaatverwachting per 1-1-2021 de tussentijdse winstneming te hoog was. Dit betekent per 1-1-2022 dat ten laste van de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' een correctie van € 26.381 op de eerder genomen winst nodig is. Dit bedrag is teruggestort in deze GREX. In de berekening van de boekwaarde per 31-12-2021 en de berekening van het netto contante waarde resultaat per 1-1-2022 is hiermee rekening gehouden.
- Voor een aantal projecten moet de voorziening 'te verwachten verliezen grondexploitaties' worden opgehoogd. De oorzaak hiervan is tweeledig:
 - De per 31-12-2021 gerealiseerde opbrengsten voor 2021 zijn feitelijk € 690.000 minder dan de geprognosticeerde opbrengsten voor 2021. Met name de vertraging in de verkopen van de bedrijventerreinen (geen verkopen in 2021) is hieraan debet. Ook de nog te verkopen kavel op Zonnekamp Oost (circa 1.140 m²) is vertraagd ten opzichte van de verwachting. Hierdoor kon in de GREXen van de bedrijventerreinen en Zonnekamp Oost geen rentewinst worden behaald die was gecalculeerd.
 - Door actualisatie van de eenheidsprijzen in de SSK-ramingen per 1-1-2021 (Standaardsystematiek voor Kostenramingen; eenduidige raming, waardoor ramingen beter onderling vergelijkbaar zijn), die ten behoeve van de civieltechnische kostenramingen worden opgemaakt, was vanwege de sterke prijsstijgingen in 2021 een prijscorrectie van 3% nodig om de prijzen op het niveau van 1-1-2022 te brengen (er was uitgegaan van 2% prijsstijging, terwijl de prijsstijging uitkwam op 5%). Dit is in de Nota rekentechnische uitgangspunten 2022 en de Grondprijzenbrief 2022 nader toegelicht.
- De Voorziening 'te verwachten verliezen grondexploitaties' wordt gevormd ter afdekking van een GREX met een negatief (=nadelig) resultaat. Dit is het resultaat op contante waarde per 1 januari van het jaar waarin de actualisatie van de GREX heeft plaatsgevonden.
In de jaarrekening 2020 was dit een bedrag van € 2.077.575 (kolom A in voorgaande tabel). Per 1 januari 2022 is het bedrag 'te verwachten verliezen grondexploitaties' van € 1.937.957 . Per saldo kan de voorziening voor 'te verwachten verliezen grondexploitaties' met € 139.618 worden verlaagd zoals aangegeven in de tabel 'Resultaten onderhanden werken'. Na deze correctie sluiten de voorzieningen aan met de nieuw geraamde voorcalculatorisch bepaalde verliezen. Bij de actualisatie van de GREXen per 1 juli 2022 wordt wederom een nieuwe prognose opgesteld waarmee "de vinger aan de pols wordt gehouden" ten aanzien van mogelijke ontwikkelingen.
- Het benodigd weerstandsvermogen in de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' wordt berekend door middel van het opstellen van een risicoanalyse op hoofdlijnen. Per 1-1-2022 bedraagt het gecalculeerde risico, waarbij ook rekening is gehouden met mogelijke kansen, op basis van de aanwezige kennis bij het opstellen van deze analyse, afgerond € 195.000 (zie tabel aan het eind van deze paragraaf onder 'Risicoanalyse op hoofdlijnen'). Per 1-1-2021 was het benodigd weerstandsvermogen nog € 347.600. Dit betekent een afname van € 152.600 per 1-1-2022.
- Het benodigd weerstandsvermogen in de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' wordt berekend door het opstellen van een risicoanalyse (rekening houdend met kansen en risico's).
Per 31-12-2021 bedraagt deze ca. € 195.000 (zie tabel aan het eind van deze paragraaf onder 'Risicoanalyse op hoofdlijnen'). Uit de stand van de reserve gemeentelijke grondexploitaties per 31-12-2021 (waaraan de winstneming en het bedrag van de afname van de verliesvoorziening is toegevoegd) blijkt dat, nadat het bedrag dat uit de

risicoanalyse komt ad € 195.000, is gereserveerd een bedrag van € 929.803 vrij valt naar de reserve algemene dienst. De onderbouwing is als volgt:

Tabel: Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties

Reserve Gemeentelijke Grondexploitaties per 31-12-2021		358.182
Toevoeging winstneming JR 2021		585.451
Mutatie: verlaging verliesvoorziening (minder verlies)	139.618	
Rente mutatie verliesvoorziening (minder rente)	41.552	
		181.170
Nieuwe stand risico-analyse (reserveren als reserve om risico's grondexploitaties af te dekken)		-195.000
Vrijval naar Reserve algemene dienst per 31-12-2021		929.803

RESULTATEN NÁ WINSTNEMING EN TOELICHTING PER GRONDEXPLOITATIEPROJECT

Elke GREX is uniek en heeft eigen uitgangspunten. In de volgende tabellen zijn de financiële verschillen in beeld gebracht tussen de stand per 1-1-2022 ten opzichte van de stand van zaken per 1-1-2021. Daar waar nodig wordt kort ingegaan op de verschillen per project.

Algemene invloeden

- Algemeen kan worden gesteld dat de daadwerkelijke uitgaven op de bedrijventerreinen niet heeft plaatsgevonden in 2021. Wel zijn kosten gemaakt voor met name ambtelijke inzet ten behoeve van verkoopactiviteiten van bedrijventerreinen, zoals het voeren van gesprekken/ onderhandelingen en het opstellen van optie-/ reserveringsovereenkomsten met potentiële kopers. Alle kavels op zowel het bedrijventerrein in Wesepe als op de Meente Zuid in Olst zijn gereserveerd.
- De kavels op de woningbouwlocaties zijn in het algemeen goed verkocht. Met uitzondering van Zonnekamp Oost, is de verkoop van de gronden op de woningbouwlocaties iets toegenomen ten opzichte van de geprognosticeerde verkoop per 1-1-2021. De prognose voor Zonnekamp Oost was dat in 2021 de laatste kavel voor House2Start afgerekend zou zijn. Dit was niet het geval, de afrekening vindt plaats in 2022.
- De uurtarieven zijn geïndexeerd van € 115 per 1-1-2021 naar € 118 per uur per 1-1-2022.
- De SSK-ramingen (Standaardsystematiek voor Kostenramingen: een eenduidige raming, waardoor ramingen beter onderling vergelijkbaar zijn) inzake civiel-technische kosten, zijn over 2021 met 3% extra bijgesteld (totale stijging 2021 was gemiddeld 5%) naar prijspeil 1-1-2022, hetgeen meer is dan in de GREX per 1-1-2021 was ingeschat (2%). Deze extra prijsstijging van gemiddeld 3% over geheel 2021 heeft een negatief effect op de rentekosten en het uiteindelijk berekende resultaat. In de Nota rekentechnische uitgangspunten 2022 (RTU 2022) is dit nader toegelicht.
- Door de kostenstijgingen stijgt ook de negatieve rente die in de GREX wordt gecalculeerd. Dit heeft een nadelig effect op het te behalen resultaat omdat hierdoor de totale kosten stijgen.

In de volgende tabellen is per actuele GREX voor bedrijventerreinen en woningbouwlocaties aangegeven of de boekwaarde, rente en het resultaat op eind- en contante waarde voordelig (V) of nadelig (N) is. Dit is ook bij de verschillen tussen 1-1-2022 en 1-1-2021 aangegeven.

Hiernaast zijn de volgende uitgangspunten aangehouden met betrekking tot het cijfermateriaal:

- De gehanteerde boekwaarde per 31-12-2021 in de diverse vergelijkingen is de boekwaarde inclusief gerealiseerde inkomsten en uitgaven, gerealiseerde kapitaalslasten en tussentijds genomen winsten.
- Dit betekent dat in de tabellen is uitgegaan van financiële gegevens, ná winstnemingen in de GREXen Noorder Koeslag, Zonnekamp Oost, Meente Zuid en Olstergaard.
- Daar, waar sprake is van tussentijdse winstneming, is dit in de korte toelichting bij de projecten aangegeven.

Hierna volgt het totale overzicht per complex inclusief een korte toelichting.

Negatieve boekwaarde	minder negatief	=	voordelig (V)
Negatieve boekwaarde	meer negatief	=	nadelig (N)
Positieve boekwaarde	minder positief	=	nadelig (N)
Positieve boekwaarde	meer positief	=	voordelig (V)
Kosten	meer	=	nadelig (N)
Kosten	minder	=	voordelig (V)
Opbrengsten	meer	=	voordelig (V)
Opbrengsten	minder	=	nadelig (N)
Kostenstijging	meer	=	nadelig (N)
Kostenstijging	minder	=	voordelig (V)
Negatieve rente/NCW/eindwaarde	meer negatief	=	nadelig (N)
Negatieve rente/NCW/eindwaarde	minder negatief	=	voordelig (V)
Positieve rente/NCW/eindwaarde	minder positief	=	nadelig (N)
Positieve rente/NCW/eindwaarde	meer positief	=	voordelig (V)

Meente Zuid

Op dit bedrijventerrein is bijna 2,900 m² nog uitgeefbaar. Deze grond is gereserveerd en een reserverings-vergoeding is betaald. In de geactualiseerde GREX per 1-1-2022 wordt uitgegaan van verkoop in 2022.

In 2021 zijn geen kavels verkocht, kavels zijn teruggegeven vanwege onzekerheden door Corona en er zijn nieuwe reserveringsovereenkomsten gesloten met potentiële gegadigden. Looptijd is verlengd naar 31-12-2023.

Sprake is van vroegtijdig tussentijdse negatieve winstneming in 2021 ter grootte van -/- € 26.381 als gevolg van het verwacht netto contante waarde resultaat per 1-1-2022. Conform de POC-methode (BBV) wordt jaarlijks het resultaat opnieuw beoordeeld. Vervolgens wordt de tussentijdse winstneming opnieuw bepaald. De in eerdere jaren berekende tussentijdse winstneming wordt op dit bedrag in mindering gebracht. Voor de Meente Zuid betekent de toepassing van de POC-methode dat per 1-1-2022 blijkt dat tot en met 2021 te veel vroegtijdige winst is genomen. Oorzaken hiervan zijn andere: vertraging in de uitgifte (verwachting was volledige uitgifte in 2021) en kostenstijging als gevolg van (uur)tariefstijging en doorbelasting van interne kosten. Het te veel berekende bedrag voor tussentijdse winstneming is per 1-1-2022 gecorrigeerd. Dit wordt negatieve winstneming genoemd. In totaal is tot en met 2021 in dit project een tussentijdse winst genomen van € 134.870 inclusief de correctie. Dit bedrijventerrein is ná correctie van de tussentijds winstneming een winstgevende GREX ter grootte van € 29.796 per 1-1-2022 op netto contante waarde (NCW). De negatieve winstneming stroomt vanuit de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitatie' terug in de GREX.

Meente Zuid Bedrijventerrein		Ná winstneming			
Omschrijving	GreX per 1-1-2022		GreX per 1-1-2021		Verschil t.o.v. 1-1-2021
Boekwaarde	€ 185.669	N	€ 191.862	N	€ -6.193 V
Kosten*	€ 1.448.226		€ 1.437.183		€ 11.043 N
Opbrengsten**	€ 1.639.897		€ 1.632.662		€ 7.235 V
Kostenstijging	€ 690		€ 150		€ 540 N
Opbrengstenstijging	€ -		€ -		€ -
Rente	€ 156.666	N	€ 152.771	N	€ 3.895 N
Netto contante waarde	€ 29.796	V	€ 37.908	V	€ -8.112 N
Eindwaarde	€ 30.997	V	€ 38.663	V	€ -7.666 N
Eindwaarde per	31-12-2023		31-12-2021		
* exclusief kostenstijging					
** exclusief opbrengstenstijging					

Meente Noord

In 2020 is dit bedrijventerrein in exploitatie genomen. Gronduitgiften konden niet plaatsvinden vanwege de uitkomst van het ecologisch onderzoek dat voorafgaand aan het bouwrijp maken moet worden verricht. Wel lopen er enkele gesprekken met potentiële kandidaten.

In de geactualiseerde GREX wordt uitgegaan van verkoop in twee gebiedsdelen verdeeld over vijf verschillende kavels met totaal 18.606 m² uitgeefbaar terrein in de periode 2022 tot en met 2029. Dit bedrijventerrein heeft een verlieslatende GREX ter grootte van € 776.164 NCW per 1-1-2022.

Meente Noord Bedrijventerrein						
Omschrijving	GreX per 1-1-2022		GreX per 1-1-2021		Verschil t.o.v. 1-1-2021	
Boekwaarde	€	1.430.697	N	€	1.369.210	N
Kosten*	€	2.565.194		€	2.612.840	V
Opbrengsten**	€	2.499.029		€	2.452.514	V
Kostenstijging	€	69.032		€	45.551	N
Opbrengstenstijging	€	-		€	-	
Rente	€	496.995	N	€	469.200	N
Netto contante waarde	€	776.164	N	€	790.661	N
Eindwaarde	€	909.351	N	€	944.049	N
Eindwaarde per		31-12-2029			31-12-2029	
* exclusief kostenstijging						
** exclusief opbrengstenstijging						

Wesepé bedrijventerrein

Op dit bedrijventerrein is in totaal 13.262 m² uitgeefbaar, verdeeld over 9 kavels. De looptijd van dit project is in verband met verwachte versnelde verkoop van gronden verkort van 2032 naar 2025. In 2021 zijn geen kavels verkocht. Wel zijn alle kavels in 2021 gereserveerd. De verschillen worden grotendeels veroorzaakt door verhoogde plankosten doordat meerdere onderhandelingen met verschillende partijen hebben plaatsgevonden, hetgeen meer tijd in beslag nam dan was voorzien. Hiernaast wordt een positief verschil veroorzaakt door een kortere looptijd.

Dit bedrijventerrein heeft een verlieslatende GREX ter grootte van € 322.688 NCW per 1-1-2022.

Wesepé Bedrijventerrein						
Omschrijving	GreX per 1-1-2022		GreX per 1-1-2021		Verschil t.o.v. 1-1-2021	
Boekwaarde	€	1.421.987	N	€	1.355.832	N
Kosten*	€	2.437.142		€	2.528.043	V
Opbrengsten**	€	2.714.107		€	2.702.248	V
Kostenstijging	€	3.513		€	26.928	V
Opbrengstenstijging	€	-		€	-	
Rente	€	527.925	N	€	500.401	N
Netto contante waarde	€	322.688	N	€	486.663	N
Eindwaarde	€	349.269	N	€	617.173	N
Eindwaarde per		31-12-2025			31-12-2032	
* exclusief kostenstijging						
** exclusief opbrengstenstijging						

Wesepé woningbouw

De woningbouwlocatie in Wesepé bestaat uit twee delen. Alle kavels zijn verkocht. Alleen terreinafwerking moet nog worden uitgevoerd. Deze laatste werkzaamheden worden in 2022 uitgevoerd waarna het project ultimo 2022 technisch en administratief wordt afgesloten.

Dit woningbouwgebied heeft een verlieslatende GREX ter grootte van € 839.105 NCW per 1-1-2022.

Wesepé Woningbouw						
Omschrijving	GreX per 1-1-2022		GreX per 1-1-2021		Verschil t.o.v. 1-1-2021	
Boekwaarde	€	633.940	N	€	619.875	N
Kosten*	€	3.945.980		€	3.923.156	N
Opbrengsten**	€	4.042.155		€	4.041.829	V
Kostenstijging	€	3.031		€	8.131	V
Opbrengstenstijging	€	-		€	6.285	N
Rente	€	933.694	N	€	921.111	N
Netto contante waarde	€	839.105	N	€	800.251	N
Eindwaarde	€	855.829	N	€	832.513	N
Eindwaarde per		31-12-2022			31-12-2022	
* exclusief kostenstijging						
** exclusief opbrengstenstijging						

Noorder Koeslag

In de woonwijk Noorder Koeslag zijn kavels verkocht door de gemeente en huurwoningen gerealiseerd door SallandWonen. Ook zijn woningen verkocht door projectontwikkelaar Rotij Grondvast B.V.

In 2021 zijn de laatste kavels verkocht. Eén kavel ter grootte van 341 m² in de vrije sector moet nog worden getransporteerd en afgerekend bij de notaris. De verwachting is dat dit in 2022 plaatsvindt waarna het project in 2023, na realisatie van de woningbouw en terreinafwerking, technisch en administratief kan worden afgesloten. In 2021 is invulling gegeven aan het park Woeste Wijhe met natuurlijk spelen, een pilot participatieproject in Coronatijd.

Sprake is van vroegtijdig tussentijdse winstneming in 2021 ter grootte van € 340.937 volgens de POC-methode. In totaal is in dit project per 31-12-2021 een tussentijdse winst genomen van € 2.177.272. Dit woningbouwgebied heeft een winstgevende GREX ter grootte van € 21.698 (na winstnemingen) per 1-1-2022 netto contante waarde (NCW).

Noorder Koeslag Woningbouw		Ná winstneming			
Omschrijving	GreX per 1-1-2022		GreX per 1-1-2021		Verschil t.o.v. 1-1-2021
Boekwaarde	€ 452.837	V	€ 155.368	N	€ 608.205 V
Kosten*	€ 17.682.767		€ 17.403.614		€ 279.153 N
Opbrengsten**	€ 20.240.844		€ 20.202.176		€ 38.668 V
Kostenstijging	€ 17.463		€ 22.855		€ -5.392 V
Opbrengstenstijging	€ -		€ 22.414		€ -22.414 N
Rente	€ 2.537.398	N	€ 2.534.244	N	€ 3.154 N
Netto contante waarde	€ 21.698	V	€ 265.158	V	€ -243.460 N
Eindwaarde	€ 22.573	V	€ 281.361	V	€ -258.788 N
Eindwaarde per	31-12-2023		31-12-2023		
* exclusief kostenstijging					
** exclusief opbrengstenstijging					

Zonnekamp Oost

In Veld D van Zonnekamp Oost is de laatste uitgeefbare grond ter grootte van 1.240 m² in het project in verkoop (House2Start). Ten aanzien van deze kavel heeft het college van burgemeester en wethouders een positieve grondhouding inzake het haalbaarheidsonderzoek van House2Start, waarbij 14 betaalbare duurzame woningen gerealiseerd worden voor starters. Alle andere kavels zijn verkocht.

Looptijd van de GREX is tot eind 2022 waarna dit project naar verwachting technisch en administratief kan worden afgesloten.

Nu het aangrenzende plangebied Olstergaard in exploitatie is genomen, is besloten om de werkzaamheden bestaande uit het aanbrengen van een toplaag asfalt op de toegangsweg Vink en het aanbrengen van bomen langs deze weg over te dragen vanuit het project Zonnekamp Oost naar het project Olstergaard (zie toelichting Olstergaard). Door verschuiving van de werkzaamheden komt een bedrag van circa € 118.000 (inclusief 10% voor onvoorzien en exclusief plankosten) ten laste van de GREX Olstergaard. De hierbij benodigde budgetten worden (exclusief plankosten) overgedragen van Zonnekamp Oost aan Olstergaard. Consequentie hiervan is dat de civieltechnische kosten en plankosten voor Zonnekamp Oost afnemen met een verbetering van het NCW-resultaat per 1-1-2022 en de civieltechnische kosten en plankosten voor het project Olstergaard toenemen met als gevolg een verlaging van het NCW-resultaat per 1-1-2022.

Sprake is van vroegtijdig tussentijdse winstneming in 2021 ter grootte van € 163.816 volgens de POC-methode. Tot en met 2021 is een vroegtijdige tussentijdse winst genomen van € 219.047.

Dit woningbouwgebied heeft een winstgevende GREX ter grootte van € 5.075 (na winstnemingen) per 1-1-2022 NCW.

Zonnekamp Oost Woningbouw		Ná winstneming			
Omschrijving	Grex per 1-1-2022		Grex per 1-1-2021		Vershil t.o.v. 1-1-2021
Boekwaarde	€ 178.092	N	€ 187.153	V	€ 365.245 N
Kosten*	€ 8.434.288		€ 8.426.567		€ 7.721 N
Opbrengsten**	€ 11.261.461		€ 11.246.961		€ 14.500 V
Kostenstijging	€ 1.566		€ 7.731		€ -6.165 V
Opbrengstenstijging	€ -		€ 2.784		€ -2.784 N
Rente	€ 2.815.682	N	€ 2.810.914	N	€ 4.768 N
Netto contante waarde	€ 5.075	V	€ 4.358	V	€ 717 V
Eindwaarde	€ 5.176	V	€ 4.534	V	€ 642 V
Eindwaarde per	31-12-2022		31-12-2022		
* exclusief kostenstijging					
** exclusief opbrengstenstijging					

Olstergaard

Het project Olstergaard kenmerkt zich door natuurinclusief ontwerp, circulair bouwen en tal van duurzaamheidsmaatregelen. In Olstergaard worden in totaal 72 woningen gerealiseerd, verdeeld over 51 kavels:

- 46 particuliere kavels (voor 46 particuliere woningen);
- 3 kavels (voor 14 sociale huurwoningen) en
- 2 kavels (voor 12 woningen CPO Grijs en groen).

In 2021 was enige vertraging vanwege de stikstofproblematiek in relatie tot het nabijgelegen Natura 2000 gebied. Nadat de definitieve vergunning Wet natuurbescherming onherroepelijk was geworden in mei 2021 en de gronden in september 2021 bouwrijp waren, konden de eerste kavels daadwerkelijk worden afgenomen. In 2021 zijn 16 kavels verkocht en de eerste woningen zijn in aanbouw. De overige verkopen staan gepland in 2022 t/m 2025. Conform de actualisatie van de GREX zijn per 1-1-2022 nog 35 aktes niet bij de notaris getransporteerd. Het betreffen:

- 3 kavels voor sociale woningbouw;
- 2 kavels voor het CPO Grijs en Groen;
- 24 kavels voor particulieren, waarvoor een koopovereenkomst is gesloten;
- 6 kavels worden begin 2022 opnieuw in verkoop gebracht.

Olstergaard wordt samen met de toekomstige bewoners ontwikkeld. Dit vergt extra investering met als gevolg meer plankosten dan bij reguliere woningbouwprojecten.

De weg Vink is vanuit het project Zonnekamp Oost aangelegd ter ontsluiting van het plangebied Zonnekamp Oost. Nu Olstergaard in exploitatie is genomen is besloten om het aanbrengen van een toplaag asfalt op de toegangsweg Vink en het aanbrengen van bomen langs deze weg over te dragen vanuit het project Zonnekamp oost naar het project Olstergaard, zodat deze werkzaamheden meegenomen kunnen worden bij het woonrijp maken van Olstergaard in 2023 of 2024. De nog uit te voeren werkzaamheden betreffen het deel van de Vink dat is gesitueerd is naast het plangebied Olstergaard en functioneert als bouwstraat voor Olstergaard. Door het later uitvoeren van deze werkzaamheden wordt voorkomen dat het bouwverkeer voor Olstergaard schade aanricht en kan Zonnekamp Oost, conform planning, eind 2022 worden afgesloten.

Door het verschuiven van werkzaamheden van Zonnekamp Oost naar Olstergaard komt een bedrag van circa € 118.000 (inclusief 10% voor onvoorzien en exclusief plankosten) ten laste van de GREX Olstergaard. De hierbij benodigde budgetten worden (exclusief plankosten) overgedragen van Zonnekamp Oost aan Olstergaard.

Consequentie van het verschuiven van de werkzaamheden van Zonnekamp Oost naar Olstergaard is dat de civieltechnische kosten en de plankosten voor Zonnekamp Oost afnemen met een verbetering van het NCW-resultaat per 1-1-2022 en de civieltechnische kosten en plankosten voor Olstergaard toenemen met als gevolg een verlaging van het NCW-resultaat per 1-1-2022.

Hiernaast wordt ter voorkoming van wateroverlast voor de huidige bewoners een aantal woonrijpmaak werkzaamheden in het gebied naar voren gehaald (eerder uitgevoerd) zodat bewoners "droge voeten houden".

Er is sprake van vroegtijdig tussentijdse winstneming in 2021 ter grootte van € 107.078. In totaal is in dit project tot en met 2021 een vroegtijdige tussentijdse winst genomen van € 107.994. Omdat de uitwerking van dit gebied nog niet begonnen is en de kosten voor dit gebied hoog zijn in relatie tot de realisatie van de opbrengsten wordt voornamelijk conform de POC- methode een beperkte vroegtijdige tussentijdse winstneming berekend. Na realisatie van de woningbouw en de terreinafwerking kan in 2026 de GREX technisch en administratief worden afgesloten.

Dit woningbouwgebied heeft een winstgevende GREX ter grootte van € 728.883 (na winstnemingen) per 1-1-2022 NCW.

Olstergaard Woningbouw						
Omschrijving	GreX per 1-1-2022		GreX per 1-1-2021		Verschil t.o.v. 1-1-2021	
Boekwaarde	€ 516.527	N	€ 887.972	N	€ -371.445	V
Kosten*	€ 3.747.022		€ 3.856.043		€ -109.021	V
Opbrengsten**	€ 4.521.822		€ 4.519.697		€ 2.125	V
Kostenstijging	€ 133.312		€ 70.389		€ 62.923	N
Opbrengstenstijging	€ 143.415		€ 144.616		€ -1.201	N
Rente	€ 31.643	N	€ 13.617	N	€ 18.026	N
Netto contante waarde	€ 728.883	V	€ 647.670	V	€ 81.213	V
Eindwaarde	€ 804.691	V	€ 715.032	V	€ 89.659	V
Eindwaarde per	31-12-2026		31-12-2025			
* exclusief kostenstijging						
** exclusief opbrengstenstijging						

RISICOANALYSE GRONDEXPLOITATIES

Elke ruimtelijke ontwikkeling brengt financiële risico's (negatief) en kansen (positief) met zich mee. Wij kunnen ook zeggen dat risico's worden geboren door onzekerheden in bepaalde situaties.

Bij het bepalen van het risico- dan wel kans bedrag wordt uitgegaan van:

- Indien de kans dat een risico zich voordoet groter is dan 50% wordt deze als te verwachten kosten opgenomen in de betreffende GREX. Deze risico's worden niet opgenomen in de risicotabel.
- De project-overstijgende risico's of generieke risico's en een aantal grote project-specifieke risico's zijn opgenomen in de risicoanalyse. Dit geldt ook voor kansen die zich mogelijk kunnen voordoen.
- Elk mogelijk te verwachten risico en elke mogelijke kans wordt op geld gewaardeerd door het effect te berekenen op het totaal van GREXen als de kans of het risico zich daadwerkelijk voordoet. Dit effect wordt vermenigvuldigd met een ingeschatte kans dat zich een dergelijk voorval zal voordoen.
- Deze risicoanalyse heeft een subjectief karakter en houdt geen rekening met 'extreme weersituaties' die zich kunnen voordoen (bijvoorbeeld een volledig instortende huizenmarkt).
- Risico's en kansen zijn berekend op basis van de GREX ná winstneming.
- Het totaal berekende bedrag is onderdeel van het benodigd weerstandsvermogen in de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties'. In het voorgaande jaar was dit op circa € 347.600 berekend. Op basis van de opnieuw uitgevoerde risicoanalyse is het benodigde bedrag per 1-1-2022 € 194.916
- (afgerond € 195.000). Het benodigd weerstandsvermogen in de 'Algemene reserve gemeentelijke grondexploitaties' kan afnemen met € 152.600

In de volgende tabel is de berekening met uitgangspunten weergegeven.

<i>Risicoanalyse op hoofdlijnen</i>		<i>(berekend ná winstnemingen)</i>				
	Project overstijgende risico's			- = nadelig		
Project	Rentekosten + 0,5%	Kostenstijging + 1%	Grondprijs -/- 10%	vertraging 2 jaar uitgifte	Sub-totaal	Totaal
Meente Zuid	-688	-223	-7.752	-12.754	-21.417	
Wesep e bedrijventerrein	-19.153	-1.050	-128.316	-40.968	-189.487	
Wesep e woningbouw	-3.108	-981	0	0	-4.089	
Noorder Koeslag	3.960	-5.712	-7.888	3.816	-5.824	
Zonnekamp oost	-873	-507	-29.835	9.704	-21.511	
Olstergaard	9.665	-43.378	-328.324	182.055	-179.982	
Meente Noord	-54.681	-22.101	-171.726	-69.723	-318.231	
Sub-totaal= IMPACT	-64.878	-73.952	-673.841	72.130	-740.541	
Kans op voordoen	10%	30%	30%	30%		
Impact x kans	-6.488	-22.186	-202.152	21.639		-209.187
	Kansen					
Project	Rente kosten -/- 0,5%	Kosten stijging -/- 1%	Sub-totaal			
Meente Zuid	678	6.861	7.539	V		
Wesep e bedrijventerrein	18.811	1.046	19.857	V		
Wesep e woningbouw	3.108	986	4.094	V		
Noorder Koeslag	-3.937	5.694	1.757	V		
Zonnekamp oost	873	509	1.382	V		
Olstergaard	-9.668	42.564	32.896	V		
Meente Noord	53.173	22.012	75.185	V		
Sub-totaal = IMPACT	63.038	79.672	142.710	V		
Kans op voordoen	10%	10%				
Impact x kans	6.304	7.967				14.271
Totaal Risico's en kansen						-194.916

CORONA

INLEIDING

De uitbraak van COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft ook in 2021 een enorme impact op de samenleving, bestuur en organisatie. De wereldwijde pandemie leidde tot ongekende omstandigheden en raakte veel beleidsterreinen van onze organisatie.

Wij hebben in 2020 een projectplan Corona opgesteld, bedoeld om de problematiek voor de gemeentelijke organisatie, het gemeentebestuur en de Olst-Wijhese samenleving op projectmatige wijze aan te pakken. Dit projectplan markeert de overgang van een crisisaanpak naar een projectmatige aanpak, waarin een drietal sporen centraal staan:

1. Door- en opstart van de gemeentelijke organisatie;
2. De maatschappelijke opstart met impact op gemeenten (beleid, capaciteit etc.);
3. Het anticiperen op de impact van maatregelen gericht op nazorg en herstel.

Voor elk spoor is sprake van twee stappen: een inventarisatie en vervolgens een vertaling daarvan in stap twee: vaststellen van doelen en uitgangspunten die richtinggevend zijn voor de aanpak.

De aansturing van de projectorganisatie ligt bij ons college. In het seniorenconvent is afgesteld hoe uw raad betrokken is bij het traject. Door de voortdurende van de pandemie is dit project in 2021 doorgegaan.

Voor de aanpak van COVID-19 hebben wij gekeken wat we, aanvullend op de landelijk maatregelen van het Rijk, kunnen doen. In deze jaarstukken wordt daarop zo nodig in de verschillende programma's ingegaan. Ook wordt ingegaan op de inkomsten en uitgaven die met corona verband houden.

We hebben gestreefd naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van de landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen. In deze verslaglegging gaan wij waar nodig bij de verschillende programma's in op de vraag welk effect de coronamaatregelen hebben gehad op de uitvoering.

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Vanuit 2020 is ruim € 470.000 aan corona-budgetten overgeheveld naar 2021. In 2021 is aanvullend ruim € 1,25 miljoen aan compensatie ontvangen voor de gevolgen van corona. Grotendeels via het Rijk. Bijna € 500.000 via de specifieke uitkering voor de uitvoering van de Tijdelijke Ondersteuning Zelfstandige Ondernemers. Daarnaast ook bedragen voor de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK), herstel infrastructuur cultuur, bestrijden eenzaamheid ouderen, extra begeleiding kwetsbare groepen, uitvoering Wsw, meerkosten Wmo- en Jeugdzorg, en flankerend beleid jeugd, re-integratie en minimeleid. Duidelijk is dat ook in 2021 met name de samenleving de gevolgen merkt van de coronacrisis en dat de meeste steun is ontvangen voor programma Samenleving.

Naast compensatie in het kader van coronamaatregelen via het gemeentefonds ontvangen gemeenten ook nog compensatie via specifieke uitkeringen. Er is € 45 miljoen beschikbaar gesteld aan de veiligheidsregio's, waar op de aangesloten gemeenten een beroep kunnen doen. De reden hiervoor is dat er een extra handhavingsopgave is neergelegd bij gemeenten, aangezien het kabinet op 22 september jl. heeft besloten dat ondernemers, instellingen en verenigingen geacht worden te toetsen of bezoekers een geldig coronatestbewijs (CTB) hebben dat correspondeert met het legitimatiebewijs. Recent heeft het rijk voor de periode 1 januari tot en met 26 maart 2022 De regeling specifieke uitkering naleving controle coronatoegangsbewijzen opengesteld. Olst-Wijhe kan voor € 70.000 een beroep doen op deze regeling.

Totaal financieel beeld voor 2021 is:

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Over geheveld budget 2020 naar 2021	tm 6e steun overige mutaties	Inzet voor uitvoering	Beschikbaar budget 2021	Ralisatie 2021	Over te hevelen budget 2021 naar 2022
TOTAAL		473.645	1.259.448	0	1.733.093	1.041.692	691.401
Compensatie via:							
Gemeentefonds	0.7		696.585				
Specifieke uitkering rijk TOZO	6.3		494.422				
Specifieke uitkering rijk SPORT	5.2		31.131				
Provincie	3.1		19.310				
Veiligheidsregio IJsselland	3.1		18.000				
			1.259.448				

Van het totaal aan bijdragen in 2021 wordt ruim € 691.000 overgeheveld naar 2022, om ingezet te kunnen worden bij het maatschappelijk herstel en nazorg na corona en andere corona-gerelateerde zaken.

Per programma wordt hierna ingegaan op de verschillende compensatiebedragen, de inzet in 2021 en de overheveling naar 2022.

Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Over geheveld budget 2020	tm 6e steun pakket 2021 + overige mutaties	Inzet voor uitvoering	Beschikbaar budget 2021	Ralisatie 2021	Over te hevelen budget 2021
Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid							
Bestuur, participatie en communicatie							
Accountantskosten	0.1		0	22.000	22.000	22.000	0
Dienstverlening							
Verkiezingen	0.2	39.159	24.984	-4.000	60.143	35.000	25.143
Openbare orde en veiligheid							
Toezicht en handhaving	1.2	29.963	18.000	0	47.963	18.000	29.963

De extra accountantskosten voor de controle van de jaarrekening 2020 als gevolg van corona zijn in 2021 ten laste van de voor uitvoering beschikbaar gestelde middelen verantwoord.

Voor het corona-proof organiseren van de 2^e kamer verkiezingen in 2021 is niet het volledige beschikbare budget nodig geweest. Ingeschat is dat een deel van het restant budget in 2022 wordt ingezet bij de gemeenteraadsverkiezingen in maart.

Voor toezicht en handhaving is in 2021 extra inzet van de Boa's geweest en zijn horeca-ondernemers en sportverenigingen gecompenseerd voor de extra kosten van de controle op de coronatestbewijzen van bezoekers. De totale kosten hiervan zijn € 18.000 en via de Veiligheidsregio IJsselland gecompenseerd. Het uit 2020 overgehevelde budget voor toezicht en handhaving is door deze regeling niet ingezet. De capaciteit voor de vraagbaak corona gaat ten laste van het uitvoeringsbudget onder overhead.

Programma 2 Leefomgeving

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Over geheveld budget 2020	tm 6e steun pakket 2021 + overige mutaties	Inzet voor uitvoering	Beschikbaar budget 2021	Ralisatie 2021	Over te hevelen budget 2021
Programma 2 Leefomgeving							
Economische zaken en grondexploitatie							
Crisis stadsarrangement, deel 1, 2 en 3	3.1		19.310	0	19.310	13.574	5.736
Duurzaamheid							
Afval	7.3		28.209	-4.000	24.209	24.209	0

De door de provincie Overijssel beschikbaar gestelde budgetten voor crisis arrangementen zijn in 2021 niet volledig benut maar kunnen in 2022 ingezet worden voor samenwerkingsacties met als doel het saamhorigheidsgevoel in Olst-Wijhe verder te versterken.

In 2020 hebben gemeenten een grotere afval stroom te verwerken gehad door het thuiswerken. Hier door zijn de kosten van afval inzameling gestegen en de opbrengsten voor bepaalde afvalstromen gedaald. Het rijk heeft dit achteraf in 2021 gecompenseerd. Deze middelen zijn in 2021 ingezet om de hogere kosten in 2021 te dekken. Onbekend is of er voor 2021 aanvullende compensatie komt.

Programma 3 Samenleving

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Over-geheveld budget 2020 naar 2021	tm 6e steun-pakket 2021 + overige mutaties	Inzet voor uitvoering	Beschikbaar budget 2021	Ralisatie 2021	Over te hevelen budget 2021 naar 2022
Programma 3 Samenleving							
Onderwijs							
<i>Eigen bijdrage kinderopvang (DU)</i>	4.3	6.001	5.332	-1.000	10.333	2.187	8.146
<i>Noodopvang kinderen</i>	4.3	11.886	0	0	11.886	0	11.886
<i>Gymonderwijs</i>	4.1		0	0	0	0	0
Sport							
<i>Sportaccommodaties</i>	5.2		31.131	0	31.131	31.131	0
Kunst en cultuur							
<i>Cultuur infrastructuur</i>	5.3	73.180	127.499	-18.000	182.679	57.164	125.515
Welzijn							
<i>Dorps- en buurthuizen</i>	6.1	10.088	7.207	-1.000	16.295	0	16.295
<i>Quarantaine kosten</i>	6.1	2.734	0	0	2.734	0	2.734
<i>Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021</i>	6.1		41.494	-6.000	35.494	0	35.494
<i>Extra begeleiding kwetsbare groepen</i>	6.1		44.719	-6.000	38.719	0	38.719
<i>Vrijwilligersorganisaties jeugd</i>	6.1	6.626	0	0	6.626	0	6.626
<i>Perspectie Jeugd en Jongeren</i>	6.2	14.465	13.357	-4.000	23.822	0	23.822
<i>Jongerenwerk</i>	6.2		9.684	-1.000	8.684	0	8.684
<i>Mentale ondersteuning jeugd</i>	6.2		8.124	-1.000	7.124	0	7.124
<i>Activiteiten en ontmoetingen jeugd</i>	6.2		5.507	-1.000	4.507	0	4.507
<i>Jeugd aan zet (DU)</i>	6.2		10.000	-1.000	9.000	5.095	3.905
Werk- en inkomensondersteuning							
<i>Uitvoering TOZO regeling</i>	6.3	78.950	494.422	0	573.372	573.372	0
<i>Participatie, uitvoering Wsw</i>	6.4		49.531	0	49.531	49.531	0
<i>Flankerend beleid: re-integratie bijstandsgerechtigden</i>	6.4	9.037	20.785	-4.000	25.822	0	25.822
<i>Plankerend beleid: impuls re-integratie 2021</i>	6.4		11.099	-2.000	9.099	0	9.099
<i>Heroriëntatie zelfstandigen (DU)</i>	6.4		7.418	-1.000	6.418	6.418	0
<i>Flankerend beleid: schuldenbeleid</i>	6.3	8.702	17.789	-4.000	22.491	0	22.491
<i>Flankerend beleid: Bijzonder bijstand</i>	6.3	2.960	6.052	-1.000	8.012	0	8.012
<i>Bijzondere bijstand (uitvoering TONK-regeling)</i>	6.3		150.527	0	150.527	65.962	84.565
Maatschappelijke ondersteuning							
<i>Wmo inhaalzorg en meerkosten</i>	6.71	32.821	25.364	-8.000	50.185	8.755	41.430
<i>Eigen bijdrage Wmo</i>	6.71		0	0	0	0	0
Jeugd							
<i>jeugd inhaalzorg en meerkosten</i>	6.72	14.343	24.904	-4.000	35.247	0	35.247

Voor ouders met essentiële beroepen is tijdelijke noodopvang voor de kinderen gerealiseerd en zijn de eigen bijdragen voor gemiste kinderopvang terugbetaald. De totale kosten hiervan zijn in 2021 gering.

Voor de gedeerde inkomsten voor verhuurders van sportaccommodaties is de landelijke Tegemoetkoming verhuurders sportaccommodaties in 2021 nog geldig. Er is voor het eerste halfjaar een compensatie ontvangen van € 31.131. Op dit moment onduidelijk of er voor het 2e halfjaar een regeling komt.

Voor de cultuursector zijn forse compensatiebedragen ontvangen. Er zijn drie regelingen uitgewerkt voor de inzet van de compensatie-bedragen. De regelingen betreffen financiële ondersteuning culturele instellingen € 15.000, meerkosten Corona subsidie € 20.000 en evenementen in kernen na Corona tijd € 30.000. Door de geldende Corona maatregelen konden er in 2021 beperkt/ geen culturele activiteiten georganiseerd worden en konden ook veel reguliere activiteiten van culturele instellingen/verenigingen (zoals koren, toneel- en muziekverenigingen) geen doorgang vinden. Wel is er voor een deel reeds aanspraak gemaakt op de meerkosten Corona subsidie in 2021. Deze subsidie is bedoeld om verenigingen en stichtingen zonder winstoogmerk te helpen met de meerkosten die de coronaregels met zich meebrengen. De verwachting (en hoop) is dat er in de loop van 2022 meer kan/ mogelijk is kijkende naar reguliere activiteiten van culturele instellingen maar ook kijkende naar nieuwe activiteiten/evenementen. In 2022 zullen meer regelingen worden uitgewerkt, zoals een aanjaagsubsidie om acties/activiteiten te organiseren aan culturele instellingen/verenigingen in onze gemeente zodra de Corona maatregelen het toelaten. Deze aanjaagsubsidie focust zich op de inhoudelijke activiteit en beperkt op de maatregelen die eventueel genomen moeten worden door Corona. Ook zien we dat de jeugd een doelgroep is die hard is geraakt door de Corona crisis en willen we nader verkennen of we deze doelgroep kunnen ondersteunen. De uitwerking van deze regelingen vindt plaats in het eerste kwartaal van 2022. Nog geen vastomlijnde plannen maar het voornaamste is dat deze middelen ten goede komen aan de cultuur sector in Olst-Wijhe waarvoor we deze compensatie hebben verkregen.

Naast deze regelingen is er voor gekozen om de bij Ut Huus ontstane tekorten in 2020, mede als gevolg van corona, uit de compensatiemiddelen cultuur te dekken in 2021. Het gaat voor 2020 om een bedrag van € 48.000.

In 2021 zijn onder welzijn activiteiten gestart voor de jeugd. Voor 2022 en 2023 wordt een beroep op de middelen gedaan voor de uitvoering van spoor 3 Herstel en Maatschappelijke ondersteuning na corona. Voor een deel zijn deze activiteiten al gepland waarbij (een deel van) de compensatiebedragen voor Bestrijden eenzaamheid ouderen en Extra begeleiding kwetsbare groepen wordt ingezet. Nu de crisis voorlopig onder controle lijkt wordt onderzocht welke activiteiten nodig zijn..

Bij werk en inkomensondersteuning heeft vooral de uitvoering van de TOZO-regeling in 2021 inspanning gekost. De regeling is op 1 oktober 2021 vervallen. De regeling vergoedt de uitkeringskosten volledig en voorziet in een budget voor de inzet van capaciteit op de uitvoering van de regeling. Het budget voor de uitvoering is volledig ingezet in 2021. Vanaf 1 oktober is de Bijstand voor zelfstandigen (Bbz) een alternatief voor de TOZO-regeling door versoepeling van de voorwaarden maar alleen voor die zelfstandigen waarvan het bedrijf levensvatbaar is. De financiële gevolgen voor de gemeente en de compensatie van het rijk zijn nog niet bekend. Voor het flankerend beleid voor re-integratie, schuldenbeleid en bijzondere bijstand worden de budgetten doorgeschoven naar 2022.

Voor de uitvoering van de TONK-regeling is een aanzienlijk budget ontvangen in 2021. In de praktijk zijn er minder aanvragen geweest. Er is voor bijna € 50.000 extra uitgekeerd. De regeling is ook op 1 oktober 2021 gestopt. Voor de uitvoering voormalige Wsw is de ontvangen compensatie volledig doorbetaald aan KonnecteD (is Sallcon GR) als compensatie voor de gedeerde inkomsten.

Voor Wmo en Jeugd zijn compensatiebedragen ontvangen voor meerkosten bij zorgleveranciers en inhaalzorg. In de voorlopige cijfers is voor zover bekend rekening gehouden met deze kosten.

Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Over geheveld budget 2020	tm 6e steun pakket 2021 + overige mutaties	Inzet voor uitvoering	Beschikbaar budget 2021	Ralisatie 2021	Over te hevelen budget 2021
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien							
Overhead							
<i>Project corona: uitvoering spoor 1 tm 3</i>	0.4	132.730	0	50.000	182.730	129.294	53.436
<i>Personele kosten</i>	0.4		0	0	0	0	0
Lokale heffingen							
<i>Toeristenbelasting</i>	3.42		0	0	0	0	0
Afrekening 2020							
<i>Inkomstenderving toeristenbealsting en kwijtschelding</i>			57.000	0	57.000	0	57.000

Uit de compensatiebedragen van het rijk is een deel beschikbaar voor extra benodigde capaciteit. Het in 2020 beschikbaar gestelde bedrag voor 2020/2021 is bijna volledig uitgegeven. In 2021 is vanuit de nieuwe compensatiebedragen € 50.000 extra budget beschikbaar gekomen. Het restant budget wordt in het 1^e halfjaar 2022 ingezet op extra capaciteit.

Voor gedeerde inkomsten over 2020 is in 2020 een voorschot van het compensatie bedrag ontvangen. Achteraf is vastgesteld in welke mate de gemeente gecompenseerd moet worden. Dit is via de decembercirculaire 2021 aan een groot deel van de gemeenten uitgekeerd. Voor onze gemeente gaat het om een bedrag van € 57.000. Naast de lagere inkomsten uit de toeristenbelasting en evenementenleges is ook het gemis op de inkomsten uit gemeentelijke heffingen riool en afval als gevolg van extra kwijtschelding gecompenseerd.

Beschikbare budgetten voor 2022

Voor 2022 zijn naast de uit 2021 over te hevelen bedragen, ook compensatiebedragen uit het 5^e en 6^e steunpakket van het rijk beschikbaar gesteld. In het volgende overzicht is een samenvatting gegeven van de tot nu toe bekende bedragen. Voor gedeerde huurinkomsten sportaccommodaties en gedeerde inkomsten als toeristenbelasting, evenementenleges en kwijtschelding gemeentelijke belastingen zijn geen compensatiebedragen opgenomen. Op dit moment is niet duidelijk hoe de eventuele regelingen er uit gaan zien.

Er zijn ook uitgaven gepland voor 2022 en 2023. In het volgende overzicht is een korte toelichting gegeven op deze geplande uitgaven.

Onderwerp	Toelichting	2022	2023
Verkiezingen	De gemeenteraadsverkiezingen zijn in maart 2022 gehouden. Voor de extra kosten als gevolg van corona is een inschatting gemaakt en opgenomen onder geplande uitgaven 2022.	47.941	
Crisis stadsarrangement	De crisis stadsarrangementen zijn bijdragen van de provincie, die nog mogen worden uitgegeven in 2022. De gelden zijn geoormerkt en daarom opgenomen als geplande uitgaven 2022	5.736	
Cultuur infrastructuur	Er zijn collegebesluiten genomen over de inzet van coronamiddelen voor: Financiële ondersteuning culturele instellingen €15.000 Meerkosten corona subsidie €20.000 (uitgegeven in 2021 €9.164, dus restant €10.836 Evenementen in kernen na corona €30.000 Totaal resteert dus €55.836 na 2021 die onder geplande uitgaven 2022 zijn gereserveerd.	15.000 10.836 30.000	
Bestrijding eenzaamheid ouderen	In de rapportage spoor 3 is geadviseerd extra middelen beschikbaar te stellen voor mantelzorg en vrijwilligers in 2022 en 2023. Deze bedragen zijn opgenomen als geplande uitgaven 2022 en 2023.	10.490	10.490
Extra begeleiding kwetsbare groepen	In de rapportage spoor 3 is geadviseerd extra middelen beschikbaar te stellen voor maatschappelijk werk in 2022 en 2023. Deze bedragen zijn opgenomen als geplande uitgaven 2022 en 2023.	15.600	15.600
Perspectief Jeugd en jongeren	In de rapportage spoor 3 is geadviseerd extra middelen beschikbaar te stellen voor jongerenwerk in 2022 en 2023. Deze bedragen zijn opgenomen als geplande uitgaven 2022 en 2023.	4.670	4.670
Uitvoering project corona	Vanaf het begin is er 1/7-deel gereserveerd van de (meeste) corona compensatiebedragen voor inzet op extra capaciteit. Voor het 1 ^e halfjaar 2022 is een inschatting gemaakt van de kosten door Casper. Hier is in de SG corona mee ingestemd en beoordeeld dat dit niet aan het college voorgelegd hoeft te worden omdat het bedrijfsvoering is en grotendeels binnen de beschikbare middelen voor inzet capaciteit past. Het totaal aan inzet is daarom als geplande uitgaven 2022 opgenomen.	78.650	
	TOTAAL	218.923	30.760

Rekening houdend met zowel de inkomsten na 2021 en de geplande uitgaven zijn de volgende budgetten vanaf 2022 nog 'vrij' besteedbaar.

PROGRAMMA/THEMA/BUDGET	TV	Over te hevelen budget 2021 naar 2022	5e en 6e steunpakket voor 2022	Inzet voor uitvoering	Prognose totaal beschikbaar budget 2022	Geplande uitgaven 2022	Geplande uitgaven 2023	Nog in te zetten budget
Programma 1 Bestuur, dienstverlening en veiligheid								
Dienstverlening								
Verkiezingen	0.2	25.143	37.941	-5.000	58.084	47.941	0	10.143
Openbare orde en veiligheid								
Toezicht en handhaving	1.2	29.963	0	0	29.963	0	0	29.963
Programma 2 Leefomgeving								
Economische zaken en grondexploitaties								
Crisis stadsarrangement, deel 1,2 en 3	3.1	5.736	0	0	5.736	5.736	0	0
Programma 3 Samenleving								
Onderwijs								
Eigen bijdrage kinderopvang (DU)	4.3	8.146	0	0	8.146		0	8.146
Noodopvang kinderen	4.3	11.886	0	0	11.886		0	11.886
Kunst en cultuur								
Cultuur infrastructuur	5.3	125.515	0	0	125.515	55.836		69.679
Welzijn								
Dorps- en buurthuizen	6.1	16.295	0	0	16.295		0	16.295
Quarantaine kosten	6.1	2.734	0	0	2.734	0	0	2.734
Bestrijden eenzaamheid ouderen 2021	6.1	35.494	0	0	35.494	10.490	10.490	14.514
Extra begeleiding kwetsbare groepen	6.1	38.719	0	0	38.719	15.600	15.600	7.519
Vrijwilligersorganisaties jeugd	6.1	6.626	0	0	6.626		0	6.626
Perspectie Jeugd en Jongeren	6.2	23.822	0	0	23.822	4.670	4.670	14.482
Jongerenwerk	6.2	8.684	0	0	8.684	0	0	8.684
Mentale ondersteuning jeugd	6.2	7.124	0	0	7.124	0	0	7.124
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	6.2	4.507	0	0	4.507		0	4.507
Jeugd aan zet (DU)	6.2	3.905	0	0	3.905		0	3.905
Werk- en inkomensondersteuning								
Flankerend beleid: re-integratie bijstandsgerechtigden	6.4	25.822	3.242	0	29.064		0	29.064
Flankerend beleid: impuls re-integratie 2021	6.4	9.099	9.554	-1.000	17.653		0	17.653
Flankerend beleid: schuldenbeleid	6.3	22.491	17.415	-2.000	37.906		0	37.906
Flankerend beleid: Bijzonder bijstand	6.3	8.012	8.707	-1.000	15.719		0	15.719
Bijzondere bijstand (uitvoering TONK-regeling)	6.3	84.565	0	0	84.565	0	0	84.565
Maatschappelijke ondersteuning								
Wmo inhaalzorg en meerkosten	6.71	41.430	0	0	41.430		0	41.430
Jeugd								
jeugd inhaalzorg en meerkosten	6.72	35.247	0	0	35.247		0	35.247
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien								
Overhead								
Project corona: uitvoering spoor 1 tm 3	0.4	53.436	0	9.000	62.436	78.650	0	-16.214
Afrekening 2020								
Inkomstenderving toeristenbealsting en kwijtschelding		57.000	0	0	57.000		0	57.000
TOTAAL		691.401	76.859	0	768.260	218.923	30.760	518.577

Inzet restant corona compensatiebudgetten na 2021

Door het voortduren van de coronapandemie zijn activiteiten voor herstel met inzet van de corona compensatiebudgetten in 2021 achtergebleven. Dit zal voor een deel in 2022 worden ingehaald. Er is een inventarisatie gemaakt van alle gemaakte afspraken en onderkende ontwikkelingen als gevolg van corona. Voor bijna € 465.000 worden nu voorstellen gedaan om dit uit de resterende corona compensatiebudgetten te bekostigen. In het volgende overzicht worden de voorstellen kort toegelicht. Na de voorgestelde inzet resteert nog bijna € 55.000. In de voorstellen zijn soms inschattingen gemaakt van de kosten. In de realisatie in 2022 (en voor een klein deel in 2023) kunnen verschillen ontstaan. Daarnaast kunnen zicht ontwikkelingen voordoen, die ook inzet van de coronabudgetten vragen. Het is niet de bedoeling om naast de nu benoemde voorstellen, nieuwe activiteiten te ontwikkelen. Voorgesteld wordt om het restant budget na definitieve vaststelling bij de jaarrekening 2022 vrij te laten vallen.

Budget	Toelichting	Beschikbaar	Inzet	Restant
Verkiezingen	De kosten voor 2022 zijn geraamd op de compensatie 2022 plus €10.000 extra. Er is nog geen definitieve berekening van de extra kosten, maar de verwachting is dat de extra kosten binnen de raming blijft. Het restant budget kan voor andere activiteiten worden ingezet.	10.143		10.143
Toezicht en handhaving	Op dit budget worden voor toezicht en handhaving geen extra kosten meer gemaakt zodat het kan vrijvallen voor bijvoorbeeld inzet op extra capaciteit.	29.963		29.963
Economie	Beschikbaar budget wordt geormerkt uitgegeven en is per saldo nul.			0
Onderwijs	In 2022 worden geen uitgaven meer verwacht voor noodopvang en vrijval eigen bijdrage, het budget kan vrijvallen en voor andere activiteiten ingezet worden.	20.032		20.032

Budget	Toelichting	Beschikbaar	Inzet	Restant
Cultuur	In 2022 zijn 2 subsidie regelingen vastgesteld, Eenmalige culturele jongerensubsidie Olst-Wijhe en Eenmalige stimuleringsregeling cultuur, waar stichtingen en verenigingen een beroep op kunnen doen tot een bedrag van resp. €25.000 en €30.000.	69.679	60.068	9.611
	Daarnaast wordt tot en met 2024 €5.068 per jaar bijgedragen aan aan het regionale talentontwikkelingsprogramma VAKTOR.			
Welzijn algemeen	In de rapportage spoor 3 wordt genoemd opstarten dorps- en buurthuizen en het treffen van leefstijlmaatregelen. De verwachting is dat op het budget voor dorps- en buurthuizen een beroep wordt gedaan in 2022. Op andere onderdelen zijn op dit moment geen specifieke activiteiten gepland.	41.062	16.000	25.062
	Werkbudget Een ten Eenzaamheid 2022 en 2023. We hebben commitment op dit onderwerp uitgesproken (raadsbesluit evaluatie transformatieprogramma en aanmelding als deelnemer bij VWS), maar geen budget voor beschikbaar gesteld. Onze partners zijn bereid om hierop in te zetten en zoveel mogelijk "werk met werk" te maken, maar daarbij is een bescheiden werkbudget voor activiteiten wel belangrijk. Zeker nu in de periode van maatschappelijk herstel na corona.		4.000	-4.000
	Voor Taalpunt wordt voorgesteld de maatregel vanuit de Heroverweging, vooruitlopend op de totale uitkomst van de Bestuursopdracht Voorliggend veld, één jaar later in te laten gaan.		3.000	-3.000
Overig	Kwijtschelding huur Ut Huus MFA Capellenborg 2021 en huur sportaccommodatie 2ekw2020.		42.540	-42.540
Welzijn Jeugd	De verwachting is dat alleen het budget Jongeren aan Zet in wordt gezet. In 2021 zijn wel extra maatregelen getroffen maar de kosten zijn ten laste van de reguliere budgetten gebracht. Er zijn na 2021 geen specifieke activiteiten gepland, de verwachting is wel dat het restant budget voor Jeugd aan Zet wordt uitgegeven in 2022.	45.328	3.900	41.428
Werk- en inkomensondersteuning	De budgetten voor re-integratie, schuldenbeleid en bijzondere bijstand zijn in 2022 waarschijnlijk nodig om binnen het huidige beleid de toename van de doelgroep, mede als gevolg van corona op te kunnen vangen. Verwachting is dat het volledige budget in 2022 nodig is.	100.342	100.342	0
	De inzet van het restant TONK-budget is ingezet om de compensatie energiekosten voor minima door het rijk te verhogen van €800 naar €900 per huishouden met een laag inkomen.	84.565	84.565	0
Maatschappelijke ondersteuning	In 2022 is nog een deel van de meerkosten Wmo over 2021 betaald. Het budget voor meerkosten Wmo zal mogelijk in 2022 nog (deels) benut worden. Voorlopig een bedrag ingeschat voor 2022 van €5.000.	41.430	14.431	26.999
	Meerkosten corona leerlingenvervoer en Wmo vervoer 2021 zijn in overleg met de regio-partners afgestemd en worden in 2022 uitbetaald.		13.266	-13.266
	Voor een long-covid patient moet in 2022 een dure woningaanpassing plaatsvinden. Dit gebeurt door het plaatsen van een zorgunit. Voorgesteld wordt om deze kosten uit de coronabudgetten te dekken.		80.000	-80.000
Jeugd	In 2022 wordt nog een deel van de meerkosten Jeugd over 2021 betaald. Het budget voor meerkosten Jeugd zal mogelijk in 2022 nog (deels) benut worden. Voorlopig een bedrag ingeschat voor 2022 van 25% van de totale kosten in 2021, een bedrag van €5.000.	35.247	27.580	7.667

Budget	Toelichting	Beschikbaar	Inzet	Restant
Inzet extra capaciteit	Voor het 1e halfjaar 2022 is budget geregeld ten laste van de nog beschikbare middelen in 2021 (restant 1/7-deel van de coronacompensatiebudgetten) met een klein tekort. De inzet valt naar verwachting lager uit waardoor een deel van het tekort verval.	-16.214	-10.000	-6.214
	In de rapportage spoor 3 wordt verlenging van de tijdelijke ondersteuning beleidsformatie jeugdhulp noodzakelijk gevonden. Capaciteit voor de inzet op het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) wordt gedekt uit het beschikbare NPO-budget tm 2023.			0
	In 2020/2021 is bij een aantal medewerkers een hoog saldo aan overuren ontstaan. Uit een inventarisatie blijkt dat een deel van deze uren in 2022 uitbetaald zullen worden, wat tot extra kosten zal leiden. Voorgesteld wordt om deze extra kosten in 2022 ten laste van de coronacompensatiebedrage te brengen.		24.000	-24.000
Afrekening 2020 gederfde inkomsten	In 2021 is €57.000 compensatie gederfde inkomsten 2020 ontvangen. Het nadeel van de gederfde inkomsten over 2020 is in het rekeningresultaat 2020 verwerkt. Het compensatiebedrag kan dus voor andere activiteiten worden ingezet.	57.000		57.000
	Totaal	518.577	463.692	54.885

JAARREKENING

BALANS EN TOELICHTING

<i>BALANS GEMEENTE OLST WIJHE per 31 december 2021</i>		
<i>ACTIVA (bedragen x € 1.000)</i>	31 12 2021	31 12 2020
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	225	194
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	44	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	181	194
<i>Materiële vaste activa</i>	37.317	37.390
Investeringen met een economisch nut:	21.744	22.263
Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	5.621	5.972
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	9.923	9.126
Gronden uitgegeven in erfpacht	29	29
<i>Financiële vaste activa</i>	7.270	8.627
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	74	74
Leningen aan:		
- openbare lichamen	474	487
- woningbouwcorporaties	5.079	6.275
- deelnemingen	196	196
- overige verbonden partijen	0	122
Overige langlopende leningen	1.447	1.473
Totaal vaste activa	44.812	46.211
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	1.976	2.316
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	1.976	2.315
Gereed product en handelsgoederen	0	1
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	1.284	2.657
Vorderingen op openbare lichamen	396	174
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.	43	1.474
Overige vorderingen	845	1.009
<i>Liquide middelen</i>	248	338
Kassaldi	6	4
Banksaldi	242	334
<i>Overlopende activa</i>	4.093	3.247
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- Het Rijk	42	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	67	84
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	3.984	3.163
Totaal vlottende activa	7.601	8.558
Totaal generaal	52.413	54.769

BALANS GEMEENTE OLST WIJHE per 31 december 2021		
PASSIVA (bedragen x € 1.000)	31 12 2021	31 12 2020
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	13.737	13.059
Algemene reserve	8.357	8.992
Bestemmingsreserves	2.968	3.190
Gerealiseerd resultaat	2.412	877
<i>Voorzieningen</i>	5.546	5.451
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.424	1.462
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	4.122	3.989
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer</i>	22.224	25.294
Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	22.223	25.293
- waarborgsommen	1	1
Totaal vaste passiva	41.507	43.804
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar</i>	4.933	3.423
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen	0	0
Overige kasgeldleningen	2.500	0
Banksaldi	0	0
Overige schulden	2.433	3.423
<i>Overlopende passiva</i>	5.973	7.542
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.878	3.123
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	0	0
- Het Rijk	918	2.120
- Overige Nederlandse overheidslichamen	2.014	2.205
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	163	94
Totaal vlottende passiva	10.906	10.965
Totaal generaal	52.413	54.769
<i>Gewaarborgde geldleningen</i>	34.060	29.711

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten zijn slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

De personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, zijn sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals de ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en de overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor de aan arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten: vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient er wel een verplichting te worden opgenomen.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen zijn in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (Artikel 62, lid 2 BBV).

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

De afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de resterende looptijd van de betreffende lening.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in vijf jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het hieraan gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa van derden zijn gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Materiële vaste activa

Algemeen

De materiële activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschafkosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, inclusief de direct toe te rekenen salariskosten. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

Materiële activa kleiner dan € 10.000 zijn niet geactiveerd, maar direct verantwoord als lasten in het lopende boekjaar.

Het startmoment van de afschrijving is vastgelegd in de vastgestelde nota Waardering en afschrijving vaste activa 2021 Olst-Wijhe. De afschrijvingen starten vanaf het boekjaar volgend op het jaar waarin het kapitaalgoed gereedkomt/verworven wordt.

Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

- Gronden en terreinen; geen afschrijving	niet van toepassing
- Gebouwen: nieuwbouw	40 jaar
- Gebouwen: renovatie, verbouwing, restauratie, uitbreiding	variabel (afhankelijk van resterende afschrijvingsduur/levensduurverlenging)
- Gebouwen: nieuwbouw	40 jaar
- Gebouwen: technische installaties	15 jaar
- Gebouwen: meubels en inventaris	10 jaar
- Wegen: aanleg wegen, pleinen, fietspaden, voetpaden, reconstructie en renovatie	40 jaar
- Aanleg bruggen, hout	30 jaar
- Aanleg bruggen, beton/staal	40 jaar
- Viaducten en tunnels	30 jaar
- Openbare verlichting: masten	40 jaar
- Openbare verlichting: armaturen	15 jaar
- Plantsoenen en parken: aanleg en reconstructie	40 jaar
- Bomen	60 jaar
- Beschoeiing	40 jaar
- Begraafplaatsen: aanleg/reconstructie	40 jaar
- Sportvelden: aanleg kunstgras toplaag	10 jaar
- Sportvelden: aanleg kunstgras onderlaag	20 jaar
- Sportvelden: aanleg hybride kunstgras toplaag	15 jaar
- Sportvelden: aanleg hybride kunstgras toplaag	25 jaar
- Personenauto's en bestelauto's	7 jaar
- Tractoren, vrachtauto's, aanhangers en sneeuwplougen	15 jaar

Investerings met economisch nut.

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsinvestering in mindering gebracht. Bij de waardering is, waar nodig, rekening gehouden met een (verwachte) duurzame waardevermindering.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels worden gedaan in het kader van riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere heffingen alsook voor echt die op grond van artikel 229, lid 1 a en b Gemeentewet worden

geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut, worden evenals investering met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. Deze verplichting geldt met ingang van begrotingsjaar 2017. Dit houdt in dat alle investeringen die vanaf begrotingsjaar 2017 zijn gedaan volgens de nieuwe methode moeten worden geactiveerd.

Door het invoeren van de nieuwe systematiek blijven er verschillen bestaan in de wijze waarop mag worden afgeschreven op investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut die vóór het begrotingsjaar 2017 zijn gedaan. Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek, is in het verloopoverzicht in de toelichting op de balans aangegeven welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek.

In erfpacht uitgegeven gronden

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht zijn gewaardeerd tegen een registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vallen naar rato van de afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn - tenzij hierna anders vermeld - opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is hierop een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Van een deelneming is krachtens artikel 1, lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt er afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, waaronder gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en in de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de "percentage of completion"-methode: de baten en lasten - en het daaruit voortvloeiende resultaat - worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat de (verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze, maar een verplichting, die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid en dient er winst te worden genomen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Indien er sprake is van winst, wordt deze berekend op basis van de eindwaarde van het project, conform de notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2020)" van de commissie BBV. Als de berekening van de tussentijdse winstneming volgens de "percentage of completion"-methode leidt tot de conclusie dat er in eerdere jaren te veel winst is genomen, neemt de gemeente de eerder te veel genomen winst terug. Subsidiebatens en de daarbij behorende subsidiabele kosten bij grondexploitaties maken geen deel uit van de tussentijdse winstneming en worden verantwoord op het moment dat de subsidie volgens de subsidievoorwaarden is gerealiseerd.

De verliesvoorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde. Het te verwachten verlies op eindwaarde wordt door middel van de disconteringsvoet contant gemaakt. De disconteringsvoet is in het BBV voorgeschreven en bedraagt 2%.

Gereed product en handelsgoederen

Gerede producten zijn gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incurant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Vooruitbetaling

Vooruit betaalde bedragen zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening is statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen

Voorzieningen zijn gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

Vaste schulden

Vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van 1 jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente zijn gewaarborgd, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans per 31 december 2021

(bedragen x € 1.000)

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31 12 2021	Boekwaarde 31 12 2020
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	€ 44	€ -
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 181	€ 194
Totaal	€ 225	€ 194

Onderstaand overzicht geeft het verloop van de weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2021

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 31 12 2020	Herrubricering	Investerings	Des investerings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31 12 2021
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	€ -	€ -	€ 58	€ -	€ -	€ 14	€ -	€ 44
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 194	€ -	€ -	€ -	€ 13	€ -	€ -	€ 181
Totaal	€ 194	€	€ 58	€	€ 13	€ 14	€	€ 225

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2021 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2021 ten laste van het krediet is gebracht.

Investerings	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Uitbreidingslocatie Wijhe-Zuid	€ 120	€ 58	€ 58
Totaal	€ 120	€ 58	€ 58

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

Materiële vaste activa	Balanswaarde per 31 12 2021	Balanswaarde per 31 12 2020
Investerings met een economisch nut	€ 21.744	€ 22.263
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	€ 5.621	€ 5.972
Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	€ 9.923	€ 9.126
In erfpacht uitgegeven gronden	€ 29	€ 29
Totaal	€ 37.317	€ 37.390

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Investerings met economisch nut	Balanswaarde per 31 12 2021	Balanswaarde per 31 12 2020
Gronden en terreinen	€ 4.234	€ 4.229
Woonruimten	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 15.640	€ 16.318
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ -	€ -
Vervoermiddelen	€ 276	€ 88
Machines, apparaten en installaties	€ 21	€ 29
Overige materiële vaste activa	€ 1.536	€ 1.599
Totaal	€ 21.707	€ 22.263

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

Overige investeringen met economisch nut	Boekwaarde 31 12 2020	Stand voorziening per 31 12 2020	Balanswaarde 31 12 2020	Her rubricering	Investerings	Des investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31 12 2021	Stand voorziening per 31 12 2021	Balanswaarde 31 12 2021
Gronden en terreinen	€ 4.229	€ -	€ 4.229	€ -	€ 5	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 4.234	€ -	€ 4.234
Woonruimten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen	€ 16.318	€ -	€ 16.318	€ -	€ 135	€ 5	€ 807	€ 1	€ -	€ 15.640	€ -	€ 15.640
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vervoermiddelen	€ 88	€ -	€ 88	€ -	€ 227	€ -	€ 39	€ -	€ -	€ 276	€ -	€ 276
Machines, apparaten en installaties	€ 29	€ -	€ 29	€ -	€ 37	€ -	€ 8	€ -	€ -	€ 58	€ -	€ 58
Overige materiële vaste activa	€ 1.599	€ -	€ 1.599	€ -	€ 357	€ -	€ 197	€ 63	€ -	€ 1.536	€ -	€ 1.536
Totaal	€ 22.263	€	€ 22.263	€	€ 761	€ 5	€ 1.211	€ 64	€	€ 21.744	€	€ 21.744

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat: het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2021 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaal bedrag dat tot en met 2021 ten laste van het krediet is gebracht.

Belangrijkste investeringen 2021	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief t/m besteed t/m 2021
Aankoop grond Abbott	€ -	€ 5	€ 5
Dorpshuis Welsum	€ 395	€ 6	€ 401
Zalencentrum Wesepe upgrade 2021	€ 116	€ 86	€ 86
Realisatie scholencluster Olst 2020 evj	€ 364	€ 42	€ 42
Vrachtwagen MAN	€ 225	€ 227	€ 227
Vervanging Zoutstrooier 2021	€ 60	€ 37	€ 37
Kunstgrasveld Overwetering	€ 381	€ 357	€ 357
Wedstrijdveld 3 Overwetering	€ 42	€ -	€ -
Totaal	€ 1.583	€ 760	€ 1.155

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven weer:

Investerings met economisch nut, heffing	Boekwaarde 31 12 2020	Investerings	Des investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31 12 2021
Overige materiële vaste activa	€ 5.972	€ 232	€ 248	€ 335	€ -	€ -	€ 5.621

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat: het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2021 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaal bedrag dat tot en met 2021 ten laste van het krediet is gebracht.

Belangrijkste investeringen 2021	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief t/m besteed t/m 2021
Riolering	€ 1.063	€ 232	€ 636
Totaal	€ 1.063	€ 232	€ 636

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Investerings met maatschappelijk nut	Boekwaarde per 31 12 2021	Boekwaarde per 31 12 2020
Gronden en terreinen	€ 191	€ 189
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 7.459	€ 6.856
Overige materiële vaste activa	€ 2.273	€ 2.081
Totaal	€ 9.923	€ 9.126

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe

systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

Investerings met maatschappelijk nut	Boekwaarde 31 12 2020	Investerings	Des investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31 12 2021
<i>Maatschappelijk nut vóór 2017</i>							
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 5.395	€ -	€ -	€ 230	€ -	€ -	€ 5.165
Overige materiële vaste activa	€ 1.741	€ 15	€ 11	€ 102	€ -	€ -	€ 1.643
Subtotaal	€ 7.136	€ 15	€ 11	€ 332	€	€	€ 6.808
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>							
Gronden en terreinen	€ 189	€ 2	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 191
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 1.461	€ 1.320	€ -	€ 48	€ 439	€ -	€ 2.294
Overige materiële vaste activa	€ 340	€ 320	€ -	€ 23	€ 7	€ -	€ 630
Subtotaal	€ 1.990	€ 1.642	€	€ 71	€ 446	€	€ 3.115
Totaal	€ 9.126	€ 1.657	€ 11	€ 403	€ 446	€	€ 9.923

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief. Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De volgende investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn in het boekjaar geactiveerd.

Investerings met maatschappelijk nut	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief t/m besteed t/m 2021
Grondverwerving Averbbergen Kindcentrum	€ 578	€ 2	€ 191
Locatieontwikkeling Averbbergen openbare	€ 72	€ 117	€ 117
Wegen c.a.	€ 6.635	€ 1.320	€ 2.486
Openbare verlichting	€ 311	€ 177	€ 227
Recreatie en Toerisme	€ 487	€ 41	€ 235
Totaal	€ 8.083	€ 1.657	€ 3.256

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021 wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Financiële vaste activa	Boekwaarde 31 12 2020	Stand voorziening per 31 12 2020	Balanswaarde 31 12 2020	Investerings	Des investeringen	Afschrijvingen / aflossingen	Boekwaarde 31 12 2021	Stand voorziening per 31 12 2021	Balanswaarde 31 12 2021
Kapitaalverstrekkingen aan:									
- deelnemingen	€ 74	€ -	€ 74	€ -	€ -	€ -	€ 74	€ -	€ 74
- gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- overige verbonden partijen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Langlopende leningen aan:	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- openbare lichamen	€ 487	€ -	€ 487	€ -	€ -	€ 13	€ 474	€ -	€ 474
- woningbouwcorporaties	€ 6.275	€ -	€ 6.275	€ -	€ -	€ 1.196	€ 5.079	€ -	€ 5.079
- deelnemingen	€ 196	€ -	€ 196	€ -	€ -	€ -	€ 196	€ -	€ 196
- overige verbonden partijen	€ 122	€ -	€ 122	€ -	€ -	€ 122	€ -	€ -	€ -
Overige langlopende leningen	€ 1.473	€ -	€ 1.473	€ 3	€ -	€ 29	€ 1.447	€ -	€ 1.447
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 8.627	€	€ 8.627	€ 3	€	€ 1.360	€ 7.270	€	€ 7.270

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Vorraden	Boekwaarde 31 12 2021	Boekwaarde 31 12 2020
Onderhanden werk: waaronder gronden in exploitatie	€ 3.914	€ 4.391
Gereed product en handelsgoederen	€ -	€ 1
Subtotaal	€ 3.914	€ 4.392
Afgedekt door voorziening verwacht verlies		
- Onderhanden werk: gronden in exploitatie	€ 1.938	€ 2.076
- Gereed product en handelsgoederen	€ -	€ -
Subtotaal verliesvoorziening	€ 1.938	€ 2.076
Totaal	€ 1.976	€ 2.316

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2021 het volgende overzicht worden weergegeven:

Grexen	Boekwaarde 31 12 2020	Stand voorziening per 31 12 2020	Balanswaarde 31 12 2020	Her rubricering	Investeringen	Opbrengsten	Winst uitname	Boekwaarde 31 12 2021	Stand voorziening per 31 12 2021	Balanswaarde 31 12 2021	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Geraamd eindresultaat (nominale waarde)	Geraamd eindresultaat (contante) waarde
Zonnekamp Oost	€ 186-	€ -	€ 186-	€ -	€ 200	€ -	€ 164	€ 178	€ -	€ 178	€ 111	€ 294	€ 4-	€ 5-
Noorder Koeslag	€ 155	€ -	€ 155	€ -	€ 549	€ 1.498	€ 341	€ 453-	€ -	€ 453-	€ 510	€ 80	€ 23-	€ 22-
Olstergaard	€ 888	€ -	€ 888	€ -	€ 772	€ 1.250	€ 107	€ 517	€ -	€ 517	€ 2.068	€ 3.389	€ 804-	€ 729-
Wesepe plandeel woningbouw	€ 618	€ 800	€ 182-	€ -	€ 330	€ 315	€ -	€ 633	€ 839	€ 206-	€ 222	€ -	€ 855	€ 839
Subtotaal woningbouw	€ 1.475	€ 800	€ 675	€	€ 1.851	€ 3.063	€ 612	€ 875	€ 839	€ 36	€ 2.911	€ 3.763	€ 24	€ 83
Zuid. Uitbreiding De Meente	€ 192	€ -	€ 192	€ -	€ 27	€ 7	€ 26-	€ 186	€ -	€ 186	€ 65	€ 282	€ 31-	€ 30-
Wesepe plandeel bedrijventerrein	€ 1.355	€ 485	€ 870	€ -	€ 71	€ 5	€ -	€ 1.421	€ 322	€ 1.099	€ 260	€ 1.333	€ 348	€ 323
De Meente Noord	€ 1.369	€ 791	€ 578	€ -	€ 61	€ -	€ -	€ 1.430	€ 777	€ 653	€ 1.339	€ 1.861	€ 910	€ 776
Subtotaal bedrijventerreinen	€ 2.916	€ 1.276	€ 1.640	€	€ 159	€ 12	€ 26	€ 3.037	€ 1.099	€ 1.938	€ 1.664	€ 3.475	€ 1.227	€ 1.069
Totaal generaal	€ 4.391	€ 2.076	€ 2.315	€	€ 2.010	€ 3.075	€ 586	€ 3.912	€ 1.938	€ 1.974	€ 4.575	€ 7.238	€ 1.251	€ 1.152

Toelichting

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de toelichting op het programma/het jaarverslag en de paragraaf grondbeleid.

Gereed product en handelsgoederen	Boekwaarde 31 12 2020	Stand Voorziening 31 12 2020	Balanswaarde 31 12 2020	Her rubricering	Investerings	Opbrengsten	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 12 2021	Rente op voorzieningen	Mutaties voorzieningen	Stand voorz. 31 12 2021	Balanswaarde 31 12 2021
Zonnekamp West voorraad gronden	€ 1	€ -	€ 1	€ -	€ 1-	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	€ 1	€	€ 1	€	€ 1	€	€	€	€	€	€	€

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	Boekwaarde 31 12 2021	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31 12 2021	Balanswaarde 31 12 2020
Vorderingen op openbare lichamen	€ 396	€ -	€ 396	€ 174
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 43	€ -	€ 43	€ 1.474
Overige vorderingen	€ 1.412	€ 567	€ 845	€ 1.009
Totaal	€ 1.851	€ 567	€ 1.284	€ 2.657

Drempelbedrag Schatkistbankieren (SKB)	1e kwartaal 2021	2e kwartaal 2021	3e kwartaal 2021	4e kwartaal 2021
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	274	283	274	256
Drempelbedrag	340	340	1.000	1.000
Ruimten binnen limiet (+), overschrijding ()	€ 66	€ 57	€ 726	€ 744

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Liquide middelen	Boekwaarde per 31 12 2021	Boekwaarde per 31 12 2020
Kassaldi	€ 6	€ 4
Banksaldi	€ 242	€ 334
Totaal	€ 248	€ 338

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

Overlopende activa	Boekwaarde per 31 12 2021	Boekwaarde per 31 12 2020
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	€ -	€ -
- Het Rijk	€ 42	€ -
- Overige Nederlandse overheidslichamen	€ 67	€ 84
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	€ 3.984	€ 3.163
Totaal	€ 4.093	€ 3.247

Ontvangen voorschotbedragen Rijk	Saldo 31 12 2020	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Saldo 31 12 2021
----------------------------------	------------------	------------	--------------------	------------------

Rijksmiddelen SPUK's FIN BKZ SZW gedupeerden Kindertoeslag-affaire	€ -	€ 42	€ 0	€ 42
Totaal	€	€ 42	€ 0	€ 42

De in de balans opgenomen van overige Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Ontvangen voorschotbedragen overheidslichamen	Saldo 31 12 2020	Toevoeging	Ontvangen bedragen	Saldo 31 12 2021
Provincie Overijssel; Verkeersveiligheid	€ 65	€ 67	€ 65	€ 67
Provincie Overijssel; Energievisie	€ 8	€ -	€ 8	€ -
Provincie Overijssel; zelfredzaamheid	€ 1	€ 1-	€ -	€ -
Provincie Overijssel; Energietransitie	€ 10	€ -	€ 10	€ -
Totaal	€ 84	€ 66	€ 83	€ 67

De in de balans opgenomen overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Vooruitbetaalde bedragen	Boekwaarde per 31 12 2021	Boekwaarde per 31 12 2020
Belastingdienst, BCF	€ 3.122	€ 2.364
SPUK 2020	€ 7	€ 23
Bijdrage statushouders	€ 21	€ 28
Diverse planologische procedures	€ 20	€ -
Crisis stadsarrangement	€ -	€ 28
Huur dorps huis de Bongerd	€ -	€ 12
Huur muziekonderwijs SKOW	€ 15	€ 15
DOWR, diftar, toeristenbelasting	€ 326	€ 260
DOWR, doorbetaling belastingontvangsten	€ 54	€ 41
DOWR, afrekening dienstverlening	€ 164	€ 127
DOWR, afrekening postverzending	€ -	€ 10
SallandWonen, rente geldlening sporthal De Lange Slag	€ 117	€ 121
Nedvang, 4e kwartaal 2021	€ 42	€ 55
Dividend BNG 2020	€ -	€ 8
Compensatie Corona	€ 17	€ 14
ROVA afrekening 2020 en rente geldlening	€ 18	€ -
CAK eigen bijdrage WMO	€ 13	€ -
Vergoeding voor gebruik locatie zendmasten	€ 18	€ -
Overige posten	€ 23	€ 41
<i>Subtotaal nog te ontvangen bedragen</i>	<i>€ 3.977</i>	<i>€ 3.147</i>
<i>Subtotaal vooruitbetaalde bedragen</i>	<i>€ 7</i>	<i>€ 16</i>
Totaal	€ 3.984	€ 3.163

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

Eigen vermogen	Boekwaarde per 31 12 2021	Boekwaarde per 31 12 2020
Algemene reserves:	€ 8.356	€ 8.992
Bestemmingsreserves:	€ 2.968	€ 3.190
Gerealiseerd resultaat	€ 2.412	€ 877
Totaal	€ 13.736	€ 13.059

Het verloop in 2021 wordt in het hierna volgende overzicht per reserve weergegeven:

Reserves	Boekwaarde 31 12 2020 voor resultaat bestemming	Toevoegingen vanuit exploitatie	Toevoeging vanuit andere reserve	Onttrekkingen ten gunste van exploitatie	Onttrekking vanuit een andere reserve	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31 12 2021 voor resultaat bestemming
Algemene reserves:								
Algemene reserve	€ 6.953	€ -	€ -	€ 1.500	€ -	€ -	€ -	€ 5.453
Nader te bestemmen middelen	€ 1.335	€ 1.876	€ -	€ 2.310	€ -	€ 877	€ -	€ 1.778
Reserve grondexploitatie	€ 704	€ 800	€ -	€ 378	€ -	€ -	€ -	€ 1.125
Totaal algemene reserves	€ 8.992	€ 2.676	€	€ 4.188	€	€ 877	€	€ 8.356
Bestemmingsreserves:								
Investeringsreserve	€ 604	€ 9	€ -	€ 71	€ -	€ -	€ -	€ 542
Decentralisatie huisvesting onderwijs	€ 198	€ 5	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 203
Bestemmingsreserve algemeen	€ 20	€ -	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ -	€ -
Reserve bovenwijkse voorzieningen	€ 101	€ 2	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 103
Bestemmingsreserve extra afschrijvingen	€ 1	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1	€ -
Bestemmingsres.kap.lasten gemeentehuis	€ 380	€ 15	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 72	€ 323
Bestemmingsreserve privatisering groen	€ 187	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 187
Reclame sport	€ 21	€ 2	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 23
Onderhoud gemeentehuis	€ 363	€ 70	€ -	€ 131	€ -	€ -	€ -	€ 302
Onderhoud huisvesting buitendienst	€ 29	€ 11	€ -	€ 8	€ -	€ -	€ -	€ 32
Onderhoud brandweergarages	€ 134	€ 28	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ -	€ 142
Onderhoud welzijnsaccommodaties	€ 573	€ 160	€ -	€ 110	€ -	€ -	€ -	€ 623
Onderhoud kerktorens	€ 124	€ 28	€ -	€ 7	€ -	€ -	€ -	€ 145
Onderhoud gebouwen begraafplaats	€ 104	€ 7	€ -	€ 20	€ -	€ -	€ -	€ 91
Onderhoud passantenhaven	€ 6	€ 3	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 9
Omgevingsvergunning	€ 10	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10
Duurzaamheid	€ 1	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1
Laanbeplanting Raalterweg Wesepe	€ 20	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20
Wachtgeldverplichting huidige wethouders	€ 141	€ 2	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 143
Reserve Sociaal Domein	€ 173	€ -	€ -	€ 104	€ -	€ -	€ -	€ 69
Totaal bestemmingsreserves	€ 3.190	€ 342	€	€ 491	€	€	€ 73	€ 2.968
Totaal reserves	€ 12.182	€ 3.018	€	€ 4.679	€	€ 877	€ 73	€ 11.324

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaand boekjaar. Onder de afschrijvingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa waarvoor een specifieke bestemmingsreserve is gevormd.

Toelichting reserves

Hieronder blijkt de reden van instelling van iedere reserve afzonderlijk. Tevens worden de belangrijkste mutaties in 2021 genoemd:

Algemene reserve

Doel: Het dienen als buffer voor het opvangen van risico's / verplichtingen waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en voor dekking van onverwachte tekorten op de jaarrekening. In 2021 is een bedrag van € 104.300 aan bespaarde rente toegevoegd aan de exploitatierekening. Bij het raadsbesluit tot vaststelling van de begroting 2021 is besloten € 1,5 miljoen te onttrekken aan de algemene reserve ten gunste van de reserve nader te bestemmen middelen.

Reserve nader te bestemmen middelen

Doel: Dekking van toekomstige uitgaven die niet nader zijn gedefinieerd.

In 2021 is een bedrag van € 20.029 toegevoegd aan bespaarde rente.

In 2021 is het resultaat van de jaarrekening 2020 ad € 877.083 aan deze reserve gedoteerd.

Overeenkomstig de besluitvorming bij de jaarrekening 2020 is € 356.000 aan vrijval van de reserve grondexploitatie gedoteerd aan de reserve. Daarnaast is bij de vaststelling van de begroting 2021 besloten €1,5 miljoen te onttrekken aan de algemene reserve ten gunste van de reserve nadere te bestemmen middelen.

In 2021 werd aan deze reserve voor in totaal € 2.309.962 onttrokken.

De majeure mutaties zijn:

- Tekort Begroting 2021	795.000
- Tekort BERAP 2021	186.471
- Aanvulling saldo egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	98.968
- Desinvestering kunstgrasveld Overwetering	153.007
- Heroverweging	124.752
- Invoering omgevingswet	228.073
- Project Noordmanshoek	54.133
- Koersdocument grootschalige duurzame energie	49.871
- Salariskosten incidenteel	93.303
- Opvang statushouders	49.000
- Corona	267.273
- Overige Kosten	<u>210.112</u>
Totaal	2.309.962

Reserve grondexploitatie

Doel: Egalisatie van de batige en nadelige saldi van de afzonderlijke complexen. De reserve is bedoeld als weerstandsvermogen om mogelijke financiële marktrisico's voortvloeiende uit de grondexploitaties op te kunnen vangen. De benodigde omvang van de reserve is eind 2020 bepaald op € 347.600. Aangezien het saldo van de reserve ultimo 2020 € 703.628 bedroeg is in het kader van de resultaatbestemming 2020 in 2021 € 356.000 onttrokken aan deze reserve. In 2021 is een bedrag van €10.554 toegevoegd aan bespaarde rente. Daarnaast hebben dotaties ad € 340.937, € 163.816, -€ 26.381 en € 107.078 plaatsgevonden vanwege de (tussentijdse) winstuitname uit de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp Oost, Meente-Zuid en Olstergaard. Vanwege de mutatie van de verliesvoorziening voor de diverse grondexploitaties is per saldo € 161.167 toegevoegd aan de reserve grondexploitatie.

Investeringsreserve

Doel: Het sneller kunnen inspelen op investeringsbehoefte.

In 2021 is een bedrag van € 9.051 toegevoegd aan bespaarde rente.

In 2021 werd aan deze reserve voor in totaal € 70.569 onttrokken.

De majeure mutaties zijn:

- Woonvisie	27.969
- Achterstallig onderhoud wegen	19.967

Reserve Decentralisatie huisvesting onderwijs

Doel: Opvang jaarlijkse fluctuaties in de uitgaven wegens de gemeentelijke taak te voorzien in de huisvesting van het onderwijs (Basis- en Voortgezet onderwijs). In 2021 bedroeg de bespaarde rente € 2.979. Er is €2.306 gestort voortvloeiende uit de verkoopopbrengst van de voormalige Elshofschool.

Bestemmingsreserve Algemeen

Overeenkomstig de begroting 2021 zijn bedragen ad € 17.370 ten behoeve van kunstwerken en € 2.650 ten behoeve van logopedie onttrokken ten gunste van de exploitatie.

Reserve recreatieve functies nabij IJssel Olst

Doel: Bij raadsbesluit d.d. 16 oktober 2017 is besloten de reserve bovenwijkse voorzieningen op te heffen en het saldo beschikbaar te stellen voor realisatie van het project "Recreatieve functies nabij IJssel Olst".

In 2021 is een bedrag van € 1.522 aan bespaarde rente toegevoegd.

Bestemmingsreserve extra afschrijvingen

Doel: Om de jaarrekening 2004 te laten voldoen aan het BBV is besloten de gehanteerde extra afschrijvingen m.b.t. activa met economisch nut in het kader van de heroverweging 2004 ongedaan te maken. De extra afschrijvingen zijn gedoteerd aan deze bestemmingsreserve ter dekking van kapitaallasten in latere jaren. In 2021 is een bedrag van € 25 aan bespaarde rente toegevoegd. Onttrokken is in totaliteit € 1.706.

Bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis

Doel: Vanuit de gerealiseerde boekwinst ad € 2,1 miljoen door verkoop van de gemeentekantoren van de voormalige gemeenten Olst en Wijhe is een bestemmingsreserve gevormd ter gedeeltelijke dekking van de kapitaallasten van het nieuwe gemeentekantoor.

In 2021 is een bedrag van € 15.171 aan bespaarde rente toegevoegd.

In 2021 is € 72.330 onttrokken voor dit doel.

Bestemmingsreserve privatisering groen

Doel: Dekking uitvoering groenbeleidsplan.

In 2021 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reclame sport

Doel: Ondersteuning vaste gebruikers sporthal de Hooiberg bij het organiseren van activiteiten in deze sporthal. In 2021 is een bedrag van € 2.180 toegevoegd zijnde de totale inkomst van de reclameborden in sporthal "De Hooiberg". Uit het fonds is € 111 uitgekeerd aan subsidie.

Reserve Onderhoud gemeentehuis

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van het gemeentehuis.

In 2021 hebben naast een dotatie ad € 69.550 onttrekkingen ad € 115.662 aan gemaakte onderhoudskosten plaatsgevonden.

Daarnaast heeft conform de 2e BERAP 2021 een afroaming plaatsgevonden ad € 15.000 in het kader van de heroverweging.

Reserve Onderhoud huisvesting buitendienst

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de werf te Wijhe.

In 2021 is naast de dotatie ad € 10.598 een bedrag van € 7.638 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.

Reserve Onderhoud brandweergarages

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de brandweergarages in Olst, Wesepe, Welsum en Wijhe.

In 2021 is € 27.633 toegevoegd aan de reserve. Daarnaast heeft conform de 2e BERAP 2021 een afroaming plaatsgevonden ad € 20.000 in het kader van de heroverweging.

Reserve Onderhoud welzijnsaccommodaties

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de verschillende welzijnsaccommodaties.

In 2021 is naast de dotatie ad € 160.274 een bedrag van € 60.970 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten. Dit betreft voornamelijk groot onderhoud aan zwembad de Welters.

Daarnaast heeft conform de 2e BERAP 2021 een afroaming plaatsgevonden ad € 40.000 in het kader van de heroverweging.

Reserve Onderhoud kerktorens

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud van de kerktorens in Olst, Welsum en Wijhe.

In 2021 is naast de dotatie ad € 27.874 een bedrag van € 2.156 onttrokken aan gemaakte onderhoudskosten.

Daarnaast heeft conform de 2e BERAP 2021 een afroaming plaatsgevonden ad € 5.000 in het kader van de heroverweging.

Reserve Onderhoud gebouwen begraafplaats

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor het onderhoud gebouwen begraafplaatsen in Olst en Wijhe.

In 2021 is € 7.417 gedoteerd aan de reserve. Daarnaast heeft conform de 2e BERAP 2021 een afroaming plaatsgevonden ad € 20.000 in het kader van de heroverweging.

Reserve Onderhoud passantenhaven

Doel: Komen tot een gelijkmatig uitgavenpatroon voor de periodiek noodzakelijke baggerwerkzaamheden.

Conform raadsbesluit d.d. 15 oktober 2018 waarbij is besloten tot het instellen van een reserve onderhoud passantenhaven is € 3.000 toegevoegd aan deze reserve.

Reserve Omgevingsvergunning

Doel: Het op kunnen vangen van te maken kosten voor de implementatie van de omgevingsvergunning.

In 2021 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve Duurzaamheid

Doel: Dekking van de kosten van de in het duurzaamheidsprogramma opgenomen projecten.

In 2021 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve Aanleg laanbeplanting Raalterweg Wesepe

Doel: Bij de reconstructie van de Raalterweg Wesepe aanbrengen van laanbeplanting.

In het kader van de realisatie van de Weseper Energiemolen en de Kwaliteitsimpuls Groene Omgeving is met de ontwikkelaar afgesproken dat een bijdrage van € 20.000 in een reserve wordt gestort. Dit bedrag zal bij de reconstructie van de Raalterweg Wesepe worden gebruikt om laanbeplanting aan te brengen.

In 2021 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Wachtgeldverplichting huidige wethouders

Doel: Dekking van mogelijke toekomstige wachtgeldverplichtingen voor de huidige wethouders.

In 2021 is een bedrag van € 2.118 toegevoegd aan bespaarde rente.

Reserve sociaal domein

Doel: Reserveren niet ingezette middelen sociaal domein tot en met 2018 voor toekomstige besteding binnen het sociaal domein.

In 2021 heeft in totaliteit een onttrekking ad € 103.212 plaatsgevonden.

Het saldo van de reserve SD wordt na 2018 ingezet voor incidentele trajecten binnen het sociaal domein.

De onttrekkingen hebben betrekking op de kosten voor Dag!enDoen!, financiën de Baas, extra inzet cliëntondersteuning MEE en Vriendendienst, sport- en cultuurstimulering en een project voor bijzondere vrijwilligers.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in het hierna opgenomen overzicht weergegeven:

Voorzieningen	Boekwaarde 31 12 2020	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31 12 2021
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 1.462	€ 11	€ -	€ 49	€ 1.424
Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	€ 3.989	€ 422	€ -	€ 289	€ 4.122
Totaal	€ 5.451	€ 433	€	€ 338	€ 5.546

Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	Boekwaarde 31 12 2020	Toevoegingen	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde 31 12 2021
Pensioenaanspraken wethouders	€ 1.459	€ 11	€ -	€ 47	€ 1.423
Afgesloten grondexploitatiecomplexen	€ 3	€ -	€ -	€ 2	€ 1
<i>Totaal Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>	<i>€ 1.462</i>	<i>€ 11</i>	<i>€</i>	<i>€ 49</i>	<i>€ 1.424</i>
<i>Voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>					
Voorziening ruimtelijke kwaliteit	€ 55	€ 39	€ -	€ -	€ 94
Voorziening riolering	€ 3.933	€ 186	€ -	€ 289	€ 3.830
Voorziening afvalstoffenheffing	€ 1	€ 197	€ -	€ -	€ 198
<i>Totaal voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>	<i>€ 3.989</i>	<i>€ 422</i>	<i>€</i>	<i>€ 289</i>	<i>€ 4.122</i>
Totaal	€ 5.451	€ 433	€	€ 338	€ 5.546

Alle toepassingen van de voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Toelichting voorzieningen

Voorziening Pensioenaanspraken wethouders

Doel: Het kunnen voldoen aan de mogelijke gevolgen van pensioenverplichtingen aan wethouders en de waardeoverdracht van wethouderspensiolen.

Ten laste van de voorziening is in 2021 € 47.390 aan pensioenlasten gebracht.

In 2021 is een bedrag van €1.196 toegevoegd aan bespaarde rente.

Op basis van de jaarlijkse actuariële berekening van de wethoudersaanspraken is aanvullend in 2021 een bedrag van € 9.373 toegevoegd.

Voorziening afgesloten grondexploitatiecomplexen

Doel: Het kunnen voldoen aan nog te maken kosten voor afgesloten grondexploitatiecomplexen.

In 2019 zijn de complexen Zonnekamp West en De Enk afgesloten.

Voor de nog te maken kosten, is een voorziening gevormd.

In 2021 is de voorziening voor een bedrag van €1.796 aangewend.

Voorziening ruimtelijke kwaliteit

Doel: Het structureel middelen beschikbaar houden voor de uitvoering van projecten welke een bijdrage leveren aan het in stand houden en verbeteren van het landschap

In 2021 heeft een toevoeging van in totaal € 38.736 plaatsgevonden op basis van vastgestelde anterieure overeenkomsten.

Voorziening riolering

Doel: Verantwoording van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden cf. artikel 44 lid 2 BBV. Aangezien in voorgaande jaren de baten hoger waren dan de lasten is het surplus in een voorziening gestort. In toekomstige jaren wordt dit weer verrekend.

In aansluiting met het raadsbesluit van 9 maart 2020 m.b.t. tot de route kaart Klimaatadaptatie is een bedrag ad € 40.880 onttrokken aan de voorziening riolering. Conform de in de raadsvergadering van 14 december 2015 vastgestelde nieuwe financieringsystematiek is in 2021 in totaal € 247.806 aan investeringslasten rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

In 2021 is per saldo een bedrag van € 185.777 toegevoegd wegens het voordelige resultaat 2021.

Voorziening afvalstoffenheffing

Doel: Verantwoording van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden conform artikel 44 lid 2 BBV. Op grond van artikel 229b Gemeentewet mogen de baten van de afvalstoffenheffing niet uitgaan boven de lasten ter zake.

Bij de resultaatsbestemming van de jaarrekening 2020 besloten € 98.968 te doteren aan de voorziening.

In 2021 is een bedrag van € 97.801 gedoteerd vanwege het voordelige resultaat 2021.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van > 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar is als volgt:

Vaste schulden	Boekwaarde per 31 12 2021	Boekwaarde per 31 12 2020
Onderhandse leningen van: - binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 22.223	€ 25.293
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 22.223</i>	<i>€ 25.293</i>
Waarborgsommen	€ 1	€ 1
Totaal	€ 22.224	€ 25.294

In het hierna opgenomen overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar over het jaar 2021:

Vaste schulden > dan 1 jaar	Saldo 31 12 2020	Vermeerderingen	Aflossingen	Saldo 31 12 2021
Onderhandse leningen	€ 25.293	€ -	€ 3.070	€ 22.223
Waarborgsommen	€ 1	€ -	€ -	€ 1
Totaal	€ 25.294	€	€ 3.070	€ 22.224

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 803.899.
(2020 € 874.525).

VLOTTENDE PASSIVA

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

Vlottende passiva	Boekwaarde per 31 12 2021	Boekwaarde per 31 12 2020
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 4.933	€ 3.423
Overlopende passiva	€ 5.973	€ 7.542
Totaal	€ 10.906	€ 10.965

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen netto-vlottende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Netto vlottende schulden	Boekwaarde per 31 12 2021	Boekwaarde per 31 12 2020
Kasgeldleningen aangegaan bij openbare lichamen als bedoeld in artikel 1, onderdeel a, van de wet financiering decentrale overheden	€ -	€ -
Overige kasgeldleningen	€ 2.500	€ -
Banksaldi	€ -	€ -
Overige schulden	€ 2.433	€ 3.423
Totaal	€ 4.933	€ 3.423

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	Boekwaarde per 31 12 2021	Boekwaarde per 31 12 2020
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	€ 2.878	€ 3.123
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	€ -	€ -
- Het Rijk	€ 918	€ 2.120
- Overige Nederlandse overheidslichamen	€ 2.014	€ 2.205
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	€ 163	€ 94
Totaal	€ 5.973	€ 7.542

De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van het Rijk, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Voorschotbedragen van het Rijk voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Saldo 31 12 2020	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31 12 2021
Ministerie van OCW; Onderwijsachterstanden	€ 152	€ 143	€ 152	€ 143
Ministerie BBZ	€ 10	€ 9	€ -	€ 19
Ministerie BZK Reductie Regeling Energiebes	€ 178	€ -	€ 178	€ -
Ministerie van Financien SU Gedupeerden Kindertoeslag	€ 6	€ -	€ 6	€ -
Ministerie SZW TOZO-uitkeringen	€ 1.774	€ 987	€ 2.268	€ 493
Ministerie BIZA Huisvesting aandachtsgebieden	€ -	€ 200	€ -	€ 200
Ministerie BZ Nationaal programma Onderwijs	€ -	€ 40	€ -	€ 40
Ministerie VWS SPUK ijsbanen/zwembaden	€ -	€ 23	€ -	€ 23
Totaal	€ 2.120	€ 1.402	€ 2.604	€ 918

De voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Voorschotbedragen van Nederlandse overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	Saldo 31 12 2020	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Saldo 31 12 2021
Provincie Overijssel Cultuur aan de Basis	€ 7	€ 22	€ -	€ 29
Gemeente Deventer Beschermd Wonen	€ 411	€ -	€ 11	€ 400
Gemeente Deventer transformatie volksgezondheidszorg	€ 140	€ -	€ 16	€ 124
Provincie Overijssel Spil voor leefbaarheid Dorpshuis	€ 35	€ -	€ 35	€ -
Provincie Overijssel intensivering energietoezicht	€ 6	€ -	€ 6	€ -
Provincie Overijssel Ter Stegetunnel	€ 1.564	€ -	€ 411	€ 1.153
Provincie Overijssel Centrumarrangement	€ 42	€ 18	€ 42	€ 18
Provincie Overijssel IJsseluitwaarden Olst	€ -	€ 150	€ 7	€ 143
Provincie Overijssel Flexpools versnellen Woningbouw	€ -	€ 59	€ 15	€ 44
Provincie Overijssel Oude Allee	€ -	€ 29	€ -	€ 29
Provincie Overijssel Inkoopactie energemaatregelen	€ -	€ 10	€ -	€ 10
Provincie Overijssel Centrumarrangement 2	€ -	€ 60	€ -	€ 60
Provincie Overijssel Crisisarrangement 3	€ -	€ 4	€ -	€ 4
Totaal	€ 2.205	€ 352	€ 543	€ 2.014

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden:

Waarborgen en garanties	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Boekwaarde 31 12 2021	Boekwaarde 31 12 2020
Sport	€ 85	100%	€ 4	€ 14
Woningbouw	€ 85.687	50%	€ 31.080	€ 26.527
Zorg	€ 499	100%	€ 17	€ 33
Monumenten	€ 545	100%	€ 114	€ 132
Uitvaartzorg	€ 113	100%	€ 23	€ 27
Cultuur	€ 4.700	100%	€ 2.822	€ 2.978
Totaal	€ 91.629		€ 34.060	€ 29.711

In 2021 is geen beroep gedaan op de gemeente Olst-Wijhe in het kader van de verleende borg en garantstellingen.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen. Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen

De gemeente Olst-Wijhe heeft voor de uitvoering van de Wmo met diverse zorgaanbieders langdurige contracten afgesloten.

De contracten hebben onder meer betrekking op huishoudelijke verzorging, hulpmiddelen en collectief vraagafhankelijk vervoer.

Verder heeft de gemeente een meerjarig huurcontract voor de publieksbalie in het Holstohus te Olst afgesloten.

Coronacompensatiepakket rijksoverheid

Het Rijk heeft voor de gemeenten een pakket aan financiële maatregelen getroffen ter (gedeeltelijke) dekking van de coronakosten/-effecten die gemeenten ondervonden c.q. ondervinden vanaf 2020. In de decembercirculaire 2021 (inclusief de specificaties van het pakket aan maatregelen inzake de coronacrisis 1 tm 6) is per gemeente gespecificeerd welke middelen voorlopig dan wel definitief zijn toegekend.

In de jaarrekening 2021 hebben wij als onderdeel van de algemene uitkering alleen die bedragen verwerkt die wij als individuele gemeente toegezegd hebben kregen via de circulaires en steunpakketten.

Mogelijk ontvangen wij in 2022 van het Rijk nog andere/aanvullende coronacompensatie over 2020 en/of 2021. Het ontbreken van een exacte verdeling/verdeelsleutel met betrekking tot de betreffende compensatie per gemeente betekent dat wij voor onze gemeente geen voldoende nauwkeurige en betrouwbare schatting/berekening kunnen maken van het bedrag waarop onze gemeente aanspraak kan maken.

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN IN DE JAARREKENING

OVERZICHT BATEN EN LASTEN PROGRAMMA'S

Bedragen x € 1.000

Jaarrekening 2021	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Resultaat
Baten				
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	302	302	334	32
Leefomgeving	7.767	9.729	9.199	-531
Samenleving	3.435	4.434	4.557	124
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	33.104	35.293	35.398	105
Totale Baten	44.608	49.757	49.488	269
Lasten				
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	-3.550	-3.694	-3.615	79
Leefomgeving	-11.679	-15.469	-12.788	2.681
Samenleving	-22.006	-25.736	-23.988	1.748
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	-7.747	-9.386	-8.420	966
Totale Lasten	44.981	54.285	48.811	5.474
Saldo voor reservemutaties	373	4.528	677	5.205
Onttrekking reserves	713	6.723	4.753	-1.970
Toevoeging reserves	-339	-2.195	-3.018	-822
Saldo reserves	373	4.528	1.735	2.793
Saldo baten en lasten	0	0	2.412	2.412

OVERZICHT BATEN EN LASTEN THEMA'S EN TAAKVELDEN

Bedragen x € 1.000

Thema's en taakvelden	Baten Begroting 2021	Baten realisatie 2021	Saldo baten 2021	Lasten begroting 2021	Lasten realisatie 2021	Saldo lasten 2021
Bestuur, participatie en communicatie						
Bestuur	0	0	0	-1.237	-1.212	25
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	-8	-65	-57
Dienstverlening						
Burgerzaken	212	228	16	-502	-474	28
Openbare orde & veiligheid						
Crisisbeheersing en Brandweer	74	78	4	-1.605	-1.568	37
Openbare orde en Veiligheid	16	28	12	-341	-296	46
Openbare ruimte						
Verkeer en vervoer	43	136	93	-2.245	-1.920	326
Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	2	2	-1.025	-969	56
Riolering	1.862	1.892	30	-1.346	-1.377	-30
Begraafplaatsen en crematoria	58	84	26	-106	-104	1
Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving						
Ruimtelijke ordening	224	278	54	-1.191	-1.068	123
Wonen, grondexploitatie & handhaving						
Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	3.417	3.446	29	-3.434	-2.873	561
Wonen en bouwen	538	640	102	-1.104	-802	302

Economische zaken en grondexploitatie						
Economische ontwikkeling	240	148	-92	-372	-279	93
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	995	341	-654	-1.015	-192	823
Economische promotie	0	0	0	-36	-36	0
Recreatie en toerisme						
Recreatieve Havens	3	3	1	-3	5	8
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	26	25	0	-258	-230	28
Duurzaamheid						
Afval	1.906	1.988	82	-1.752	-1.834	-82
Milieubeheer	419	214	-205	-1.570	-1.098	472
Mediabeleid						
Mediabeleid	0	0	0	-9	-10	0
Onderwijs						
Openbaar basisonderwijs	29	13	-17	-161	-106	54
Onderwijshuisvesting	26	30	4	-789	-792	-3
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	144	154	10	-949	-1.010	-61
Sport						
Sportbeleid en activering	8	28	20	-232	-245	-14
Sportaccommodaties	194	226	32	-1.690	-1.647	43
Kunst en Cultuur						
Cultuurpresentatie, -productie, -partici	61	61	0	-395	-290	105
Musea	0	0	0	-184	-52	132
Media	0	2	2	-408	-403	5
Welzijn						
Samenkracht en burgerparticipatie	75	146	71	-2.157	-1.877	280
Werk- en inkomensondersteuning						
Inkomensregelingen	3.641	3.627	-13	-5.415	-5.074	342
Begeleide participatie	0	6	6	-2.069	-2.034	35
Arbeidsparticipatie	0	0	0	-626	-550	75
Maatschappelijke ondersteuning						
Wijkteams	0	21	21	-174	-138	36
Maatwerkvoorziening (WMO)	3	3	0	-702	-566	136
Maatwerkdienstverlening 18+	168	149	-19	-3.697	-3.775	-79
Geëscaleerde zorg 18+	50	61	11	-68	-61	7
Jeugd						
Maatwerkdienstverlening 18-Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	-5.195	-4.617	577
	0	0	0	-84	-80	4
Volksgezondheid						
Volksgezondheid	34	29	-5	-743	-669	74
Overhead						
Ondersteuning organisatie	130	399	270	-8.307	-7.941	366
Treasury						
Treasury	600	652	51	-157	-179	-22
Lokale heffingen						
OZB woningen	3.503	3.541	38	-136	-137	-1
OZB niet-woningen	1.332	1.325	-7	-113	-113	0
Belastingen Overig	53	58	5	-44	-44	0
Economische promotie	121	111	-9	-6	-6	0
Algemene uitkeringen						

Algemene uitkering overige uitkeringen	28.969	29.295	327	0	0	0
Overige baten en lasten en onvoorzien						
Resultaat van de rekening baten lasten	0	0	0	0	-2.412	-2.412
Overige baten en lasten	585	17	-568	-623	0	623
Vennootschapsbelasting						
Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0	0	0
Reserves	6.723	4.753	-1.970	-2.195	-3.018	-822
Resultaat	56.480	54.240	2.240	56.480	54.240	2.240

TOELICHTING VAN DE VERSCHILLEN PER PROGRAMMA

Specificaties van de verschillen tussen de primitieve begroting en de begroting na wijziging en analyse van de verschillen tussen de gewijzigde begroting en de realisatie per programmaonderdeel op hoofdlijnen:

Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid

Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Saldo 2021
Baten	302	302	334	32
Lasten	-3.550	-3.694	-3.615	79
Saldo van baten en lasten	3.248	3.392	3.281	111
Onttrekking reserves	0	79	6	-73
Toevoeging reserves	0	0	-30	-30
Resultaat	3.248	3.313	3.305	8

Bedragen x € 1.000

Thema s en taakvelden	Primaire Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Saldo 2021
Bestuur, participatie en communicatie				
Bestuur	-1.162	-1.237	-1.212	25
Beheer overige gebouwen en gronden	-8	-8	-65	-57
Dienstverlening				
Burgerzaken	-218	-290	-245	45
Openbare orde & veiligheid				
Crisisbeheersing en Brandweer	-1.588	-1.532	-1.491	41
Openbare orde en Veiligheid	-273	-325	-268	57
Reserves	0	79	-24	-103
Resultaat	3.248	3.313	3.305	8

Bestuur, participatie en communicatie

Bestuur

Het grootste voordeel binnen dit thema is ontstaan doordat er een lage storting in de voorziening voor de pensioenaanspraken van wethouders is gedaan. Dit zit vooral in een hogere rekenrente dan verwacht, waardoor er nu bijna € 69.000 minder gestort hoefde te worden om aan de pensioenverplichtingen in de toekomst te voldoen.

Hiertegenover staan meerkosten op bestuurlijke samenwerking vanwege hogere indexaties op contributies dan verwacht en nog niet verrekende btw van samen bijna € 13.000. Daarnaast was er een nadeel vanwege de ziektevervangings van wethouder Engberink van ruim € 26.000.

Het budget van de rekenkamercommissie is onderbenut gebleven in 2021. Het voorstel is om dit voordeel van € 4.000 door te schuiven naar 2022.

Beheer overige gebouwen

Er was in 2021 rekening gehouden met nakomende kosten als het pand van de voormalige Elshofschool niet in 2020 zou zijn verkocht. Doordat dit wel het geval was en de afrekeningen van nutsvoorzieningen mee zijn gevallen is er een voordeel van ruim € 10.000 ontstaan, waarvan ruim € 2.000 conform afspraak terug is gestort in de reserve onderwijshuisvesting. Voor de vm schoollocaties Tellegenschool, Holsthoek en Dijkzicht zijn de budgetten voor kapitaallasten en bijkomende huisvestingskosten voor € 36.000 geboekt onder programma 3 Onderwijshuisvesting. waardoor dit nadeel wegvalt tegen het voordeel daar. Resteert een nadeel van € 31.000 op de vm. schoollocatie Holsthoek als gevolg van onderhoud en verkoopondersteuning.

Dienstverlening

Burgerzaken

Het overschot binnen burgerzaken is voornamelijk veroorzaakt doordat er vanwege corona compensatie is ontvangen voor de meerkosten voor de verkiezing, waarvan een deel niet nodig was. Hierdoor is een voordeel ontstaan van € 42.000, waarvan € 25.000 via de voorgestelde resultaatbestemming doorschuift naar 2022 voor de verwachte meerkosten tijdens de gemeenteraadsverkiezingen boven op de compensatie in 2022 vanuit het rijk. Waar in 2020 juist minder leges zijn ontvangen dan begroot voor bijvoorbeeld rijbewijzen en reisdocumenten, is hier in 2021 juist een voordeel ontstaan van ruim € 21.000, waardoor de corresponderende afdracht van rijksleges ook bijna € 2.000 hoger uitvalt dan begroot. Tenslotte is er een tekort ontstaan op geografische informatievoorziening vanwege extra werkzaamheden betreffende bijhouden mutaties voor BAG-BGT.

Openbare orde en veiligheid

Crisisbeheersing en brandweer

De uitvoering brandweertaken is conform begroting gerealiseerd. Over 2020 is bijna € 56.000 terugontvangen van de Veiligheidsregio IJsselland, conform de melding in de 2e Bestuursrapportage 2021. Het onderhoud aan de brandweerkazernes is € 36.000 lager uitgevallen. De onderhoudsbudgetten voor de brandweerkazernes zijn gebaseerd op de bijdrage van de Veiligheidsregio IJsselland.

Het restant budget is voor een groot deel gestort in de onderhoudsreserve om hogere kosten in de toekomst te kunnen dekken. De kosten voor crisisbeheersing zijn iets lager uitgevallen door lagere opleidingskosten.

Openbare orde en veiligheid

De kosten voor uitvoering en handhaving openbare orde en veiligheid zijn per saldo voor € 4.000 binnen de begroting gebleven. Voor lijkschouwing zijn de kosten enigszins hoger dan het beschikbare budget. Op andere onderdelen, inclusief de uitvoering Wet verplichte GGZ, zijn de kosten lager in 2021. Door de coronacrisis zijn bepaalde werkzaamheden van de BOA's blijven liggen. Voor de uitvoering in 2022 wordt € 7.000 van het budget naar 2022 overgeheveld.

Een deel van de incidentele budgetten wordt via resultaatbestemming overgeheveld naar 2022. De Aanpak veilig buitengebied wordt voor € 2.500 afgerond in 2022. Ook het extra ontvangen bedrag van het rijk voor versterking omgevingsveiligheid wordt voor € 5.000 in 2022 ingezet. Het budget voor Aanpak hondenpoep is door de corona-crisis niet volledig ingezet in 2021, dit wordt nu in 2022 verder opgepakt. Voor openbare orde en handhaving zijn de extra kosten door de corona-crisis gecompenseerd via een extra uitkering van de Veiligheidsregio. In 2021 is deze bijdrage van totaal € 18.000 uitgegeven aan extra inzet BOA's en compensatie van de betrokken organisaties die de controle op het coronatoegangsbewijs moesten uitvoeren. De in 2020 door de gemeente ontvangen coronacompensatie voor toezicht en handhaving is in 2021 niet ingezet en wordt voor bijna € 30.000 overgeheveld naar 2022 ter dekking van de verwachte extra inzet capaciteit gemeentebreed als gevolg van de coronacrisis.

De verhoging van de bijdrage voor de antidiscriminatievoorziening met € 7.000 via de Algemene Uitkering is ten onrechte hier begroot en wordt verantwoord onder programma 3 3.3 Welzijn.

Reserves

In 2020 is er via resultaatbestemming ontvangen compensatie voor verkiezingen doorgeschoven naar 2021 ter dekking van meerkosten in ad ruim € 39.000. Doordat de aanvullende compensatie in 2021 vanuit het rijk voldoende was, is het bedrag niet onttrokken uit de reserve nader te bestemmen middelen.

Vanwege gunstige afrekeningen voor de voormalige Elshofschool is er conform afspraak ruim € 2.000 gestort in de reserve onderwijshuisvesting.

De onderhoudsbudgetten voor de brandweerkazernes zijn gebaseerd op de bijdrage van de Veiligheidsregio IJsselland. Het restant budget van ruim € 27.000 is gestort in de reserve onderhoud voor volgende jaren. De incidentele budgetten uit de resultaatbestemming 2020 voor openbare orde en veiligheid zijn voor een groot deel niet ingezet in 2021 en daarom is bijna € 34.000 niet onttrokken aan de reserve Nader te bestemmen middelen.

Leefomgeving

Leefomgeving	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Saldo 2021
Baten	7.767	9.729	9.199	-531
Lasten	-11.679	-15.469	-12.788	2.681
Saldo van baten en lasten	3.912	5.740	3.589	2.150
Onttrekking reserves	31	1.832	620	-1.213
Toevoeging reserves	-13	-13	-802	-789
Resultaat	3.894	3.920	3.772	148

Bedragen x € 1.000

Thema s en taakvelden	Primaire Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Saldo 2021
Openbare ruimte				
Verkeer en vervoer	-1.929	-2.203	-1.784	419
Openbaar vervoer	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.025	-1.025	-967	58
Riolering	515	515	515	0
Begraafplaatsen en crematoria	-48	-48	-20	28
Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving				
Ruimtelijke ordening	-490	-967	-790	177
Wonen, grondexploitatie & handhaving				
Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)	-17	-17	573	590
Wonen en bouwen	-153	-566	-162	404
Economische zaken en grondexploitatie				
Economische ontwikkeling	-108	-132	-131	1
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-20	-20	149	169
Economische promotie	-36	-36	-36	0
Recreatie en toerisme				
Recreatieve Havens	-1	-1	8	9
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-227	-232	-204	28
Duurzaamheid				
Afval	276	153	153	0
Milieubeheer	-650	-1.152	-884	268
Mediabeleid				
Mediabeleid	0	-9	-10	0
Reserves	18	1.820	-182	-2.002

Resultaat	3.894	3.920	3.772	148
-----------	-------	-------	-------	-----

Openbare ruimte

Verkeer en vervoer

Gelet op het vastgestelde reconstructieschema en de specifieke besluiten betreffende inhaalslag onderhoud wegen in 2022 (IBOR-beleidsplan) dienen de niet bestede budgetten 2021 van afgerond € 246.000 beschikbaar te blijven voor 2022 en volgende jaren.

In het kader van resultaatbestemming wordt daarom voorgesteld het bedrag over te hevelen naar 2022. Het restant van het budget voor aanleg glasvezel buitengebied (€ 7.000) wordt overgeheveld naar 2022.

Openbaar groen

Dit betreft voordelen op het beheer- en onderhoud van groen (onderhoud bermen, verwerking groenafval, algemeen groenbeheer). Wegens de overgang naar de ROVA voor blad verwijderen en onkruid op verharding zijn efficiency voordelen gerealiseerd.

Riolering

Het gerealiseerde voordeel op de exploitatielasten riolering ten opzichte van de begroting is toegevoegd aan de voorziening riolering. Bij de vaststelling van het tarief rioolheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis. Een eventueel overschot/tekort op de riolering wordt op rekeningbasis toegevoegd/onttrokken aan de voorziening riolering. Vanwege het gerealiseerde voordeel op het totale product riolering wordt per saldo € 186.000 toegevoegd aan de voorziening riolering. De geraamde toevoeging aan de voorziening was € 10.000.

Begraafplaatsen

Aan de gemeentelijke gebouwen begraafplaatsen is minder onderhoud gepleegd dan in de meer jaren onderhoudsplanning was geraamd. Het reserveerde budget 2021 (€ 2.400) blijft beschikbaar in de Reserve onderhoud gebouwen begraafplaatsen. Er zijn meer begrafenissen geweest in 2021, waardoor meer inkomsten uit begraafplaatsrechten dan geraamd (€ 25.000).

Ruimtelijke ontwikkeling en omgeving

Ruimtelijke ordening

Vanwege het meerjarig karakter van de Kracht van Salland Leader 2015-2022 zijn de resterende middelen tot een bedrag van afgerond € 25.000 overgeheveld naar 2022. Het niet bestede incidentele budget voor het Hoogwaterbeschermingsprogramma (€ 24.500) wordt via resultaatbestemming overgeheveld naar 2022.

Voor de voorbereiding van de Omgevingswet zijn verschillende budgetten beschikbaar gesteld. De afronding/voorzetting van genoemde werkzaamheden vindt plaats in 2022 en volgende jaren. In het kader van resultaatbestemming 2021 wordt daarom voorgesteld het restant van de budgetten van afgerond € 186.000 over te hevelen naar 2022.

De via de algemene uitkering ontvangen middelen voor de Wet kwaliteitsborging (Wkb) zijn met resultaatbestemming 2021 (€ 10.300) overgeheveld naar 2022. De subsidiebijdrage van de provincie voor gebiedsaanpak Boskamp en het daaraan gerelateerd budget is met resultaatbestemming 2021 overgeheveld naar 2022.

Onder dit taakveld valt ook de inzet van provinciale middelen voor het in kaart brengen van recreatieve potentie van het IJsselgebied en het plaatsen van informatievoorziening. Deze middelen ad € 35.000 zijn in 2021 niet besteed, waardoor zowel de geraamde baten als lasten doorschuiven naar 2022.

Wonen, grondexploitatie & handhaving

Grondexploitatie (woningbouw)

Voor 1 grondexploitatie (complex Wesepe-woningbouw) zijn aanvullende middelen nodig om de exploitatie financieel sluitend te maken. Mede gelet op BBV-voorschriften is om deze reden een bedrag ten laste van de exploitatie 2021 gestort in een voorziening

Er zijn toevoegingen gedaan aan de reserve grondexploitatie in verband met winstneming voor de complexen Noorder Koeslag (circa € 341.000), Zonnekamp-Oost circa € 163.000) en Olstergaard (circa € 107.000) (zie ook paragraaf 2.7 Grondbeleid).

Wonen en bouwen

De aanvragen voor omgevingsvergunningen zijn in 2021 hoger dan verwacht waardoor de legesopbrengsten afgerond € 168.000 hoger uitvallen dan geraamd.

Op de verhuur- en verkoop groenstroken zijn extra baten gerealiseerd van afgerond € 10.000.

De niet bestede budgetten voor de Noordmanshoek (€ 290.000) en opstellen woonvisie (€ 26.000) worden overgeheveld naar 2022. Op het budget herontwikkeling van de Tellegenschool is een nadeel ontstaan doordat de verwachte verkoopopbrengst niet in 2021 (verwachting 2022/2023) is gerealiseerd.

Economische zaken en grondexploitatie

Economische ontwikkelingen

De provinciale middelen gekomen om winkelkernen te ondersteunen in coronatijd en de oorspronkelijke provinciale subsidies voor de ontwikkeling van winkelkernen zijn deels onderbenut gebleven. Hierdoor valt de formele ontvangen subsidie in 2021 lager uit en schuift zowel het resterende uitgavenbudget als de resterende geraamde subsidie door naar 2022. De subsidierestanten samen zijn ruim € 94.000.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Van twee complexen (Wesepe, Meente-Noord) zijn middelen vrijgevallen vanuit de vorig jaar gevormde verliesvoorziening. Om deze reden zijn extra bedragen toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. Er is een onttrekking gedaan aan deze reserve in verband een neerwaartse bijstelling van de winstneming voor het complex Meente-Zuid.

Het gerealiseerde nadeel op de grondexploitatie van bedrijfsterreinen, wordt geneutraliseerd via toevoeging en onttrekking aan reserves en verder gemuteerd op de boekwaarde van de gronden van de verschillende complexen (zie ook paragraaf 2.7. Grondbeleid).

Recreatie en toerisme

Openbaar groen & (openlucht) recreatie

Er is een onderbesteding op speelvoorzieningen, doordat de uitvoering van projecten onvoorzien doorschuift naar 2022. Het voorstel is om € 15.000 door te schuiven naar 2022. Daarnaast is de stelpost voor het versterken van de IJsseluiterwaarden nog onbenut gebleven.

Duurzaamheid

Afval

Bij de vaststelling van het tarief afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van 100% kostendekkendheid op begrotingsbasis. Een eventueel overschot/tekort op het totale product Afvalstoffenverwijdering en – verwerking wordt op rekeningbasis toegevoegd/onttrokken aan de egalisatievoorziening afvalstoffen. Vanwege de gerealiseerde voor- en nadelen op dit taakveld wordt per saldo € 98.000 toegevoegd aan de voorziening afvalstoffen

Milieu

In 2015 is het meerjarenprogramma “Samen Duurzaam” 2016-2020 vastgesteld. In 2017 is het koersdocument Grootschalige duurzame energie vastgesteld. Deze programma's beslaan meerdere jaren. Niet bestede bedragen (afgerond € 60.000) worden via resultaatbestemming overgeheveld naar 2022.

Voor de uitvoering van het klimaatakkoord (transitievisie warmte € 202.100, wijkaanpak € 10.000 en energieloketten € 25.000) zijn in 2019 incidenteel middelen ontvangen uit het gemeentefonds. Deze middelen zijn beperkt ingezet in 2021. Wij stellen voor het restant van genoemde bedragen van afgerond € 230.000 met resultaatbestemming 2021 over te hevelen naar 2022.

Het beschikbaar gestelde budget van € 7.000 voor de risicoanalyse VTH-taken is nog niet geheel besteed. Met resultaatbestemming 2021 wordt voorgesteld het restant budget (afgerond € 3.800) over te hevelen naar 2022.

Voor de aanpak van asbestdaken is in 2018 extra budget beschikbaar gesteld. Uitvoering wordt verder vervolgd in 2022. Wij stellen voor het restant bedrag van € 10.400 over te hevelen naar 2022.

Om de bedrijfsvoering van de Omgevingsdienst beter op orde te krijgen zijn extra kosten gemaakt. Hierdoor is de geraamde deelnemersbijdrage overschreden.

In 2021 is gestart met 5 initiatieven voor zonnevelden. Op het beschikbaar gestelde budget is een aanzienlijke overschrijding ontstaan (afgerond € 182.000), omdat genoemde initiatieven nog niet hebben geleid hebben tot concrete intentieovereenkomsten. Met resultaatbestemming 2021 wordt voorgesteld het gereserveerde budget voor de Ruimtelijke visie duurzame energie van € 147.000 over te hevelen naar 2022. Dit budget wordt voorlopig bestemd voor de participatieprocessen van de zon projecten

Reserves

Het verschil is ontstaan doordat er per saldo minder onttrokken is aan reserves. Voor een groot deel heeft dit te maken met incidentele budgetten waarvan de uitvoering doorloopt naar 2022. Dit betreft onder meer budgetten voor aanpak onderhoud bermen en sloten (IBOR-beleidsplan), aanleg glasvezel buitengebied, Vitaal platteland, Hoogwater-beschermingsprogramma, opstellen woonvisie, Noordmanshoek, sanering asbestdaken, klimaatakkoord, ruimtelijke visie duurzame energie en duurzaamheid. Met resultaatbestemming worden deze budgetten inclusief dekking uit de verschillende reserves overgeheveld naar 2022.

Vanwege de noodzakelijke aanvullende voorziening voor het complexen Wesepe (woningbouw) is een onttrekking gedaan aan de Reserve grondexploitatie. De gevormde verliesvoorziening voor de complexen Wesepe (bedrijfsterrein) en Meente-Noord kon worden verlaagd waardoor extra bedragen zijn toegevoegd aan deze reserve.

Er zijn toevoegingen gedaan aan deze reserve in verband met mutaties in de winstneming voor de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost, Olstergaard en Meente-Zuid.

Samenleving

Samenleving	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Saldo 2021
Baten	3.435	4.434	4.557	124
Lasten	-22.006	-25.736	-23.988	1.748
Saldo van baten en lasten	18.571	21.303	19.431	1.872
Onttrekking reserves	470	1.054	576	-478
Toevoeging reserves	-188	-188	-188	0
Resultaat	18.289	20.437	19.043	1.394

Bedragen x € 1.000

Thema s en taakvelden	Primaire Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Saldo 2021
Onderwijs				
Openbaar basisonderwijs	-131	-131	-94	37
Onderwijshuisvesting	-847	-762	-761	1
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-782	-805	-856	-51
Sport				
Sportbeleid en activering	-217	-224	-217	7
Sportaccommodaties	-1.338	-1.496	-1.421	74
Kunst en Cultuur				
Cultuurpresentatie, -productie, -partici	-173	-334	-228	105
Musea	-96	-184	-52	132
Media	-400	-408	-400	8
Welzijn				
Samenkracht en burgerparticipatie	-1.727	-2.082	-1.731	351
Werk- en inkomensondersteuning				
Inkomensregelingen	-1.694	-1.774	-1.446	328
Begeleide participatie	-1.899	-2.069	-2.028	41
Arbeidsparticipatie	-524	-626	-550	75
Maatschappelijke ondersteuning				
Wijkteams	-131	-174	-117	58
Maatwerkvoorziening (WMO)	-479	-699	-563	136
Maatwerkdienstverlening 18+	-3.215	-3.529	-3.626	-98
Geëscaleerde zorg 18+	0	-18	0	18
Jeugd				
Maatwerkdienstverlening 18-	-4.164	-5.195	-4.617	577
Geëscaleerde zorg 18-	-84	-84	-80	4
Volksgesondheid				
Volksgesondheid	-672	-709	-640	69
Reserves	282	866	388	-478
Resultaat	18.289	20.437	19.043	1.394

Onderwijs

Openbaar basisonderwijs

Onder openbaar basisonderwijs wordt het gymvervoer, bijdrage gymonderwijs en de exploitatie van de gymlokalen verantwoord . Het gymonderwijs is goedkoper door bijna € 7.000 lagere vervoerkosten. Door fusies maken minder scholen gebruik van dit vervoer.

De exploitatie van de gymlokalen is ruim binnen het geraamde budget uitgevoerd. De onderhoudskosten zijn bijna € 31.000 lager dan begroot, onder andere door uitvoering in eigen beheer tijdens de corona-crisis. Dit voordeel en een bijdrage van het rijk voor btw wordt gecompenseerd door een lagere onttrekking aan de onderhoudsreserve. Lagere huurinkomsten door corona van ruim € 10.000 zijn deels gecompenseerd door het rijk via een specifieke compensatie-uitkering die onder sport is verantwoord. Ook zijn er wat kleinere voordelen op diverse posten zoals energie, schoonmaak en water door het beperkte gebruik van de gymzalen.

Onderwijs huisvesting

De kosten voor de noodlokalen van de Aloysiuschool zijn € 25.000 hoger door de extra kosten voor het afvoeren van de noodlokalen en de nagekomen afrekening over 2020. Een aantal scholengebouwen heeft geen onderwijsbestemming meer en worden nu verantwoord onder Programma 1. Daardoor ontstaan er hier € 36.000 voordeel op de budgetten voor kapitaallasten, verzekeringen en belastingen.

De kosten voor de uitvoering van het project onderwijshuisvesting voor Olst en Wijhe vallen in 2021 € 17.000 hoger uit dan het beschikbare budget. Dit komt onder andere door de langere doorlooptijd, waardoor meer capaciteit, zowel intern als extern, is ingezet. Het project loopt door in 2022. In 2022 is hiervoor budget geraamd.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Het betreft de verantwoording van het voortgezet onderwijs, onderwijsbegeleiding, leerplicht, leerlingenvervoer, voor- en vroegtijdse educatie en peuterwerk.

De kosten voor leerlingenvervoer zijn in 2021 gestegen en € 73.000 hoger dan geraamd. De kosten zijn gestegen doordat het aantal leerlingen dat gebruik maakt van deze voorziening is toegenomen. Mogelijk is dit een effect van corona, waardoor leerlingen zich net niet meer in het reguliere onderwijs kunnen handhaven.

Voor voor- en vroegtijdse educatie (VVE) is de rijksbijdrage onderwijsachterstandsbeleid toereikend. We werken sinds 2021 met een uurprijs die gerelateerd is aan de maximale uurtarief van de toeslagregeling voor dagopvang. Hierdoor zijn de kosten wel gestegen. De middelen voor onderwijsachterstandsbeleid (OAB) zijn geormerkt, zodat het resterende budget behouden blijft voor 2022. Vanaf 2023 gaat een nieuwe OAB-periode in. Voor die periode mogen we 50% van het budget 2022 meenemen.

Bij peuterwerk is een negatief resultaat ontstaan van bijna € 4.000 omdat we met de nieuwe uurprijs hebben gewerkt. Ook ouders die recht hebben op kinderopvangtoeslag hebben nu recht op een plusbedrag. Dat was voorheen niet het geval.

Voor de noodopvang voor kinderen en het kwijtschelden van de eigen bijdrage voor kinderopvang tijdens de coronacrisis is van het rijk compensatie ontvangen. Het resterend bedrag uit 2020 en 2021 van € 20.000 wordt overgeheveld naar 2022.

Sport

Sportbeleid en activering

Doorgeschoven middelen ad € 7.200 voor de verhoogde inzet van combinatiefunctionarissen zijn ook in 2021 niet uitgegeven, waardoor het voorstel is om deze over te hevelen naar 2022.

Sportaccommodaties

Bij sporthal de Hooiberg is een groot voordeel ontstaan doordat beheer en onderhoud vooral door eigen mensen is gedaan in plaats van door externen of ingehuurde krachten. Dit was mogelijk vanwege het beperkte gebruik in verband met corona. Dit heeft ook gezorgd voor lagere kosten op het gebied van bijvoorbeeld schoonmaak en energie. Dit levert een voordeel op de geraamde kosten op van ruim € 115.000. Het voordeel op het geraamde onderhoud blijft achter in de onderhoudsreserve. De inkomsten uit huur waren door het lagere gebruik ook lager dan begroot, waarbij dit verlies deels is gecompenseerd door het rijk. Het nadeel op de begrote baten kwam uit op € 7.000.

De stelpost voor onvoorziene uitgaven voor het zwembad was in 2021 niet nodig en schuift daardoor wederom een jaar door. Het zwembad liet wel een exploitatietekort zien van ruim € 23.000, maar daarvoor is de stichting via de gemeente volledig gecompenseerd door het rijk. Daarnaast was er een overschot op de geraamde opbrengst van bijna € 11.000, vooral door een afrekening op de energie uit 2020. Er is tevens voor € 11.000 meer aan onderhoud uitgegeven dan vooraf geraamd, doordat gepland onderhoud uit 2020 was doorgeschoven naar 2021.

Op de sportparken is het onderhoud duurder uitgevallen dan verwacht. Ook de afschrijvingskosten waren hoger dan verwacht, vanwege het vroegtijdig afschrijven van kleedkamers in verband met de verlaagde levensduur van gebouwen. Daar was op deze plek geen rekening mee gehouden. Het totale nadeel op sportparken qua kosten kwam daarmee op bijna € 58.000, terwijl er vanwege de extra compensatie op betaalde btw ook ruim € 27.000 aan extra opbrengsten is ontstaan.

Kunst en cultuur

Cultuur

Op dit taakveld is een voordeel ontstaan omdat de compensatiemiddelen voor corona onderbenut zijn gebleven. Ook zijn de middelen voor cultuureducatie onderbenut gebleven door corona. Het voorstel is om beide overschotten van respectievelijk € 125.000 en € 7.648 via resultaatbestemming mee te nemen naar 2022.

Musea

Op dit taakveld is een fors overschot te zien doordat het onderhoud aan voornamelijk de uurwerken van de kerktorens doorschuift naar 2023 ad € 47.000. Daarnaast schuift het budget voor het opstellen van de kerkenvisie door naar 2022 ad € 25.000. Daarnaast is er een voordeel doordat de cultuurhistorische waardenkaart niet is opgesteld vanwege corona ad € 59.700. Het voorstel is dan ook om het overschot mee te nemen naar 2022.

Welzijn

Samenkracht en burgerparticipatie

Onder Samenkracht en burgerparticipatie zijn de budgetten voor maatschappelijk werk, Wmo vervoer, welzijnsaccommodaties, Kulturhusconcept, dorpsontwikkelpunten, sociaal cultureel werk, kinderopvang, opvang statushouders en budgetten sociaal domein voor mantelzorg, bijkomende activiteiten jeugd, uitvoering en toegang verantwoord.

De opvang statushouders valt met ingang vanaf 2022 onder de nieuwe wet Inburgering. Van de incidentele budgetten voor invoering wordt € 65.000 overgeheveld naar 2022, waarvan € 21.000 gedekt is uit een bijdrage via de algemene uitkering, om de aanloopkosten op te kunnen vangen. Voor kinderopvang zijn de kosten in 2021 voor € 33.000 binnen het geraamde budget gebleven. Dit is onder andere het gevolg van de coronacrisis, waarin de kinderopvang deels gesloten was en kinderen thuis opgevangen moesten worden. De kosten van het Wmo vervoer zijn € 45.000 binnen het geraamde budget gebleven. Mogelijk dat de coronacrisis hier een voordelig effect heeft gehad. Het compenseert voor een deel de overschrijding op het leerlingenvervoer, dat binnen hetzelfde contract is georganiseerd. Het meldpunt sociaal domein is per 30 april opgeheven. De onderdelen maatschappelijk werk, mantelzorg en overige activiteiten Wmo, waaronder de adviesraad sociaal domein, zijn per saldo €13.000 voordelig gerealiseerd in 2021.

Een ontvangen provinciale subsidie voor leefbare kernen van € 75.000 is via de gemeente verstrekt aan stichting dorpshuis Herxen. Budgettair was met zowel de ontvangst als uitgave geen rekening gehouden. Voor dorpshuis De Bongerd in Welsum was er een overschrijding van ruim € 10.000. Dit kwam vooral door onvoorziene onderhoudskosten die wel zijn gedekt uit de onderhoudsreserve. Ook de voorgenomen inhaalslag op het onderhoud van het zalencentrum in Wesepe wordt doorgeschoven naar 2022 ad € 96.000. Veel initiatieven rondom dorpsontwikkelpunten zijn vanwege corona afgeblazen, waardoor hier een voordeel is ontstaan van bijna € 12.000.

De coronacompensatiebedragen voor dorps- en buurthuizen, bestrijding eenzaamheid ouderen, extra begeleiding kwetsbare groepen, vrijwilligers jeugdorganisaties, perspectief jeugd en jongeren en quarantaine-opvang zijn nog niet benut in 2021 en worden voor totaal € 114.000 overgeheveld naar 2022.

Werk en inkomensvoorzieningen

Inkomensregelingen

Voor de uitkeringen ontvangen we van het rijk het zogenaamde BUIG-budget (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten). In 2021 is dit budget toereikend. Dit betekent dat we weer geen beroep hoeven te doen op de vangnetregeling. In de 2e Bestuursrapportage is al voorzichtig rekening gehouden met een voordelige uitkomst en is ook het geraamde risico-budget voor 2021

vrijgevallen. Per saldo een voordelig resultaat op de uitkeringen van € 140.000. Voor de uitvoering van de zgn. TOZO-uitkeringen (Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers) wordt een specifieke uitkering ontvangen van het rijk, voor zowel de verstrekte uitkeringen als de nodige uitvoeringskosten. De regeling is gestopt op 1 oktober en budgettair-neutraal verwerkt in de jaarrekening. Onder minimale beleid zijn naast de normale uitkeringen ook de uitkeringen voor de zgn. TONK-regeling (Tijdelijke ondersteuning Noodzakelijke Kosten) voor ondernemers verantwoord. Voor deze regeling heeft de gemeente een ruime compensatie ontvangen wat voor € 85.000 niet is benut. Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2022. Ook de coronacompensatiebedragen voor schuldenbeleid en bijzondere bijstand zijn in 2021 nog niet ingezet en worden voor totaal € 30.000 overgeheveld naar 2022. De reguliere minima-uitkeringen blijven, mede door hogere inkomsten terugvordering en verhaal, met een voordeel van € 78.000 ruim binnen het geraamde budget.

Begeleide participatie

Onder begeleide participatie wordt de uitvoering van de voormalige Wsw-regeling verantwoord. De kosten van deze uitvoering zowel door KonnecteD (voormalige Sallcon) als door Tiem (voormalige Wezo) zijn binnen het geraamde budget gerealiseerd. De compensatie die van het rijk is ontvangen voor de gevolgen van de coronacrisis is voor de volledige € 50.000 doorbetaald aan de uitvoerende instanties. Deze hogere kosten worden gedekt door een hogere algemene uitkering. Door een dalend aantal Wsw-ers is een voordeel ontstaan op de uitvoeringskosten van € 90.000

Arbeidsparticipatie

De uitvoering re-integratie is inclusief de inzet van gemeentelijk budget voor de uitvoering, voortvloeiend uit de structurele verwerking van de bestuursopdracht werk in uitvoering. De budgetten zijn voor een klein deel niet benut in 2021, waardoor een voordeel is ontstaan van € 31.000. Het incidenteel budget voor Breed offensief van bijna € 9.000, een wetsontwerp om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen, wordt in 2022 ingezet en daarvoor overgeheveld. De coronacompensatiebedragen voor extra ondersteuning op gebied van re-integratie worden voor € 35.000 overgeheveld naar 2022.

Maatschappelijke ondersteuning

Wijkteams

Onder wijkteams wordt een deel van de toegang van het sociaal domein, het maatwerk van de jeugdgezondheidszorg en de gevolgen van de begeleiding gedupeerde kindertoeslagaffaire verantwoord. Als gevolg van de coronacrisis zijn subsidie budgetten 2020 voor preventie niet ingezet en teruggegeven aan de gemeente. Dit voordeel dekt het nadeel van de extra subsidie 2021 van € 25.000 aan het Centrum voor jeugd en gezin (CJG) om de toegenomen werkzaamheden als gevolg van de coronacrisis op te kunnen vangen. Het preventiebudget Jeugd is deels ingezet voor de Praktijk Ondersteuner Huisartsen (POH-er) om in verbinding met huisartsen specialistische GGZ waar mogelijk te voorkomen en/of korte behandeling zelf te doen. Vanuit de heroverwegingsmaatregelen is de POH-er vanaf 1 januari 2022 in dienst van de gemeente, waardoor tegen gelijke kosten meer uren voor deze ondersteuning beschikbaar blijven.

Het incidenteel budget van het rijk voor impuls Gezond in de stad van € 5.000 wordt ingezet in 2022 en daarom overgeheveld. De verschillende coronacompensatiebedragen voor jeugd zijn voor een groot deel nog niet benut in 2021 en worden voor totaal € 33.577 overgeheveld naar 2022.

Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Onder de maatwerkvoorzieningen worden de woon- en leefvoorzieningen voor inwoners met een beperking (voormalige Wvg-voorzieningen) verantwoord. In 2021 is de begroting aangepast op de gestegen tarieven en het gestegen gebruik van de voorzieningen. Voor woningaanpassingen is het altijd moeilijk in te schatten. In 2021 zijn meer aanpassingen aangevraagd en toegekend waardoor een nadeel van € 32.000 ten opzichte van de begroting is ontstaan. Op het budget voor leefvoorzieningen, zoals rolstoelen, scootmobielen en andere hulpmiddelen, is een voordeel ontstaan van € 169.000. Door de nieuwe contractering in 2020, een jaar waarin ook een zorgleverancier failliet ging met de nodige financiële consequenties, is nu een stabielere situatie ontstaan.

Maatwerkdienstverlening 18+

De maatwerkdienstverlening 18+ betreft zowel de kosten voor de Wmo zorg als voor de Wmo huishoudelijke hulp, naast de uitvoeringskosten en doorlopende kosten van de transformatie sociaal domein. Voor de Wmo huishoudelijke hulp zien we nog steeds een toename van de vraag. Ten opzichte van de begroting is een nadeel ontstaan van € 140.000. Door aanpassing van het normenkader willen we deze toename in 2022 afremmen. Voor Wmo begeleiding en dagbesteding is de uitkomst, mede door de bijstelling van de begroting 2021, net binnen de begroting gebleven. Op de uitvoeringskosten is € 24.000 bespaard door met name de cliëntbeoordeling meer met eigen capaciteit is gerealiseerd. Als gevolg van de coronacrisis is het budget voor publicaties en bijeenkomsten, als uitvloeisel van het transformatietraject sociaal domein, niet benut in 2021, zodat het budget van € 5.000 wordt overgeheveld naar 2022.

Voor de meerkosten als gevolg van corona was voldoende compensatiebudget van het rijk beschikbaar. Het restant van € 20.000 wordt overgeheveld naar 2022.

Geëscaleerde zorg 18+

De inzet op maatschappelijke opvang en beschermd wonen is budgettair neutraal. Het incidenteel door het rijk beschikbaar gestelde bedrag voor brede aanpak dak- en thuislozen is in 2021 mede door corona en (daardoor) te weinig capaciteit, niet ingezet maar wordt overgeheveld naar 2022.

Jeugd

Maatwerkdienstverlening 18-

In 2021 blijven de kosten voor jeugdhulp € 437.000 binnen het geraamde budget. Naar aanleiding van de hoge kosten in 2020 is het budget voor jeugdhulp in 2021 en volgende jaren flink verhoogd. Via maatregelen uit de heroverweging zullen de kosten voor jeugdhulp weer moeten dalen. De maatregelen zijn eind 2021/begin 2022 ingezet zodat de resultaten pas in 2022 en volgende jaren zichtbaar zullen worden. In 2020 waren de kosten hoog mede door veel dure trajecten die naar verwachting over het jaar heen zouden doorlopen. In totaal zijn er in 2021 echter acht van deze trajecten minder ingezet dan in 2020 het geval is geweest. Uitgaande van een trajectprijs voor deze dure zorg van minimaal € 50.000, verklaart dit voor een groot deel het voordeel in 2021. Dit voordeel biedt helaas geen garantie voor de toekomst, in de eerste maanden van 2022 is weer een flinke stijging van deze trajecten te zien. Daarnaast zijn er in 2021 minder PGB's ingezet ten opzichte van voorgaande jaren, een voordeel van € 30.000 ten opzichte van de begroting. Op de uitvoering is een voordeel behaald van € 33.000, onder andere op de uitvoering door het RSJ en externe advisering. Voor een claim van een zorgleverancier was in 2020 een bedrag gereserveerd van ruim € 100.000. Begin 2022 is in overleg met de regiogemeenten overeenstemming over de hoogte van de claim bereikt, waardoor € 49.000 van het gereserveerde bedrag vrij valt in 2021. Het budget transformatieplan jeugd is in 2021 deels ingezet voor extra ondersteunende capaciteit op jeugdbeleid. Het restant van dit budget, € 13.000, wordt overgeheveld naar 2022 met hetzelfde doel en dekking uit de reserve Nader te bestemmen middelen.

Geëscaleerde zorg

Onder geëscaleerde zorg 18- worden de kosten voor Stichting Veilig Thuis verantwoord. Voor 2021 zijn de kosten binnen de begroting gebleven.

Volksgezondheid

Volksgezondheid

De reguliere volks- en overige gezondheidszorg zijn op basis van de begroting gerealiseerd.

Op preventie is een voordeel van € 12.000 ontstaan doordat o.a. het convenant preventie alcohol is beëindigd.

De pilot Positieve Gezondheid Olst is in principe afgerond. Het restant budget van € 18.000 wordt overgeheveld om in 2022 nog een cursus te realiseren die in 2021 niet meer gegeven kon worden. Het extra bijdrage via de algemene uitkering voor ambulantisering GGZ van € 24.000 is ten onrechte onder volksgezondheid geraamd. De kosten worden onder 3.5 Maatschappelijke ondersteuning verantwoord en zorgen voor hogere kosten Wmo zorg. Ook het incidentele budget voor Brede aanpak dak- en thuislozen van € 24.000 is hier ten onrechte geraamd en hoort onder 3.3 Welzijn. Door corona en onvoldoende capaciteit wordt dit in 2022 opgepakt en wordt het budget overgeheveld naar 2022.

Reserves

De budgetten voor transformatie jeugd en sociaal domein zijn in 2021 minder uitgeput dan geraamd, resp. € 12.900 en € 5.000. Het budget voor brede aanpak dak- en thuislozen wordt in 2022 ingezet. Er is een lagere onttrekking geweest uit de reserves welzijnsaccommodaties van bijna € 170.000 vanwege per saldo lagere onderhoudskosten op diverse locaties. Ook heeft er een lagere onttrekking plaatsgevonden aan de reserves nader te bestemmen middelen vanwege de niet benutte stelpost voor het zwembad (€ 10.000), de niet benutte middelen voor de combinatiefunctionaris (€ 7.200), cultuureducatie (€ 7.648) en de cultuurhistorische waardekaart (€ 59.700). Uit de reserve onderhoud kerktorens is ruim € 47.000 niet onttrokken vanwege doorgeschoven onderhoud. Voor de corona compensatiebudgetten uit 2020 is bijna € 123.000 nog niet ingezet in 2021.

Algemene dekkingsmiddelen, Overhead en onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Saldo 2021
Baten	33.104	35.293	35.398	105
Lasten	-7.747	-9.386	-8.420	966
Saldo van baten en lasten	25.358	25.907	26.978	1.071
Onttrekking reserves	211	3.758	3.551	-207
Toevoeging reserves	-139	-1.995	-4.409	-2.415
Resultaat	25.430	27.670	26.120	1.550

Bedragen x € 1.000

Thema s en taakvelden	Primaire Begroting 2021	Begroting 2021 na wijziging	Realisatie 2021	Saldo 2021
Overhead				
Ondersteuning organisatie	-6.974	-8.177	-7.541	636
Treasury				
Treasury	398	443	472	29
Lokale heffingen				
OZB woningen	2.974	3.367	3.404	37
OZB niet-woningen	1.177	1.219	1.212	-7
Belastingen Overig	9	9	14	5
Economische promotie	135	115	105	-9
Algemene uitkeringen				
Algemene uitkering overige uitkeringen	27.207	28.969	29.295	327
Overige baten en lasten en onvoorzien				
Overige baten en lasten	433	-38	17	54
Vennootschapsbelasting				
Vennootschapsbelasting (VPB)	0	0	0	0
Reserves	73	1.763	-858	-2.621
Resultaat	25.430	27.670	26.120	1.550

Overhead

Overhead

Op het taakveld overhead zijn er diverse overschotten ontstaan door doorschuiven projectbudgetten. Het betreft onder andere een voordeel op het projectbudget van heroverweging ad € 51.000 dat doorschuift naar 2022. Ook schuiven er compensatiemiddelen voor corona door die nog onderbenut zijn in 2022 ad € 39.000, dit is exclusief de coronamiddelen voor personele inzet. Dit geldt ook voor de implementatie van de P&C-tool LIAS waarvan de implementatie doorloopt naar 2022 met een overschot van ruim € 45.000 in 2021 tot gevolg.

De loonkosten binnen de organisatie lieten een voordeel zien van € 55.000. Er wordt € 65.000 aan nog onbenutte middelen voor de bestuursopdracht voorliggend veld (€ 50.000) en corona (€ 15.000) doorgeschoven naar 2022, waardoor dus een nadeel resteert van € 10.000. Ondanks noodzakelijk inhuur vanwege ziektevervanging en het niet kunnen opvullen van vacatures, was het totale beschikbare budget uiteindelijk ondanks ingezette stelposten net niet toereikend.

Voor overige personeelsgerelateerde kosten is er ook een onderbesteding geweest van € 65.000, met name op de uitvoeringskosten de salarisadministratie, minder kosten voor werving en selectie, minder af te dragen belasting voor de werkkostenregeling en minder kosten voor teamuitjes en de bedrijfsarts.

Op het gebied van ICT is er een voordeel ontstaan van bijna €116.000. Dit komt door bijna € 40.000 aan plannen die doorschuiven naar 2022, voor € 42.000 aan onbenutte stelposten en de rest door voordelen bij DOWR-i op het gebied van software en netwerkkosten.

Bij facilitaire zaken, betreffende het gemeentehuis en de gemeentewerf, was er een voordeel van € 108.000. Er waren vooral fors lagere kosten vanwege corona. Ook was er een voordeel van € 30.000 op de baten, door verkoop van de vervangen vrachtwagen en hogere huurinkomsten dan begroot door meer verhuur. Het voorstel is om een doorgeschoven budget uit 2020 van bijna € 39.000 door te schuiven naar 2022 als reservering voor de vervanging van meubilair.

De samenwerking binnen de DOWR op het gebied van bedrijfsvoering heeft in 2021 een voordelig resultaat opgeleverd. Dit zit verweven in de genoemde cijfers hierboven. Het voorstel is om het voordeel van € 142.000 grotendeels in te zetten ter invulling van de taakstelling bedrijfsvoering in 2023 en 2024, die in het kader van de heroverweging is ontstaan. Aan de taakstelling kan vanaf 2025 structureel worden voldaan, echter kan voor 2023 en 2024 de taakstelling niet worden ingevuld zonder pijnlijke incidentele ingrepen te doen. Het betreft respectievelijk € 63.000 en € 78.000.

Er zijn vanwege corona minder representatiekosten gemaakt, wat een voordeel van bijna € 19.000 op heeft geleverd. In 2021 waren de advocaatkosten echter wel € 15.000 hoger dan verwacht door meer benodigde juridische bijstand. Op het gebied van overheidsparticipatie is ruim € 14.000 overgebleven, doordat de uitgaven deels in 2022 plaatsvonden, waardoor het voorstel is om deze middelen door te schuiven naar 2022.

Op een technische post voor de doorbelasting van overhead aan diverse producten is een voordeel ontstaan van € 93.000. Dit zorgt voor een nadelen bij de desbetreffende producten.

Treasury

Treasury

De dividendinkomsten zijn in 2021 hoger dan begroot. Dit komt doordat de BNG in 2021 zowel het dividend over 2019 als 2020 betaalbaar heeft gesteld.. Dit zorgt voor een voordeel van € 26.000. Op het gebied van financiering is er een per saldo een beperkt voordeel ontstaan van ten opzichte van de begroting, doordat de rentelasten voor kortlopende financiering lager waren dan geraamd, maar er minder rente is doorbelast aan de taakvelden door lagere boekwaarden.

Lokale heffingen

Zie voor aanvullende informatie ook de paragraaf lokale heffingen.

OZB-woningen

De werkelijke opbrengst 2021 van OZB-eigenaren woningen is € 37.000 hoger dan begroot. Ten tijde van de tariefberekening was de algehele hertaxatie nog niet geheel afgerond. Uiteindelijk bleek de totale WOZ-waarde van de woningen wat hoger dan de geschatte waarde. De werkelijke bijdrage aan de Regionale Belastingssamenwerking is € 9.000 lager dan geraamd. Aan proceskostenvergoedingen is € 10.000 meer uitbetaald dan geraamd.

OZB niet woningen

Zowel de werkelijke opbrengst eigenarenbelasting 2021 als gebruikersbelasting valt iets lager uit dan geraamd.

Belastingen overig

Onder dit taakveld vallen de baatbelasting en de reclamebelasting. Het voordeel is ontstaan doordat de inkomsten uit baatbelasting hoger zijn dan begroot.

Economische promotie

In dit taakveld is er een nadeel ontstaan vanwege lagere inkomsten uit toeristenbelasting dan begroot. Ondanks een bijstelling bij de bestuursrapportage is door corona alsnog ruim € 9.000 minder toeristenbelasting ontvangen dan begroot.

Algemene uitkering

Algemene uitkering en overig gemeentefonds

Ten opzichte van de bij de 2e bestuursrapportage geactualiseerde raming is er in totaliteit € 327.000 aan extra inkomsten ontvangen.

Dit betreft voor bijna € 50.000 een bijstelling bij de decembercirculaire 2021 van de integratie-uitkering sociaal domein vanwege corona. Dit bedrag is volledig doorbetaald aan KonnecteD.

De meeropbrengst van de Algemene uitkering bedraagt € 277.000.

Dit betreft deels verrekeningen over eerdere uitkeringsjaren vanwege aanpassingen van gewichten en uitkeringsfactor (2019 meeropbrengst € 25.000 en 2020 minderopbrengst € 23.000).

In de decembercirculaire 2021 zijn aanvullende middelen vanwege corona toegekend ad in totaliteit € 142.000. Dit bedrag maakt onderdeel uit van het voorstel resultaatsbestemming 2021.

Daarnaast zijn op basis van de decembercirculaire 2021 overige middelen wegens taakmutaties ontvangen (robuust rechtbeschermingssysteem, versterking ondersteuning wijkteams, impuls integraal werken, systeem leren, inburgering en kwaliteitsborging bouw- en woningtoezicht ad in totaliteit € 104.000. Deze maken eveneens onderdeel uit van het voorstel resultaatsbestemming 2021.

Overige baten en lasten en onvoorzien

Rekeningresultaat

In de financiële tabel van het resultaat per taakveld is het rekeningresultaat niet zichtbaar. Dit is wel zichtbaar gemaakt in het voorwoord en de samenvatting aan het begin van de jaarstukken.

Overige baten en lasten

Het voordeel op dit taakveld betreft zowel de vrijval van niet direct toegewezen stelpost voor onvoorzien uitgaven van € 38.000 als de voorziening dubieuze debiteuren ad € 16.000.

Vennootschapsbelasting

Vennootschapsbelasting

In boekjaar 2020 is rekening gehouden met de verwachte te betalen vennootschapsbelasting over 2020 ad € 44.000. De aangifte en de daarmee gepaarde definitieve aanslag volgt nog. Op basis van de huidige inzichten wordt een lager aanslagbedrag verwacht. Dit compenseert de te verwachten te betalen vennootschapsbelasting over 2021.

Reserves

Het nadeel op de reserves is vooral ontstaan door lagere bijdrages uit de reserves. Dit betreft grotendeels de overige kosten voor het project heroverwegingen van bijna € 51.000, waarvan de onttrekking in 2022 plaats gaat vinden. Dit geldt ook voor de resterende kosten voor de implementatie van LIAS van ruim € 45.000, middelen ter vervanging van meubilair (€ 39.000) en een uitgestelde onttrekking voor corona gerelateerde loonkosten (€ 10.000). Zie hiervoor ook de voorgestelde resultaatbestemmingen. Vanwege lagere onderhoudskosten op het gemeentehuis dan gepland is er € 16.000 minder onttrokken dan was verwacht.

TOELICHTING BEGROTINGSRECHTMATIGHEID

Begrotingsrechtmatigheid (algemeen)

Op grond van artikel 28, lid a van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) moet in de toelichting op de programmarekening een analyse worden opgenomen van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Hiervoor is het onderdeel 'toelichting van de verschillen per programma' in de jaarstukken opgenomen.

Artikel 189, lid 3 van de Gemeentewet schrijft voor dat begrotingsoverschrijdingen op de lasten en daarmee overeenstemmende balansmutaties in principe onrechtmatig zijn. Bij de afweging van de relevantie van deze onrechtmatige lasten is het criterium 'passend binnen het door de raad uitgezette beleid' van belang. In geval van strijd met een wettelijk bepaling of met een door de raad genomen besluit is duidelijk dat een en ander niet 'passend' is. Voor vele andere situaties is dit minder duidelijk. Wij zijn van mening dat onderstaande afwijking past binnen het bestaande beleid en als gevolg hiervan kan worden aangemerkt als niet onrechtmatig.

Beoordeling uitkomsten jaarrekening 2021

Voor 2021 zijn de lasten per programma:

Bedragen x € 1.000

Lasten Jaarrekening 2021	Primaire begroting 2021	Begroting 2021 n.w.	Realisatie 2021	Resultaat
Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	-3.550	-3.694	-3.615	79
Leefomgeving	-11.679	-15.469	-12.788	2.681
Samenleving	-22.006	-25.736	-23.988	1.748
Algemene dekkingsmiddelen, overhead & onvoorzien	-7.747	-9.386	-8.420	966
Gerealiseerd resultaat	44.981	54.285	48.811	5.474

Bij de toetsing van bovenstaande wettelijke kaders blijkt dat er geen overschrijding is op de programma's en op Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien.

Ten aanzien van de investeringskredieten is er bij enkele kredieten (vrachtwagen, Abbott, dorps huis Welsum en locatieontwikkeling Averbbergen openbare ruimte) een beperkte overschrijding op de lasten zichtbaar in de specificatie op de vermeerderingen 2021 materiële vaste activa in de toelichting op de balans.

Ten aanzien het dorps huis Herxen zijn er ten compensatie ook hogere bijdragen van derden ontvangen. De locatieontwikkeling Averbbergen maakt onderdeel uit van een integraal voorbereidingskrediet (raad 30 juni 2021) waarbij per saldo geen sprake is van een overschrijding, Aangezien daarnaast de omvang van de overschrijdingen onder de in de financiële verordening gestelde grens blijven van € 50.000 waarbij de overschrijding gemeld had moeten worden in de bestuursrapportages en de overschrijdingen passen binnen het bestaande beleid zijn wij van mening dat deze kunnen worden aangemerkt als niet onrechtmatig.

WNT-verantwoording 2021 Gemeente Olst-Wijhe

Gegevens 2021			
bedragen x € 1	D.L.W. Zielhuis	J.T.J.J. van Zwam	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01-2021 t/m 31-12-2021	01-01-2021 t/m 31-12-2021	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,8889	
Dienstbetrekking?	ja	ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 97.565,03	€ 70.917,62	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.106,76	€ 13.281,50	
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 116.671,79</i>	<i>€ 84.199,12</i>	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000,=	€ 185.780,10	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	
Bezoldiging	€ 116.671,79	€ 84.199,12	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	
Gegevens 2020			
bedragen x € 1	D.L.W. Zielhuis	B.A. Duursema	J.T.J.J. van Zwam
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01-01-2020 t/m 31-12-2020	01-01-2020 t/m 01-01-2020	01-02-2020 t/m 31-12-2020
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	0,8889	0,9798
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 98.541,46	€ 10.058,19	€ 68.897,40
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.696,64	€ 34,67	€ 12.187,98
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 116.238,10</i>	<i>€ 10.092,86</i>	<i>€ 81.085,38</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	€ 201.000,=	€ 488,16	€ 180.259,11
Bezoldiging	€ 116.238,10	€10.092,86	€ 81.085,38

Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke regelt wat topfunctionarissen in de (semi)publieke sector mogen verdienen. Op grond van de WNT mag het inkomen van topfunctionarissen in de (semi) publieke sector maximaal 100% van het ministersalaris zijn. Topfunctionarissen in Olst-Wijhe zijn, volgens de wet, de gemeentesecretaris/algemeen directeur en

de raadsgriffier. Het voor gemeente Olst-Wijhe toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000. Beide functionarissen blijven ruim onder de norm.

Vaststelling juistheid en volledigheid eigen bijdrage WMO

Een aanvragen van een voorziening, zoals hulp in de huishouding, ondersteuning of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. Het CAK is het publiekrechtelijk zelfstandig bestuursorgaan (zbo) dat door de wetgever is belast met de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdrage. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdrage geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is en derhalve niet valt onder de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole door de accountant van de gemeente.

OVERZICHT AANWENDING ONVOORZIENE UITGAVEN

Op grond van de financiële uitgangspunten wordt een bedrag van € 40.000 beschikbaar gesteld voor onvoorziene uitgaven. In 2020 is geen beroep gedaan op dit budget.

OVERZICHT INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Incidentele Baten & Lasten			
Jaarrekening 2021	Baten / Lasten	Incidentele baten en lasten begroting 2021 n.w.	Incidentele baten en lasten rekening 2021
1. Bestuur, Dienstverlening en Veiligheid	Baten	-	-
	Lasten	-120.020	-15.318
2. Leefomgeving	Baten	5.262.396	4.149.399
	Lasten	-7.146.413	-4.186.897
3. Samenleving	Baten	700.770	726.957
	Lasten	-2.044.204	-1.219.594
4. Algemene dekkingsmiddelen, Overhead en Onvoorzien	Baten	1.433.664	110.763
	Lasten	-963.732	-603.032
Reserve mutaties	Toevoegingen	-1.856.000	-2.786.745
	Onttrekkingen	6.054.807	4.706.317
Resultaat		1.321.268	881.850

Incidentele Baten & Lasten Grexen			
Jaarrekening 2021	Baten / Lasten	Incidentele baten en lasten begroting 2021 n.w.	Incidentele baten en lasten rekening 2021
Grondexploitatie	Baten	3.746.389	3.397.288
Grondexploitatie	Lasten	-3.247.549	-2.929.845
Mutatie voorraad		498.840	467.443
Rentetoevoeging verliesvoorziening grondexploitatie		-37.233	-60.114

Toelichting Incidentele Baten en lasten 2021

Programma 1 Bestuur, participatie en communicatie

Bestuur

Bij de controle van de jaarrekening 2020 zijn incidentele lasten ontstaan in 2021 door extra werkzaamheden in het kader van Covid-19.

Openbare orde en veiligheid

In 2021 zijn incidentele lasten ontstaan met betrekking tot de 2e termijn voor de aanpak van het project 'Veilig Buitengebied'.

Programma 2 leefomgeving

Verkeer en Wegen

Op de aanleg van glasvezel, zijn incidentele lasten en baten gerealiseerd.

Grondexploitatie (bedrijfsterreinen)

Van twee complexen (Wesepe, Meente-Noord) zijn middelen vrijgevallen vanuit de gevormde verliesvoorziening. Er zijn incidenteel extra bedragen toegevoegd aan de reserve grondexploitatie. Er is een extra onttrekking gedaan aan deze reserve i.v.m. een bijstelling van de winstneming voor complex Meente Zuid. Het totaal van de lasten en baten grondexploitatie is afzonderlijk opgenomen in het overzicht.

Milieu

In 2021 heeft het programma duurzaamheid een vervolg gekregen met dekking uit reserves en provinciale subsidies. Op de budgetten Zonnevelden zijn incidenteel extra lasten ontstaan.

Ruimtelijke ordening

In 2021 zijn voor de implementatie van de omgevingswet incidentele middelen beschikbaar gesteld met dekking uit reserves.. Op de TOP-verplaatsing Welsum, Herontwikkeling Lepelaar, Hoogwaterbeschermingsprogramma en Vitaal platteland is sprake van incidentele lasten en baten welke deels of geheel worden gedekt uit reserves.

Grondexploitatie (woningbouw)

Er is sprake van hogere incidentele onttrekking aan de reserve grondexploitatie vanwege de noodzakelijke aanvulling van de verliesvoorzienig complex Wesepe-woningbouw. In 2021 is er op de complexen Noorder Koeslag, Zonnekamp-Oost en Olstergaard een winstneming gedaan. De winst is gestort in de reserve grondexploitatie. Het totaal van de lasten en baten grondexploitatie is afzonderlijk opgenomen in het overzicht.

Wonen en bouwen

Voor Noordmanshoek zijn eenmalige middelen beschikbaar gesteld. Het restant bedrag is overgeheveld naar 2022. Op herontwikkeling Tellegenschool zijn incidenteel lasten ontstaan. Er zijn extra incidentele baten gerealiseerd op verkoop groenstroken.

Programma 3 Samenleving

Jeugd

In 2021 zijn er vanwege Covid-19 incidentele meerkosten ontstaan bij Jeugdhulp.

Kunst en cultuur

In 2021 zijn er vanwege Covid-19 incidentele meerkosten ontstaan door coronasubsidies in de cultuursector.

Maatschappelijke ondersteuning

De pilot DagenDoen is in 2021 voortgezet met incidentele middelen.

Bij maatwerkdienstverlening 18+ zijn incidentele lasten ontstaan door meerkosten vanwege Covid-19 of Coronavergoedingen.

Onderwijs

Voor het project 'Scholen voor morgen' is incidenteel budget ingezet voor de projectkosten hiervan

Welzijn

Een incidentele provinciale subsidie is ontvangen in het kader van leefbare kleine kernen. Tevens zijn er incidentele lasten gemaakt voor Mantelzorgcomplimenten en budgetsubsidies aan welzijnsinstellingen.

Programma 4 Algemene dekkingsmiddelen , overhead en onvoorzien

Overhead

De grootste incidentele lasten betreft de inhuur vanwege langdurige ziektevervanging bij de teams MO, LO en WIZ. Tevens was er binnen deze team extra inhuur benodigd vanwege Covid-19 en de woningbouwcrisis. Daarnaast waren er incidentele lasten vanwege implementatie van Software. Ten slotte waren er incidentele baten vanwege de WAZO.

Reservemutaties

Toevoegingen

Ter dekking van het begrote saldo is een bijdrage geleverd vanuit de reserve nader te bestemmen middelen.

Voor de brandweerkazernes wordt voor onderhoud gebouwen structureel geen storting en/of onttrekking geraamd. Op basis van de realisatie-uitkomst is in 2021 gestort in uit de reserve onderhoud.

De storting van de reserves onderhoud welzijnsaccomodaties dienen incidenteel te worden gemarkeerd.

Er is uit de reserve grondexploitaties een bedrag vrijgevallen ten gunste van de reserve nader te bestemmen middelen naar aanleiding van het raadsbesluit bij de jaarrekening 2020.

Er is een toevoeging gedaan aan de reserve grondexploitatie in verband met winstneming van diverse complexen.

Onttrekkingen

Tekorten uit de begroting 2021 en 1e BERAP 2021 zijn onttrokken uit de reserve nader te bestemmen middelen.

Incidentele budgetten zoals onder andere Heroverweging, invoering omgevingswet, transitievisie, inzet capaciteit TOZO 1 t/m 3 en Cofinanciering LEADER Salland worden zijn ten laste van de reserve nader te bestemmen middelen gekomen.

Incidentele middelen voor pilot DagenDoen, project bijzondere vrijwilligers en Financiën de baas zijn ten laste van reserve sociaal domein terecht gekomen.

SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA)

Ministerie van Binnenlandse
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-2-2022								
Verstrekker	Uitkering scode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwo ording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A12B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A12B/05</i>	
			IJsselland	€ 17.000	Ja	€ 17.000	Ja	
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisa tie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorgani satie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3)	
			<i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	
			€ 6.257	24	24	€ 6.678	€ 12.935	
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021)	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021)	Eindverantwoordi ng (Ja/Nee)			
Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22							
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/08</i>						
Ja	Ja	Nee						

			<p>Reeks 1</p> <p>Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T)</p> <p>Keuze werkelijke kosten</p> <p>Aard controle D2</p> <p>Indicator: B2/09</p>	<p>Reeks 1</p> <p>Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T)</p> <p>Keuze werkelijke kosten</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>Indicator: B2/10</p>	<p>Reeks 1</p> <p>Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3)</p> <p>Keuze werkelijke kosten</p> <p>Aard controle R</p> <p>Indicator: B2/11</p>	<p>Reeks 1</p> <p>Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3)</p> <p>Keuze werkelijke kosten</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>Indicator: B2/12</p>		
			<p>Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)</p> <p>Keuze werkelijke kosten</p> <p>Aard controle R</p> <p>Indicator: B2/13</p>	<p>Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3)</p> <p>Keuze werkelijke kosten</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>Indicator: B2/14</p>				
			<p>Reeks 2</p> <p>Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden</p> <p>Keuze normbedragen</p> <p>Aard controle R</p> <p>Indicator: B2/15</p>	<p>Reeks 2</p> <p>Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T)</p> <p>Keuze normbedragen</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>Indicator: B2/16</p>	<p>Reeks 2</p> <p>Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak</p> <p>Keuze normbedragen</p> <p>Aard controle R</p> <p>Indicator: B2/17</p>	<p>Reeks 2</p> <p>Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T)</p> <p>Keuze normbedragen</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>Indicator: B2/18</p>	<p>Reeks 2</p> <p>Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten</p> <p>Keuze normbedragen</p> <p>Aard controle R</p> <p>Indicator: B2/19</p>	<p>Reeks 2</p> <p>Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (t/m jaar T)</p> <p>Keuze normbedragen</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>Indicator: B2/20</p>
			<p>Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T)</p> <p>Keuze normbedragen</p> <p>Aard controle R</p> <p>Indicator: B2/21</p>	<p>Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T)</p> <p>Keuze normbedragen</p> <p>Aard controle n.v.t.</p> <p>Indicator: B2/22</p>				
			€ 9.120	€ 9.120	€ 6.936	€ 6.936	€ 0	€ 0
			€ 12.000	€ 12.000				
BZK	C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Aantal woningen dat bereikt is met het project (t/m jaar T)	Aantal woningen waar energiebesparende maatregelen plaatsvinden (t/m jaar T)			
		Gemeenten	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.			

			Indicator: C1/01	Indicator: C1/02	Indicator: C1/03				
			Ja	2.214	2.130				
			Projectnaam/nummer per project	Besteding (jaar T) per project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) aan afwijkingen	Alleen invullen bij akkoord ministerie		
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R			
			Indicator: C1/04	Indicator: C1/05	Indicator: C1/06	Indicator: C1/07			
1			2019-623161	€ 176.776	Ja				
			Kopie projectnaam/nummer	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T)	Toelichting op afwijkingen	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.			
			Indicator: C1/08	Indicator: C1/09	Indicator: C1/10	Indicator: C1/11			
1			2019-623161	€ 176.776		Ja			
BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen	
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: C41B/01	Indicator: C41B/02	Indicator: C41B/03	Indicator: C41B/04	Indicator: C41B/05	Indicator: C41B/06	
1			030004 Provincie Overijssel	€ 14.502	€ 14.502	€ 58.009	1	1	
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.				
			Indicator: C41B/07	Indicator: C41B/08	Indicator: C41B/09				
1			030004 Provincie Overijssel	0	Nee				

BZK	C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen	Beschikkingnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten en verblijfsruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten en verblijfsruimten (t/m jaar T)
			Aard controle n.v.t. Indicator: C56/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/02	Aard controle R Indicator: C56/03	Aard controle R Indicator: C56/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/05	Aard controle n.v.t. Indicator: C56/06
			1 RHA2021-02377203	Huisvesting Aandachtsgroepen	€ 0	€ 0	0	0
			Kopie Projectnaam Aard controle n.v.t. Indicator: C56/07	Opgevoerde kostenactiviteiten zoals opgenomen in de aanvraag zijn onveranderd (t/m jaar T) (Ja/Nee) Aard controle R Indicator: C56/08	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C56/09	Zelfstandige uitvoering (ja/nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C56/10		
			1 Huisvesting Aandachtsgroepen	Ja	Ja	Ja		
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C56/11					
			Nee					
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle R Indicator: C62/02	Aard controle R Indicator: C62/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04		
			12	€ 1.800	€ 6.050	Nee		

OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Gemeenten				
			Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	
			€ 116.850	€ 36.660	€ 0	€ 152.225	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid		
			Bedrag		Bedrag		
		Aard controle n.v.t. Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08		
		1					
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03	Aard controle R Indicator: D14/04	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		

			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07	Aard controle R Indicator: D14/08			
			1						
EZK	F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Indicator: F9/05	
			Indicator: F9/01	Indicator: F9/02	Indicator: F9/03	Indicator: F9/04			
			1	EAW-20-00786747	€ 20.660	€ 20.660	Ja		
	Eindverantwoording (Ja/Nee)								
	Aard controle n.v.t. Indicator: F9/06								
	Ja								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2021	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	
			Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	
	Indicator: G2/01	Indicator: G2/02	Indicator: G2/03	Indicator: G2/04	Indicator: G2/05	Indicator: G2/06			
	€ 2.341.563	€ 84.753	€ 200.908	€ 801	€ 18.692	€ 0			

			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)	Participatiewet (PW)
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: G2/07	Indicator: G2/08	Indicator: G2/09	Indicator: G2/10	Indicator: G2/11	Indicator: G2/12
			€ 50.053	€ 34.163	€ 0	€ 181.978	€ 0	€ 1.864
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Gemeente					
			Participatiewet (PW)					
			Aard controle D2	Aard controle n.v.t.				
			Indicator: G2/13	Indicator: G2/14				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeente deel 2021	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004						
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.						
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R
			Indicator: G3/01	Indicator: G3/02	Indicator: G3/03	Indicator: G3/04	Indicator: G3/05	Indicator: G3/06
			€ 0	€ 0	€ 11.874	€ 0	€ 0	€ 0

			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstreking en BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeiën uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstreking en BBZ in (jaar T)		
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	
			Indicator: G3/07	Indicator: G3/08	Indicator: G3/09	Indicator: G3/10	Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
		Alle gemeenten verantwoord hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Aard controle R Indicator: G4/02	Aard controle R Indicator: G4/03	Aard controle R Indicator: G4/04	Aard controle R Indicator: G4/05	Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 9.192	€ 0	€ 0	€ 3.595	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 1.889	€ 0	€ 3.390	€ 7.418	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 236.136	€ 50.628	€ 33.400	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 131.988	€ 0	€ 14.175	€ 0	€ 0
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 83.211	€ 0	€ 394	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aard controle R Indicator: G4/08	Aard controle R Indicator: G4/09	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		

1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	21	7	Ja
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	38	1	Ja
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	24	0	Ja
	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in (jaar T)	
	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D2</i>	<i>Aard controle R</i>	
	<i>Indicator: G4/11</i>	<i>Indicator: G4/12</i>	<i>Indicator: G4/13</i>	
	€ 0	€ 0	0	
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig
			4	
	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
	<i>Indicator: G4/14</i>	<i>Indicator: G4/15</i>	<i>Indicator: G4/16</i>	<i>Indicator: G4/17</i>
				<i>Aard controle R</i>
				<i>Indicator: G4/18</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)			
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)			
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)			
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)			
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)			

SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T)	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)			
			Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.			
			Indicator: G12/01	Indicator: G12/02	Indicator: G12/03			
Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			€ 633	€ 0	12			
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R	Aard controle n.v.t.				
			Indicator: H4/01	Indicator: H4/02				
			€ 210.567	€ 164.625				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.
			Indicator: H4/03	Indicator: H4/04	Indicator: H4/05	Indicator: H4/06	Indicator: H4/07	Indicator: H4/08

			1	Onderhoud gymlokalen, sporthal, sportparken en zwembad. Exploitatielasten (o.a. afval, energie, water, inhuur personeel voor beheer) op bovengenoemde. Vervangingsinvestering kunstgrasveld en voorbereidende kosten investering gymzaal cluster Olst-Boskamp-Den Nul.	€ 164.625	€ 111.906	€ 18.390	€ 34.329	
									Beheer sportvelden door Konnected (alleen vrijwilligersvergoeding opgenomen in aanvraag)
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)	
					Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	
			<i>Indicator: H8/01</i>	<i>Indicator: H8/02</i>	<i>Indicator: H8/03</i>	<i>Indicator: H8/04</i>	<i>Indicator: H8/05</i>	<i>Indicator: H8/06</i>	
			1	1034527	€ 42.571	€ 0	€ 20.000	€ 0	€ 20.000
				Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>				
				<i>Indicator: H8/07</i>	<i>Indicator: H8/08</i>				
			1	1034527	Nee				
VWS	H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	Betreft jaar	Beschikkingnummer / naam	Totale besteding				
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>			
			<i>Indicator: H16/01</i>	<i>Indicator: H16/02</i>	<i>Indicator: H16/03</i>				
			1	2020	SPUKIJZ21269	€ 0			
			2	2021					
				Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verskil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?	
				<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	
				<i>Indicator: H16/04</i>	<i>Indicator: H16/05</i>	<i>Indicator: H16/06</i>	<i>Indicator: H16/07</i>	<i>Indicator: H16/08</i>	
			1	De Welters	€ 23.109	€ 0	€ 23.109	2020	

EMU-SALDO

Omschrijving	2020	2021	2021
	x € 1000, Volgens realisatie jaarrekening	x € 1000, Volgens meerjarenra- ming in begroting 2021	x € 1000, Volgens realisatie jaarrekeni- ng
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.065	-845	677
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-1.199	-983	-42
3. Mutatie voorzieningen	-212	-183	95
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1.841	-36	-340
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo	763	-9	1.154

Toelichting

De Jaarrekening 2021 laat het resultaat zien van de baten en lasten over 2021. Dit is het verschil tussen de inkomende en uitgaande geldstromen die aan boekjaar 2021 kunnen worden toegerekend. Voor een deel zijn dit geldstromen die ook daadwerkelijk in 2021 hebben plaatsgevonden, maar hierbij worden ook geldstromen toegerekend die in het verleden hebben plaatsgevonden (bijvoorbeeld de kapitaallasten van investeringen die in het verleden zijn gedaan) of geldstromen die nog in de toekomst moeten plaatsvinden (bijvoorbeeld stortingen in onderhoudsvoorzieningen). In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. Er is afgesproken dat in de jaarrekening een berekening wordt opgenomen van het EMU-saldo. De EMU-tekortnorm decentrale overheden voor 2021 bedraagt 0,4% van het bruto binnenlands product

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

COVID-19 virus (corona)

In 2020 en 2021 heeft het COVID-19 virus (corona) financiële impact gehad. Hier gaan wij in dit hoofdstuk niet verder op in, aangezien wij hier een aparte paragraaf (Paragraaf 8 'Corona') aan hebben toegewijd.

Oekraïne

Op 24 februari 2022 vielen de Russische troepen Oekraïne binnen met militaire operaties op meerdere locaties. De gevolgen van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortkomende sancties worden voor het kalenderjaar 2021 aangemerkt als gebeurtenissen na balansdatum die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum. Anders geformuleerd; het beeld van de jaarrekening 2021 wordt door deze ernstige ontwikkelingen niet wezenlijk beïnvloed. Echter de impact is voor het jaar 2022 – en mogelijk volgende jaren – zeer groot voor burgers, instellingen, bedrijven alsook de gemeente. Daarom is het voor een goed begrip van gebruikers van deze jaarrekening van belang dat aan de gevolgen van deze oorlog een passage wordt gewijd.

In dit kader kan - rondom de impact - onder andere worden genoemd:

- De opvang van vluchtelingen;
- De coördinatie van zaken als kinderopvang, werk, scholing, medische zorg, psychosociale zorg, inkomen en overige vragen van bewoners;
- De zeer fors stijgende energieprijzen en steun hieromtrent vanuit de gemeente;
- Mogelijk meer beroep moeten doen op de participatiewet c.a.;
- Economische sancties tegen Rusland kunnen ook verdere gevolgen hebben voor de inwoners, instellingen en bedrijven van Olst-Wijhe; bijvoorbeeld - naast stijgende energielasten - ook een stijging in de overige lasten (sterke prijsinflatie).

Bovengenoemde ontwikkelingen hebben ook invloed op het risicoprofiel respectievelijk weerstandsvermogen.

De dekking van de kosten is op dit moment nog moeilijk in te schatten; een vergoeding van het Rijk is ook te verwachten. De kosten die de gemeente Olst-Wijhe zelf dient te dekken kunnen worden gedekt vanuit de algemene weerstandsreserve. Daarnaast geldt een goede monitoring in 2022 via de bestuursrapportages.

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 - OVERZICHT RESERVES EN VOORZIENINGEN

Naam reserve/voorziening	Grootboek nummer	WBS nrs	Saldo aan het begin van 2021	Vermeerderingen dotatie rente	Overige vermeerderingen	Verminderen	Saldo aan het einde van 2021	bespaarde rente t.g.v. exploitatie
A. Algemene reserve:								
Algemene reserve	09110000	U1.4100.00	6.953.343			1.500.000	5.453.343	104.300
Nader te bestemmen middelen	09110005	U1.4105.00	1.335.281	20.029	2.733.083	2.309.962	1.778.430	
Reserve grondexploitatie	09110010	U1.4110.00	703.628	10.554	789.468	378.852	1.124.799	
Totaal algemene reserves			8.992.252	30.584	3.522.551	4.188.814	8.356.572	104.300
B. Nog te bestemmen resultaat jaarrekening								
Exploitatieresultaat 2021	09110015		-		2.411.813	-	2.411.813	
Exploitatieresultaat 2020	09110016		877.083		-	877.083	-	
Totaal nog te bestemmen resultaat			877.083		2.411.813	877.083	2.411.813	
C. Bestemmingsreserves:								
Investeringsreserve, algemeen	09210000	U1.4200.00	603.416	9.051	-	70.569	541.899	
Decentralisatie huisvesting onderwijs	09210002	U1.4202.00	198.590	2.979	2.306	-	203.874	
Bestemmingsreserve algemeen	09210005	U1.4205.00	20.124			20.020	104	
Reserve recreatieve functies nabij IJssel Olst	09210010	U1.4210.00	101.441	1.522	-	-	102.963	
Bestemmingsreserve extra afschrijvingen	09210012	U1.4212.00	1.681	25		1.706	0-	
Bestemmingsreserve kapitaallasten gemeentehuis	09210013	U1.4213.00	379.279	15.171		72.330	322.121	
Bestemmingsreserve privatisering groen	09210015	U1.4215.00	187.214			-	187.214	
Reclame sport	09210022	U1.4222.00	21.310		2.180	111	23.379	
Onderhoud gemeentehuis	09210040	U1.4240.00	363.188		69.550	130.662	302.076	
Onderhoud huisvesting buitendienst	09210041	U1.4241.00	28.952		10.598	7.638	31.912	
Onderhoud brandweergarages	09210042	U1.4242.00	133.995		27.633	20.000	141.628	
Onderhoud welzijnsaccomodaties	09210043	U1.4243.00	572.528		160.274	110.454	622.348	
Onderhoud kerktorens	09210044	U1.4244.00	124.138		27.874	7.156	144.856	
Onderhoud gebouwen begraafplaats	09210045	U1.4245.00	104.325		7.417	20.000	91.742	
Onderhoud passantenhaven	09210046	U1.4246.00	6.000		3.000	-	9.000	
Omgevingsvergunning	09210047	U1.4247.00	9.835			-	9.835	
Duurzaamheid	09210048	U1.4248.00	154			-	154	
Laanbeplanting Raalterweg Wesepe	09210049	U1.4249.00	20.000			-	20.000	
Wachtgeldverplichting huidige wethouders	09210049	U1.4250.00	141.177	2.118	-	-	143.295	
Sociaal Domein		U1.4255.00	172.590		-	103.212	69.378	
Totaal bestemmingsreserves			3.189.938	30.866	310.832	563.858	2.967.778	
D. Voorzieningen								
Egalisatievoorziening afvalstoffen	09310005	U2.8305.00	1.032		196.769	-	197.801	
Riolering	09310016	U2.8316.00	3.932.662		185.777	288.686	3.829.753	
Ruimtelijke kwaliteit		U2.8330.00	55.406		38.736	-	94.142	
Pensioenaanspraken wethouders	09310040	U2.8340.00	1.458.951	1.196	9.373	47.390	1.422.130	
Afgesloten grondexploitatiecomplexen		U2.8350.00	3.438	-	-	1.796	1.642	
Wachtgeldverplichtingen vm werthouders	09310064	U2.8364.00	0	-	-	-	0	

Totaal voorzieningen				5.451.490	1.196	430.655	337.873	5.545.468	
TOTAAL				18.510.762	62.646	6.675.851	5.967.628	19.281.631	104.300
Verwachte verliezen grondexploitatie	09320000	U2.8300.00	2.077.575	41.552	22.852	204.018	1.937.960		
Voorziening dubieuze debiteuren soza	09320001	U2.8301.00	471.598		-	45.956	425.642		
Voorziening dubieuze debiteuren algemeen	09320013	U2.8313.00	157.534		-	15.842	141.692		
Voorzieningen in mindering op activa				2.706.707	41.552	22.852	265.816	2.505.294	
TOTAAL GENERAAL				21.217.469	104.197	6.698.703	6.233.444	21.786.924	104.300

BIJLAGE 2 - OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN

Nr.	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Datum en nummer besluit :	goedkeuring/toelichting O/W	leningnummer	O,S of R	Jaar van laatste aflossing	Rente percentage	Bedrag der annuïteit	Restantbedrag van de geldlening begin dienstjaar	Bedrag opgenomen in loop dienstjaar	Rente	Aflossing	Restantbedrag geldlening einde dienstjaar
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Leningen vaste schuld :													
11	2.268.901	4-12-2001		40.0093835	S	2026	5,12		544.536		27.493	90.756	453.780
12	1.134.451	13-12-2001		10021720	S	2026	5,21	82.195	414.407		21.459	60.604	353.803
13	2.000.000	19-4-2002		40.0094524	S	2027	5,514		560.000		27.754	80.000	480.000
15	2.500.000	25-9-2001		40.0099965	S	2030	3,988		1.000.000		36.058	100.000	900.000
18	3.000.000	26-1-2010		40.104750	S	2024	3,695		800.000		29.067	200.000	600.000
19	2.500.000	15-6-2010		40.104952	S	2030	3,86		1.250.000		43.921	125.000	1.125.000
20	5.000.000	15-6-2010		40.105140	S	2030	3,88		2.500.000		89.186	250.000	2.250.000
21	4.000.000	15-6-2010		40.105406	S	2040	3,85		2.666.667		99.530	133.333	2.533.333
22	5.000.000	19-4-2011		40.106500	S	2031	4,49		2.750.000		114.308	250.000	2.500.000
23	2.500.000	27-9-2011		40.106839	S	2036	3,99		1.600.000		62.488	100.000	1.500.000
24	5.000.000	12-6-2012		10027626	S	2037	3,19		3.400.000		104.437	200.000	3.200.000
27	3.000.000			40.109285	S	2029	1,7		1.800.000		29.344	200.000	1.600.000
28	4.000.000			40.109681	S	2035	0,87		3.000.000		24.776	200.000	2.800.000
	41.903.352	<i>subtotaal</i>						82.195	22.285.610		709.820	1.989.693	20.295.916
Leningen verstrekt t.b.v. woningbouw :													
Wb 1	1.046.078	28-09-1987	EV 2358 ; lening WSO	O/190	40.0070843	S	2021	3,97	1.046.078		41.529	1.046.078	-
Wb 3	1.441.826	28-09-1987	EV 2435 ; lening WSO	O/192	40.0070844	S	2022	2,83	1.441.826		40.804		1.441.826
Wb 7	601.049	25-2-1988	EV 2370/ WFB 1275	W/161	40.0072056	S	2022	3,06	32.982	327.126	10.010	22.972	304.154
Wb 10	326.318	25-2-1988	EV 2662 / WFB 1275	W/164	40.0072059	S	2025	0,9	13.801	192.842	1.736	12.066	180.776
	3.415.271	<i>subtotaal</i>						46.783	3.007.872		94.079	1.081.115	1.926.757
	45.318.623	TOTAAL GENERAAL						128.977	25.293.481		803.899	3.070.808	22.222.673

BIJLAGE 3 - OVERZICHT GEWAARBORGDE GELDLENINGEN

Stamgegevens leningen												2021				
Gemeente	Nr.	Oorspronkelijk bedrag geldlening	Doel van de geldlening	Specificatie doel	Naam van de geld-nemer	Naam van de geld-gever	Datum raads-besluit	Datum goed-keuring	Rentepercentage	Lening-nummer	% gewaar-borgd Gemeente	Restant open-staand 1-1	Bedrag van de in de loop van het jaar te waar-borgen geld-leningen	Aflossing	Restant openstaand 31-12	Gewaarborgd door de gemeente
1. Olst	25	499.158	Zorg	7 medew.woningen.	St. Michaelshoeve Overkempe	Zilveren Kruis Levensverzekering N.V.	24-02-1992	07-04-1992;92/1630	8,000		100%	33.278		16.639	16.640	16.640
1. Olst	38	544.536	Monumenten	Restauratie De Heare	St. Monumenten IJssellandschap	St. Nationaal Restauratiefonds	25-11-1996	96/116	2,200	803991029	100%	131.932		17.857	114.075	114.075
2. Wijhe	9	1.134.451	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,59	4089480	50%	276.433		64.527	211.906	105.953
2. Wijhe	13	113.445	Uitvaartverzorging	aula	St.Beheer Uitvaartvoorzieningen	Uitvaarter Eert uw doden	27-4-2000	29-5-2000 BA/2000/2235			100%	27.226		4.538	22.688	22.688
3. Olst Wijhe	2	5.000.000	Woningbouw	Nieuwbouw 29 app.	Salland Wonen	BNG			5,349	4094935	50%	2.940.371		181.030	2.759.341	1.379.671
3. Olst Wijhe	3	2.000.000	Woningbouw	vm Mavo-terrein	Salland Wonen	BNG			5,345	4094936	50%	839.213		101.995	737.218	368.609
3. Olst Wijhe	4	2.000.000	Woningbouw	Paasweide/Wijhezicht	Salland Wonen	BNG			5,359	4094937	50%	839.944		102.039	737.905	368.952
3. Olst Wijhe	5	2.000.000	Woningbouw	woningen Olst-Noord	Salland Wonen	BNG			5,375	4094938	50%	840.784		102.093	738.691	369.346
3. Olst Wijhe	6	85.000	Sport	uitbr. kleedacc.	s.v. Wijhe '92	Rabobank Salland-West	5-3-2002		5,800	3271908729	100%	13.856		9.533	4.323	4.323
3. Olst Wijhe	7	3.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,759	4098048	50%	1.355.878		143.216	1.212.661	606.331
3. Olst Wijhe	8	1.988.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,909	4098049	50%	1.208.838		68.640	1.140.197	570.098
3. Olst Wijhe	9	1.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,945	4098050	50%	609.256		34.516	574.739	287.370
3. Olst Wijhe	10	3.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	NWB			4,680	10022487	50%	1.801.413		103.788	1.697.625	848.812
3. Olst Wijhe	12	2.500.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,650	4099479	50%	1.581.339		82.664	1.498.674	749.337
3. Olst Wijhe	13	2.500.000	Cultuur	Kulturhus	Salland Wonen	BNG			4,675	4099480	100%	1.583.389		82.630	1.500.758	1.500.758
3. Olst Wijhe	14	2.200.000	Cultuur	Kulturhus	Salland Wonen	BNG			4,685	4099481	100%	1.394.104		72.702	1.321.401	1.321.401
3. Olst Wijhe	17	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,505	40101969	50%	2.876.625		207.778	2.668.847	1.334.423
3. Olst Wijhe	19	2.500.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			4,280	40104643	50%	1.125.000		125.000	1.000.000	500.000

3. Olst Wijhe	20	2.749.635	Woningbouw	Herfinanciering	Salland Wonen	NWB			3,790	10027258	50%	1.759.515		1.759.515	0	0
3. Olst Wijhe	22	10.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	SRLEV N.V.			3,430	25062012	50%	10.000.000		0	10.000.000	5.000.000
3. Olst Wijhe	23	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	NWB			2,198	10028334	50%	5.000.000		0	5.000.000	2.500.000
3. Olst Wijhe	26	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			0,560	40113046	50%	5.000.000		0	5.000.000	2.500.000
3. Olst Wijhe	27	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			0,539	40113846	50%	5.000.000		0	5.000.000	2.500.000
3. Olst Wijhe	28	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			0,039	40114072	50%	5.000.000		0	5.000.000	2.500.000
3. Olst Wijhe	29	5.000.000	Woningbouw		Salland Wonen	NWB			0,772	10030395	50%	5.000.000		0	5.000.000	2.500.000
3. Olst Wijhe	30	10.100.000	Woningbouw		Salland Wonen	ABP			0,320	NL152GL0003	50%	0	10.100.000	0	10.100.000	5.050.000
3. Olst Wijhe	31	4.983.000	Woningbouw		Salland Wonen	BNG			-	WOL123	50%	0	1.544.730	0	1.544.730	772.365
3. Olst Wijhe	32	1.732.000	Woningbouw		Salland Wonen	NWB			4,86	10031353	50%	0	536.920	0	536.920	268.460
		91.629.225										56.238.393	12.181.650	3.280.700	65.139.337	34.059.611

BIJLAGE 4 - KERNGEGEVENS

A. Sociale structuur:	eind 2020	eind 2021
Aantal inwoners:	18.360	18.363
waarvan:		
- < 20 jaar	4.126	3.902
- > 20 jaar en < 65 jaar	10.429	8.987
- > 65 jaar	3.805	5.474
Aantal bijstandsontvangers:	203	192
waarvan:		
- Participatiewet tot 65 jaar	189	177
- I.O.A.W.	13	14
- I.O.A.Z.	1	1
B. Volkshuisvesting³⁰:		
- woningen	7.822	7.904
- niet woningen	919	924
C. Overige kerngegevens:		
Totaal aantal leerlingen	1.563	1.570
Aantal leerlingen openbaar basisonderwijs:	427	461
waarvan:		
- o.j.s. de Klimboom	-	
- o.b.s. de Holsthoek	-	
- o.b.s. Ter Stege	-	
- o.b.s. Opwaardz (samengevoegde scholen)	158	158
- o.b.s. Dijkzicht	25	
- o.b.s. A. Bosschool	93	
- o.b.s. de Peperhof Wijhe	-	
- o.b.s. Tellegen Wijhe	-	
- o.b.s. De Wijhe (samengevoegde scholen)	151	
Aantal leerlingen bijzonder basisonderwijs:	795	771
waarvan:		
- k.b.s. St. Aloysius	59	
- k.b.s. St. Willibrord	161	
- p.c.b.s. Prins Willem Alexander	133	
- k.b.s. de Bongerd	188	
- k.b.s. St. Jozef	133	
- p.c.b.s. Matzerschool	121	
Aantal leerlingen voortgezet onderwijs:		
de Capellenborg:	341	338

³⁰ CBS gegevens

Zetelverdeling gemeenteraad Olst-Wijhe 2018 (in aantallen) na de gemeenteraadsverkiezingen:

Gemeentebelangen Olst-Wijhe	4 zetels
CDA	4 zetels
VVD	3 zetels
PvdA	2 zetels
GroenLinks	2 zetels
D66	2 zetels

In 2018 hebben gemeenteraadsverkiezingen plaatsgevonden. GroenLinks is nieuw in de gemeenteraad.

Portefeuilleverdeling 2018, college van burgemeester en wethouders:

Ton Strien (burgemeester)

- Algemene bestuurlijke zaken en coördinatie
- Openbare orde en veiligheid
- Integriteit
- Bedrijfsvoering
- Integrale handhaving
- Dienstverlening
- Coördinatie sociaal domein
- Onderwijs (incl. onderwijshuisvesting)
- Volksgezondheid
- Monumenten
- Water buitendijks (incl. Hoogwaterbeschermingsprogramma)
- Onderwijshuisvesting Olst-Wijhe Scholen voor morgen
- Programma Transformatie Sociaal Domein
- Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP)
- Onderwijshuisvesting Welsum

Marcel Blind (eerste loco burgemeester)

- Wonen en grondbeleid
- Duurzaamheid (incl. milieu, afval, energietransitie)
- Openbare ruimte (incl. klimaatadaptatie, water binnendijks)
- Mobiliteit (incl. maatwerk vervoer, openbaar vervoer, verkeersveiligheid)
- Communicatie en participatie
- Jeugd
- Verkeersstudie Olst
- Van Bavelgem-terrein Boskamp
- Olst, mooier aan de IJssel
- Proeftuin Zonnekamp Oost
- Noorder Koeslag Wijhe
- Zonnekamp Oost Olst
- Zonnekamp West Olst
- Wesepe Woningbouw

Herman Engberink (tweede loco burgemeester): is op 25 oktober 2021 wegens ziekte tijdelijk vervangen door Hans Kamphuis (is derde locoburgemeester)

- Maatschappelijke ondersteuning
- Werk en inkomen
- Ruimtelijke ordening
- Transformatie ruimtelijk domein (per 25 oktober naar Hans Olthof)
- Vitaal platteland (per 25 oktober naar Hans Olthof)
- Structuurvisie uitvoeringsprogramma
- Noordmanshoek Wijhe (per 25 oktober naar Marcel Blind)
- Aberson gebiedsontwikkeling Olst
- Grolleman Herxen
- Invoering Omgevingswet en opstellen omgevingsplan (per 25 oktober naar Hans Olthof)
- Boni Wijhe
- IJsselzone Olst (per 25 oktober naar Hans Olthof)

Hans Olthof (derde loco burgemeester, vanaf 25 oktober 2021 tweede)

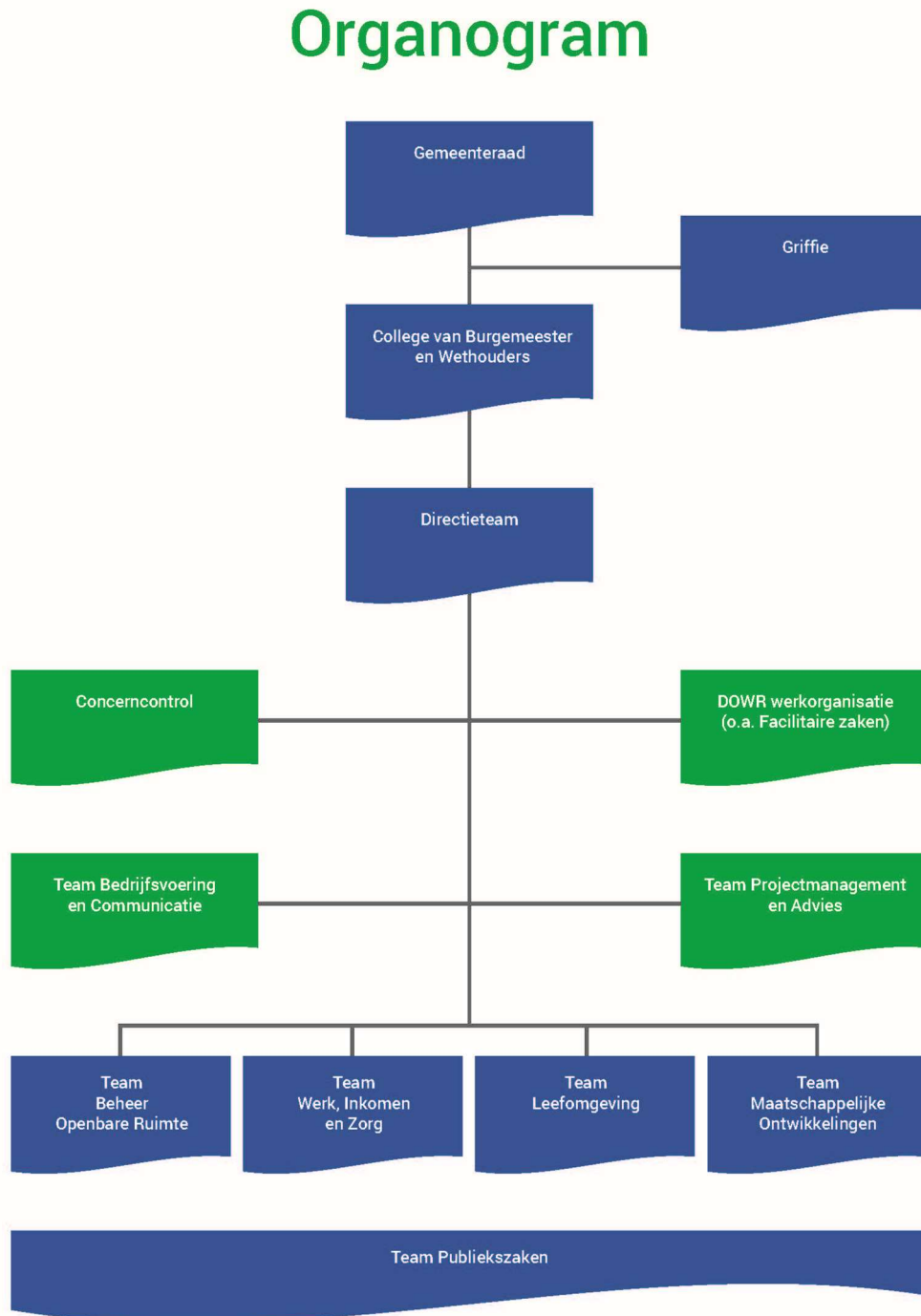
- Financiën
- Economische ontwikkeling (incl. detailhandel, werklocaties)
- Vrijtijdseconomie
- Sport
- Cultuur
- Vitale voorzieningen (incl. maatschappelijk vastgoed)
- Meente Noord Olst bedrijventerrein
- Meente Zuid Olst bedrijventerrein
- De Enk Wijhe bedrijventerrein
- Wesepe bedrijventerrein
- Glasvezel buitengebied
- Voorzieningshart Wesepe

Besturingsfilosofie en Organogram Gemeente Olst-Wijhe

De besturingsfilosofie van onze gemeente is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- (be-)sturen op hoofdlijnen;
- de afstand tussen bestuur en bestuurden is zo klein mogelijk;
- de verantwoordelijkheden van de onderscheiden bestuursorganen en de ambtelijke organisatie zijn goed ten opzichte van elkaar afgebakend;
- de gemeentelijke organisatie functioneert klantvriendelijk;
- de nadruk ligt op integraal werken en op voorwaarden die dit mogelijk maken;
- verantwoordelijkheden liggen zo laag mogelijk in de ambtelijke organisatie (sterke mandatering).

ORGANOGRAM

BIJLAGE 5 - WETTELIJKE INDICATOREN

Verklarende lijst van wettelijke beleidsindicatoren	
Programma Bestuur, dienstverlening en veiligheid	
Formatie	Formatie per 1.000 inwoners
Bezetting	Bezetting per 1.000 inwoners
Apparaatskosten	Apparaatskosten per inwoner
Externe inhuur	Externe inhuur (kosten als percentage van de totale kosten externe inhuur
Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
Vernieling en beschadiging per 1.000 inwoners	Het aantal vernielingen en beschadigingen, per 1.000 inwoners.
WOZ-waarde woningen	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
Programma Leefomgeving	
Funciemenging	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.
Omvang huishoudelijk restafval	De hoeveelheid restafval per inwoner per jaar (kg)
Programma Samenleving	
Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen, in de leeftijd van 5-18 jaar.
Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen, in de leeftijd van 5-18 jaar.
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.
Niet-sporters	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.
Banen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.
Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
% kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.
% werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.
Lopende re-integratievoorzieningen	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 180 deelnemende gemeenten.
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	
Overhead	Percentage van de totale lasten